

## IESNIEGUMS

### Studiju virziena "Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība" novērtēšana

Studiju virziens	<i>Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība</i>
Augstākās izglītības iestāde	<i>Liepājas Universitāte</i>
Reģistrācijas kods	<i>3042000219</i>
Juridiskā adrese	<i>LIELĀ IELA 14, LIEPĀJA, LV-3401</i>
Tālrunis	<i>63423568</i>
E-pasts	<i>liepu@liepu.lv</i>

## **Pašnovērtējuma ziņojums**

Studiju virziens "Vadība, administrēšana un nekustamo  
īpašumu pārvaldība"

Liepājas Universitāte

<b>Pašnovērtējuma ziņojums</b>	2
<b>Studiju virziena informācija</b>	5
I - Informācija par augstskolu/koledžu	5
II - Studiju virziena raksturojums (1. Studiju virziena pārvaldība)	13
II - Studiju virziena raksturojums (2. Iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas efektivitāte)	27
II - Studiju virziena raksturojums (3. Studiju virziena resursi un nodrošinājums)	30
II - Studiju virziena raksturojums (4. Zinātniskā pētniecība un mākslinieciskā jaunrade)	44
II - Studiju virziena raksturojums (5. Sadarbība un internacionalizācija)	51
II - Studiju virziena raksturojums (6. Iepriekšējās novērtēšanas procedūrās saņemto rekomendāciju ieviešana)	57
<b>Pielikumi</b>	59
<b>Citi pielikumi</b>	60
<b>Tūrisma un rekreācijas vadība</b>	62
<b>Studiju programmas informācija</b>	65
III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (1. Studiju programmas raksturojošie parametri)	65
III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (2. Studiju saturs un īstenošana)	67
III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums)	75
III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (4. Mācībspēki)	75
<b>Pielikumi</b>	78
<b>Biznesa un organizācijas vadība</b>	79
<b>Studiju programmas informācija</b>	82
III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (1. Studiju programmas raksturojošie parametri)	82
III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (2. Studiju saturs un īstenošana)	84
III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums)	97
III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (4. Mācībspēki)	98
<b>Pielikumi</b>	101
<b>Kultūras vadība</b>	102
<b>Studiju programmas informācija</b>	104
III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (1. Studiju programmas raksturojošie parametri)	104
III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (2. Studiju saturs un īstenošana)	106

III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums)	112
III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (4. Mācībspēki)	113
<b>Pielikumi</b>	116
<b>Vadības zinības</b>	117
<b>Studiju programmas informācija</b>	120
III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (1. Studiju programmas raksturojošie parametri )	120
III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (2. Studiju saturs un īstenošana)	123
III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums)	129
III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (4. Mācībspēki)	129
<b>Pielikumi</b>	132

## I - Informācija par augstskolu/koledžu

### 1.1. Pamatinformācija par augstskolu/ koledžu un tās stratēģiskajiem attīstības virzieniem, ietverot šādus punktus:

**Liepājas Universitāte (turpmāk - LiepU) ir Kurzemes reģiona augstākās izglītības, zinātnes un kultūras centrs, kas sniedz ieguldījumu reģiona attīstībā Latvijas un starptautiskā kontekstā.**

**LiepU misija:** būt par Liepājas un Kurzemes izglītības, zinātnes, inovāciju un kultūras attīstības veicinātāju, kas nodrošina konkurētspējīgas, reģiona attīstībai nepieciešamas, valstiski un starptautiski nozīmīgas studijas, īsteno ar studijām saistītu, valstiski un starptautiski atzītu pētniecību un sekmē sabiedrības ilgtspējīgu attīstību.

**LiepU vērtības:** cilvēks, sadarbība, izaugsme, Latvija;

**LiepU virsmērķis:** nodrošināt pētniecībā balstītas, reģionam nepieciešamas, Latvijas un starptautiskā mērogā konkurētspējīgas un kvalitatīvas augstākās profesionālās, akadēmiskās izglītības un mūžizglītības ieguves iespējas, veicinot zināšanās un profesionālajās kompetencēs balstītu tautsaimniecības attīstību un radošas, kultūrorientētas sabiedrības nostiprināšanos;

**LiepU prioritārie attīstības virzieni:** studijas un mūžizglītība, zinātniskā darbība un inovācijas un pārvaldības attīstība (cilvēkresursu, projektu, finanšu, infrastruktūras, informācijas pārvaldība);

**LiepU Kvalitātes politika:** nodrošināt pētniecībā balstītas, reģionam nepieciešamas, Latvijas un starptautiskā mērogā konkurētspējīgas un kvalitatīvas augstākās profesionālās, akadēmiskās izglītības un mūžizglītības ieguves iespējas, veicinot zināšanās un profesionālajās kompetencēs balstītu Latvijas tautsaimniecības attīstību un radošas, kultūrorientētas sabiedrības nostiprināšanos, ņemot vērā Eiropas Standartus un vadlīnijas kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā (ESG-2015),

2018.gadā tika izstrādāti trīs vidēja termiņa plānošanas dokumenti, kas vērsti uz LiepU cilvēkresursu attīstību.

1. LiepU cilvēkresursu attīstības plāns 2018.–2023. gadam;
2. LiepU akadēmiskā personāla attīstības pasākumu plāns 2018.– 2022. gadam;
3. LiepU vadības personāla mācību plāns 2018.– 2021. gadam.

<https://www.liepu.lv/lv/654/dokumenti>

[https://www.liepu.lv/uploads/files/LiepU\\_attistibas%20strategija%202016-2020\\_ar%2005\\_06\\_2017\\_\\_IZM%20apstiprinajumu.pdf](https://www.liepu.lv/uploads/files/LiepU_attistibas%20strategija%202016-2020_ar%2005_06_2017__IZM%20apstiprinajumu.pdf)

LiepU īstenotie studiju virzieni un studiju programmu skaits tajos skatāms sadaļā "Citi pielikumi"

#### I.1.1.A.pielikumā

LiepU studējošo skaita dinamika novērtēšanas periodā skatāma sadaļā "Citi pielikumi"

#### I.1.1.B.pielikumā

### 1.2. Augstskolas/ koledžas pārvaldības struktūras, galveno lēmumu pieņemšanā iesaistīto institūciju, to sastāva (procentuāli pēc piederības, piemēram, akadēmiskais personāls, administrācijas pārstāvji, studējošie) un šo institūciju pilnvaru raksturojums.

## **Liepājas Universitātes galvenās lēmēj institūcijas ir:**

- **Satversmes sapulce**
- **Senāts**
- **Rektors**
- **Akadēmiskā šķirējtiesa**

**Satversmes sapulce** ir Universitātes pilnvarota augstākā pārstāvības un vadības un lēmēj institūcija. Satversmes sapulce:

- pieņem un groza Universitātes Satversmi;
- lemj par augstskolas statusa un nosaukuma maiņu;
- apstiprina rektora ievēlēšanas nolikumu, ievēlē un atsauc rektoru;
- uzklaua un izvērtē rektora ikgadēju atskaiti par Universitātes darbību;
- apstiprina Senāta nolikumu, ievēlē un atsauc Senāta locekļus no akadēmiskā un vispārējā personāla;
- apstiprina akadēmiskās šķirējtiesas nolikumu, ievēlē un atsauc no akadēmiskās šķirējtiesas akadēmiskā personāla locekļus;
- organizē jaunas Satversmes sapulces vēlēšanas;
- ja nepieciešams, izskata citus Universitātes darbībai svarīgus jautājumus.

Universitātes Satversmes sapulci veido 65 Universitātes personāla locekļi, kas, aizklāti balsojot, tiek ievēlēti uz trīs gadiem šādā sastāvā:

- 40 pārstāvji no akadēmiskā personāla;
- 13 pārstāvji no studējošajiem;
- 12 pārstāvji no vispārējā Universitātes personāla.

**Senāts** ir Universitātes personāla koleģiāla vadības un lēmēj institūcija. Senāts apstiprina:

- Universitātes iekšējo kārtību reglamentējošos dokumentus, ja tos neapstiprina Satversmes sapulce;
- studiju programmas un atbildīgos par attiecīgās programmas īstenošanu;
- uzņemšanas noteikumus studējošo uzņemšanai Universitātē;
- universitātes budžetu;
- darba samaksas principus;
- Studiju padomes, Zinātnes padomes un Saimniecības padomes nolikumus;
- Universitātes Goda doktora un Goda biedra nosaukumu piešķiršanas nolikumu;
- Padomnieku konventa nolikumu;
- Studējošo pašpārvaldes nolikumu.

Senāts lemj:

- par katedru, laboratoriju, fakultāšu (nodaļu), zinātnisko institūtu un citu struktūrvienību izveidošanu, reorganizāciju vai likvidēšanu;
- par attiecīgās zinātnes vai mākslas apakšnozares saglabāšanu vai mainīšanu un atklāta konkursa izsludināšanu uz brīvo profesora amatu šajā zinātnes vai mākslas apakšnozarē;
- par nepieciešamo zinātnes vai mākslas apakšnozari, kurā tiks izsludināts atklāts konkurss uz brīvo asociētā profesora amatu un kādai atalgojuma kategorijai atbilst attiecīgais amats;
- par viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru vai viesasistentu (ja ir brīva

attiecīga štata vieta) pieņemšanu darbā uz laiku līdz diviem gadiem;

- par finanšu resursu struktūru, uzklausa rektora ikgadēju pārskatu par budžeta izpildi;
- par citiem studiju, zinātniskajiem un saimnieciskajiem jautājumiem, kas svarīgi Universitātes sekmīgai funkcionēšanai;
- par Satversmes sapulces sasaukšanu.

Senātu veido 28 Universitātes personāla locekļi, kas, aizklāti balsojot, Satversmes sapulcē tiek ievēlēti uz trīs gadiem šādā sastāvā:

- 21 pārstāvis no akadēmiskā personāla, t.sk. vismaz 14 profesori un asociētie profesori;
- 6 pārstāvji no studējošajiem;
- 1 pārstāvis no vispārējā Universitātes personāla.

**Rektors** ir Universitātes augstākā amatpersona, kas īsteno Universitātes vispārējo administratīvo vadību un bez īpaša pilnvarojuma pārstāv Universitāti. Rektoru ievēlē Satversmes sapulce uz pieciem gadiem ne vairāk kā divas reizes pēc kārtas. Rektoram jābūt profesoram. Rektora vēlēšanas reglamentē nolikums, kuru apstiprina Satversmes sapulce. Ievēlēto rektoru apstiprina Ministru kabinets.

Rektors

- atbild par Universitātes darbības atbilstību Augstskolu likumam un citiem Latvijas Republikas tiesību aktiem, kā arī Liepājas Universitātes Satversmei, Satversmes sapulces un Senāta lēmumiem;
- atbild par Universitātē iegūstamās izglītības, veikto zinātnisko pētījumu un īstenotās mākslinieciskās jaunrades kvalitāti;
- nodrošina Universitātei piešķirto valsts budžeta līdzekļu un pašieņēmumu, kā arī Universitātes mantas likumīgu, ekonomisku un mērķtiecīgu izmantošanu;
- personiski atbild par Universitātes finansiālo darbību;
- veicina un atbild par Universitātes personāla attīstību un nodrošina akadēmiskā personāla un studējošo akadēmisko brīvību;
- atbild par Universitātes stratēģijas īstenošanu un sagatavo Universitātes budžetu;
- pārzina, vada un atbild par visu Augstskolu likumā un Universitātes Satversmē noteikto uzdevumu izpildi.

**Akadēmisko šķirējtiesu** veido 7 locekļi, kuri tiek ievēlēti uz trīs gadiem. Satversmes sapulce no akadēmiskā personāla, aizklāti balsojot, ievēlē 5 pārstāvjus. Tie nedrīkst būt administratīvā personāla pārstāvji. Studējošo pašpārvalde ievēlē 2 pārstāvjus akadēmiskajā šķirējtiesā; izskatot studējošo iesniegumus, šo pārstāvju klātbūtne obligāta.

Akadēmiskā šķirējtiesa izskata:

- studējošo un akadēmiskā personāla iesniegumus par Universitātes Satversmē noteikto akadēmisko brīvību un tiesību ierobežojumiem vai pārkāpumiem;
- strīdus starp Universitātes amatpersonām, kā arī struktūrvienību pārvaldes institūcijām, kas atrodas pakļautības attiecībās;
- Satversmē noteiktajos gadījumos izskata iesniegumus par administratīvā akta vai faktiskās rīcības apstrīdēšanu un pieņem attiecīgus lēmumus par tiem.

**Fakultāte** ir struktūrvienība, kas nodrošina studiju saturu un norisi, kā arī zinātniski pētniecisko darbu vienā vai vairākos zinātnes vai profesijas virzienos. To vada dekāns, ko ievēlē fakultātes dome uz 5 gadiem atbilstoši nolikumam par fakultāti, bet ne vairāk kā divas reizes pēc kārtas.

Fakultātes uzdevumi ir:

- izstrādāt un īstenot fakultātes attīstības stratēģiju;
- piedalīties Universitātes budžeta izstrādē; organizēt fakultātei piešķirtā budžeta finansējuma mērķtiecīgu izmantošanu;
- izstrādāt un īstenot efektīvas, stratēģiski un ekonomiski pamatotas studiju programmas;
- nodrošināt un atbildēt par studiju programmu kvalitāti;
- koordinēt un pārraudzīt studiju programmu direktoru darbību;
- piedalīties reflektantu piesaistē (gan Latvijā, gan ārzemēs);
- piesaistīt un pārraudzīt mācībspēkus, kas nepieciešami studiju programmu īstenošanai, sadarbojoties arī ar citām fakultātēm;
- plānot un organizēt studiju procesu un zinātniski pētniecisko darbu, t.sk. studējošo zinātniski pētniecisko darbību;
- pārraudzīt un atbildēt par studiju reglamentējošo dokumentu ievērošanu fakultātē; nepieciešamības gadījumā rosināt/piedalīties to izstrādāšanā;
- izvērtēt un analizēt studentu studiju sasniegumus, kontrolēt studējošo akadēmisko un finansiālo saistību izpildi;
- organizēt fakultātes studiju palīgpersonāla un vispārējā personāla darbu;
- pārraudzīt fakultātes struktūrvienību organizatorisko un inovatīvo darbu; rosināt projektu izstrādi un piesaisti;
- attīstīt sadarbību ar citām augstskolām un institūcijām;
- nodrošināt komunikāciju ar absolventiem un darba devējiem.

**Fakultātes augstākā lēmēj institūcija ir fakultātes Dome**, kas izskata un lemj par fakultātes studiju organizācijas, akadēmiskā un zinātniskā darba, kā arī saimnieciskajiem, finansiālajiem u.c. jautājumiem.

Fakultātes Dome ievēl:

- Domes priekšsēdētāju un tā vietnieku;
- dekānu;
- lektorus un asistentus (saskaņā ar *Nolikumu par vēlēšanām akadēmiskajos amatos*).

Fakultātes dome rekomendē:

- Senātam/Profesoru padomēm pretendētus ievēlēšanai docenta, asociētā profesora, profesora amatā;
- Senātam apstiprināšanai studiju programmu direktorus.

Fakultātes Dome nosaka:

- fakultātes akadēmiskās un zinātniskās darbības pamatvirzienus, tās attīstības stratēģiju un perspektīvas atbilstoši Universitātes kopējai stratēģijai un mērķiem;
- fakultātes nosaukuma un simbolikas izmantošanu atbilstoši Universitātē noteiktajai kārtībai.

Fakultātes Dome lemj:

- par fakultātes pārvaldes procesa organizatoriskajiem jautājumiem;
- par studiju procesa un zinātniskā darba organizatoriskajiem jautājumiem;
- par studiju programmu/virzienu izstrādes nodrošinājumu un organizatoriskajiem jautājumiem.
- par mācībspēku atbilstību studiju programmu/virzienu prasībām saskaņā ar licencēšanas/akreditācijas noteikumiem;
- par studiju programmu popularizēšanas jautājumiem;
- par studiju programmu budžeta un materiālās bāzes jautājumiem;
- par fakultātei iedalīto/ iegūto finansu līdzekļu izlietošanas kārtību;
- apstiprina tipveida un ikgadējos studiju plānus.



#### Fakultātes Dome izskata

- studiju virzienu un fakultātes ikgadējos pašnovērtējumu ziņojumus;
- priekšlikumus, saistītus ar studiju nodrošinājumu;
- citus studējošo akadēmisko grupu vai mācībspēku grupu iesniegtos priekšlikumus.

#### Fakultātes Dome analizē

- mācībspēku akadēmisko, zinātnisko un profesionālo darbību atbilstoši akreditācijas noteikumiem;
- studējošo sekmību;
- studējošo, darba devēju un absolventu viedokļus par studiju programmām.

Fakultātes Domi veido 9 cilvēki - dekāns; 6 akadēmiskā personāla pārstāvji, t.sk. vismaz 3 vēlētie mācībspēki ar doktora grādu; mācībspēkus Domē ievēlē fakultātes akadēmiskā personāla pilnsapulce; 2 fakultātē studējošo pārstāvji, kurus delegē fakultātes studentu grupu vecākie.

**I.1.2.A.pielikumā** pievienots saraksts, kurā norādīti galvenie iekšējie normatīvie akti un regulējumi, savukārt Liepājas Universitātes darbību un kārtību reglamentējošo dokumentu kopa (latviešu valodā) elektroniski ir pieejama: <https://www.liepu.lv/lv/654/dokumenti>

**I.1.2.B.pielikumā** pievienota augstskolas pārvaldības struktūra shematiski, Liepājas Universitātes struktūra (latviešu valodā) elektroniskā formātā pieejama: <https://www.liepu.lv/lv/170/struktura>

### **1.3. Kvalitātes politikas īstenošanas mehānisma raksturojums un procedūras augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanai. Kvalitātes nodrošināšanas sistēmas izstrādē un pilnveidē iesaistīto pušu un to lomas raksturojums.**

**Lai realizētu virsmērķi un mērķus, Liepājas Universitāte izmanto attīstības un plānošanas dokumentus un iekšējo kvalitātes vadības sistēmu** (turpmāk – KVS). LiepU KVS sistēmā ir iekšējo normatīvo dokumentu datu bāzes un procedūras.

#### **Atbildība**

- LiepU vadība ir uzņēmusies saistības nodrošināt vajadzīgos resursus, kas nepieciešami Kvalitātes vadības sistēmas efektīgai darbībai un tās uzlabošanai.
- LiepU atbalsta akadēmisko godīgumu un brīvību, iestājas pret akadēmisko krāpšanu; veic jebkuras neiecietības un studentu vai personāla diskriminācijas uzraudzību.
- Visi LiepU darbinieki ir atbildīgi par Kvalitātes politikas, procedūru un vadības sistēmas ieviešanu, uzturēšanu un pilnveidošanu, uzņemas atbildību par kvalitāti un iesaistās kvalitātes nodrošināšanā.
- Darbinieku atbildību, tiesību un pienākumu formulējumi ir norādīti amatu aprakstos un procedūrās visām darba funkcijām, kas ietekmē darba kvalitāti.

#### KVS plānošana

- LiepU KVS rokasgrāmatā, procedūrās un citos dokumentos ir definējusi, kā tiek sasniegtas KVS prasības un kā notiek kvalitātes kultūras attīstība.
- KVS prasību ievērošana tiek panākta, strādājot atbilstoši ESG-2015 un KVS dokumentācijā noteiktajām prasībām.

- Kārtība, kādā tiek ieviestas izmaiņas procesos un dokumentācijā, ir noteikta Lietvedības instrukcijā. Mehānismi efektīvas KVS nodrošināšanas īstenošanai:
  - studentu un absolventu regulāro aptauju rezultātu analīze;
  - darba devēju un citu sociālo partneru viedokļu un priekšlikumu apkopošana un analīze,
  - Satversmes sapulcē apspriestais Vadības ziņojums,
  - problēmu analīze struktūrvienībās.

KVS procedūru, nolikumu, noteikumu un citu normatīvo dokumentu izstrādē un to izpildes kontrolē aktīva ir LiepU Studentu padomes izvirzīto pārstāvju darbība. Studenti darbojās šādās LiepU institūcijās: LiepU Satversmes sapulcē, LiepU Senātā, LiepU Senāta attīstības un budžeta un LiepU Senāta akadēmiskā komisijā, Fakultāšu domēs, Studiju padomē, Zinātnes padomē, Saimniecības padomē, Bibliotēkas padomē, Stipendiju piešķiršanas komisijā, LiepU Senāta stipendijas piešķiršanas komisijā, Kredītu piešķiršanas komisijā, Studiju virzienu padomēs.

Visi LiepU darbinieki ir atbildīgi par Kvalitātes politikas, procedūru un vadības sistēmas ieviešanu, uzturēšanu un pilnveidošanu, uzņemas atbildību par kvalitāti un iesaistās kvalitātes nodrošināšanā.

Elektroniskā saite uz vietni, kur pieejama:

- augstskolas kvalitātes politika: <https://www.liepu.lv/lv/1258/liepu-kvalitates-politika>
- kvalitātes rokasgrāmata: <https://www.liepu.lv/lv/654/dokumenti>
- informācija par citiem saistošiem iekšējiem normatīvajiem aktiem ir atrodama **I.1.2.A.pielikumā** iepriekšējā sadaļā.

**1.4. Aizpildīt tabulu par augstskolas/ koledžas iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas atbilstību Augstskolu likuma 5. punkta 2.1daļā norādītajam. Sniedzot pamatojumu norādītajai atbildei, t.sk. iespējams norādīt uz atbilstošo pašnovērtējuma ziņojuma nodaļu, kurā iekļautā informācija liecina par konstatēto atbilstību, neatbilstību vai daļējo atbilstību.**

1.	Iedibināta politika un procedūras augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanai	Atbilst
		<p>LiepU Kvalitātes politika: Nodrošināt pētniecībā balstītas, reģionam nepieciešamas, Latvijas un starptautiskā mērogā konkurētspējīgas un kvalitatīvas augstākās profesionālās, akadēmiskās izglītības un mūžizglītības ieguves iespējas, veicinot zināšanās un profesionālajās kompetencēs balstītu Latvijas tautsaimniecības attīstību un radošas, kultūrorientētas sabiedrības nostiprināšanos, ņemot vērā Eiropas Standartus un vadlīnijas kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā (ESG-2015).</p> <p>Kvalitātes politika balstās uz LiepU stratēģiju un tajā noteiktajām vērtībām: cilvēks, sabiedrība, izaugsme, Latvija.</p> <p>Kvalitātes politiku īsteno visas LiepU struktūrvienības un darbinieki, atbilstoši stratēģiskajiem mērķiem. Kvalitātes nodrošināšana ir aprakstīta LiepU Kvalitātes rokasgrāmatā.</p>

2.	Izstrādāts mehānisms augstskolas/koledžas studiju programmu veidošanai, iekšējai apstiprināšanai, to darbības uzraudzīšanai un periodiskai pārbaudei	<p>Atbilst</p> <p>LiepU KVS ir procedūras, kas reglamentē studiju programmu veidošanu, licencēšanu un akreditāciju. Atsevišķas procedūras nosaka gan studiju kursu, gan studiju plānu sagatavošanu, apstiprināšanu un izmaiņu vadību. Ir izveidotas procedūras, kuras reglamentē nodarbību ikgadējo studiju plānu izveidi un to izmaiņu vadību, kā arī nodarbību sarakstu sagatavošanu un izmaiņu vadību.</p>
3.	Izveidoti un publiskoti tādi studējošo sekmju vērtēšanas kritēriji, nosacījumi un procedūras, kas ļauj pārliecināties par paredzēto studiju rezultātu sasniegšanu	<p>Atbilst</p> <p>Studiju kursa programmās ir jānorāda studiju kursa mērķi un uzdevumi, prasības KRP ieguvei, patstāvīgie darbi un sagaidāmie rezultāti / iegūstamās kompetences. Noteikumos par studiju kursa / moduļa pārbaudījumiem noteikta pārbaudījumu organizēšanas un norises kārtību, kā arī rezultātu atspoguļojums. (<a href="https://www.liepu.lv/uploads/files/Noteikumi%20par%20studiju%20kursa_modula%20parbaudijumiem.pdf">https://www.liepu.lv/uploads/files/Noteikumi%20par%20studiju%20kursa_modula%20parbaudijumiem.pdf</a>)</p>

4.	<p>Izveidota iekšējā kārtība un mehānismi akadēmiskā personāla kvalifikācijas un darba kvalitātes nodrošināšanai</p>	<p>Atbilst</p> <p>2018.gadā tika izstrādāti trīs vidēja termiņa plānošanas dokumenti, kas vērsti uz LiepU cilvēkresursu attīstību.</p> <p>LiepU cilvēkresursu attīstības plāns 2018.–2023. gadam - kurā tiek izvērtēta esošā situācija, noteikti cilvēkresursu vadības procesu mērķi, veicamie uzdevumi un sasniedzamie rezultāti.</p> <p>LiepU cilvēkresursu attīstības plāna mērķis ir nodrošināt LiepU ar nepieciešamajiem cilvēkresursiem, sekmēt esošo cilvēkresursu (akadēmiskā un vispārējā personāla) attīstību, profesionālo izaugsmi un pilnveidi, jauno mācībspēku un zinātniskā personāla iekļaušanos universitātes izglītības un pētniecības procesā, lai nodrošinātu mūsdienīgas, uz attīstību orientētas studijas, pētniecību, mūžizglītību saskaņā ar LiepU attīstības stratēģiju.</p> <p>LiepU akadēmiskā personāla attīstības pasākumu plāns 2018.– 2022. gadam ir personāla attīstības un piesaistes pasākumu plāns - kurā noteikti un aprakstīti plānotie akadēmiskā personāla kompetences pilnveides, attīstības un piesaistes pasākumi.</p> <p>LiepU akadēmiskā personāla attīstības pasākumu plāna 2018.– 2022. gadam mērķis ir nodrošināt LiepU akadēmiskā personāla kompetenču un prasmju paaugstināšanu, sekmēt personāla un LiepU darbības attīstību, atbilstoši kvalitātes prasībām.</p> <p>3. LiepU vadības personāla mācību plāns 2018.– 2021. gadam - kurā noteikti un aprakstīti plānotie vadības personāla kompetences pilnveides pasākumi.</p> <p>LiepU vadības personāla mācību plāna mērķi: LiepU vadības personāla kompetenču un prasmju paaugstināšana prasmīgai vadības, procesu pārvaldībai, vadības komanda ar redzējumu par modernu, konkurētspējīgu starptautisku universitāti, kas izprot globālās tendences, vadības komanda, kas spēj iedvesmot studentus un darbiniekus straujai un ambiciozai attīstībai.</p> <p>LiepU KVS ir procedūras par Darbinieku apmācību plānošanu, organizēšanu un efektivitātes novērtēšanu un Akadēmiskā personāla atlasī un novērtēšanu.</p>
----	--	--

5.	<p>Nodrošināts, ka tiek vākta un analizēta informācija par studējošo sekmēm, absolventu nodarbinātību, studējošo apmierinātību ar studiju programmu, par akadēmiskā personāla darba efektivitāti, pieejamiem studiju līdzekļiem un to izmaksām, augstskolas darbības būtiskiem rādītājiem.</p>	<p>Atbilst</p> <p>Katru gadu uz 1.oktobrī tiek apkopoti statistikas dati par studējošo skaitu, imatrikulēto skaitu, absolventu skaitu, akadēmiskā personāla skaitu - tie tiek iekļauti un analizēti studiju virziena pašnovērtējuma ziņojumā.</p> <p>LiepU ir izstrādātas procedūras, kuras nosaka kārtību, kādā veidā notiek ikgadējā studējošo apmierinātības aptaujas un absolventu aptaujas. Studiju virzienu pašnovērtējumu ziņojumos tiek analizēta studiju virziena un studiju programmu atbilstība darba tirgus pieprasījumam, ikgadējie darba devēju aptaujas rezultāti.</p> <p>Studiju virzienu pašnovērtējumu ziņojumos tiek analizēta informācija par finanšu resursiem studiju virzienam atbilstošo studiju programmu īstenošanas nodrošināšanai, kā arī akadēmiskā personāla pētniecības (radošās) darbības nodrošināšanai.</p> <p>Katru gadu Senātā tiek analizēti Uzņemšanas rezultāti, veikts Zinātniskās darbības izvērtējums un Finansiālās un saimnieciskās darbības analīze.</p>
6.	<p>Augstskolas vai koledžas, īstenojot kvalitātes nodrošināšanas sistēmas, garantē studiju virziena nepārtrauktu pilnveidi, attīstību un darbības efektivitāti</p>	<p>Atbilst</p> <p>LiepU normatīvie dokumenti un KVS procedūras nosaka studiju virziena nepārtrauktu pilnveidi, attīstību un darbības efektivitāti. Sagatavot studiju virzienu pašnovērtējumu ziņojumus tajos obligāti ir jābūt studiju virziena attīstības plānam un tā izpildes analīzei.</p>

## II - Studiju virziena raksturojums (1. Studiju virziena pārvaldība)

**1.1. Studiju virziena un tajā iekļauto studiju programmu izveides ekonomiskais un/ vai sociālais pamatojums, studiju programmu savstarpējās sasaistes novērtējums, kā arī analīze par studiju programmu nozīmi (unikalitāti) salīdzinājumā ar citām līdzīgām studiju programmām Latvijā un ārvalstīs.**

Iepriekšējā studiju procesa un virziena pašnovērtējuma periodā, studiju virziens "Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība" tika realizēts Liepājas universitātes Dabas un sociālo zinātņu fakultātē. Balstoties uz Liepājas Universitātes Senāta 2013. gada 30. augusta lēmumu par Dabas un sociālo zinātņu fakultātes sadalīšanu divās fakultātēs – Dabas un inženierzinātņu fakultātē un Vadības un sociālo zinātņu fakultātē, sākot ar 2013. gada 02. septembri [Vadības un sociālo zinātņu fakultāte](#) (turpmāk – VSZF) īsteno studiju programmas studiju virzienos „Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība” un "Viesnīcu un restorānu serviss, tūrisma un atpūtas organizācija".

Iepriekšējā studiju virziena pašnovērtējuma periodā, studiju virzienā "Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība" tika realizētas sekojošas profesionālā bakalaura studiju programmas: "Biznesa un organizāciju vadība" ar specializācijas apakšvirzieniem: uzņēmējdarbības procesu vadība; cilvēkresursu vadība; loģistikas vadība; organizāciju socioloģija, "Komunikāciju vadība" ar specializācijas apakšvirzieniem: sabiedrisko attiecību struktūrvienības vadītājs; ārējo sakaru struktūrvienības vadītājs; masu mediju uzņēmumu un iestāžu vadītājs, un "Kultūras vadība", kā arī profesionālā maģistra studiju programmu "Vadības zinības" ar specializācijas apakšvirzieniem: uzņēmējdarbības vadība, sabiedrības vadība, izglītības vadība. Savukārt, studiju virzienā "Viesnīcu un restorānu serviss, tūrisma un atpūtas organizācija" tika realizēta profesionālā bakalaura studiju programma "Tūrisma vadība un rekreācija" ar specializācijas apakšvirzieniem: tūrisma vadība; veselības tūrisms; radošās industrijas tūrismā.

Atbilstoši Izglītības un zinātnes ministrijas (IZM) norādījumam par valsts budžeta finansēto studiju vietu piešķiršanas principiem 2016. gadā (un arī turpmākajiem 3 - 4 gadiem), kā arī izvērtējot studiju virziena "Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība" attīstības plāna 2014. - 2018. gadam izvirzītās prioritārās darbības, studiju virzienu pašnovērtējuma pārskata periodā (2013. - 2016.) tika novērtēta profesionālo bakalaura studiju programmu atbilstība darba tirgus prasībām, t.sk., programmās piedāvāto profesionālo specializāciju nepieciešamība un īstenošana.

Tāpēc, kopš 2016./2017. studiju gada, atbilstoši *Uzņēmuma vadītāja/vadītāja vietnieka, Sabiedrisko attiecību struktūrvienības vadītāja un Ārējo sakaru struktūrvienības vadītāja* profesiju standartiem, studiju programma "Komunikācijas vadība" tiek īstenota kā profesionālās specializācijas virziens/studiju programmas apakšvirziens studiju programmā "Biznesa un organizācijas vadība", kurā arī tiek veiktas būtiskās izmaiņas. Rezultātā, sākot ar 2016./2017. studiju gadu profesionālā bakalaura studiju programmā "Biznesa un organizāciju vadība" tiek realizētas sekojošas specializācijas/apakšvirzieni: uzņēmējdarbības procesu vadība; cilvēkresursu vadība; sabiedrisko attiecību struktūrvienības vadība; ārējo sakaru struktūrvienības vadība.

Savukārt, studiju programma "Tūrisma vadība un rekreācija", kas iepriekš tika realizēta studiju virzienā "Viesnīcu un restorānu serviss, tūrisma un atpūtas organizācija", sākot ar 2017./2018. studiju gadu, tiek īstenota studiju virzienā "Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība" kā profesionālā bakalaura studiju programma "Tūrisma un rekreācijas vadība" ar specializācijām/apakšvirzieniem: tūrisma vadība; rekreācijas vadība, saskaņā ar Augstākās izglītības kvalitātes aģentūras (AIKA) Studiju akreditācijas komisijas lēmumu no 26.09.2017. Lai turpmāk īstenotu darba tirgum un reģiona interesēm pilnveidotu profesionālā bakalaura studiju programmu "Tūrisma un rekreācijas vadība", izmaiņu veikšana tika cieši saistīta ar *Uzņēmuma vadītāja* profesiju standartu, kas ņemts par pamatu un izvērtēts diskusijā ar nozares speciālistiem un pašvaldības pārstāvjiem, vērtējot standartā paredzētās kompetences uzņēmumu praktiskās darbības ietvaros un veidojot mijiedarbību starp vadībzinātnes, tūrisma un rekreācijas jomas teorētiskiem un profesionālās specializācijas kursiem.

Izmaiņas tika veiktas atbilstoši arī Liepājas Universitātes studiju un mūžizglītības mērķim: īstenot reģionam nepieciešamas, Latvijas un starptautiskā mērogā konkurētspējīgas un kvalitatīvas augstākās profesionālās un akadēmiskās izglītības pilna cikla un reģionālajai specializācijai atbilstošajos studiju virzienos un prioritārām rīcībām to sasniegšanā, kas vērstas arī uz studiju programmu un studiju virzienu skaita samazināšanas iespējām līdz 2020.gadam (saskaņā ar Liepājas Universitātes attīstības stratēģiju 2016. - 2020. gadam - 2016. gadā tika īstenoti 10 studiju virzieni, bet rezultatīvais rādītājs 2020. gadā - ne vairāk 8 studiju virzieni).

Liepājas Universitātes (Liepu) attīstības stratēģijā 2016.-2020. gadam (pieejams: [https://www.liepu.lv/uploads/files/Liepu\\_strategija\\_2020\\_majas%20lapai.pdf](https://www.liepu.lv/uploads/files/Liepu_strategija_2020_majas%20lapai.pdf)) ir akcentēti trīs prioritārie attīstības virzieni:

- studijas un mūžizglītība,
- zinātniskā darbība un
- inovācijas un pārvaldības attīstība (cilvēkresursu, projektu, finanšu, infrastruktūras, informācijas

pārvaldība).

Pašreiz LiepU Vadības un sociālo zinātņu fakultātē tiek īstenots viens studiju virziens: "Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība", kurā tiek īstenotas šādas profesionālā bakalaura studiju programmas: "Biznesa un organizācijas vadība", "Kultūras vadība" un "Tūrisma un rekreācijas vadība", kā arī profesionālā maģistra studiju programma "Vadības zinības" (turpmākos lietojamās studiju programmu saīsinājumus var skatīt **II.1.1.A.tabula pielikumā**).

Studiju virzienā „Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība” īstenotās studiju programmas ar specializāciju kombinācijām programmu ietvaros dod iespēju elastīgi reaģēt uz pieprasījumu darba tirgū, realizējot arī Kurzemes reģiona prioritātes:

- 13.03.2018., Liepājas Universitātes rektore Dace Markus, studiju prorektore Māra Zeltiņa, Vadības un sociālo zinātņu fakultātes dekāne Inta Kulberga un fakultātes mācībspēki tikās ar Liepājas domes priekšsēdētāja vietniekiem Ati Deksnī un Ģirtu Kronbergu, lai pārrunātu kādi speciālisti pilsētai ir nepieciešami, ar ko vajadzētu diskutēt, lai saprastu, ģeogrāfiski, kurā virzienā attīstās Liepājas tūrisms un kultūras tūrisms, un kur iederētos universitātes sagatavotie speciālisti.
- Lai novēstu nepilnības, LiepU ir organizējusi dažādas apspriedes un tikšanās ar praktizējošiem nozares ekspertiem, piemēram, 03.04.2019., Liepājas Universitātes rektore Dace Markus un studiju programmas "Kultūras vadība" programmas direktors Uldis Drišļuks tikās ar Ventspils Augstskolas rektoru Kārli Krēsliņu un koncertzāles "Lielais dzintars" valdes priekšsēdētāju Timuru Tomsonu, lai kopīgi diskutētu par sakaru stiprināšanu pētniecībā.
- 10.12.2019. Vadības un sociālo zinātņu fakultātes vadība un mācībspēki tikās ar nozares speciālistiem, lai saprastu, kā nākotnē jāattīstās uzņēmējdarbības studiju programmām, kuras nodrošina fakultāte. Diskusijā iesaistītie runāja par to, vai ir nepieciešama uzņēmējspēju attīstība kultūrā, vai tūrisma virzienā ir nepieciešams saglabāt esošos divus specializācijas virzienus, kā vērtēt absolventu nodarbinātību pilsētā un viņu kompetenci, kādi vadītāji ir nepieciešami – ar vispusīgām vai specifiskām zināšanām.
- 12.12.2019., Liepājas Universitātē uz tikšanos tika aicināta Eiropas Parlamenta deputāte – Kultūras un izglītības komitejas viceprezidente, bijusī kultūras ministre Dace Melbārde, vizītē piedalījās rektore Dace Markus, Vadības un sociālo zinātņu fakultātes dekāne Inta Kulberga un studiju programmas "Kultūras vadība" direktors Uldis Drišļuks. Tikšanās reizē tika pārrunāta kultūras speciālistu, ko māca Liepājas Universitāte, sagatavotība un studiju programmu izstrādes nianšes.

Studiju programmas tiek īstenotas Liepājas pilsētas, Kurzemes un Latvijas valsts attīstībai svarīgo nozaru kontekstā, t.sk. radošo industriju attīstības tendencēm Latvijā, Kurzemes reģionā un Liepājā, ciešā mērā saistot to ar darba tirgū nepieciešamajām zināšanām, prasmēm un kompetencēm uzņēmējdarbībā, kultūras un komunikācijas vadībā, tūrisma un rekreatīvo pasākumu piedāvājumu izstrādāšanai un to organizēšanai.

**Studiju virzienā iekļauto studiju programmu salīdzinājuma ar citām līdzīgām studiju programmām Latvijā un ārvalstīs skatāms sadaļā "Citi pielikumi":**

- *Profesionālā bakalaura studiju programmas Biznesa un organizāciju vadība salīdzinājums ar citām*  
*All II.1.1.A.pielikums*
- *Profesionālā bakalaura studiju programmas Tūrisma un rekreācijas vadība salīdzinājums ar citām*  
*All II.1.1.B.pielikums*
- *Profesionālā bakalaura studiju programmas Kultūras vadība salīdzinājums ar citām*  
*All II.1.1.C.pielikums*
- *Profesionālā maģistra studiju programmas Vadības zinības salīdzinājums ar citām*  
*All II.1.1.D.pielikums*

Studiju virzienā iekļauto studiju programmu salīdzinājums ar citām līdzīgām studiju programmām Latvijā un ārvalstīs galvenokārt veikts ar LiepU partneraugstskolām, ar kurām jau ilgstoši ir notikusi sadarbība programmu ilggadējā attīstības ceļā (piemēram, BA Turība, Vidzemes augstskola, Ekonomikas un

kultūras augstskola, Rīgas Tehniskā universitāte, Ventspils augstskola, Klaipēdas universitāte u.c.) vai augstskolām ar kurām ir attīstītas Erasmus+ programmas iespējas.

Salīdzinot virzienā īstenotās studiju programmas ar citām līdzīgām studiju programmām Latvijā un pasaulē, secināms, ka programmas piedāvā līdzīgu vispārīzglītojošo studiju kursu saturu un nozares specifiskai atbilstošos kursus, kas ir likumsakarīgi, ievērojot profesiju standartu prasības, tomēr katra programma rod arī savus unikālos risinājumus un piedāvājumus.

Profesionālā bakalaura studiju programmas "Biznesa un organizāciju vadība" piedāvātie studiju apakšvirzieni jau sākotnēji vienmēr ir atšķiršies ar specializēšanos noteiktos uzņēmējdarbībai aktuālos funkcionālos procesos (personāls, komunikācija, finanses, loģistika u.tml.), kas šobrīd likumsakarīgi ir iestrādāts arī aktualizētajos profesiju standartos (piemēram, izveidojot atsevišķu standartu funkcionālam vadītājam ar profesijas kartēm, kā to paredz Latvijas normatīvie akti). Kā uzņēmējdarbībai aktuāla, papildus tradicionālajām personāla un uzņēmuma vadītāja kvalifikācijām, jau vairākus gadus tikusi realizēta arī sabiedrisko attiecību struktūrvienības vadītāja kvalifikācijas ieguve, kas LiepU sniedz priekšrocības kvalitātes ziņā tieši no piesaistīto mācībspēku puses, programmas realizācijā, iesaistot vienu no pirmajām doktora grāda ieguvējām sabiedrisko attiecību jomā Latvijā - docenti I.Sprici (Pūre), attīstot sadarbību ar profesori S.Veinbergu un zinātniskā grāda pretendentu komunikāciju zinātnē U.Zupu. Programmas saturu laika gaitā papildinājuši studiju kursi gan komandas darba prasību attīstībai (prof. I.Lūsēna Ezera - promocijas darbs ticis izstrādāts par komandas darba principiem), gan talantu vadībai un karjeras izaugsmei, komunikācijas teoriju un dokumentu pārvaldības, digitalizācijas un e-komunikācijas jomā. Spēcīgi tiek īstenota kvantitatīvo metožu apguve vadībā un loģistikas jautājumu apguvē (ietverot ne tikai vietējo, bet arī starptautisko praksi). Programmā pēctecīgi un pārdomāti tiek veikta studiju darbu un prakšu organizācija, uzdevumu ziņā, ievērojot apgūto studiju saturu. Studiju darbu izstrāde tiek organizēta kā problēmpētījumi sadarbībā ar reģiona uzņēmumiem (piemēram, AS Liepājas Papīrs, LSEZ uzņēmumi, AS TIAMO).

Līdzīga rakstura iestrādes tiek īstenotas arī studiju programmā "Kultūras vadība", kur programmas īstenošana notiek roku rokā ar jomas profesionāļiem (Lielais Dzintars, Liepājas Kultūras pārvalde, Liepājas Teātris, u.tml.), kuru vadošie speciālisti ir iesaistīti virknē studiju kursu docēšanā. Tādējādi programmā ienesot zināšanas par aktuālākiem kultūras jomas procesiem, notikumiem un tendencēm. Parādot kultūras jomas daudzveidību, programmā ietverti tādi visnotaļ atšķirīgi studiju kursi kā "Pasaules literatūra un kultūra", "Latvijas un pasaules kino vēsture", "Dejas māksla un horeogrāfija", "Pasaules un Latvijas mūzikas vēsture", mūzikas un dizaina menedžments. Uzņēmība un vadības prasmes tiek attīstītas tādos no citām augstskolām salīdzinoši atšķirīgos studijuursos, kā: "Pasākumu loģistika", "Kvantitatīvās metodes vadībā", "Biznesa plāna izstrāde", "Kultūras institūciju pārvaldība". Kultūras institūciju pasūtījumu pētījumi lielākoties atspoguļojas studiju programmas noslēguma darbos. Līdzšinēji pētījumi veikti kā sadarbībā ar LOC, tā koncertzālī Lielais Dzintars, LBN un pilsētas Kultūras pārvaldī. Sev aktuālos pētījumos studentus ir iesaistījuši kā reģionā strādājošās bibliotēkas, tā muzeji.

Sadarbības ziņā, īstenojot programmas kursu saturu ar vietējo reģiona uzņēmumu atbalstu, neatpaliek arī virzienā pārstāvētā studiju programma "Tūrisma un rekreācijas vadība". Nozares praktiķi ir iesaistījušies tādu studiju kursu docēšanā, kā: "Tūrisma pamati" un "Lauku tūrisma uzņēmumu vadība" (SIA Lavander villa īpašniece Z.Gusta), "Rekreācijas un atpūtas programmu organizēšana" (SIA Ūdens putni īpašnieks J.Gulbis), "Inovācijas starptautiskā tūrismā" (koncertzāles Lielais dzintars Mārketinga un pārdošanas daļas vadītāja, bijusī Liepājas reģiona Tūrisma informācijas biroja, vēlāk zinātkāres centra "Zinoo" vadītāja I.Hmieļevska) u.c. Par galvenajām unikālajām pazīmēm salīdzinot studiju programmas saturu ar citām augstskolām, izdalāma tādu studiju kursu īstenošana, kā "Radošo industriju tūrisma produkta attīstība", modulis "Rekreācijas piedāvājums tūrismā" (Pasaules rekreācijas ģeogrāfija, Kurortoloģija un SPA, Rekreācijas tūrisma piedāvājuma vadība) un modulis "Rekreācijas tūrisma pārvaldība" (Rekreatīvā ietekme un veselība, Rekreācijas tūrisma pārvaldība Eiropā, Sadarbības un attīstības modeļi rekreācijas tūrismā), kas par unikālu zināmā mērā padara arī pašu rekreācijas vadības studiju apakšvirzienu.



Savu piedāvāto studiju virzienu un iegūstamo vadībzinātņu grādu ziņā unikāla ir arī profesionālā maģistra studiju programma "Vadības zinības", piedāvājot ne tikai maģistra grāda ieguvu uzņēmējdarbības vadības, bet arī sabiedrības vadības vai izglītības vadības jomās. Šis apstāklis tiem interesentiem, kuri ieguvuši iepriekšēju izglītību īstenotajās programmās, dod iespēju vai nu turpināt izvēlēto virzienu vai mērķtiecīgāk to mainīt (visbiežāk šādi tiek izmantota iespēja studēt tālāk uzņēmējdarbības, vai sabiedrības vadības virzienā), papildinot savu jau iegūto profesionālo kompetenci. Kvalitatīvu studiju programmas piedāvājuma īstenošanu nodrošina tieši attiecīgās jomas profesūras un doktoru piesaiste studiju kursu docēšanā (piemēram, prof. I.Lūsēna-Ezera, prof. S.Jēgere, prof. S.Veinberga, asoc. prof. D.Vasiļevska, asoc. prof. U.Libkovska u.c.). Studiju programmas satura ziņā no citiem salīdzinātajiem izglītības piedāvājumiem, atšķirīgākie un unikālākie ir studiju kursi: "Makroekonomika: analīze un politika", "Modernās menedžmenta teorijas", "Publiskās attiecības starpkultūru komunikācija", "Procesu efektivitātes metodika", "Publiskā pārvalde", "Izglītības vadības teorija un prakse".

Salīdzinot studiju programmu realizāciju, līdzšinēji LiepU VSZ fakultātes administrētajā virzienā „Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība” ietvertajās programmās studiju ilgums ir bijis salīdzinoši lielāks kā partneraugstskolām. Izdiskutējot šo jautājumu gan mācībspēku, gan studējošo starpā, ir rasti risinājumi studiju laika optimizēšanai studiju ilguma samazināšanas ziņā. Noteikti ir jāuzsver, ka ievērojot fakultātes noteiktās stratēģiskās attīstības prioritātes: sagatavot augsti kvalificētus jomas speciālistus reģiona vajadzībām un interesēs, programmu absolventiem vienmēr tiek nodrošināta tieši profesionālās izglītības, un, atbilstoši – kvalifikācijas ieguve, augstākās izglītības līmenī.

## **1.2. Studiju virziena mērķi un to atbilstība augstskolas/ koledžas darbības jomai, stratēģiskās attīstības virzieniem, sabiedrības un tautsaimniecības attīstības vajadzībām un attīstības tendencēm.**

Studiju virziena kopīgais mērķis ir sniegt studējošajiem iespēju iegūt kvalitatīvu profesionālo izglītību sociālajās zinātnēs, sagatavojot augsti kvalificētus vadībzinātnes nozares speciālistus, īpašu uzmanību pievēršot Kurzemes reģiona vajadzībām un tā tālākai attīstībai.

Studiju programmu nepieciešamību var pamatot arī ar sekojošiem Liepājas pilsētas attīstības plāniem:

**- Liepājas pilsētas ilgtspējīga attīstības stratēģija līdz 2030. gadam**  
(<https://www.liepaja.lv/attistibas-strategija-2030/>):

- Liepāja ir izglītības, zinātnes un pētniecības centrs. Liepājā izglītību ieguvušie jaunieši ir kompetenti un radoši, darba tirgū pieprasīti speciālisti un aktīvi darba devēji.
- Liepāja ir Kurzemes vadošais veselības aprūpes centrs un atpazīstams rehabilitācijas centrs.
- Liepāja ir kultūras un radošuma centrs. Liepājai ir būtiska vieta Latvijas kultūrvidē! Liepājas bagātīgais kultūras mantojums un kultūras izglītība, radošums veicina spožu, savdabību un daudzveidīgu talantu veidošanos, kuri veicina Liepājas un visas Latvijas starptautisku atpazīstamību.

Kā **perspektīvie uzņēmējdarbības virzieni Liepājā** tiek minēti:

- **kurortoloģija, rehabilitācija un veselības tūrisms;**
- **kultūra, sports un radošās industrijas;**
- enerģētika un energoresursi;
- informācijas un komunikāciju tehnoloģiju nozare.

**- Liepājas kūrorta attīstības koncepcija 2015. - 2020. gadam**

(<https://www.liepaja.lv/dokumenti/kurorta-attistibas-plans/>): ir izstrādāta, lai veicinātu kūrorta dabas dziedniecisko resursu apzināšanu un plašāku izmantošanu, ar kūrorta pakalpojumiem saistītas uzņēmējdarbības attīstību un Liepājas pilsētas kā kūrorta vispārējo attīstību.

**- Liepājas mārketinga komunikācijas stratēģija 2017. - 2021. gadam** (<https://www.liepaja.lv/dokumenti/marketinga-komunikacijas-plans/>), tās virsmērķis: stiprināt Liepājas lomu un atpazīstamību starptautiskā mērogā, piesaistot pilsētai zinošus un radošus cilvēkus, investīcijas, tūristus.

Savukārt, saskaņā ar LiepU darbības pamatnostādņiem - par pamatu studiju virziena attīstības stratēģijai ir izmantota Liepājas Universitātes attīstības stratēģija 2016.- 2020.gadam (pieejams: [https://www.liepu.lv/uploads/files/LiepU\\_strategija\\_2020\\_majas%20lapai.pdf](https://www.liepu.lv/uploads/files/LiepU_strategija_2020_majas%20lapai.pdf) ), un tādi dokumenti, kā:

- Zinātniskās darbības stratēģiju 2015. - 2020. gadam,
- Cilvēkresursu attīstības plānu 2018. - 2023. gadam (skatīt sadaļā Citi pielikumi),
- Akadēmiskā personāla attīstības pasākumu plānu 2018. - 2022. gadam (skatīt sadaļā Citi dokumenti),

paplašinās iespējas pilnveidot VSZF visatbilstošākos studiju programmu modeļus:

- veicinot sadarbību ar Liepājas pašvaldību;
- pilnveidot studiju kursu/studiju programmu saturu, akcentējot teorētisko zināšanu pielietošanu praksē;
- nodrošinot studiju programmu/ studiju kursu satura atbilstību sabiedrības pieprasījumam,
- sekmējot konkurētspējīgas izglītības nodrošināšanu.

Studiju virziena „Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība” studiju procesā tiek aktualizētas daudzveidīgas kultūras norises mūsdienu sabiedrībā, medijos, mākslā, kritikā u.c., kā arī kompetences par radošuma ekonomikas attīstību un reģionālās ekonomikas plānošanu, īstenojot ilgtspējīgas attīstības principus un izvēloties atbilstošas ilgtspējīgas attīstības pārvaldības metodes profesionālajā darbībā.

Studiju virzienā īstenotās programmas paredz tādu uzņēmējdarbības vadības pamatu apguvi, kas nodrošina pilnvērtīgu teorētisko zināšanu apguvi, papildinot ar praktiskām iemaņām gan Liepājas pilsētas uzņēmumos un iestādēs, gan Kurzemes reģiona un Liepājas speciālās ekonomiskās zonas teritorijā strādājošos uzņēmumus, nodrošinot ar kvalitatīviem speciālistiem.

Šāda sadarbība ir svarīgs priekšnoteikums visa reģiona ilgtspējīgai ekonomiskai attīstībai un stratēģiski nepieciešama Liepājas kā industriālas un starptautiska loģistikas centra attīstībai, un var veicināt vadības kompetenču apguvi, gan ārējo sakaru, gan sabiedrisko attiecību, gan personāla un uzņēmējdarbības procesu vadības jomā.

Studiju virziena „Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība” pamatā ir akcentējami četri studiju virziena stratēģiskās attīstības virzieni:

- 1) studiju virzienā īstenojamo programmu un jaunas profesionālā maģistra studiju programmas “Starptautiskā kultūras tūrisma vadība” izstrādes kvalitāte un realizācija;
- 2) akadēmiskā personāla zinātniskā un profesionālā kvalifikācija, tās celšana;
- 3) studiju vides kvalitātes nodrošināšana un paaugstināšana, materiāli tehniskais un informatīvais nodrošinājums, finanšu resursu pietiekamība;
- 4) studiju virziena ilgtspēja (atbilstība darba tirgus prasībām, sadarbība ar darba devējiem un citiem sadarbības partneriem, studējošo apmierinātība ar studiju kvalitāti.

Studiju virziena programmu realizācijas atbilstība un salīdzinājums skatāms **II.1.2.A.pielikumā**.

**1.3. Studiju virziena SVID analīze attiecībā uz izvirzītajiem mērķiem, ietverot skaidrojumus, kā augstskola/ koledža plāno novērst/ uzlabot vājās puses, izvairīties no draudiem, izmantot iespējas u.c. Vērtējums par studiju virziena attīstības plānu nākamajiem sešiem gadiem un attīstības plāna izstrādes procesu. Ja attīstības plāns nav izstrādāts vai mērķi/ uzdevumi noteikti īsākam laika periodam, sniegt informāciju par studiju virziena attīstības plāna izstrādi nākamajam periodam.**

Vadības un sociālo zinātņu fakultāte (turpmāk – VSZF) īsteno studiju programmas studiju virzienā „Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība”.

Pamatojoties uz studiju virziena attīstības saistošo dokumentu izpildes izvērtējumu, kā arī ņemot vērā ES attīstības politikas dokumentu pamatnostādnes (Eiropas Pamatprasmju paraugkritēriju sistēmu; Eiropa 2020) un Eiropas Augstākās izglītības telpas kvalifikācijas ietvarstruktūru, Latvijas ilgtermiņa attīstības stratēģiju „Latvija 2030”, Liepājas pilsētas attīstības stratēģiskos mērķus, Kurzemes plānošanas reģiona attīstības stratēģijas mērķus un LiepU stratēģiskās attīstības dokumentus, studiju virziena „Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība” stratēģiskās attīstības pamatā ir šādas prioritātes:

1. Izglītības piedāvājuma pievilcības veidošana, aktualizējot daudznosaru studiju apakšvirzienus un sekmējot studiju pieejamību dažādām mērķgrupām.
2. Tuvināt studiju programmu praktisko īstenošanu, saistot tās ar biznesa vidi, vienlaikus attīstot radošumu un daudzveidīgas studiju/mācību formas un piedāvājot attālinātās studijas.
3. Sekmēt materiālo nodrošinājumu studiju vides pilnveidošanai studiju virziena darbību atbalstam.

Minētās prioritātes regulāri tiek pārskatītas. Tās tiek argumentētas un iekļautas kopējā LiepU attīstības stratēģijā. Noris ikdienas darbs ar programmu direktoriem, kuri savu studiju programmu ietvaros izvērtē, to vai virzieni ir ievēroti un īstenojami. Tiek organizētas tikšanās ar jomu pārstāvjiem reģionā, diskusijas ar studentiem un absolventiem. Studiju programmu un apakšvirzienu saturiskai un praktiskai īstenošanai biežākās sarunas notiek pēc kvalifikācijas pārbaudījumiem un semestru sesiju noslēgumos, kā arī prakšu noslēgumu konferencēs. Saskaņā ar prioritātēm ikgadēji tiek izvērtēts attīstības plāns nākamam periodam. Sekmējot materiālo nodrošinājumu studiju vides pilnveidošanai studiju virziena darbību atbalstam, tiek realizēti ES projekti un finansējuma apguve.

Studiju virziena **SVID elementu apkopojums ir skatāms sadaļā "Citi pielikumi"**  
**II.1.3.B.pielikumā**, kur galvenās atziņas ir sekojošas:

**Studiju virziena galvenās stiprās puses** ir saistāmas ar:

- arvien vairāk saņemto darba devēju un dažādu pašvaldību pārstāvju pozitīvajām atsauksmēm par studentu spēju praktiskā darba vidē rīkoties sarežģītās, nestandarta situācijās, pietiekamām praktiskām iemaņām un izpratni par uzņēmumā/organizācijā notiekošajiem procesiem, lai veiktu plānotos prakses uzdevumus;
- veiksmīga sadarbība starp Kurzemes reģiona organizācijām un uzņēmējiem (piemēram, Lielais Dzintars, Liepājas Teātris, Tūrisma Informācijas Centrs, Liepājas Speciālā Ekonomiskā zona, Kurzemes plānošanas reģions, SIA KBI, Coworking Liepaja, SIA KK Original, u.tml.) un augstākās izglītības u.c. institūcijām (piemēram, Ventspils augstskola, Ventspils Augsto Tehnoloģiju parks, u.tml.) gan praktiskas pieredzes un zināšanu pārnesē (mācību ekskursijas, prakses, pētījumi studiju programmu ietvaros, u.c.), gan sadarbojoties kopīgu projektu realizācijā (piemēram, projekts KlnGS, kura ietvaros norisinās studējošo mobilitātes pasākumi uz uzņēmumiem, dalīšanās ar praktiskiem uzņēmēju pieredzes stāstiem, dažādu inovatīvu un radošuma pasākumu apmeklēšana, mentoringa pasākumu saņemšana, u.tml.);
- pasniedzēji kopīgi ar studējošajiem veic pētniecisko darbību, piedalās projektos, izstrādā studiju un bakalaura darbu pētījumus vadoties pēc uzņēmēju pasūtījuma u.tml.;

- pārskata periodā ir nodrošinātas vieslekcijas, iesaistot gan ārvalstu pasniedzējus (piemēram, Frans de Jong, Remigijus Kinderis, Martin van Rijs, u.c.), gan Latvijas dažādu jomu profesionāļus (piemēram, Juris Millers, Valdis Lūriņš, Aivars Hermanis, Dace Melbārde, Renāte Cāne, u.c.), kā arī LiepU Vadībzinātņu institūta pētnieki iesaistās arī lekciju nodrošināšanā (piemēram, Veronika Bikse, Sandra Veinberga, u.c.);
- ir palielinājusies studējošo dalība ERASMUS+ mobilitātes pasākumos gan studiju, gan prakses ietvaros, utt.
- studējošie labprāt iesaistās dažādās radošajās aktivitātēs, forumos, diskusijās, pašu organizētajos pasākumos un uzņēmējdarbības aktivitātēs, piemēram, Forums LV2020, diskusiju pasākums "Nākamās paaudzes inovācijas jaunu darba vietu radīšanā pilsētās" Ventspilī, ikgadējās LiepU Zinātnes un radošuma dienas, u.c.

Minētās stiprās puses ir par pamatu tam, ka studiju virzienā piedāvātās programmas, reģionā dzīvojošo ģimeņu un darbojošos uzņēmumu pārstāvji, izvēlas atkārtoti un rekomendē viens otram - vairāku gadu garumā piedāvātajās programmās "atgriežoties" kā darba kolēģiem, tā ģimeņu locekļiem. Vērojama arī spēcīga studiju pēctecība, kad pamatstudiju absolventi, turpina studijas augstākā līmenī studiju virziena piedāvātajā maģistrantūras studiju programmā un LiepU piedāvātajās doktora studijās.

Studiju virziena realizācijā ir arī **vājās puses**:

- daļēji pārklājas atsevišķu studiju kursu saturs;
- uzņēmēji - praktiķi ir gatavi iesaistīties tikai atsevišķu vieslekciju nodrošināšanā, kā arī ārzemju vieslektoru skaits, kuri regulāri tiktu iesaistīti studiju nodrošināšanas procesā ir neliels, jo to iesaistīšanai ir nepieciešami papildu finanšu līdzekļi, jo viņi vēlas lielāku samaksu nekā paredz LR MK noteikumi un LiepU iespējas;
- studējošie ne labprāt iesaistās papildu pētnieciskā darba veikšanā, aizbaidinoties ar pārāk lielu noslogotību studiju kursu mājas darbu sagatavošanā, laika trūkumu citu aktivitāšu dēļ, neesošu motivāciju, u.tml., tomēr, kopējo pētījumu starp mācībspēkiem un studējošajiem rezultātu publiskošana starptautiskā līmenī (starptautiskās konferencēs un kongresos, starptautiski citējamās izdevumos) kaut arī lēni, bet ir augoša;
- ne visi pasniedzēji, studenti un darbinieki ir ieinteresēti un motivēti dalībai ERASMUS+ piedāvātajās programmās, kā galvenos kavējošos iemeslus minot - papildu aizņemtība un nodarbinātība, ģimene, u.tml.;
- absolventu iesaiste studiju virziena realizācijas norisē notiek tikai individuālu absolventu līmenī, piemēram, prakšu nodrošināšanā un periodiskā dalībā noslēguma darbu aizstāvēšanas pasākumos.

Regulāra vājo pušu apzināšana un diskusijas par tām (ar studentiem, piemēram, studiju kursā "Stratēģiskā vadīšana" gatavojot SVID analīzi un pēcāk to apspriežot fakultātes domē), devusi iespēju pakāpeniski rast risinājumus arī to novēršanai. Pārskata periodā veidojas virkne labās prakses piemēru, kas mazina vājās puses virziena attīstībā, piemēram, ievērojot periodisku darbu pie virziena studiju programmu būtiskām izmaiņām un arī pārrakreditācijas periodā (2015., 2017., 2019. gads), tiek veidotas tematiskas mācībspēku grupas diskusijai gan par studiju kursu saturu, gan arī studiju kursu aprakstu ikgadēja papildināšana, kā arī ir izveidota Studiju virziena padome, kuras funkcijās ietilpst kā studiju kursu satura tā arī piesaistāmā docētāja pieredzes un profesionalitātes pārskatīšana un rekomendāciju sniegšana. Līdzšinēji (līdz 2018. gadam, kad mainījās Liepājas pilsētas vadības prioritārais skatījums par aktuālajām izglītības jomām), tika gūts arī Liepājas pilsētas pašvaldības finansiāls atbalsts vieslektoru piesaistei katras virzienā realizējamās studiju programmas saturiskās kvalitātes papildināšanai. Piešķirtie finanšu līdzekļi mērķtiecīgi tika izmantoti studiju kursu izveidei (t.sk., svešvalodā) katrā no programmām (piemēram, "Pasākumu loģistika" Kultūras vadībā, "Loģistika un transporta menedžments" Biznesa un organizāciju vadībā, "Tūrisma loģistika" Tūrisma un rekreācijas vadībā, u.c. ). Šobrīd, prioritāšu maiņas rezultātā tiek meklēti jauni - vietēji risinājumi atsevišķu studiju kursu tālākai realizācijai.

Daļējs atbalsts šajā jautājumā ir ES projekta īstenošanas ceļā piesaistītie doktoranti, kuri tiek iesaistīti studiju programmu realizācijā. Sekmīgi ir uzsākta sadarbība ar radio SWH, kas arī ir papildinājis studiju

kursu saturu ar nepieciešamajām kompetencēm.

Studentu pētniecības attīstībai ievērojamu ieguldījumu gada laikā devis uzsāktais "KInGS" projekts (ERAF projekts Nr.1.1.1.3/18/A/004 "Kurzemes inovāciju granti studentiem"), kura ietvaros katra studiju gada studenti (jau studiju procesa gaitā, nepalielinot ārpusstudiju laika patēriņu) tiek iesaistīti praktiskā pētniecībā, saistībā ar reālām uzņēmējdarbības jomu problēmām, prasmīgu ārējo mentoru un fakultātes mācībspēku uzraudzībā, publicējot gūtos rezultātus.

Lai motivētu dalībai ERASMUS+, notiek ikgadēji informatīvi pasākumi gan LiepU mērogā, gan LiepU Starptautisko sakaru daļas specialistiem iesaistoties studiju programmu studentu un mācībspēku atsevišķā uzrunāšanā, piemēram, studiju kursā "Ievads studijās", kā arī prakšu ievadinstruktažās (piemēram, Uzņēmējdarbības analīzes prakse, Vadības prakses tūrisma un atpūtas organizācijās u.c.). Tādējādi tiek panākta aktīvāka studējošo iesaiste ERASMUS+ prakšu izmantošanā. Lai sekmētu studējošo iesaisti mācībās, noris darbs pie sistēmas vienkāršošanas, lai studentu mobilitātē atvieglotu atgriešanās procesu. Daļēju darbinieku ieinteresētību dalībai ERASMUS+ veicinājusi starptautiskā sadarbība ar studiju programmās iestrādātajiem partneriem un studiju procesa saturisko uzlabojumu veikšana, salīdzinot studiju programmas ar ārvalstu augstskolām. Atvieglojums mobilitātes aktīvākai izmantošanai būs arī ES projekta ietvaros mācībspēkiem nodrošinātā svešvalodas padziļināta apguve un prasme realizēt studijas digitāli, neiekavējot atsevišķus vietējos apmācības procesus, nepieciešamības gadījumā, sadarbojoties ar LiepU attālināti.

Kā ārējās vides galvenos **draudus** studiju virziena turpmākai sekmīgai realizēšanai var minēt sekojošus:

- neskaidrība Latvijas augstākās izglītības telpā par augstskolu tipoloģiju, augstākās izglītības kā sistēmas nodrošināšanas nestabilitāte, neparedzētas iespējamās izmaiņas, t.sk. studiju virzienu vai studiju programmu nodrošināšanā un pieprasījumā.
- profesiju standartu neesamība vai nozaru organizāciju nevēlēšanās izstrādāt nepieciešamos profesiju standartus var liegt veidot konkrētas profesionālās izglītības augstākā līmeņa studiju programmas, tas var veicināt atsevišķu studiju programmu profesionālās specializācijas pieprasījuma un studiju procesa nodrošinājuma kvalitātes mazināšanos.
- darba devējiem pastiprināti iesaistoties studiju procesa realizācijā, studējošie var saņemt patstāvīga darba piedāvājumu, kā rezultātā var mazināties studējošo interese, motivācija un vēlēšanās turpināt un pabeigt iesāktās studijas.
- papildu piesaistot viespasniedzējus ar vieslekcijām, var palielināties esošo studiju kursu saspringtības grafiks un iespējamo lekciju, to tematu, pārklāšanās.
- attīstot Moodle vidi un piedāvājot tajā iekļautos materiālus kā brīvas piekļuves materiālus, var mazināties pasniedzēju izstrādāto studiju kursu kā autoru personalizētā pieeja, kā arī var samazināties studējošo klātienēs nodarbību regulāra apmeklētība.
- ja studentu pētījumi un to rezultāti nav atbilstoši gaidām un konkrētas nozares situācijas attīstības tendencēm, var mazināties uzņēmēju ieinteresētība par kopīgu pētījumu veikšanu, kā arī iesaistītajiem pasniedzējiem var veidoties viņu izvēlēto pētījumu satura neatbilstība docējamo studiju kursu un/vai studiju virziena saturam.
- darba devēju un absolventu aizņemtība un neieinteresētība, kā arī motivācijas trūkums kavē iespējamo studiju procesa izvērtēšanu un priekšlikumu izstrādi, lai pilnveidotu realizējamās studiju programmas.

Vadot studiju virzienu un studiju programmas vienmēr pastāvējuši zināmi ārējās vides draudi. Tas licis, administrējot procesus fakultātē, sekot līdž nozares izmaiņām un iespēju robežās līdzdarboties dažādos forumos un pasākumos, gan valsts, gan pašvaldību līmenī, kur notikusi kā augstākās izglītības virzības un prioritāšu apspriešana, tā nozaru tendenču diskusijas. Kā piemēru var minēt gan tematiskas konferences, gan tikšanos ar pašvaldību pārstāvjiem un jaunu līgumattiecību izveide LiepU mērogā, gan sadarbību ar LSEZ, LTRK, KBI un LIAA BI fakultātes mērogā.

Arī studējošo noslēgumu darbos tikusi pētīta LiepU programmu saistība ar pašvaldības prioritātēm un LiepU realizēto studiju virzienu nozīmes uztvere sabiedrībā, LiepU tēls pilsētas sabiedrībā utml.

(piemēram, M.Šuktere, Z.Jansone, u.c.).

Regulāri tiek izziņāta arī situācija profesijas standartu veidošanas jomā un saistībā ar profesionālo darba vides pieprasījumu.

Papildu tam, fakultātes un virziena vadība ir piedalījusies atsevišķās, fakultātei aktuālās standartu izstrādes darba grupās un tikšanās reizēs, ir notikusi aktīva saziņa ar partneraugstskolām – BA “Turība”, “Vidzemes augstskola”, “Ventpils augstskola” u.c.

Sarežģītu esošo situāciju padara iepriekš Liepājas Universitātei rekomendētā programmu konsolidācija, kas gan ir samazinājusi programmu skaitu, bet vienlīdz palielinot vienas programmas ietvaros realizējamās specializācijas virzienus, kam šobrīd ir nepieciešama papildu administrēšana, argumentēšana un saskaņošana, ievērojot šobrīd aktuālo profesiju standartu veidolu un nozaru (profesiju) kartēšanu.

Ievērojot reģionālās universitātes raksturu, studējošie izvēlas studijas tuvāk mājām, vienlaicīgi rodot arī darba iespējas, kas veicina risku pārtraukt studijas vai izmantot studiju pārtraukumus. Šis apstāklis gan apliecina, ka studiju virzienā piedāvātās studiju programmas izraisa reģiona uzņēmumu interesi par universitātē sagatavoto potenciālo darba spēku (liela daļa studenti darba vidē iesaistās lielākoties tūlīt pēc sekmīgi veiktas prakses), bet vienlīdz var ietekmēt arī interesi par tālāku studiju procesu. Zināms risinājums tam ir programmu piedāvātās dažāda laika realizācijas formas – studijas pilnā laikā var tikt aizstātas ar nepilna laika studijām.

Izvērtējot nepilnā laikā studējošo interesi un skaita pieaugumu - šobrīd tiek mainīts īstenošanas laiks - no vairākām sesijām studiju gada ietvaros, kas norisinājās darba nedēļu ietvaros (no studijām nedēļas darba dienās), studijas tiek pārceltas uz studijām nedēļas nogalēs.

Pārskata periodā ir mēģināts arī piedāvāt studēt darba dienu vakaros (piemēram, studiju programmā “Tūrisma un rekreācijas vadība”).

Zināmu atbalstu studentu nodarbinātībai sniedz Moodle vides izmantošana, papildu informācijas sniegšanai, pārbaudījumu veikšanai un studijām attālināti, nepieciešamības gadījumā. Jau šobrīd norisinās atbalsta pasākumi gan studentiem, gan mācībspēkiem šīs sistēmas priekšrocību apzināšanai un mērķtiecīgai izmantošanai. Nākotnē varētu tikt pārdomāts studiju programmu piedāvāto studiju kursu nodarbību plānojums kopumā, nosakot šī rīka piemērotāko izmantošanas intensitātes apjomu studiju programmās.

Lai optimizētu vieslektoru darbību programmu īstenošanā jau šobrīd virzienu pārstāvošajās studiju programmās ir iestrādāta viena kursa docēšana vairākiem pasniedzējiem, tādējādi vieslekcijas vairs nav kā papildus apmeklējams pasākums, bet studiju kursu sastāvdaļa gan satura, gan laika plānojuma ziņā. Ērts risinājums vieslekciju organizēšanai noteiktā laikā ir par tradīciju jau kļuvusi LīepU Zinātnes un radošuma nedēļa, kuras ietvaros lielākā daļa studiju kursos plānotās lekcijas tiek tematiski aizstātas ar vietējo un ārvalstu vieslektoru klātbūtni, tādējādi procesam kļūstot mērķtiecīgi organizētam. Tas ir atbalsts arī studentu zinātniskās pētniecības mērķtiecīgai organizēšanai. Galvenais drauds šajā ziņā ir tas, ka praktisko pētījumu īstenošanai regulāri ir gatavi iesaistīties vieni un tie paši reģionā uzņēmumi, kas ierobežo pētījumu daudzveidību iespējas. Šeit būtu aktuāls Liepājas pilsētas un reģiona pašvaldību regulārs atbalsts tieši sarunās ar uzņēmējiem par motivācijas celšanu un ieinteresētību augstākās izglītības attīstībā.

Tomēr, studiju virzienā iekļauto studiju programmu satura un rezultātu sasniegšanu var veicināt arī, izmantojot dažādas ārējā vidē esošās **iespējas**:

- ikgadēja studiju kursu satura, studentu patstāvīgo darbu, vērtēšanas kritēriju objektivitātes izvērtēšana, precizēšana, un regulāra pilnveidošana, saskaņojot tos ar reģiona attīstības interesēm var veicināt Kurzemes reģionam nepieciešamo un atbilstošo topošo vadītāju sagatavošanu.
- veidojot starptautiskas studiju programmas, sadarbojoties ar citām ārvalstu augstskolām,

aktivizējot sadarbību ar ERASMUS+ programmā iesaistītajām ārvalstu augstskolām var veicināt apmaiņas studentu skaita palielināšanu un vieslektoru piesaisti.

- stiprinot sadarbību ar reģiona uzņēmumiem, nozares speciālistiem un profesionāļiem, regulāri organizējot tikšanās ar jomas speciālistiem un studiju programmu absolventiem, ir iespējams veicināt aktuālu zināšanu un prasmju iekļaušanu studiju programmās un specializācijas virzienos, lai tos pilnveidotu un tuvinātu mūsdienu darba tirgus prasībām, var nodrošināt studiju programmas rezultātu sasaisti ar reālo darba vidi, gūt refleksiju par prakšu realizēšanu un studiju procesa pilnveidošanu, kas veicinātu sekmīgu inovāciju un jauninājumu ieviešanu tautsaimniecībā un to komercializēšanu.
- motivējot un ieinteresējot studentus kopā ar pasniedzējiem un dažādu jomu profesionāļiem aktīvāk darboties reģiona un Latvijas mēroga pētnieciskajos pasākumos (atbilstoši studiju virziena tematikai), ir iespējams veicināt pētījumu par aktuālu problemātiku rezultātu publiskošanu, publicēt iegūtos rezultātus zinātniski citējamos izdevumos, un ar iegūtajiem pētījumu rezultātiem plašāk informēt sabiedrību, citus uzņēmējus.

#### **II.1.3.A.pielikumā ir pievienots studiju virziena attīstības plāns.**

**Studiju virziena SVID elementi apkopoti II.1.3.B.pielikumā** (sadaļā Citi pielikumi)

### **1.4. Studiju virziena un tam atbilstošo studiju programmu vadības (pārvaldības) struktūra, tās efektivitātes analīze un novērtējums, tajā skaitā studiju virziena vadītāja un studiju programmu vadītāju loma, atbildības un sadarbības ar citiem studiju programmu vadītājiem, augstskolas/ koledžas administratīvā un tehniskā personāla studiju virziena ietvaros sniegtā atbalsta novērtējums.**

Studiju virziens „Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība” tiek īstenota Vadības un sociālo zinātņu fakultātē (bakalaura un maģistra studiju līmenī).

Studiju virziena attīstību koordinē un vada studiju virziena padome. Fakultātē virziena administrēšanā atbildīgās personas ir fakultātes dekāns, studiju virziena vadītājs un fakultātes dome.

Nolikums par studiju virzienu vadītājiem un studiju programmu direktoriem nosaka studiju virzienu vadītāju un studiju programmu direktoru pienākumus, tiesības un kompetences (II.1.4.\_B.pielikums) .

Visu studiju programmu īstenošanas procesā nozīmīgi ir studiju programmu direktori un specializācijas virzienu vadītāji.

Būtiska loma ir VSZF domei, jo visas studiju programmas tiek realizētas sadarbībā ar citām LiepU fakultātēm, kurās tiek pārstāvētas dažādas specializācijas jomas, ko nenodrošina VSZF mācībspēki sava profila dēļ. VSZF dome apstiprina visus ar studiju programmu īstenošanu saistītos nepieciešamos dokumentus, piemēram, studiju plānus un izmaiņas tajos, prakšu uzdevumus, studiju kursu aprakstus u.tml.

Studiju virziena pārvaldības efektivitāte tiek nepārtraukti pilnveidota, **studiju virziena pārvaldības shēma** ir pievienota **II.1.4. A. pielikumā**.

Studiju virziena pārvaldība notiek saskaņā ar LiepU Senātā apstiprinātiem dokumentiem, kuri reglamentē administratīvā, akadēmiskā personāla un studējošo savstarpējās attiecības, balstīti uz demokrātijas principiem, piemēram:

1. Nolikums par pamatstudijām un augstākā līmeņa studijām.
2. Nolikums par gala pārbaudījumiem, valsts pārbaudījumiem un valsts noslēguma pārbaudījumiem.
3. Noteikumi par mācībspēku un studējošo savstarpējiem pienākumiem un tiesībām.

4. Noteikumi par studiju kursa / moduļa pārbaudījumiem.
5. LiepU iekšējās kārtības noteikumi studējošiem.
6. Darba kārtības noteikumi Liepājas Universitātes darbiniekiem.
7. Liepājas Universitātes intelektuālā īpašuma pārvaldības noteikumi.

KVS ir izveidotas procedūras, kas saistītas ar studiju procesu, kurās skaidri noteiktas administratīvā, akadēmiskā personāla un studējošo savstarpējās attiecības:

- a. Personas ierakstīšana studējošo sarakstā 1. kursā (aprakstīts Uzņemšanas process, nosakot pretendentu un administratīvā personāla savstarpējos pienākumus un darbību);
- b. Personas ierakstīšana studējošo sarakstā vēlākajos studiju posmos, pārnākot no citas augstskolas vai atjaunošanas kārtība (aprakstīts process, nosakot pretendentu un administratīvā personāla savstarpējos pienākumus un darbības);
- c. Personas ierakstīšana studējošo sarakstā, ja studējošais maina studiju programmu vai studiju formu (aprakstīts process, nosakot pretendentu un administratīvā personāla savstarpējos pienākumus un darbības);
- d. Studiju rezultātu atspoguļošana studējošā studiju kartē (aprakstīts process, nosakot studentu, mācībspēku administratīvā personāla savstarpējos pienākumus un darbības);
- e. Akadēmiskā atvaļinājuma piešķiršana un atgriešanās pēc akadēmiskā atvaļinājuma (aprakstīts process, nosakot studentu, mācībspēku administratīvā personāla savstarpējos pienākumus un darbības);
- f. Studējošā izslēgšana no studējošā saraksta pēc paša vēlēšanās (aprakstīts process, nosakot studentu, mācībspēku administratīvā personāla savstarpējos pienākumus un darbības);
- g. Studējošā izslēgšana no studējošo saraksta nenokārtotu akadēmisko saistību dēļ, finansiālo saistību dēļ (aprakstīts process, nosakot studentu, mācībspēku administratīvā personāla savstarpējos pienākumus un darbības).

**1.5. Studējošo uzņemšanas prasību un sistēmas raksturojums un novērtējums, citastarp norādot, kas nosaka studējošo uzņemšanas kārtību un prasības. Novērtēt studiju perioda, profesionālās pieredzes, iepriekš iegūtās formālās un neformālās izglītības atzīšanas iespējas studiju virziena ietvaros, sniegt konkrētus procedūru piemērošanas piemērus.**

LiepU Uzņemšanas noteikumus katram akadēmiskajam gadam apstiprina Senāts:

- Uzņemšanas noteikumi pamatstudijām 2020./2021. studiju gadam ([https://www.liepu.lv/uploads/dokumenti/studentiem/Uznemšanas%20noteikumi%20pamatstudijas\\_2020\\_2021\\_st.gadam-1.pdf](https://www.liepu.lv/uploads/dokumenti/studentiem/Uznemšanas%20noteikumi%20pamatstudijas_2020_2021_st.gadam-1.pdf))
- Uzņemšanas noteikumi maģistrantūrai 2020./2021. studiju gadam ([https://www.liepu.lv/uploads/dokumenti/studentiem/Uznemšanas%20noteikumi%20magistrantura\\_2020\\_2021\\_st.gadam.pdf](https://www.liepu.lv/uploads/dokumenti/studentiem/Uznemšanas%20noteikumi%20magistrantura_2020_2021_st.gadam.pdf))

Uzņemšanas noteikumos ir aprakstītas studiju programmās noteiktās obligātās un papildus prasības reflektanta iepriekš iegūtajai izglītībai - CE (centralizētais eksāmens) vai STIP (starptautiskas institūcijas pārbaudījums svešvalodā), GA (gala atzīme), VE/I (valsts eksāmens vai ieskaite) noteiktā mācību priekšmetā, kā arī iestājpārbaudījumi.

LiepU KVS ir izstrādātas procedūras, kas reglamentē uzņemšanas tehnisko procesu:

- Vienotā pieteikšanās pamatstudijām, kas reglamentē uzņemšanas procesu pamatstudiju studentiem, izmantojot e-pakalpojumu [www.latvija.lv/studijas](http://www.latvija.lv/studijas).
- Personas ierakstīšana studējošo sarakstā 1.kursā, kas reglamentē uzņemšanas procesu maģistrantūrā un papilduzņemšanā.



Liepājas Universitātes ārpus formālās izglītības apgūto vai profesionālajā pieredzē iegūto kompetenču un iepriekšējā izglītībā sasniegto studiju rezultātu atzīšanas komisijas nolikums elektroniskā formātā ir pieejams: <https://www.liepu.lv/lv/672/nolikumi>

Pārskata periodā studiju virzienam "Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība", atbilstošo studiju programmu ietvaros, ārpus formālās izglītības apgūto vai profesionālajā pieredzē iegūto kompetenču un iepriekšējās izglītībā sasniegto studiju rezultātu atzīšanas gadījumu nav bijuši.

### **1.6. Studējošo sasniegumu vērtēšanā izmantoto metožu un procedūru novērtējums, principi, kā tās tiek izvēlētas, kā tiek analizēta novērtēšanas metožu un procedūru atbilstība studiju programmu mērķu sasniegšanai un studējošo vajadzībām.**

Studējošie katra studiju kursa sākumā tiek iepazīstināti ar prasībām kredītpunktu ieguvei un praktiski veicamo darbu sarakstu, kas veicami studiju kursa apguves laikā, lai iegūtu vērtējumu. Studiju kursa apraksti ar prasībām ir publicēti arī e-studiju vidē Moodle un personīgajos profilos LAIS datu bāzē.

Katram veicamajam praktiskajam darbam ir noteikts īpatsvars gala vērtējuma iegūšanā. Studiju darbības kontroli un novērtējumu docētāji veic, izmantojot dažādas formas un metodes, kā, piemēram, seminārus, patstāvīgos darbus, kontroldarbus, problēmsituāciju risināšanu, testus, portfolio, lietišķās spēles, pētniecības un prakses projektu aizstāvēšanu u.c. Katra kursa apguves beigās tiek organizēts pārbaudījums eksāmena/ieskaites ar atzīmi formā.

Vērtēšanas metodes ir daudzveidīgas, atkarīgas no studiju kursa specifikas un izvirzītajām prasībām, kas atspoguļotas studiju kursa aprakstos sasniedzamo rezultātu un starppārbaudījumu un pārbaudījumu sistēmā.

Starppārbaudījumu sistēma nodrošina nepārtrauktu summatīvu vērtēšanu studiju kursa apguves laikā, kas veicina atgriezeniskās saites veidošanos un nodrošināšanu.

Studiju sasniegumu vērtēšanai tiek izmatota arī koleģiāla novērtēšana (pasniedzējs - students, students - students, students - studentu grupa, u.tml.). Daudzveidīga studiju rezultātu vērtēšana veidota tā, lai studējošie aprobētu daudzveidīgus vērtēšanas paņēmienus un gūtu pieredzi nepieciešamības gadījumā tos lietot arī savā profesionālajā darbībā.

Studentcentrētā pieeja tiek ievērota, aktualizējot studiju programmas un to studiju kursus, īpašu vērību veltot studiju rezultātu jēgpilnai formulēšanai, lai tādējādi veicinātu docētāju un studējošo dialogu par studiju saturu, organizācijas formām un metodēm. Savukārt, korekti formulēti studiju rezultāti veicina studējošā izpratni un līdzatbildību par savu mācīšanos, pašvērtēšanu un izpratni par saņemto novērtējumu.

Studiju procesā docētāji izmanto studiju mērķim un plānotajiem studiju rezultātiem atbilstīgas metodes, pārbaudes formas un vērtēšanas kritērijus. Studējošie studiju procesā saņem atbalstu un atgriezenisko saiti no docētājiem. Vērtēšanas kritēriji ir iepriekš publiskoti. Vērtēšana sniedz studējošajiem iespēju parādīt, kādā mērā tie ir sasnieguši sagaidāmos mācīšanās rezultātus.

Noteikumos par studiju kursa / moduļa pārbaudījumiem (<https://www.liepu.lv/lv/673/noteikumi>) ir noteikta pārbaudījumu organizēšanas un norises kārtībā, kurā ir atrunāts arī rezultātu sasniegšanas un novērtēšanas princips.

### **1.7. Akadēmiskā godīguma principu un to ievērošanas mehānismu, kā arī iesaistīto pušu informēšanas veidu raksturojums un novērtējums. Norādīt izmantotos pretplaģiāta rīkus,**

## sniedzot rīku un mehānismu piemērošanas piemērus.

Pašreizējā momentā LiepU realizējamā projekta “Labākas pārvaldības nodrošināšana Liepājas Universitātē” (SAM Nr. 8.2.3.0/18/A/017) ietvaros tiek izstrādāti noteikumi un procedūras par studiju procesā iekļaujamo akadēmisko godīgumu un ētikas principiem augstākajā izglītībā.

Liepājas Universitāte ir uzsākusi sadarbību ar Izglītības un zinātnes ministriju (IZM), Latvijas Universitāti (LU), Rīgas Stradiņa Universitāti (RSU) un Rīgas Tehnisko Universitāti (RTU) par kopīgas akadēmiskā godīguma sadarbības platformas izveidi.

Ir aktualizēti akadēmiskās integritātes veicināšanas pasākumi Latvijā, kā arī sadarbības vīzija ētikas normu stiprināšanai studentu un mācībspēku vidū, tiek vērtēta citu augstskolu pārstāvju pieredze un redzējums par labās prakses piemēriem akadēmiskā godīguma izpratnes un ievērošanas pilnveidē.

Jau ir gūta pieredze par LU vienotās datorizētās plaģiātisma kontroles sistēmas darbību, kura tiek izmantota arī LiepU studējošo studiju noslēguma darbu pārbaudes veikšanai, lai sekmīgi cīnītos pret plaģiātismu. Šo sistēmu izmanto arī Liepājas Universitāte.

LiepU pārstāvji jau ir piedalījušies dažādos pasākumos (semināros), kur darba grupās tiek apsprieda institucionālā un nacionālā līmenī paveiktie risinājumi un tiek izvirzītas prioritātes, pie kurām jāstrādā, lai veicinātu izpratni par akadēmisko godīgumu augstākajās izglītības iestādēs.

Ir secināts, ka Latvijas augstskolām ir jāsadarbojas akadēmiskā godīguma jomā – jāizmanto vienota sistēma plaģiātisma pārbaudei, skaidri jānosaka plaģiātisma definīcija, kā arī vienotas soda sankcijas tā konstatēšanas gadījumā. Tāpēc ir nepieciešama pilnveide augstskolu preventīvajā darbā, šajā jomā izglītojot studentus, mācībspēkus, kā arī zinātniekus.

Tā kā akadēmiskā godīguma principu ieviešana ikdienas darbā vēl ir izstrādes procesā, LiepU Senāts jau ir apstiprinājis Nolikumu par Ētikas komisiju (pieejams: <https://www.liepu.lv/lv/672/nolikumi>).

Ir plānots, ka 2020. gada ietvaros akadēmiskā godīguma pamatprincipi tiks iestrādāti studiju kursu aprakstos, tiks veikta mācībspēku un studējošo informēšana, par šo principu ievērošanas kārtību.

Savukārt, pašreizējā momentā LiepU jau tagad visi studiju noslēguma darbi pēc oficiālās iesniegšanas fakultātē tiek **pārbaudīti** starpaugstskolu **vienotajā datorizētajā plaģiāta kontroles sistēmā** (skatīt <https://www.liepu.lv/lv/296/izlaidumi-valstsgala-parbaudijumi>).

Lai būtu iespējams veikt pārbaudi vienotā plaģiātisma kontroles sistēmā, studentiem gala pārbaudījuma darba vai valsts pārbaudījuma darba elektroniskā kopija, kas ietver arī anotācijas latviešu un kādā no svešvalodām, ir jākonvertē PDF (*Portable document format*) formātā un jāaugšupielādē Liepājas Universitātes Informatīvajā sistēmā (LAIS), izmantojot LANET piešķirto lietotājvārdu un paroli (jaunajā versijā). Darba ielādēšana studentam jāveic saskaņā ar Gala/ Valsts pārbaudījumu grafiku. Darba drukātās versijas iesniegšanas laikā dekāna pilnvarota persona pārbauda, vai darba elektroniskā versija ir augšupielādēta LAIS. Iesniegtajai darba versijai jāsakrīt ar ielādēto elektronisko darba versiju.

Pārskata periodā, studiju virzienam “Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība”, atbilstošo studiju programmu ietvaros, vienotā datorizētā plaģiāta kontroles sistēmā detektējot visus valsts noslēguma darbus, teksta sakritība vairāk kā 30% apmērā tika konstatēta 2 studentiem, kā rezultātā studējošie netika pielaisti pie valsts noslēguma darba aizstāvēšanas un eksmatrikulēti no LiepU studējošā saraksta sakarā ar iekšējās kārtības noteikumu neievērošanu. Savukārt 8 studentu noslēguma darbos tika konstatētas nelielas teksta sakritības un pēc darba vadītāja atzinumiem un studējošo paskaidrojuma saņemšanas, tika pielaisti pie valsts noslēguma darba aizstāvēšanas.

**1.8. Norādīt tīmekļa vietnes (piemēram, mājaslapa), kurās tiek publicēta informācija par studiju virzienu un atbilstošajām studiju programmām (visās valodās, kādās studiju programmas tiek īstenotas), norādīt atbildīgos par tīmekļvietnē pieejamās informācijas atbilstību oficiālajos reģistros pieejamajai informācijai.**

LiepU atbildīgais darbinieks par publicēto informāciju par studiju virzienu un atbilstošajām studiju programmām ir LiepU Uzņemšanas komisijas sekretāre Jana Jansone (informācija pieejama tikai latviešu valodā): <https://www.liepu.lv/lv/kontakti/123/jana-jansone>

**Informācija par studiju virzienā iekļautajām atbilstošajām pamatstudiju programmām** skatāma LiepU mājas lapā: <https://www.liepu.lv/lv/1133/studiju-programmas>

**Informācija par studiju virzienā iekļauto maģistrantūras studiju programmu** skatāma LiepU mājas lapā: <https://www.liepu.lv/lv/604/nepilna-laika-studijas>

**Uzņemšanas noteikumi par studiju virzienu un tajā iekļautajām studiju programmām** skatāmi LiepU mājas lapā: <https://www.liepu.lv/lv/1254/uznemsanas-noteikumi-2020-2021>

## **II - Studiju virziena raksturojums (2. Iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas efektivitāte)**

**2.1. Iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas efektivitātes novērtējums studiju virziena ietvaros, sniegt piemērus konkrētām darbībām, kas nodrošina studiju programmu mērķu un rezultātu sasniegšanu, nepārtrauktu studiju virziena un tam atbilstošo studiju programmu pilnveidi, attīstību un darbības efektivitāti.**

2016.gada Senāta sēdē tika apstiprināta Liepājas Universitātes attīstības stratēģija 2016.–2020. gadam. Stratēģijā nodefinēts LiepU virsmērķis – “nodrošināt pētniecībā balstītas, reģionam nepieciešamas, Latvijas un starptautiskā mērogā konkurētspējīgas un kvalitatīvas augstākās profesionālās, akadēmiskās izglītības un mūžizglītības ieguves iespējas, veicinot zināšanās un profesionālajās kompetencēs balstītu tautsaimniecības attīstību un radošas, kultūrorientētas sabiedrības nostiprināšanos”, un noteikti studiju un mūžizglītības attīstības mērķi, zinātniskās darbības, pētniecības un inovāciju attīstības mērķi, cilvēkresursu pārvaldības mērķi, finanšu pārvaldības mērķi un projektu pārvaldības mērķi ar rezultatīvajiem rādītājiem.

Lai nodrošinātu virsmērķa un mērķu izpildi, LiepU ir jāņem vērā ārējās prasības kvalitātes nodrošināšanai un sadarbības partneru un iesaistīto pušu viedoklis. Lai realizētu virsmērķi un mērķus, LiepU izmanto attīstības un plānošanas dokumentus un iekšējo kvalitātes vadības sistēmu (turpmāk – KVS). LiepU KVS sistēmā ir iekšējo normatīvo dokumentu datu bāzes un procedūras.

LiepU KVS sistēmā ir procedūras, kas reglamentē studiju procesu - uzņemšanu, studiju gaitu, prakses, apmaiņas ERASMUS+ studiju iespējas, gala/valsts pārbaudījumus. Ir procedūras par mācībspēku novērtēšanu, studentu vispārējās apmierinātības aptauju, absolventu un darba devēju viedokļu noskaidrošanu.

Sistēmā ir aprakstītas arī procedūras, kuras nodrošina atbalstu studiju procesa nodrošināšanai – personāla vadība, finanšu vadība, IT, bibliotēkas un saimniecisko resursu vadība, dokumentu vadība, projektu vadība, informācijas aprites un sabiedrības informēšanas vadība, kā zinātnes un pētniecības

vadības procesi.

Visi LiepU darbinieki ir atbildīgi par Kvalitātes politikas, procedūru un vadības sistēmas ieviešanu, uzturēšanu un pilnveidošanu, uzņemās atbildību par kvalitāti un iesaistās kvalitātes nodrošināšanā.

Darbinieku atbildību, tiesību un pienākumu formulējumi ir norādīti amatu aprakstos un procedūrās visām darba funkcijām, kas ietekmē darba kvalitāti.

Kvalitātes nodrošināšana studiju programmās noris saskaņā ar augstskolas kvalitātes vadības sistēmu, kas balstīta Eiropas līmeņa kvalitātes nodrošināšanas vadlīnijās un standartos. Nodrošinot katras studiju programmas kvalitāti un tās pārraudzību, regulāri tiek organizētas studiju programmu padomes, kurās studiju programmas direktori, sadarbojoties ar programmu mācībspēkiem, studējošajiem, absolventiem un darba devējiem, veic programmu izvērtējumu. Tiek ņemts vērā visu iesaistīto pušu viedoklis un līdz ar to veicināta studiju programmu attīstība, atbilstoši nozares speciālistu un darba tirgus prasībām, kā arī studējošo ieskatiem un absolventu pieredzei, uzsākot vai turpinot profesionālo attīstību.

LiepU normatīvie dokumenti un KVS procedūras nosaka studiju virziena nepārtrauktu pilnveidi, attīstību un darbības efektivitāti. Sagatavojot studiju virzienu pašnovērtējumu ziņojumus tajos obligāti ir jābūt studiju virziena attīstības plānam un tā izpildes analīzei.

## **2.2. Studiju programmu izstrādes un pārskatīšanas sistēmas un procesu analīze un novērtējums, sniedzot piemērus jaunu studiju programmu izveides procesam studiju virzienā (t.sk. studiju programmu apstiprināšanai), studiju programmu pārskatīšanas procesam, mērķiem, regularitātei un iesaistītajām pusēm, to atbildībai. Norādīt atgriezeniskās saites iegūšanas un sniegšanas mehānismu, tajā skaitā darbā ar studējošajiem, absolventiem un darba devējiem.**

Lai nodrošinātu un realizētu Liepājas Universitātes attīstības stratēģijā 2016.–2020. gadam minēto LiepU virsmērķa un mērķu izpildi, LiepU izmanto attīstības un plānošanas dokumentus un iekšējo kvalitātes vadības sistēmu (KVS) (**LiepU kvalitātes nodrošināšanas shēmu** skatīt attēlā **II.2.2. A.pielikumā**).

2019. gadā LiepU tika izveidotas Studiju virzienu padomes (II.2.2. B.pielikums), kas organizē un veic noteiktu studiju virzienu studiju programmu izstrādi un īstenošanas pārraudzību. Studiju programmu padomes sastāvā ir sastāvā ietilpst atbilstošās fakultātes dekāns, studiju virziena vadītājs, studiju programmu direktori, akadēmiskā personāla pārstāvji, studējošie (vismaz pa vienam studējošajam no katras studiju virziena programmas) un darba devēju pārstāvji. Studiju padomes viens no galvenajiem uzdevumiem ir pārraudzīt studiju virziena studiju programmu īstenošanu un izskatīt un akceptēt studiju virziena ikgadējo pašnovērtējuma ziņojumu, iesniegt to Fakultātes domē. Studiju virzienu pašnovērtējuma ziņojumā, tiek iekļauts studiju programmu raksturojums, kurā tiek analizētas katras studiju programmas studentu, absolventu un darba devēju aptaujas rezultāti. Katru studiju gadu 2. semestra sākumā teikt veikta Studējošo vispārējās apmierinātības aptauja. Aptaujā tiek aptaujāti visi LiepU studenti, izmantojot LAIS. Aptaujas rezultāti pieejami LiepU KVS, rezultāti tiek sagatavoti gan fakultāšu griezumā, gan katrai studiju programmai atsevišķi, ko attiecīgi tad studiju virziena vadītājs iekļauj studiju virziena pašnovērtējuma ziņojumā un studiju programmas raksturojumā. Darba devēju apmierinātību LiepU tiek analizēta, veicot gala/valsts pārbaudījumu komisiju priekšsēdētāju anketēšanu, kā arī iekļauj prakses izvērtējuma veidlapā jautājumus par studentu teorētiskajām zināšanām, praktiskajām iemaņām un ieteikumiem turpmākām studijām un darbam. Katru studiju gadu tiek veikta arī elektroniska absolventu aptauja, pamatojoties uz savāktajiem absolventu kontaktiem. Aptaujas rezultāti tiek sagatavoti gan fakultāšu griezumā, gan katrai studiju programmai atsevišķi, ko attiecīgi tad studiju virziena vadītājs iekļauj studiju virziena pašnovērtējuma ziņojumā un studiju programmas raksturojumā.

LiepU KVS sistēmā ir izveidotas procedūras, kas reglamentē studiju programmu veidošanu, licencēšanu un akreditāciju. Pamatojoties uz izmaiņām studiju programmu/ virzienu akreditācijā, ir izstrādāta normatīvo dokumentu bāze (procedūras, noteikumi), kas palīdz ieviest gan jaunus studiju virzienus, gan programmas. Atsevišķas procedūras nosaka gan studiju kursu, gan studiju plānu sagatavošanu, apstiprināšanu un izmaiņu vadību. Ir izveidotas procedūras, kuras reglamentē nodarbību ikgadējo studiju plānu izveidi un to izmaiņu vadību, kā arī nodarbību sarakstu sagatavošanu un izmaiņu vadību.

LiepU KVS sistēmā ir izveidotas procedūras, kas reglamentē studiju procesu - uzņemšanu, studiju gaitu, prakses, apmaiņas ERASMUS+ studiju iespējas, gala/valsts pārbaudījumus. Ir izveidotas procedūras par mācībspēku novērtēšanu, studentu vispārējās apmierinātības aptauju, absolventu un darba devēju viedokļu noskaidrošanu.

Lai nodrošinātu esošo doktora studiju programmu pilnveides iespējas atbilstoši izglītības zinātņu aktualitātēm, sabiedrības pieprasījumam, balstoties uz EFQM modeli, ir izmantota augstākās izglītības kvalitātes pilnveides metode. Šī metode palīdz konstatēt stāvokli izglītības organizācijas dažādos līmeņos.

Modelī ir 9 kritēriji (līdervadība, politika un stratēģija, cilvēkvadība, resursi, procesu vadība, klientu apmierinātība, cilvēku apmierinātība, ietekme uz sabiedrību, rezultāti) ir izstrādāti 5 attīstības stadijās. Studiju programmas kvalitātes izvērtēšana atklāj, ka studiju programma atrodas 4. stadijā – ķēdē orientētā. Programmas satura un organizācijas pilnveide tiek vērsta uz 5.stadijas – visaptverošā kvalitāte – īstenošanu.

Nolikumu, noteikumu un citu normatīvo dokumentu izstrādē un to izpildes kontrolē aktīva ir LiepU Studentu padomes izvirzīto pārstāvju darbība. Studenti darbojās šādās LiepU institūcijās: LiepU Satversmes sapulcē, LiepU Senātā, Fakultāšu domēs, Studiju padomē, Zinātnes padomē, Bibliotēkas padomē, Stipendiju piešķiršanas komisijā, LiepU Senāta stipendijas piešķiršanas komisijā, Kredītu piešķiršanas komisijā, Studiju programmu Padomēs.

### **2.3. Studējošo sūdzību un priekšlikumu iesniegšanas procedūras un/ vai sistēmas (izņemot studējošo aptauju veikšanu) raksturojums. Norādīt, vai un kādā veidā studējošajiem ir pieejama informācija par iespējām iesniegt sūdzības un priekšlikumus, kādā veidā tiek paziņots par sūdzību un priekšlikumu izskatīšanas rezultātiem un veiktajiem uzlabojumiem studiju virzienā vai atbilstošajās studiju programmās, sniegt piemērus.**

LiepU studentiem, uzsākot studijas pirmajā kursā, ir studiju kurss “Ievads studijās”, kura ietvaros studenti tiek iepazīstināti ar studiju programmas specifiku, mērķiem, uzdevumiem, saturu, studiju procesa organizāciju. LiepU iekšējās kārtības noteikumos LiepU studējošajiem (<https://www.liepu.lv/lv/673/noteikumi>) ir norādītas studējošo tiesības “iesniegt priekšlikumus un ierosinājumus administrācijai visos jautājumos, kuri skar studējošo darbību LiepU, kā arī mācībspēku un citu darbinieku darbu; noteiktajā termiņā saņemt atbildi, kā arī tiesības saņemt informāciju visos jautājumos, kas tieši saistīti ar studijām un iespējamo karjeru”.

Savukārt, LiepU administrācijai ir noteikts pienākums “uzklausi studējošo priekšlikumus, ierosinājumus un kritiskās piezīmes, veikt pasākumus darba uzlabošanai”. Atbildes uz studējošo priekšlikumiem tiek sniegtas normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā, kā arī iekļautas studiju virzienu pašnovērtējumu ziņojumos, norādot studiju programmās veiktās izmaiņas.

Piemēram, studiju programmas “Biznesa un organizāciju vadība” studentu iesniegums par studiju kursu “Valodas un runas kultūra”, kā rezultātā tas tika aizstāts ar studiju kursu “Publiskā runa un mūsdienu tehnoloģijas”.

## **2.4. Informācija par augstskolas/ koledžas izveidoto statistikas datu apkopošanas mehānismu, norādīt, kādi dati un cik regulāri tiek apkopoti, kā iegūtā informācija tiek izmantota studiju virziena pilnveidei.**

Katru gadu uz 1.oktobrī tiek apkopoti statistikas dati par studējošo skaitu, imatrikulēto skaitu, absolventu skaitu, akadēmiskā personāla skaitu - tie tiek iekļauti un analizēti studiju virziena pašnovērtējuma ziņojumā.

LiepU ir izstrādātas procedūras, kuras nosaka kārtību, kādā veidā notiek ikgadējā studējošo apmierinātības aptaujas un absolventu aptaujas. Studiju virzienu pašnovērtējumu ziņojumos tiek analizēta studiju virziena un studiju programmu atbilstība darba tirgus pieprasījumam, ikgadējie darba devēju aptaujas rezultāti.

Studiju virzienu pašnovērtējumu ziņojumos tiek analizēta informācija par finanšu resursiem studiju virzienam atbilstošo studiju programmu īstenošanas nodrošināšanai, kā arī akadēmiskā personāla pētniecības (radošās) darbības nodrošināšanai.

Katru gadu Senātā tiek analizēti Uzņemšanas rezultāti, veikts Zinātniskās darbības izvērtējums un Finansiālās un saimnieciskās darbības analīze.

## **2.5. ESG 1. daļā iekļauto standartu integrēšanas raksturojums un novērtējums. Norādīt, kurš/-i no ESG 1. daļas standartiem tiek uzskatīti kā izaicinājums un, kuriem tiek pievērsta pastiprināta vērība.**

Iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas atbilstība ESG standarta prasībām, to var skatīt tabulā pielikumā, kurā katram ESG kritērijam ir norādīti atbilstošie LiepU Senāta apstiprinātie dokumenti vai rektora rīkojumi, kā arī atbilstošā KVS procedūra, kas apliecina universitātes darbības atbilstību standartam.

LiepU par izaicinājumu uzskata ESG 1.daļas standartu 1.6. "Mācību resursi un atbalsts studentiem", kas nosaka, ka "augstskolām /koledžām jābūt atbilstošam finansējumam, lai nodrošinātu mācīšanās un mācīšanas darbības un garantētu atbilstošu un viegli pieejamu mācīšanās resursu klāstu un studentu atbalsta nodrošināšanu. Lielākais izaicinājums ir nodrošināt vadlīnijās noteikto "daudzveidīgo/ dažādo studentu (piemēram, vecums, nepilna laika, nodarbinātie un starptautiskie studenti, kā arī studenti ar īpašām vajadzībām) vajadzības, pāreja uz studentcentrētu izglītību un elastīgie mācīšanas un mācīšanās veidi tiek ņemta vērā nosakot, plānojot un nodrošinot mācību līdzekļus un studentu atbalstu sasniegšanā".

Pastiprināta uzmanība tiek pievērsta ESG 1.daļas standartam 1.7. "Informācijas vadība", kas nosaka, ka augstskolām / koledžām jāvēl, jāanalizē un jāizmanto nepieciešamā informācija efektīvai programmu pārvaldei un citām aktivitātēm.

Sadaļā "Citi pielikumi" var skatīt skaidrojošo tabulu **II.2.5.A.pielikumā**.

## **II - Studiju virziena raksturojums (3. Studiju virziena resursi un nodrošinājums)**

### **3.1. Sniegt informāciju par augstskolas/ koledžas sistēmu studiju virziena un atbilstošo**

**studiju programmu īstenošanai nepieciešamā finanšu nodrošinājuma noteikšanai. Norādīt datus par pieejamo finansējumu atbilstošajām studiju programmām, kā arī pētniecības un/vai mākslinieciskās jaunrades finansēšanas avotiem un to izmantošanu studiju virziena attīstībai. Sniegt informāciju par izmaksām uz vienu studējošo (katrai nostudiju virziena studiju programmām), norādot izmaksu aprēķinā iekļautās pozīcijas un finansējuma procentuālo sadalījumu starp noteiktajām pozīcijām.**

## **1. Studiju virziena finanšu resursu nodrošinājuma izvirzīto mērķu sasniegšanai un finanšu plānošanas mehānisma novērtējums**

Lai kvalitatīvi nodrošināt studiju virziena realizāciju, Liepājas Universitātei (LiepU) ir svarīgi veikt finanšu plūsmas plānošanu un budžeta sastādīšanu katram gadam.

Studiju virziena finanšu resursus veido valsts budžeta dotācija (budžeta ienākumu lielākā daļa) un pašu ieņēmumi (studiju maksa) **1. attēls (II.3.1.A.pielikumā)**. Studiju programmas tiek finansētas, ievērojot LR Ministra kabineta noteikto izglītības programmas izmaksu. Studiju maksa tiek segta no fizisko un/vai juridisko personu līdzekļiem, tas ir, studējošā personīgie līdzekļi, studējošā vecāku un citu radnieku personīgie līdzekļi, studējošā darba devēja līdzekļi, studiju kredīta ar valsts vārdā sniegtu galvojumu. Studiju maksas apmēru un samaksas kārtību katram studiju gadam nosaka un apstiprina Senāts. Studējošajiem ir iespējams izvēlēties individuālu maksāšanas grafiku, atbilstoši savām finansiālajām iespējām.

Lai veicinātu studējošo skaita pieaugumu, izmantojot mārketinga un pārdošanas stratēģiju, Liepājas Universitāte piedāvā studiju maksas atlaides un īsteno dažādas akcijas. Studiju maksas atlaides un pārējos maksājumus, kas saistīti ar studiju procesu, katram studiju gadam apstiprina Senāts. Finanšu resursu nodrošinājums ir stabils.

## **2. Studiju vietas izmaksas uz vienu studējošo un to novērtējums**

Studiju finansējumu no valsts budžeta līdzekļiem piešķir katru kalendāro gadu saskaņā ar MK 12.12.2006. noteikumiem Nr. 994. "Kārtība, kādā augstskolas un koledžas tiek finansētas no valsts budžeta līdzekļiem" un vienošanās starp Izglītības un zinātnes ministriju un Liepājas Universitāti par noteikta skaita speciālistu sagatavošanu.

Studiju programmas „Biznesa un organizāciju vadība” un „Kultūras vadība” plānoto izmaksu pilna laika studijās 2019.–2020. gadam aprēķinos izmantotas 2019. gadā noteiktās bāzes izmaksas (EUR 1518,98 uz vienu studiju vietu) un IZM noteikto izglītības tematiskās jomas koeficientu „Uzņēmējdarbība un administrēšana” jomā: 1,0, kā arī izmaksu koeficientu profesionālajās bakalaura līmeņa studiju programmās: 1,00. Vienas studiju vietas izmaksas 2019. gadā ir EUR 1 518,98.

LiepU Senātā apstiprinātā studiju maksa pilna laika studijām 2019./2020. studiju gada 1.kursam ir EUR 1 520, un tā ir nemainīga visam studiju periodam, kopējā studiju programmas apguves maksa 4 gadiem ir EUR 6 080; nepilna laika studijām 2019./2020. studiju gada 1.kursam ir EUR 1 140, un tā ir nemainīga visam studiju periodam, kopējā studiju programmas apguves maksa 4,4 gadiem ir EUR 5 130.

Studiju programmas „Tūrisma un rekreācijas vadība” plānoto izmaksu pilna laika studijās 2019.–2020. gadam aprēķinos izmantotas 2019. gadā noteiktās bāzes izmaksas (EUR 1518,98 uz vienu studiju vietu) un IZM noteikto izglītības tematiskās jomas koeficientu „Individuālie pakalpojumi” jomā: 1,1, kā arī izmaksu koeficientu profesionālajās bakalaura līmeņa studiju programmās: 1,00. Vienas studiju vietas izmaksas 2019. gadā ir EUR 1 670,88.

LiepU Senātā apstiprinātā studiju maksa pilna laika studijām 2019./2020. studiju gada 1.kursam ir EUR 1 590, un tā ir nemainīga visam studiju periodam, kopējā studiju programmas apguves maksa 4 gadiem ir EUR 6 360; nepilna laika studijām 2019./2020. studiju gada 1.kursam ir EUR 1 190, un tā ir nemainīga

visam studiju periodam, kopējā studiju programmas apguves maksa 4,6 gadiem ir EUR 5 360.

Studiju programmas „Vadības zinības” plānoto izmaksu pilna laika studijās 2019.–2020. gadam aprēķinos izmantotas 2019. gadā noteiktās bāzes izmaksas (EUR 1518,98 uz vienu studiju vietu) un IZM noteikto izglītības tematiskās jomas koeficientu „Uzņēmējdarbība un administrēšana” jomā: 1,0, kā arī izmaksu koeficientu maģistra līmeņa studiju programmās: 1,5. Vienas studiju vietas izmaksas 2019. gadā ir EUR 2 278,47.

LiepU Senātā apstiprinātā studiju maksa pilna laika studijām 2019./2020. studiju gada 1.kursam ir EUR 1 710, un tā ir nemainīga visam studiju periodam: kopējā studiju programmas apguves maksa 1,6 gadiem ir EUR 2 570 un 2,6 gadiem EUR 4 280; nepilna laika studijām 2019./2020. studiju gada 1.kursam ir EUR 1 280, un tā ir nemainīga visam studiju periodam: kopējā studiju programmas apguves maksa 2 gadiem ir EUR 2 600.

### **3. Izmaksu procentuālā sadalījuma studiju virziena ietvaros novērtējums**

Kopējais finansējums 2018./2019.st.g. studiju virzienam EUR 306 077. **2. attēlā (II.3.1.A.pielikumā)** redzams izmaksu procentuālais sadalījums starp studiju programmām. 43 % izmaksu veido studiju programma “Biznesa un organizācijas vadība”, kas ir skaidrojams ar to, ka studiju programma ir populāra kā skolu absolventu vidū, tā arī pieredzējušu darbinieku vidū no visdažādākajām dzīves darbības jomām, un studentu skaits tajā ir vislielākais salīdzinājumā ar pārējām studiju programmām. Uz 01.10.2019. šajā pilna laika studiju programmā bija 61 studējošo un nepilna laika 46 studējošo. 2019.gada septembrī tika uzņemti 33 reflektanti, kas ir lielākais studējošo skaits īstenoto studiju programmu vidū šajā studiju virzienā. Pārējo studiju programmu izmaksas ir mazākas, jo tajās ir mazāks studējošo kopskaits.

Studiju virziena izdevumu plānošana notiek kopēji ar pārējiem realizētajiem studiju virzieniem. Veicot pamatbudžeta izmaksu pozīciju analīzi, ir redzams (**3. attēls II.3.1.A.pielikumā**), ka lielāko izdevumu pozīciju veido atalgojums, no tā salīdzinoši lielu daļu aizņem mācībspēku atalgojums un autorhonorāri, kas tiek maksāti par studiju kursu pasniegšanu un satura uzturēšanu. Otro lielāko izdevumu pozīciju kopumu veido ēku un telpu uzturēšana, kā arī izdevumi, kas ir tieši saistīti ar studentu atbalsta un servisa nodrošināšanu, mārketinga izmaksas un citi tehniskie uzturēšanas izdevumi, kas regulāri tiek pārskatīti un optimizēti, par prioritāti izvirzot studentiem ērti pieejamu un patīkamu studiju vidi klātienē. Izdevumi literatūras iegādei, periodikas un elektronisko datubāzu abonēšanai iekļauti LiepU kopējā pamatbudžetā. Visām studija virziena programmām ir nodrošināti studiju un pētniecības resursi LiepU bibliotēkā.

Kopumā izmaksu struktūra tiek vērtēta kā optimāla, un atbilstoša attīstības stratēģijai.

### **4. Zinātniskā pētniecība un/vai mākslinieciskās jaunrades finanšu nodrošinājums**

Zinātniskās pētniecības finansējumu veido vairāki finanšu avoti: LR Izglītības ministrijas piešķirtais Zinātniskās darbības bāzes finansējums (atbilstoši MK noteikumiem Nr.1316 “Kārtība, kādā aprēķina un piešķir bāzes finansējumu zinātniskajām institūcijām”: ievēlētā zinātniskā personāla, zinātniskās infrastruktūras uzturēšanai, kā arī pētnieciskā darba daļējai nodrošināšanai akadēmiskajam personālam: profesoriem, asociētajiem profesoriem un docentiem, kas veic zinātnisko darbu), Snieguma finansējums, konkursa kārtībā piesaistītie līdzekļi (iekšējie granti, projektu līdzfinansējums, projekti), kā arī Liepājas Universitātes zinātniskās darbības attīstības fonds.

Sakarā ar Ministru kabineta noteikumos Nr.994 “Kārtība, kādā augstskolas un koledžas tiek finansētas no valsts budžeta līdzekļiem” veiktajiem grozījumiem, kuros ir paredzēts snieguma finansējums par rezultātiem pētniecībā un mākslinieciskajā jaunradē, pēdējo trīs gadu laikā finansējums ir palielinājies. Piešķirto finansējumu par iepriekšēja gada rezultātiem pētniecībā un mākslinieciskajā jaunradē Liepājas Universitāte izlieto saskaņā ar apstiprināto budžetu. Studiju virzienā iesaistītā akadēmiskā personāla zinātniskās darbības atbalstam tiek piešķirts finansējums no LiepU Vadības un sociālo zinātņu fakultātes attīstības budžeta un LiepU zinātniskās darbības attīstības fonda finansējuma. Šī finansējuma



saņemšanai ir noteiktas prioritātes: pilnīgam vai daļējam finansiālam atbalstam publikācijām *Web of Science* un *Scopus* datubāzēs, humanitārajās zinātnēs – arī ERIH+; pilnīgam vai daļējam finansiālam atbalstam publikācijām citās nozares datubāzēs (piem., EBSCO u. tml.); recenzētu zinātnisko monogrāfiju izstrādei un izdošanai; LiepU zinātnisko žurnālu un datu bāzēs iekļauto turpinājumizdevumu sagatavošanai un izdošanai. Fakultātes attīstības budžets tiek izmantots arī komandējumiem uz zinātniskām konferencēm, to dalības maksām, studējošo pētniecības atbalstam.

Akadēmiskā personāla zinātnisko publikāciju un konferenču pieteikumi tiek izskatīti un akceptēti fakultātes domē. Saskaņā ar Liepājas Universitātes Studentu pētniecības projektu konkursa nolikumu (apstiprināts 15.12.2014. LiepU Senāta sēdē, pr.Nr.4) studentiem ir pieejams finansējums zinātnisko un radošo darbību veicināšanai.

## **5. Finansēšanas avoti un augstskolas/ koledžas rīki to pārvaldībai**

LiepU ikgadējais kopējais budžets sastāv no naudas plūsmas budžeta, ko veido augstskolas ienākošie un izejošie naudas līdzekļi plānotajam kalendārajam gadam. Finanšu resursi studiju procesa nodrošināšanai Liepājas Universitātes pamatā veido:

- valsts pamatbudžeta transferti augstākajai izglītībai;
- saņemtie naudas līdzekļi no sniegtiem maksas pakalpojumiem, t. sk. studiju maksas ieņēmumi;
- atskaitījumi no projektiem centralizēto izdevumu segšanai;
- ziedojumi un dāvinājumi;
- īpašiem mērķiem iezīmēti ieņēmumi;
- citi pašu naudas līdzekļu ieņēmumi;
- Eiropas Savienības struktūrfondu finansējums;
- naudas līdzekļu atlikums pamatbudžeta bankas kontā no iepriekšējā kalendārā gada.

Kopējos naudas līdzekļu ieņēmumus plāno finanšu analītiķis, kā arī, iepriekš saskaņojot ar Budžeta komisiju, nosaka struktūrvienībām kopējo pamatbudžeta izdevumu apjoma limitus. Katrs vidējā līmeņa vadītājs kopīgi ar savā pakļautībā esošajiem darbiniekiem, ņemot vērā struktūrvienībai noteikto kopējo izdevumu apjoma limitu, plāno detalizēto izdevumu plānu savai struktūrvienībai, kuru iesniedz akceptēšanai Budžeta komisijai. Lai nerastos situācija, ka, nosakot izdevumu apjomam limitus, struktūrvienība nevar realizēt savus darbības mērķus, kā arī, lai novērstu situāciju, ka netiek apspriestas un atbalstītas jaunas idejas, kas ir saistītas ar organizācijas vai struktūrvienību darbību, struktūrvienības vadītājam ir iespēja argumentēt savu viedokli Budžeta komisijai budžeta izskatīšanas procesā. Budžeta komisijas pienākums ir uzklaut struktūrvienības vadītāju viedokli un pieņemt galīgo lēmumu. Universitātes kopējo pamatbudžetu sagatavo finanšu analītiķis. Kopējo pamatbudžetu izskata, izvērtē un gala variantu akceptē Budžeta komisija, un to apstiprina Senāts.

Pēc kopējā pamatbudžeta apstiprināšanas Senātā iepirkumu komisijas atbildīgais darbinieks sagatavo kopējo iepirkumu plānu esošajam kalendārajam gadam un organizē Publiskos iepirkumus saskaņā ar Publisko iepirkumu likumu un KVS procedūru.

Finanšu analītiķis seko līdzi, lai budžeta sastādītāji budžeta plānošanas un izpildes procesā rīkojas atbilstoši instrukcijai "LiepU pamatbudžeta plānošana, izpilde un kontrole". Budžeta plānošana notiek saskaņā ar KVS procedūru A-2-1 „Pamatbudžeta plānošana”, savukārt izpilde un kontrole saskaņā ar procedūru A-2-2 “Pamatbudžeta izpilde un kontrole”. Ienākošie un izejošie naudas līdzekļi budžetā sadalīti pa galvenajiem izmaksu veidiem. Finansējuma nodrošinājuma analīze notiek katru gadu, to apstiprina Senāts.

Katru kalendāro gadu Liepājas Universitāte un Liepājas Universitātes Studentu padome, lai atbalstītu un sekmētu studējošo pašpārvaldes darbību, atjauno sadarbības līgumu un nosaka piešķirto finansējumu no

LiepU pamatbudžeta, kas nav mazāks par vienu divsimto daļu no gada budžeta, atbilstoši Augstskolas likumam 53.pantam.

Saimnieciskās darbības rezultāti tiek regulāri atspoguļoti gada pārskatā un revidentu atzinumā. Liepājas Universitātes finansiālie rādītāji liecina par stabilu finanšu situāciju.

**3.2. Sniegt informāciju par studiju virziena un tam atbilstošo studiju programmu īstenošanai nepieciešamo infrastruktūras un materiāltehnisko nodrošinājumu, norādīt, vai nepieciešamais nodrošinājums ir augstskolas/ koledžas rīcībā, tā pieejamību studējošajiem un mācībspēkiem (specifisku aprīkojumu, kas paredzēts konkrētai studiju programmai, norādīt III. daļas 3. nodaļā pie atbilstošās studiju programmas).**

**Lai kvalitatīvi nodrošināt studiju virziena realizāciju, studiju procesā tiek izmantots LiepU infrastruktūras un materiāli tehniskais nodrošinājums:** lai realizētu studiju programmas, universitātē ir sekojošs materiāli tehniskais nodrošinājums:

- Datori – 320, (no tiem 80 datori ne vecāki par 3 gadiem);
- Video projektori – 23;
- Interaktīvās tāfeles – 7;
- Kopētāji – 6;
- Foto, videokameras – 18 (11 fotokameras, 7 videokameras);
- Studentiem katrā no studiju korpusiem ir pieejams brīvpieejas bezvadu tīkls (kopumā ir uzstādīti 36 bezvadu tīkla pieejas punkti);
- Ir ieviests darba staciju virtualizācijas risinājums un trīs datoru klases ir aprīkotas ar darba staciju klientiem (kopā 63 darba vietas). Studentiem tiek izveidots katram savs virtuālais dators, kurš nav piesaistīts darba vietai. Šis risinājums nodrošina studiju procesa mobilitāti un drošību.
- Ir uzstādīta moderna tīkla aparatūra, kas nodrošina datortīkla virtualizāciju un izveidots CAMPUS datortīkla savienojums starp visiem studiju korpusiem;
- Studentiem pieejams vairākas zinātnisko publikāciju datubāzes – EBSCO, Letonika, ScienceDirect, SCOPUS, Web of Science, Cambridge Journals Online un Sage Knowledge.
- Ir noslēgts sadarbības līgums ar uzņēmumu Microsoft par MS Office un MS Windows programmatūras licenču nomu, kuras pasniedzēji var izmantot gan mācību procesa realizācijā, gan mācību materiālu izgatavošanā. Šā sadarbības līguma ietvaros gan LiepU pasniedzējiem, gan studentiem ir pieejams MS Office 365, 1Tb datņu arhīvs mākonī u. c. bez papildus maksas.

Universitāte studiju procesa nodrošināšanai izmanto informatīvās sistēmas:

- Bibliotēkas informatīvās sistēma “Alise”,
- E-studiju vide “Moodle”;
- Latvijas augstskolu informatīvā sistēma - LAIS.

Liepājas Universitātes studentiem studiju uzsākšanas procesā tiek izsniegtas pieejas studiju procesa uzskaites Latvijas augstskolu informatīvā sistēmai (turpmāk tekstā LAIS). Informatīvā sistēma pieejama globālā tīmekļa interneta adresē [www.lais.lv](http://www.lais.lv).

**3.3. Sniegt informāciju par sistēmu un procedūrām, kuras tiek piemērotas metodiskā un informatīvā nodrošinājuma pilnveidei un iegādei. Raksturojums un novērtējums par bibliotēkas un datubāžu pieejamību studējošajiem (t.sk. digitālajā vidē) un atbilstību**

**studiju virziena vajadzībām, ietverot informāciju par bibliotēkas darba laika piemērotību studējošo vajadzībām, telpu skaitu/platību, piemērotību pastāvīgam studiju un pētniecības darbam, bibliotēkas piedāvātajiem pakalpojumiem, pieejamo literatūru studiju virziena īstenošanai, studējošajiem pieejamajām datu bāzēm atbilstošajā jomā, to lietošanas statistiku, bibliotēkas krājumu papildināšanas procedūru un datu bāzu abonēšanas procedūru un iespējām.**

## **Metodiskā un informatīvā nodrošinājuma pilnveides un iegādes sistēma un procedūras:**

### **E-studiju vide LiepU**

Liepājas Universitātes (LiepU) akadēmiskajam un administratīvajam personālam ir iespēja lietot LiepU e-studiju vidi, lai administrētu studiju kursus, studiju programmu kursa vietnes, saņemt konsultāciju par studijām, kā arī saņemt palīdzību ar e-studiju vidi saistītu problēmu risināšanā.

E-studiju vide balstīta uz Moodle (atvērtā koda kursu pārvaldības sistēma) bāzes.

Katrai studiju programmai Moodle ir izveidotas programmas studiju kursu vietnes, kuras ir paredzētas sadarbībai (programmas direktors – students, pasniedzējs – students, students – students) un informācijas apribei, saistībā ar studiju programmu. Šajā vietnē studentiem tiek nodrošināta gan pašreģistrēšanās iespēja, gan automātiska reģistrācija konkrētajā studiju semestrī plānotajiem studiju kursiem. Vietnē ir informācija par studiju kursu prasību izpildi, prakses materiāli u.c. informācija, kuru tur izvieto programmas direktors un atbilstošo studiju kursu docētāji. Vietne arī nodrošina komunikāciju un informācijas apmaiņu starp LiepU datu vietnēm LAIS un Moodle.

Studenti e-studiju vietnei tiek reģistrēti pēc imatrikulācijas. Visiem studentiem tiek izveidoti lietotājmācību vārdi un pirmreizējās piekļuves parole.

Docētājiem tiek nodrošināta pieeja LiepU e-studiju videi, piešķirot lietotājvārdu un paroli. LiepU e-studiju vidē docētājiem ir iespēja izvietot mācību materiālus (teksts, video, audio), saites uz ārējiem resursiem, kā arī nodrošināt studentiem patstāvīgos un pārbaudes darbus. Ar 2020. gadu tiks nodrošināta iespēja vērtējumus no Moodle integrēt LAIS (studiju procesa pārvaldības sistēma).

Docētājiem un studentiem ir pieejama tehniskā un metodiskā palīdzība darbā ar Moodle. LiepU ir Moodle metodiķis darbam ar studentiem (lietotājvārdu un paroli izveide, atjaunošana, pievienošana kursiem, tehnisko problēmu risināšana) un darbam ar docētājiem (lietotājvārdu un paroli izveide, atjaunošana, kursu vides izveide, tehnisko un metodisko problēmu risināšana, prasmju pilnveide darbā ar Moodle u.c.).

### **Bibliotēkas un datubāzu resursi**

Atbalsts LiepU studentiem un mācībspēkiem studiju un pētījumu veikšanas procesā ir LiepU Bibliotēka (elektroniski informācija par LiepU Bibliotēku ir pieejama: <https://www.liepu.lv/lv/202/kontaktinformacija-un-darba-laiki>).

Bibliotēkas darbības mērķis ir nodrošināt studijas un zinātnisko darbību ar iespieddarbiem, elektroniskajiem un citiem dokumentiem, kā arī būt par kultūras centru, kurš popularizē nacionālās un reģionālās kultūras vērtības. Īstenojot darbības mērķi, Bibliotēkā tiek veidots krājums un nodrošināti pakalpojumi.

Bibliotēkas krājuma komplektēšana notiek atbilstoši studiju programmas vajadzībām, sadarbībā ar mācībspēkiem, saskaņā ar Komplektēšanas politiku un KVS procedūru A-10-2 Bibliotēkas fondu komplektēšana.

Bibliotēkā ir aptuveni 67 000 informācijas resursu (92% grāmatu, 8% seriālizdevumu un citu krājuma

vienību). 72% visa krājuma ir brīvpieejas plauktos, kas nodrošina iespēju mācībspēkiem un studentiem pašiem izvēlēties atbilstošākos izdevumus.

Ja Bibliotēkas rīcībā nav nepieciešamo informācijas resursu, tajā tiek piedāvāti Starpbibliotēku abonementa (SBA) un Starptautiskā starpbibliotēku abonementa (SSBA) pakalpojumi. Veiksmīga sadarbība ir izveidota ar dokumentu piegādes dienestu SUBITO, Latvijas Nacionālo bibliotēku u. c. Latvijas un ārvalstu bibliotēkām.

Kopējais iekšzemes starpbibliotēku abonentu (SBA) literatūras pieprasījumu skaits, piemēram, 2016./2017. gadā bija 45, 2017./2018. studiju gadā – 7, bet 2018./2019. gadā bija 6 pieprasījumi. Pieprasījumu skaita samazinājums ir skaidrojams ar aktīvāku elektronisko resursu izmantošanu abonētājās un brīvpieejas datubāzēs.

Bibliotēka ir atvērta lietotājiem 55 stundas nedēļā (darba dienās no plkst. 9.00 līdz 18.00 vai 19.00, sestdienās līdz 16.00).

Bibliotēkas klātienē apmeklējums – vidēji 150 lietotāju dienā. Lietotāju rīcībā ir Abonements (informācijas resursu izsniegšana un saņemšana), Kopētava (kopēšana, drukāšana, skenēšana un darbu iesniešana), Grupu diskusiju telpa (pēc lietotāju pieprasījuma), kā arī 96 patstāvīgā darba vietas Lasītavā un Bibliotēkas vestibilā, 16 datorizētas darba vietas ar interneta pieslēgumu Elektronisko resursu lasītavā. Bibliotēkas darba laikā grāmatu saņemšanai vai nodošanai lietotāji var izmantot pašapkalpošanās (*Self-Check*) iekārtu. Ārpus bibliotēkas darba laika grāmatas var nodot grāmatu kastē (*Book-drop box*), kas atrodas LiepU vestibilā. Visā Bibliotēkā ir pieejams bezmaksas bezvadu internets. Bibliotēkas informācijas resursu identificēšanai un aizsardzībai tiek izmantota RFID drošības sistēma.

Kopš 1992. gada Bibliotēkas darbība ir automatizēta. Bibliotēku informācijas sistēmā ALISE ir automatizēti tādi bibliotekārie procesi kā bibliogrāfisko datu apstrāde, komplektēšana, lasītāju reģistrācija, informācijas vienību izsniegšana/saņemšana, pasūtīšana/rezervēšana, attālinātā piekļuve WebPack, mobilais WebPAC u. c.

LiepU Bibliotēkas elektroniskais katalogs (<http://alise.liepu.lv>) un Augstskolu un speciālo bibliotēku kopkatalogs <http://alise.liepu.lv/Alise/lv/federatedsearch.aspx>) ir pieejami attālināti – gan datoros, gan mobilajās ierīcēs.

Bibliotēkas elektroniskais katalogs nodrošina vienotu bibliogrāfiskās informācijas meklēšanu gan par krājumu, gan pašu veidotajās lokālajās datubāzēs. Attālinātā piekļuve ļauj lietotājam no jebkuras vietas pieslēgties sadaļai “Mana bibliotēka” un sekot līdzi grāmatu izsniegumam, nodošanas termiņiem, pieprasīt termiņa pagarinājumu, kā arī rezervēt nepieciešamo literatūru vai iestāties rindā pēc tās.

Gan studentu, gan mācībspēku vajadzībām Bibliotēkā tiek piedāvāta bezmaksas datu bāzu izmantošana, organizējot piekļuvi abonētājam, izmēģinājuma un brīvpieejas datu bāzēm LiepU datortīklā un ārpus tā. Studentu un mācībspēku rīcībā ir tādas LiepU abonētās tiešsaistes datu bāzes kā „Letonika”, „EBSCO eBooks Academic Collection”, „EBSCO Academic Complete”, „ScienceDirect”, “Cambridge Journals Online”, „Scopus” un “Web of Science”. Ikvienam ir iespēja izmantot arī Bibliotēkas veidotās brīvpieejas datu bāzes: Akadēmiskā personāla publikāciju datu bāze, Promocijas darbu datu bāze un Noslēguma darbu datu bāze. Bibliotēka nodrošina apmācību, uzziņas un konsultācijas informācijas resursu lietošanas un pakalpojumu izmantošanas jautājumos.

Par informācijas resursu jaunumiem ir iespējams uzzināt Bibliotēkas sadaļā LiepU tīmekļa vietnē (<https://www.liepu.lv/lv/202/kontaktinformacija-un-darba-laiki>) un LiepU bibliotēkas ikmēneša informatīvajā biļetenā „Lasonis” (<http://www.liepu.lv/lv/223/jaunieguvumi>).

Ar aktualitātēm LiepU bibliotēka iepazīstina arī savos sociālo tīklu profilos (Facebook, Twitter).

Piemēram, 2017./2018. studiju gadā atbilstoši studiju virziena „Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība” tematiskiem studiju kursiem (dabas, vides, ekonomikas, menedžmenta, ētikas u.c. jomās) tika iegādāti 27 izdevumi par kopējo summu 598.59 EUR: vispārējo zināšanu nodrošināšanai visu

virzienā pārstāvēto studiju programmu īstenošanai, ekonomikas, komunikāciju, psiholoģijas, sabiedrisko zinātņu, socioloģijas, statistikas, tiesību un politikas jomās tika iegādāti 5 izdevumi, bet, ievērojot specializāciju programmu virzienos, menedžmenta un mārketinga jomā vēl 9, kultūras, mākslas un mūzikas jomā - 11 un sabiedrisko attiecību (publicitātes) jomā - 2 izdevumi.

Studiju virziena „Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība” mācību procesa nodrošināšanai tiek piedāvāta literatūra atbilstoši docējamo kursu tematiem, piemēram, vadība, menedžments, tūrisms, projektu vadība, mediji, sabiedriskās attiecības, komunikācija, informācijas tehnoloģijas, pētniecība u.c. No visiem bibliotēkas rīcībā esošiem informācijas resursiem minētajos tematos ir aptuveni 9% krājuma vienību.

### **3.4. Sniegt informāciju par mācībspēku piesaistes un/ vai nodarbinātības procesiem (t.sk. vakanču izsludināšana, darbā pieņemšana, ievēlēšanas procedūra u.c.), novērtēt to atklātību.**

**Elektroniskā saite mācībspēku piesaistes un/vai nodarbinātības procesa reglamentēšanai:**  
<https://www.liepu.lv/lv/181/darba-iespejas>

Lai nodrošinātu kvalitatīvu un inovatīvu studiju programmas īstenošanu, programmās iesaistāmo mācībspēku atlasei tiek izmantoti vairāki kritēriji, lai studiju kursus vadītu kvalificēti, zinātniski un metodiski sagatavoti docētāji, noteiktās studiju jomas speciālisti, kuri savā darbā izmanto mūsdienīgas pieejas un tehnoloģijas.

Kā obligātie mācībspēku atlases kritēriji ir:

- mācībspēku kvalifikācijas atbilstības normatīvo aktu noteiktajām prasībām;
- zinātniskās pētniecības virziens/intereses atbilst studiju programmas/kursa saturam;
- atbilstošas valsts valodas un svešvalodu zināšanas.

Mācībspēku izvēle studiju programmu īstenošanā tiek veikta, pamatojoties uz Kritērijiem izvērtējumam par akadēmiskā personāla profesionālās kvalifikācijas atbilstību docējamiem kursiem (Apstiprināti LiePU Studiju padomē 13.06.2005.).

Akadēmiskā personāla profesionālo kvalifikāciju novērtē Fakultātes dome.

Izvērtēšanas kritēriji ir sekojoši:

- Akadēmiskās (bakalaura, maģistra) programmās -

- Doktora, maģistra grāds atbilstoši docējamam kursam vai tam radniecīgā jomā;
- Publikācijas apakšnozarē vai mākslinieciskās jaunrades nozarē.

- Profesionālās un profesionālās bakalaura, maģistra programmās

- Doktora, maģistra grāds atbilstoši docējamam kursam vai tam radniecīgā jomā;
- Publikācijas apakšnozarē vai mākslinieciskās jaunrades nozarē;
- Profesionālā darbība atbilstoši docējamam kursam vismaz 5 gadi;
- Atbilstīga augstākā profesionālā izglītība.

Mācībspēkam - pretendents izvirzītās prasības ir noteiktas saskaņā ar LiePU nolikumu “Nolikums par vēlēšanām akadēmiskajos amatos” un personai ir doktora vai maģistra grāds atbilstīgā vai radniecīgā zinātņu nozarē, ir pētnieciskā / radošā darba pieredze, ir publikācijas / radošie darbi atbilstīgā vai

radniecīgā zinātņu nozarē, personai ir pieredze mācību materiālu izstrādē vai pilnveidē, persona pielieto inovatīvas mācību metodes studiju procesā, personai ir labas angļu valodas zināšanas (vismaz B1, B2, C1 līmenī saskaņā ar *Europass* pašnovērtējuma tabulu) un spēja valodas prasmes lietot studiju un metodiskajā darbā, personai ir labas digitālās prasmes saskaņā ar *Europass* pašnovērtējuma tabulu, kā arī zināšanas par jaunajām tehnoloģijām.

Prasības ārvalstu mācībspēku atlasei un dalībai studiju programmas īstenošanā ir noteiktas LiepU Akadēmiskā personāla attīstības pasākumu plānā 2018.- 2022. gadam (skatīt sadaļā Citi pielikumi).

Saskaņā ar Augstskolu likumu (<https://likumi.lv/doc.php?id=37967>) un LiepU 2011.gada 20.jūnija nolikumu "Nolikums par vēlēšanām akadēmiskajos amatos" (<https://www.liepu.lv/lv/672/nolikumi>) akadēmiskajos amatos var ievēlēt gan Latvijas Republikas, gan ārvalstu iedzīvotājus, kā arī to ievēlšanu akadēmiskajos amatos reglamentē minētie normatīvie akti.

**Ārvalstu akadēmiskā personāla pieteikšanās, atlases kārtība un kritēriji** (saskaņā ar "Akadēmiskā personāla attīstības pasākumu plāns", 39.lpp.)

1. Doktorantu un zinātniskā grāda pretendentu atlasei tiek organizēts atklāts konkurss, publicējot paziņojumu oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis", Eiropas Komisijas portālā "Euraxess" un Izglītības un zinātnes ministrijas tīmekļvietnē [izm.gov.lv](http://izm.gov.lv).
2. Pretendentiem izvirzītās prasības noteiktas saskaņā ar LiepU nolikumu "Nolikums par vēlēšanām akadēmiskajos amatos" (<https://www.liepu.lv/lv/672/nolikumi>) un papildus virzieniem „Mākslas”, „Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība”, „Informācijas tehnoloģija, datortehnika, elektrotehnika, telekomunikācijas, datorvadība un datorzinātne”, „Vides aizsardzība” un „Izglītība, pedagogija un sports” vienotām, specifiskām prasībām:
  - persona, kas iepriekšējo piecu gadu laikā ir bijusi nodarbināta akadēmiskā amatā kādā no akreditētām ārvalstu augstskolām,
  - personai ir doktora grāds atbilstīgā vai radniecīgā zinātņu nozarē (mākslas jomā vismaz maģistra grāds),
  - personai ir pētnieciskā / radošā darba pieredze,
  - personai ir publikācijas / radošie darbi atbilstīgā vai radniecīgā zinātņu nozarē,
  - personai ir pieredze mācību materiālu izstrādē vai pilnveidē,
  - persona pielieto inovatīvas mācību metodes studiju procesā,
  - personai ir labas angļu valodas zināšanas (vismaz C1 līmenī saskaņā ar *Europass* pašnovērtējuma tabulu) un spēja valodas prasmes lietot studiju un metodiskajā darbā,
  - personai ir labas digitālās prasmes saskaņā ar *Europass* pašnovērtējuma tabulu, kā arī zināšanas par jaunajām tehnoloģijām.
3. Atlases ietvaros vērtēti iesniegtie dokumenti:
  - pieteikums, adresēts rektoram,
  - CV *Europass* parauga formātā,
  - diploma par zinātnisko grādu kopija / maģistra diploma kopija,
  - publikāciju (radošo darbu) saraksts par pēdējiem pieciem gadiem.
4. SAM projektu ietvaros, pretendentu atlasē papildus tiks vērtēta pretendenta motivācija iesaistīties projektā un vēlme turpināt sadarbību ar LiepU pēc konkrētā SAM projekta pabeigšanas.
5. Pretendentus vērtē ar rektora rīkojumu izveidota pretendentu vērtēšanas komisija.
6. Pretendenti tiek ievēlēti LiepU akadēmiskā personāla sastāvā saskaņā ar LiepU nolikumu "Nolikums par vēlēšanām akadēmiskajos amatos".

Saskaņā ar Augstskolu likumu (<https://likumi.lv/doc.php?id=37967>) un LiepU 2011.gada 20.jūnija nolikumu "Nolikums par vēlēšanām akadēmiskajos amatos" (<https://www.liepu.lv/lv/672/nolikumi>) LiepU akadēmiskajos amatos ievēlē atklātā konkursā.

Ievērojot nepieciešamību apgūt praktiskas iemaņas un zināšanas, profesionālo studiju programmu profila priekšmetos docenta, lektora un asistenta amatu var ieņemt persona ar augstāko izglītību bez zinātniskā

doktora grāda vai bez profesionālā doktora grāda mākslās, ja tai ir pasniedzamajam priekšmetam atbilstošs pietiekams praktiskā darba stāžs. Lai ievēlētu docenta amatā personu, kurai nav zinātniskā doktora grāda vai profesionālā doktora grāda mākslās, šai personai ir nepieciešams vismaz septiņu gadu praktiskā darba stāžs. Prasības, kas izvirzāmas šāda docenta amata pretendentiem, augstskolā un koledžā apstiprina attiecīgi senāts vai padome. Lektoriem un asistentiem, kuriem nav zinātniskā un akadēmiskā grāda, ir nepieciešams pasniedzamajam priekšmetam atbilstošs piecu gadu praktiskā darba stāžs (saskaņā ar Augstskolu likuma 39. pantu un LiepU Nolikumu par vēlēšanām akadēmiskajos amatos).

**3.5. Norādīt, vai ir izveidota vienota kārtība akadēmiskā personāla kvalifikācijas un darba kvalitātes nodrošināšanai un sniegt tās novērtējumu. Norādīt kvalifikācijas paaugstināšanas piedāvātās iespējas visiem mācībspēkiem (tajā skaitā informāciju par mācībspēku iesaisti aktivitātēs, mācībspēku iesaistes motivāciju, u.c.), sniegt piemērus un norādīt, kā tiek novērtēta izmantoto iespēju pievienotā vērtība studiju procesa īstenošanai un studiju kvalitātei.**

#### **Kārtība akadēmiskā personāla kvalifikācijas un darba kvalitātes nodrošināšanai:**

Studiju virzienā strādājošo docētāju kvalitatīvais sastāvs atbilst LR Augstskolu likumam un Ministru kabineta noteikumu Nr. 512. prasībām.

Studiju virziena realizācijā iesaistītā akadēmiskā personāla kvalifikācija ir atbilstoša studiju programmas specifikai un īstenošanas nosacījumiem. Mācībspēki ir profesionāļi savās zinātnes nozarēs, kas apliecinājuši savu kompetenci nozares pētniecībā un e-vides izmantošanā studiju procesā, ir piedalījušies dažādos starptautiskos projektos, izstrādājuši studiju kursu un mācību līdzekļu materiālus.

Studiju virziena programmas aptver plašu specializāciju piedāvājumu, tāpēc tās īstenošanā ir piesaistīti uzņēmējdarbības, kultūras un tūrisma jomas profesionāļi, ar praktiskā darba stāžu attiecīgajā jomā.

#### **Kvalifikācijas paaugstināšanas piedāvātās iespējas:**

Mācībspēku profesionālās kvalifikācijas pilnveide ir atbilstoša LiepU kvalitātes vadības sistēmas normatīviem un kritērijiem, kurus pārrauga un sniedz atgriezenisko saiti studiju virziena vadītājs, programmas direktors un studiju virziena padome.

Docētāju darba kvalitātes monitoringam izmantotie kritēriji ir sekojoši:

- studentu vērtējums (LiepU KVS anketa);
- mācībspēku pašvērtējums (LiepU KVS anketa);
- studiju prakšu izvērtējuma rādītāji (KVS prakses izvērtējuma anketa);
- rezultatīva iesaistīšanās didaktiskās kompetences pilnveides pasākumos t.sk. didaktisko semināru sagatavošana, studiju nodarbību hospitācijas, piedalīšanās mūžizglītībā u.c..

Mācībspēku zinātniskās un pedagoģiskās darbības kvalitātes pilnveidei 2018.gadā tika izstrādāti trīs vidēja termiņa plānošanas dokumenti, kas vērsti uz LiepU cilvēkresursu attīstību.

1. **LiepU cilvēkresursu attīstības plāns 2018.-2023. gadam** (skatīt sadaļā Citi pielikumi) – kurā tiek izvērtēta esošā situācija, noteikti cilvēkresursu vadības procesu mērķi, veicamie uzdevumi un sasniegtie rezultāti.

LiepU cilvēkresursu attīstības plāna mērķis ir nodrošināt LiepU ar nepieciešamajiem cilvēkresursiem,

sekmēt esošo cilvēkresursu (akadēmiskā un vispārējā personāla) attīstību, profesionālo izaugsmi un pilnveidi, jauno mācībspēku un zinātniskā personāla iekļaušanos universitātes izglītības un pētniecības procesā, lai nodrošinātu mūsdienīgas, uz attīstību orientētas studijas, pētniecību, mūžizglītību saskaņā ar LiePU attīstības stratēģiju.

LiepU cilvēkresursu attīstības plāns 2018.–2023. gadam izstrādāts saskaņā ar:

1. Latvijas Republikas spēkā esošo normatīvo / tiesību aktu regulējumu;
2. LiePU Satversmi (pieejams: <https://www.liepu.lv/lv/172/satversme>);
3. LiePU attīstības stratēģiju 2016.–2020. gadam (pieejams: [www.liepu.lv/uploads/files/LiepU\\_strategija\\_2020\\_majas%20lapai.pdf](http://www.liepu.lv/uploads/files/LiepU_strategija_2020_majas%20lapai.pdf));
4. LiePU pedagogu izglītības attīstības plānu 2018.–2023. gadam;
5. Pasaules Bankas ziņojumā "Starptautiskās tendences un laba prakse augstākās izglītības iekšējā finansēšanā un pārvaldībā" ietvertajām apzinātajām prasībām (pieejams: [http://www.izm.gov.lv/lv/images/izglitiba\\_augst/Pasaules\\_Banka/Starptautisk%C4%81s\\_tendences\\_un\\_laba\\_prakse\\_augst%C4%81k%C4%81s\\_izgl%C4%ABt%C4%ABas\\_iek%C5%A1%C4%93j%C4%81\\_finans%C4%93%C5%A1an%C4%81\\_un\\_p%C4%81rvald%C4%ABb%C4%81.pdf](http://www.izm.gov.lv/lv/images/izglitiba_augst/Pasaules_Banka/Starptautisk%C4%81s_tendences_un_laba_prakse_augst%C4%81k%C4%81s_izgl%C4%ABt%C4%ABas_iek%C5%A1%C4%93j%C4%81_finans%C4%93%C5%A1an%C4%81_un_p%C4%81rvald%C4%ABb%C4%81.pdf));
6. Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda 2014.-2020. gada plānošanas perioda Eiropas Sociālā fonda un Eiropas Reģionālā attīstības fonda Darbības programmas „Izaugsme un nodarbinātība” projektiem:
  - 2.1. specifiskā atbalsta mērķis „Samazināt studiju programmu fragmentāciju un stiprināt resursu koplietošanu”,
  - 2.2. specifiskā atbalsta mērķis „Stiprināt augstākās izglītības iestāžu akadēmisko personālu stratēģiskās specializācijas jomās”,
  - 2.3. specifiskā atbalsta mērķis „Nodrošināt labāku pārvaldību augstākās izglītības iestādēs”,
  - 1.1. specifiskā atbalsta mērķis „Palielināt Latvijas zinātnisko institūciju pētniecisko un inovatīvo kapacitāti un spēju piesaistīt ārējo finansējumu, ieguldot cilvēkresursos un infrastruktūrā” 1.1.1.2. pasākums “Pēcdoktorantūras pētniecības atbalsts”,
  - 1.1. specifiskā atbalsta mērķis „Palielināt Latvijas zinātnisko institūciju pētniecisko un inovatīvo kapacitāti un spēju piesaistīt ārējo finansējumu, ieguldot cilvēkresursos un infrastruktūrā” 1.1.1.5. pasākums „Atbalsts starptautiskās sadarbības projektiem pētniecībā un inovācijās” u.c.

2. **LiepU akadēmiskā personāla attīstības pasākumu plāns 2018.– 2022. gadam** ir personāla attīstības un piesaistes pasākumu plāns - kurā noteikti un aprakstīti plānotie akadēmiskā personāla kompetences pilnveides, attīstības un piesaistes pasākumi.

LiepU akadēmiskā personāla attīstības pasākumu plāna 2018. – 2022. gadam mērķis ir nodrošināt LiePU akadēmiskā personāla kompetenču un prasmju paaugstināšanu, sekmēt personāla un LiePU darbības attīstību, atbilstoši kvalitātes prasībām.

LiepU akadēmiskā personāla attīstības pasākumu plāns 2018.– 2022. gadam izstrādāts saskaņā ar:

1. LiePU Satversmi (pieejams: <https://www.liepu.lv/lv/172/satversme>);
2. LiePU attīstības stratēģiju 2016.–2020. gadam (pieejams: [www.liepu.lv/uploads/files/LiepU\\_strategija\\_2020\\_majas%20lapai.pdf](http://www.liepu.lv/uploads/files/LiepU_strategija_2020_majas%20lapai.pdf));
3. LiePU cilvēkresursu attīstības plānu 2018.-2023.gadam;
4. LiePU pedagogu izglītības attīstības plānu 2018.-2023.gadam (skatīt sadaļā Citi pielikumi);
5. Zinātniskās institūcijas “Liepājas Universitāte” zinātniskās darbības stratēģiju 2015.–2020. gadam (pieejams: [https://www.liepu.lv/uploads/files/LiepU%20Zinatniskas%20darbibas%20strategija\\_2015\\_2020.pdf](https://www.liepu.lv/uploads/files/LiepU%20Zinatniskas%20darbibas%20strategija_2015_2020.pdf));
6. Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda 2014.-2020.gada plānošanas perioda Eiropas



Sociālā fonda un Eiropas reģionālā attīstības fonda Darbības programmas „Izaugsme un nodarbinātība” projektiem:

- 2.1. specifiskā atbalsta mērķis „Samazināt studiju programmu fragmentāciju un stiprināt resursu koplietošanu”,
  - 2.2. specifiskā atbalsta mērķis „Stiprināt augstākās izglītības iestāžu akadēmisko personālu stratēģiskās specializācijas jomās”,
  - 2.3. specifiskā atbalsta mērķis „Nodrošināt labāku pārvaldību augstākās izglītības iestādēs” u.c.
3. **LiepU vadības personāla mācību plāns 2018.- 2021. gadam** - kurā noteikti un aprakstīti plānotie vadības personāla kompetences pilnveides pasākumi.

LiepU vadības personāla mācību plāna mērķi: LiepU vadības personāla kompetenču un prasmju paaugstināšana prasmīgai vadības, procesu pārvaldībai, vadības komanda ar redzējumu par modernu, konkurētspējīgu starptautisku universitāti, kas izprot globālās tendences, vadības komanda, kas spēj iedvesmot studentus un darbiniekus straujai un ambiciozai attīstībai.

LiepU vadības personāla mācību plāns izstrādāts saskaņā ar:

1. LiepU Satversmi (pieejams: <https://www.liepu.lv/lv/172/satversme>);
2. LiepU attīstības stratēģiju 2016.-2020.gadam (pieejams: [www.liepu.lv/uploads/files/LiepU\\_strategija\\_2020\\_majas%20lapai.pdf](http://www.liepu.lv/uploads/files/LiepU_strategija_2020_majas%20lapai.pdf));
3. LiepU cilvēkresursu attīstības plānu 2018.-2023.gadam;
4. Pasaules Bankas ziņojumā “Starptautiskās tendences un laba prakse augstākās izglītības iekšējā finansēšanā un pārvaldībā” ietvertām apzinātajām prasībām (pieejams: [http://www.izm.gov.lv/lv/images/izglitiba\\_augst/Pasaules\\_Banka/Starptautisk%C4%81s\\_tendences\\_un\\_laba\\_prakse\\_augst%C4%81k%C4%81s\\_izgl%C4%ABt%C4%ABbas\\_iek%C5%A1%C4%93j%C4%81\\_finans%C4%93%C5%A1an%C4%81\\_un\\_p%C4%81rvald%C4%ABb%C4%81.pdf](http://www.izm.gov.lv/lv/images/izglitiba_augst/Pasaules_Banka/Starptautisk%C4%81s_tendences_un_laba_prakse_augst%C4%81k%C4%81s_izgl%C4%ABt%C4%ABbas_iek%C5%A1%C4%93j%C4%81_finans%C4%93%C5%A1an%C4%81_un_p%C4%81rvald%C4%ABb%C4%81.pdf));
5. Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda 2014. - 2020.gada plānošanas perioda Eiropas Sociālā fonda un Eiropas reģionālā attīstības fonda Darbības programmas „Izaugsme un nodarbinātība” projektiem:
  - 2.1. specifiskā atbalsta mērķis „Samazināt studiju programmu fragmentāciju un stiprināt resursu koplietošanu”,
  - 2.2. specifiskā atbalsta mērķis „Stiprināt augstākās izglītības iestāžu akadēmisko personālu stratēģiskās specializācijas jomās”,
  - 2.3. specifiskā atbalsta mērķis „Nodrošināt labāku pārvaldību augstākās izglītības iestādēs”.

LiepU vadības personāls šī mācību plāna kontekstā ir rektors, prorektori, dekāni, zinātnisko institūtu direktori, struktūrvienības vadītāji/direktori/speciālisti, studiju virzienu vadītāji, studiju programmu direktori un personāla vietnieki, kā arī LiepU lēmēj institūciju dalībnieki.

Papildus esošajos LiepU cilvēkresursu attīstības plānos noteiktajam, darbinieku profesionālo kompetenču pilnveides vajadzības tiek/var tikt apzinātas, baltoties uz darbinieku darba un kompetenču novērtēšanas rezultātiem un/vai neatkarīgām individuālām pārrunām, kā rezultātā LiepU akadēmiskā un vispārējā personāla esošā izglītība un kompetences tiek /var tikt papildinātas praksē darbā, kā arī iespēju robežās apgūstot jaunas zinības ceļot savu izglītības līmeni, apmeklējot kursus, seminārus, konferences, kongresus, forumus, iesaistoties Erasmus+ mobilitātes pasākumos u.c. pieredzes apmaiņas pasākumos.

### **Izmantoto iespēju pievienotā vērtība studiju procesa īstenošanai un studiju kvalitātei:**

Profesionālajās studiju programmās viens no nozīmīgākajiem kvalitātes nodrošināšanas faktoriem ir mācībspēki, kuri ir augsti kvalificēti speciālisti attiecīgo zinātņu nozaru, tostarp arī kultūras, tūrisma un vadības zinātņu teorētisko nostādņu jautājumos, kā arī praktiķi, kuri ir līdz šim darbojušies, realizējot profesionālās bakalaura un profesionālo maģistra studiju programmu studiju virzienā “Vadība,

administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība”.

Mācībspēkiem ir sekmīgi jāspēj sabalansēt teorētiskos un praktiskos jautājumus, akcentējot zināšanas, kas nepieciešamas biznesa, kultūras un tūrisma vadītāja profesionālajā darbībā.

Studiju virziena “Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība” profesionālajās studiju programmās studējošajiem praktisko kompetenču attīstībai tiek piedāvātas arī prakses konkrētā darba vidē, kuru sekmīgai veikšanai ir nepieciešami ne tikai zinoši mācībspēki, kas seko līdzi jaunākajām aktualitātēm teorētiskajās nostādnēs, bet arī praktiķi, kas orientējas aktuālajos jautājumos gan vietējā, gan valsts un starptautiskā mērogā.

SAM 8.2.2. projekta ietvaros (specifiskā atbalsta mērķis „Stiprināt augstākās izglītības iestāžu akadēmisko personālu stratēģiskās specializācijas jomās”) vairāki VSZF mācībspēki piedalās kvalifikācijas celšanas pasākumos stažējoties dažādos uzņēmumos Latvijā, piemēram, I.Grospiņa - SIA "Zoovilla", A.Medveckis - Liepājas muzejs, u.tml.

### **3.6. Sniegt informāciju par studiju virzienam atbilstošo studiju programmu īstenošanā iesaistīto mācībspēku skaitu, mācībspēku akadēmiskās un pētnieciskās slodzes analīzi un novērtējumu. Ienākošās un izejošās mācībspēku mobilitātes novērtējums pārskata periodā, mobilitātes dinamika, grūtības, ar kurām augstskola/ koledža saskaras mācībspēku mobilitātē.**

Studiju virziena "Vadība, administrēšana un nekustamā īpašuma pārvaldība" iekļautajās studiju programmās iesaistītais personāls ir uzskaitīts **II.3.6.A.pielikumā**, norādot mācībspēka zinātnisko grādu un/ vai profesionālo kvalifikāciju, amatu, ievēlēšanu/neievēlēšanu, un īstenotos studiju kursus, modulus konkrētās studiju programmās, kā arī visu mācībspēku radošās un zinātniskās biogrāfijas (skat. **II.3.6.B.pielikumu**).

Studiju programmas īstenošanā ir iesaistīti visu četru LiepU fakultāšu mācībspēki – kopā 60 docētāji, no kuriem 23 (38%) ir ar doktora grādu, bet 37 (62%) ar maģistra grādu. Vairāk kā puse mācībspēku – 36 (55%) ir ievēlēti akadēmiskajos amatos LiepU. No 36 ievēlētajiem mācībspēkiem 20 (55%) docētājiem ir doktora zinātniskais grāds kādā no studiju programmas piedāvātajām specializācijas jomām, savukārt, no 24 neievēlētajiem mācībspēkiem 3 (13%) ir doktora grāds. Jāpiebilst, ka no 24 neievēlētajiem mācībspēkiem vismaz 4 pasniedzēji pašreizējā momentā studē doktorantūrā un pēc zinātniskā grāda iegūšanas tiks ievēlēti LiepU saskaņā ar SAM projekta Nr. 8.2.2.0/18/A/021 "Liepājas Universitātes akadēmiskā personāla pilnveide stratēģiskās specializācijas jomās - dabas zinātnes, matemātika un informācijas tehnoloģijas, māksla, sociālās zinātnes, komerczinības un tiesības” nosacījumiem.

Tā kā studiju programmas realizācijā ir iesaistītas visas LiepU fakultātes, tad arī zinātniskās pētījuma jomas ir plaša spektra, piemēram, vadībzinātne, māksla, humanitārās zinātnes, matemātika, informātika, dabaszinātnes, kā arī citas sociālās zinātnes. Zinātniskos pētījumus augsti vērtētās datu bāzēs Web of Science un SCOPUS ir publicējuši gan LiepU pētnieki, gan akadēmiskā personāla pārstāvji, piemēram, I.Lūsēna - Ezera, D.Līduma, V.Bikse, S.Jēgere, I.Klāsone, L.Latsone, D.Laiveniece u.c. Savukārt radošās darbības jomā izcili sasniegumi ir I.Klāsonei, O.Blauzdei.

Studiju virzienam piesaistītajiem jomas profesionāliem visiem ir darba stāžs atbilstošās profesionālās darbības jomā. Daļa jomas profesionāļu ir aktīvi iesaistījušies gan starptautisku projektu aktivitātēs, gan arī reflektē savu profesionālo pieredzi starptautiskās publikācijās, piemēram, D.Vasiļevska, U.Libkovska, I.Pērkone-Redoviča u.c., savukārt Ģ.Vagotiņš-Vagulis, Z.Gusta, K.Vārpiņš u.c. ir iesaistījušies projektu aktivitātēs un skolēnu zinātniskās darbības atbalstīšanā.

Daļa mācībspēku izmanto iespēju doties dažādos mobilitātes pasākumos uz sadarbības

partneraugstskolām ārvalstīs, kā arī katra studiju gada ietvaros no ārvalstu sadarbības augstskolām pie studiju virziena "Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība" studentiem viesojas atbilstošas jomas pasniedzēji (skat. **II.3.6.C.pielikumā**).

Gan ienākošā, gan izejošā pasniedzēju mobilitāte pēdējo gadu laikā pieaug, kā galvenos iemeslus, kāpēc LiepU pasniedzēji nedodas, piemēram, ERASMUS+ apmaiņas mobilitātes pasākumos - pasniedzēji min lielu noslogotību dažādu SAM projektu ietvaros.

Mācībspēku zinātnisko publikāciju saraksts recenzējamās izdevumos, izdotie mācību līdzekļi, pētniecības projekti un mākslinieciskās jaunrades sasniegumu saraksts, kas raksturo studiju virzienā iesaistītā akadēmiskā personāla profesionālo kompetenci docējamo studiju kursu nodrošināšanā ir pievienots **II.4.4.A.pielikumā**.

### **3.7. Studējošajiem pieejamā atbalsta, tajā skaitā atbalsta studiju procesā, karjeras un psiholoģiskā atbalsta, īpaši norādot atbalstu, kas paredzēts konkrētām studējošo grupām (piemēram, studējošajiem no ārvalstīm, nepilna laika studējošajiem, tālmācības studiju formā studējošajiem, studējošajiem ar īpašām vajadzībām u.c.) novērtējums.**

Studējošajiem studiju laikā kā atbalsta personāls ir pieejams LiepU fakultātēs esošais vispārējais personāls, kurš sniedz informāciju gan pilna, gan nepilna laika studējošajiem saistībā ar studiju procesa nodrošināšanu, kā arī dažādu neskaidrību gadījumā, iepazīstina un informē par dažādām ar studiju procesa nodrošināšanu saistītām aktivitātēm vai arī uzlabojumiem, kas nepārtraukti notiek LiepU, piemēram, automatisko reģistrēšanās sistēmu studijām, stipendiju elektronisko pieteikšanos, u.tml.

Studējošajiem ir iespēja pretendēt uz dažāda veida stipendijām, piemēram, Senāta stipendija vai arī vienreizēja stipendija semestra ietvaros.

LiepU studējošajiem ir pieejams juriskonsults, ja rodas neskaidrības, piemēram, individuāla studiju grafika sastādīšanas gadījumā, vai ārvalstu studentiem, lai precizētu ar studiju līgumiem saistītus jautājumus.

LiepU darbojas Psiholoģiskā atbalsta centrs, kas var konsultēt psiholoģiska rakstura jautājumu gadījumā, kā arī LiepU ir nodrošināta iespēja pārvietoties cilvēkiem ar kustību traucējumiem, t.sk., ratiņkrēslā, jo ir ierīkotas speciālas uzbrauktuves un LiepU ēkā starp stāviem ir iespējams pārvietoties ar liftu.

Studentu atbalstam un integrācijai LiepU darbojas Studentu padome, kā arī ārvalstu studentiem kā mentori visā studiju periodā darbojas Starptautisko sakaru daļas darbinieki.

Studiju procesa nepārtrauktai nodrošināšanai studentiem ir iespēja izmantot Moodle studiju vidi, Bibliotēkas piedāvājumu gan literatūras nodrošinājuma ziņā, gan arī grupu darbu telpu un datortelpas ziņā.

LiepU mācībspēki sniedz konsultācijas studentiem par zinātnisko darbu izstrādi un prezentāciju sagatavošanu regulāri gan lekciju laikā, gan konsultāciju ar pasniedzējiem laikā. Arī gatavojoties zinātniskajām konferencēm gan LiepU, gan citās augstskolās, konkursiem, kas regulāri tiek izsludināti dažādās nozarēs (piemēram, ekonomikas, uzņēmējdarbības jomās), studējošiem ir iespēja saņemt papildu konsultācijas no mācībspēkiem.

Studējošo pieaugošās iespējas apgūt jaunas zināšanas un prasmes ārpus studiju programmas ir saistītas ar

- studentu pētnieciskā darba aktivizēšanos, ko apliecina dalībnieku skaita pieaugums ikgadējā studentu konferencē (sekcijas sociālo zinātņu un pakalpojumu, uzņēmējdarbības jomās) un citos

zinātnes un radošuma nedēļas pasākumos (piemēram, Zinātnes un radošuma nedēļas organizētajos pasākumos, u.tml.).

- pasākumiem sadarbībā ar darba devējiem un partnerinstitūcijām (piemēram, mācību ekskursijas programmas „Biznesa un organizācijas vadība” studentiem, programmas „Kultūras vadība” studentu aktivitātes starptautiskos festivālos, brīvprātīgajā darbā, piedaloties kultūras projektu realizācijā, u.tml.).

Viens no lielākajiem atbalsta personāliem visā laika periodā ir studiju programmu direktori, kas palīdz studējošajiem iekļauties augstskolas dzīvē, konsultē prakšu uzņēmumu izvēlē, organizē mācību ekskursijas uz dažādām organizācijām un uzņēmumiem studiju procesa laikā, u.tml.

## **II - Studiju virziena raksturojums (4. Zinātniskā pētniecība un mākslinieciskā jaunrade)**

### **4.1. Studiju virziena zinātniskās pētniecības un/vai mākslinieciskās jaunrades virzienu raksturojums un novērtējums, atbilstība augstskolas/ koledžas un studiju virziena mērķiem un zinātnes un mākslinieciskās jaunrades attīstības līmenim (atsevišķi raksturot doktora studiju programmu nozīmi, ja piemērojams).**

LiepU Zinātniskās darbības stratēģijā 2015. - 2020.gadam ir definēti šādi vidējā termiņa stratēģiskie mērķi

([https://www.liepu.lv/uploads/files/LiepU%20Zinatniskas%20darbibas%20strategija\\_2015\\_2020.pdf](https://www.liepu.lv/uploads/files/LiepU%20Zinatniskas%20darbibas%20strategija_2015_2020.pdf)) :

- pētniecības tematika atbilst valsts prioritātēm (valsts pētījumu programmas), starptautiski aktuāliem pētniecības virzieniem, kā arī reģiona attīstības vajadzībām (pašvaldību, reģiona uzņēmēju u. c. pasūtījumi);
- LiepU zinātniskie institūti un pētnieku grupas fakultātēs – radoši, nacionālajai un starptautiskajai sadarbībai atvērti zinātnieku kolektīvi, kas veido nacionālo un starptautisko sadarbības tīklu aktuālo pētniecības tēmu un pētniecības projektu īstenošanai;
- LiepU darbojas starpnozaru pētnieku grupas aktuālu zinātnisku problēmu kompleksai risināšanai sadarbībā ar Latvijas un ārvalstu universitātēm un uzņēmējiem, kas rezultātu sasniegšanai spēj piesaistīt uzņēmēju, valsts un starptautisko projektu līdzekļus;
- pētniecības un uzņēmējdarbības sadarbību balsta Tehnoloģiju pārneses centrs, Prototipēšanas centrs. Sadarbība ar Kurzemes Biznesa inkubatoru un Liepājas Universitātes Zinātnes un inovāciju parku tiek izmantota studentu un jauno zinātnieku pētījumu ieviešanai tautsaimniecībā un komercializēšanai;
- pētījumu rezultātu publiskošana starptautiskā līmenī (starptautiskās konferencēs un kongresos, starptautiski citējamās izdevumos) ir augoša;
- LiepU zinātniskie turpinājumizdevumi un žurnāli atrodas nozares atzītās starptautiski citējamo izdevumu datu bāzēs;
- zinātnes un pētniecības popularizēšana notiek sadarbībā ar visiem sociālajiem partneriem, visām vecuma un sociālajām grupām, īpaši attīstot sadarbību ar skolām, radošajām un profesionālajām organizācijām, veicinot jaunatnes ieinteresētību zinātnē un izpratni par zinātnisko darbību un radošumu kā veiksmīgas karjeras pamatu jebkurā darbības jomā.

2016. gadā notika izmaiņas LiepU pētniecības struktūrvienībā – Vadības un sociālo zinātņu fakultātes pakļautībā esošais Socioloģisko pētījumu centrs tika pievienots Izglītības zinātņu institūtam (31.10.2016. LiepU Senāta lēmums).

Savukārt, visā atskaides periodā, studiju virziena īstenošanā būtiska nozīme ir LiepU Vadībzinātņu institūtam (VZI) - studiju procesā, kā mācībspēkus, iesaistot arī institūta zinātnisko personālu, tādējādi veicinot pētniecībā balstītu studiju īstenošanu.

Studiju virziena īstenošanā iesaistītie mācībspēki katru gadu darbojas LiepU organizētajā starptautiskajā zinātniskajā konferencē "Sabiedrība un kultūra" gan kā zinātniskās un redakcijas kolēģijas dalībnieki, gan arī kā sekciju vadītāji, piemēram: zinātniskās komitejas priekšsēdētājs, atbildīgais redaktors Arturs Medveckis, doc. Dr.paed., locekļi: Veronika Bikse, prof. Dr.oec., Zaigonis Graumanis, doc. Dr.phil., Ārija Kolosova, doc. Dr.hist., Inga Sprice, doc. Dr.sc.soc., Irina Strazdiņa, doc. Dr.psych., Sandra Veinberga, vadošā pētniece Dr.philol., Inta Kulberga, doc. Dr.sc.administr., u.c.

Akadēmiskā personāla dalība konferencēs, zinātnisko semināros, publikāciju profils un tematika atspoguļota ikgadējos LiepU Zinātniskās darbības pārskatos, kas pieejami šeit: <https://www.liepu.lv/lv/263/petniecibas-parskati> un NZDIS sistēmā: [https://sciencelatvia.lv/#/pub/institucijas\\_publ\\_parskats/254278](https://sciencelatvia.lv/#/pub/institucijas_publ_parskats/254278)

#### **4.2. Zinātniskās pētniecības un/vai mākslinieciskās jaunrades sasaiste ar studiju procesu, tajā skaitā rezultātu izmantošanas studiju procesā raksturojums un novērtējums.**

Studiju virzienā iesaistītā akadēmiskā personāla zinātniskā pētniecība ir saistīta ar docējamo studiju kursu tematiku un saturu. Par to liecina referātu tēmas un atbalsts publicēt arī studentu noslēgumu darbu ietvaros veikto pētījumu rezultātus.

Pētniecības tematika atbilst valsts prioritātēm (valsts pētījumu programmas), starptautiski aktuāliem pētniecības virzieniem, kā arī reģiona attīstības vajadzībām (pašvaldību, reģiona uzņēmēju u. c. pasūtījumi). Sadarbība ar Kurzemes Biznesa inkubatoru tiek izmantota studentu un jauno zinātnieku pētījumu ieviešanai tautsaimniecībā un komercializēšanai.

Pētījumu rezultātu publiskošana starptautiskā līmenī (starptautiskās konferencēs un kongresos, starptautiski citējamās izdevumos) ir lēna, bet augoša.

Studiju virzienā iesaistītā akadēmiskā personāla zinātniskā pētniecība ir vērsta docējamo studiju kursu tematikas virzienā, saistot to ar studiju procesu. Par to liecina referātu tēmas un atbalsts publicēt arī studentu noslēgumu darbu ietvaros veikto pētījumu rezultātus. Piemēram, profesionālā maģistra studiju programmas "Vadības zinības" studentes Līgas Spingas maģistra darba pētījuma rezultāti publicēti LiepU starptautiskās konferences "Sabiedrība un kultūra" 2016.gada rakstu krājumā (Bikse V., Lūsēna - Ezera I., **Spinga L.** *Kurzemes Biznesa Inkubatora lomas izvērtējums inovatīvas uzņēmējdarbības attīstībā Heliksa Modeļa ietvaros.* Sabiedrība un kultūra. Rakstu krājums, XVIII, Liepāja 2016, 240.- 248. Lpp), savukārt profesionālā bakalaura studiju programmas "Biznesa un organizācijas vadība" absolventes Montas Šimkus bakalaura darba ietvaros iegūtie rezultāti ir publicēti starptautiski recenzējamā žurnālā *Problems of Management in the 21st Century* (Lietuva): Lūduma D., Kairēna A., Lūsēna-Ezera I., **Šimkus M.** *Development Of Public Transport: Future Challenges Of Liepaja's tram (Latvia).*// *Problems of Management in the 21st Century.* 2016, Vol. 11 Issue 1, p16-28. 13p., Database: EBSCO Business Source Ultimate.

Arī šī publikācija: Vasiļevska D., Lūduma D., Melberga K. *Factors affecting Innovations in Service Sector Enterprises: The Case Of Liepaja.*// *Problems of Management in the 21st Century.* 2017, Vol. 12-1 Issue 1, p69-81. 12p., Database: EBSCO Business Source Ultimate Pieejams: <http://www.scientiasocialis.lt/pmc/view/biblio/year/2017/volume/12/issue/1>, ir tapusi iesaistot K.Melbergas maģistra darba rezultātus.

Akadēmiskā personāla radošās aktivitātes ir saistītas arī ar nodarbību vadīšanu skolēniem LiepU piedāvājumā Latvijas skolām aktivitātes *"Liepājas Universitāte iet uz skolu"* ietvaros.

Piemēram, VSZF akadēmiskā personāla radošās aktivitātes LiepU piedāvājumā Latvijas skolām *"Liepājas Universitāte iet uz skolu"* ietvaros 2016./2017. studiju gadā norisinājās šekojošās skolās:

- 2017.gada februārī Dr.paed. A. Medveckis un Mg.oec. L.Romaņuka Liepājas Valsts 1. ģimnāzijā vadīja lekciju un sniedza zinātniskās darbības veicināšanas atbalstu skolēnu zinātniski pētniecisko darbu autoriem, darbu vadītājiem un skolas administrācijas pārstāvjiem, īpaši akcentējot socioloģijas nozīmību.
- 2017.gada martā Mg.psych. Ē.Gintere Aizputes vidusskolā vadīja semināru - Slinkums kā mūsdienu sabiedrības fenomens.
- 2017.gada maijā Mg.psych. Ē.Gintere Kandavas pamatskolā un oktobrī Aizputes novada Lažas pamatskolā vadīja semināru - Konflikti, to risināšana.

Vairāki VSZF pārstāvji regulāri piedalās dažādās radošuma izpausmes aktivitātēs gan izstādē "Skola", gan LiepU "Zinātnes un radošuma dienās", kā arī dažādās Liepājas vidusskolās, piemēram, Liepājas 6.vidusskolā, VSZF pasniedzēji regulāri kopā ar studentiem iepazīstina vidusskolēnus ar studiju un pētniecības iespējām LiepU.

#### **4.3. Starptautiskās sadarbības zinātniskajā pētniecībā un/ vai mākslinieciskajā jaunradē raksturojums un novērtējums, norādot arī kopīgos projektus, pētījumus u.c. Norādīt studiju programmas, kuras iegūst no šīs sadarbības. Norādīt turpmākos plānus starptautiskās sadarbības zinātniskajā pētniecībā un/ vai mākslinieciskajā jaunradē attīstībai**

LiepU Vadības un sociālo zinātņu fakultātes un Vadībzinātņu institūta darbinieki iesaistās dažādās starptautiskās aktivitātēs, veidojot sadarbību gan zinātniskajā pētniecībā, gan dažādu projektu realizācijā.

Piemēram, 2017. gadā tika uzsākts The Nordic Council of Ministers, Nordplus Adult sadarbības projekts *Informal Adults' Education for Cultural Tourism Promotion between the Baltic and Nordic Countries* (NPAD - 2017/10048), kura realizācijā tika iesaistīti sadarbības partneri no vairākām Baltijas Ziemeļvalstīm: Latvija, Zviedrija un Lietuva. Projektā piedalījās I.Lūsēna - Ezerā, I.Grospiņa un D.Līduma.

Rezultātā tika sagatavots pārskats "Kultūras tūrisma situācija Latvijā", veikts pētījums "Lietuvas pēdas Kurzemē", veikts pētījums "Zviedrijas pēdas Kurzemē", projekta dalībnieki piedalījās Latvijas Universitātes 76.starptautiski zinātniskajā konferencē ar referātu *"Competences necessary for professional activities for the cultural tourism specialists in Kurzeme region"*, 02.02.2018., Rīgā, tika sagatavots un publicēts raksts: Kinderis R., Soovali-Sepping H., Lūsēna - Ezerā I. (2018) *Identification of the Asymmetry of Competences of Specialists Working in the Field of Cultural Tourism: Study Report*. Science and Processes of Education, Nr. 1 (26), pp.5 - 13; ISSN 2345-0681, kā arī izstrādāts studiju materiāls "STUDY GUIDE ON THE BALTIC - NORDIC COMMON IDENTITIES AND THE CULTURAL FOOTPRINTS", un noorganizētas 5 dienu apmācības par kultūras tūrisma maršruta plānošanu. Izstrādāts tūrisma maršruts "Lietuvas pēdas Liepājā".

Projekta rezultāti tiek izmantoti studiju programmas "Tūrisma un rekreācijas vadība" procesā.

Savukārt, piedaloties Baltic University Programme Upsala University projektā EduBalt: „Ilgtspējīgas izglītības kapacitātes attīstība Baltijas jūras reģionā” (Project EduBalt: Developing Capacity for Teaching Sustainable Development in the Baltic Sea region), kur projekta organizators bija Baltijas Universitāte Upsalā, projekta mērķis bija koordinēt ilgtspējīgās attīstības aktivitātes Baltijas jūras reģionā.

Baltijas Universitāte sadarbojas ar apmēram 225 universitātēm un citām izglītības iestādēm. Šajā projektā Baltijas universitāte sadarbojās ar Tartu un Tallinas universitātēm Igaunijā, Kauņas Tehnoloģiju Universitāti Lietuvā, Latvijas Universitāti, Daugavpils Universitāti, Liepājas Universitāti un Rēzeknes Tehnoloģiju Akadēmiju Latvijā, kā arī piedalījās skolotāji no Igaunijas un Lietuvas.

Projekts EduBalt „Ilgtspējīgas izglītības kapacitātes attīstība Baltijas jūras reģionā” tika izstrādāts, lai veicinātu topošo skolotāju ilgtspējīgu izglītību Igaunijā, Latvijā, Lietuvā. Projekts veicināja tādu kompetenču apguvi, kas ir kopsakarā ar lokālām un reģionālām ilgtspējīgas attīstības pārmaiņām un iekļāvās pārmaiņu pieredzes procesā. Projekta dalībnieki piedalījās praktiski orientētos semināros, kas saturiski iekļāva 21.gs. nepieciešamo kompetenču analītisku apskatu. Sadarbības procesā, izmantojot daudzveidīgu metodoloģiju, tika vērtēta un līmeņota pieredze, lai veicinātu ilgtspējīgas izglītības attīstību.

LiepU docētājas I.Klāšone (HMZF), Ā.Kolosova (VSZF), B.Vikmane (PSDF) darbojās darba grupā kopā ar mācībspēkiem no Daugavpils Universitātes un Rēzeknes Tehnoloģiju Akadēmijas. Atbilstoši projekta mērķiem, tika iegūta jauna pieredze teorijā un praksē, iepazītas gan lokālās un reģionālās, gan globālās tendences ilgtspējīgas izglītības veicināšanai 21.gs., kuras tiek izmantotas dažādās LiepU realizējamās studiju programmās, piemēram, Biznesa un organizācijas vadība” un “Tūrisma un rekreācijas vadība”.

2018. gadā I.Lūsēna - Ezera, V.Bikse un D.Vasiļevska piedalījās ESF projektā (EKOSOC-LV) - Valsts Pētījumu programmas 5.2. „Tautsaimniecības transformācija, gudra izaugsme, pārvaldība un tiesiskais ietvars valsts un sabiedrības ilgtspējīgai attīstībai – jaunas pieejas ilgtspējīgas zināšanu sabiedrības veidošanai” apakšprogrammā 5.2.3.

Projekta ietvaros tika veikti pētījumi par *Inovatīvas uzņēmējdarbības attīstības veicināšanas pasākumiem, Eko-inovāciju tendencēm un to attīstības iespējas Latvijā un Latvijas un Lielbritānijas jauniešu profesionālās pašnoteikšanās veicinošo faktoru salīdzinošo analīzi*. Pētījuma rezultāti ir apkopoti, sagatavoti zinātniskie raksti, kuri publicēti SCOPUS indeksētā žurnālā un Web of Science izdevumā, u.tml.

Projekta rezultāti tiek izmantoti studiju programmu "Biznesa un organizācijas vadība" un "Vadības zinības" procesā.

Savukārt, 2020. gada sākumā jau ir parakstīts nodomu protokols starp Liepājas Universitātes un Lietuvas Biznesa lietišķo zinātņu universitāti, lai kopīgi realizētu projektu European Youth Capital 2021 ietvaros, kura rezultātus varēs izmantot visās studiju virziena realizētajās studiju programmās.

**4.4. Norādīt, kā tiek veicināta mācībspēku iesaiste zinātniskajā pētniecībā un/vai mākslinieciskajā jaunradē. Akadēmiskā personāla zinātniskās pētniecības un/vai mākslinieciskās jaunrades studiju virzienam atbilstošajā nozarē raksturojums un novērtējums, sniedzot piemērus un kvantitatīvo datu apkopojumu par studiju virzienam atbilstošām zinātniskāspētniecības un/vai mākslinieciskās jaunrades aktivitātēm pārskata periodā -akadēmiskā personāla publikācijām, dalību konferencēs, mākslinieciskās jaunrades aktivitātēm, dalību projektos u.c., sakārtojot pēc nozīmīguma.**

Akadēmiskā personāla motivēšanas pasākumi zinātniskās darbības īstenošanai saistāmi ar pieredzējušu pētnieku piesaisti un Vadībzinātņu institūta (VZI) izveidi. Tas ir veicinājis zinātniski atzītu pētījumu skaita pieaugumu. Daļēji, bet vēl nepietiekamu atbalstu devusi iestrādātā finansējuma sadalījuma sistēma, ievērojot sasniegtos zinātniskos rezultātus struktūrvienību ietvaros. Galveno atbalstu sniedz: pasūtījumu pētījumi no reģiona iestādēm un uzņēmumiem studentu noslēguma darbos pamata un augstākā līmeņa studijās (piemēram, Liepājas tramvajs, Lielais Dzintars, LOC, pašvaldību kapitālsabiedrības u.c.);

ikgadēju uz problēmanalīzi balstītu pētījumu ieviešana studiju programmās (piemēram, programmās noteikto studiju darbu ietvaros) pamatstudijās; LiepU Zinātnes un radošuma nedēļas norišu kvalitātes un kvantitātes pieaugums studējošo zinātniskās darbības atbalstam.

Zinātniskā un radošuma potenciāla spēcīgāšana studējošo un mācībspēku vidū panākta, īstenojot sadarbību ar KBI, LSEZ, ZVTK, TIC u.tml. publiskā sektora pārstāvjiem. Notikusi arī dažāda līmeņa sadarbības modeļu attīstība pētniecības nodrošināšanai studiju procesā (t.sk., uzņēmēju dienas un konkursi, piemēram, kopā ar Zviedru augstskolu; ikgadēja ZPD Ekonomikas sekcija Kurzemes reģionu skolēnu zinātniskajos lasījumos – iesaistoties VZI, VSZ fakultātes mācībspēkiem un studentiem). Kā atbalsta mehānisms darbojas arī mācībspēku savstarpējā sadarbība praktisku pētījumu īstenošanai un studentu iesaistīšanai pētījumos (ir vērojams publicēto studentu pētījumu rezultātu skaita pieaugums). LiepU VSZ fakultāte ir izmantojusi arī savu studiju programmu absolventu iesaisti turpmākā zinātniskajā un akadēmiskajā darbībā (piemēram, A.Egliņš - Eglītis, Z.Gusta, U.Zupa, K.Vārpiņš, u.c.). Ir vērojams arī doktorantu skaita pieaugums (pašreiz VSZF ir 5 jaunie doktoranti), kas kāpina pētniecības kapacitāti studiju virzienā. Daži fakultātes mācībspēki, nākotnē ir pieņēmuši jaunus izaicinājumus, kas ir saistīti ar citām iestādēm Latvijā, un no mācībspēkiem kļūst par pētniekiem VZI vai citā LiepU institūtā (piemēram, A.Egliņš - Eglītis, I.Lūsēna-Ezera, V.Bikse, P.Jurs, A.Samuseviča), savukārt, viņu docētie studiju kursi tiek saglabāti un pētījumu rezultāti regulāri tiek iestrādāti studiju virziena realizējamā studiju programmu saturā.

Studiju virziena īstenošanā būtiska nozīme ir LiepU Vadībzinātņu institūtam (VZI), studiju procesā kā mācībspēkus iesaistot arī institūta zinātnisko personālu, tādējādi veicinot pētniecībā balstītu studiju īstenošanu. Piemēram, studiju programmā “Kultūras vadība” VZI zin.asistenta A.Egliņa – Eglīša iepriekš docētais studiju kurss “Radošo industriju attīstība” saistāms ar vienu no VZI pētniecības virzieniem radošo industriju vadība un uzņēmējspēju attīstības veicināšana, kā rezultātā pārskata periodā šajā pētniecības virzienā arī izstrādāti un aizstāvēti bakalaura darbi: A.Roga, Radošā kvartāla izveides iespējas Aizputes pilsētā; L.Cera, Radošo industriju attīstības tendences Kuldīgas novadā. Pētniecībā balstītu studiju īstenošana saistāma arī ar Socioloģisko pētījumu centra darbību, veicot ikgadējās studiju kvalitātes novērtēšanas aptaujas un datu apstrādi un konsultējot studentus datu apstrādes un analīzes jautājumos.

Studentu iesaiste gan pētnieciskos projektos, gan radošās aktivitātēs saistāma ar pārskata periodā organizēto LiepU zinātnes un radošuma dienu (2016.g.7. līdz 18.marts) aktivitātēm: studentu studiju darbu aizstāvēšanu, studiju programmas “Biznesa un organizācijas vadība” studentu konferenci “Uzņēmuma „Ievlejas” produkta noieta tirgus pētījumu rezultāti”; studiju programmas “Komunikācijas vadība” 2.un 3.kursa studentu Sabiedrisko attiecību praktikuma ietvaros organizēts pasākums “Sieviešu diena LiepU”; kā arī studiju programmas “Komunikācijas vadība” studentu līdzdalība LiepU 19. starptautiskās zinātniskās konferences “Sabiedrība un kultūra: Lokālais un globālais” organizēšanā (2016.gada 19.un 20.maijs).

Informācija par LiepU pasniedzēju publikācijām: <https://www.liepu.lv/lv/publik%C4%81cijas>

Mācībspēku publikāciju saraksts pārskata periodā skatāms **II.4.4.A.pielikumā**.

**4.5. Norādīt, kā tiek veicināta studējošo iesaiste zinātniskajā pētniecībā un/ vai mākslinieciskajā jaunradē. Novērtēt un raksturot katra studiju programmas līmeņa, kurš tiek īstenots studiju virzienā, studējošo iesaisti zinātniskajā pētniecībā un/vai mākslinieciskajā jaunradē, sniedzot piemērus studējošajiem piedāvātajām un izmantotajām iespējām.**

Akadēmiskā personāla pētnieciskās darbības integrācija studiju procesā izpaužas kā viņu zinātniski



metodiskajās publikācijās atspoguļoto pētnieciskās darbības metožu un secinājumu ieviešana praksē, atbilstošu bakalaura un maģistra darbu tēmu piedāvāšanā studentiem un studējošo iepazīstināšanā ar pētniecības metožu izmantojumu šo darbu izstrādē.

Studiju virziena studentu pētījumu tematika un pētnieciskās darbības virzieni atklāj valsts un reģiona aktuālās problēmas mūsdienu biznesa vidē saistībā ar izvēlēto specializāciju. Pētījumi gan saturiski, gan organizatoriski tiek plānoti atbilstoši studiju programmu specifikai un atspoguļo konkrētus uzņēmējdarbības un citu jomu vadības aspektus saistībā ar studiju programmas izvirzītajiem mērķiem.

Katra studiju gada sākumā studējošie kopā ar programmu direktoriem apmeklē dažādas ar studiju virzienu saistītu sadarbības partneru organizācijas un iestādes, t.sk., LIAA Liepājas Biznesa inkubators, SIA Kurzemes Biznesa inkubators, koncertzāle Lielais Dzintars, u.tml. Pēc organizācijas vai iestādes apmeklējuma studējošie grupās izstrādā sadzirdētas problemātikas ideju piedāvājumu, kura tēzes ir iespējams vēlākos posmos attīstīt kā studiju darbus vai kādus citus ar pētniecību saistītus materiālus.

Sadarbībā ar reģiona uzņēmēju pārstāvjiem (piemēram, SIA Moduls, SIA KK Original, Zaļo un viedo tehnoloģiju klasteris, u.c.) katra studiju gada 1.kursa studentiem tiek piedāvāts "Biznesa gadatirgus", kur uzņēmēji iepazīstina ar savu uzņēmējdarbību un savām vēlmēm attīstīt vai pilnveidot kādu no sava biznesa idejām.

Savukārt, šo ideju izstrādātos priekšlikumus, kā realizēt redzētās - dzirdētās idejas, studējošie prezentē uzņēmējiem LiepU Zinātnes un radošuma dienu ietvaros katra studiju gada marta mēneša pēdējās nedēļās.

Studējošie piedalās arī konferencēs – gan kā referenti, gan organizētāji. Tā, piemēram, L.Petre (2016. gada absolvente) piedalījās 13.starptautiskā zinātniskā konferencē „Valodu apguve: problēmas un perspektīva” ar referātu (kopautorībā ar Dr. paed. M.Noviku): Выбор текста для чтения на русском как иностранном языке в средней школе (Lasāmā teksta izvēle krievu valodas kā svešvalodas stundās vidusskolā), savukārt L.Lazdupa (2016. gada absolvente) ir Erasmus+ projekta Numeracy@English koordinatore Kalētu skolā.

Daļēji tiek īstenota studentu zinātniskā darba sasaiste ar mācībspēku zinātnisko darbību. Inovatīvu tēmu un praktiski izmantojamu rezultātu aktualizēšana saistībā ar mācībspēku zinātnisko darbību vairāk tiek īstenota maģistra darbos.

Aktuālākie maģistrantu pētījumi tiek publicēti studentu zinātnisko rakstu krājumos. Taču šos sasniegumus nevar uzskatīt par pietiekošiem, tāpēc būtu jāpalielina gan docētāju un studentu kopīgie pētījumi, gan maģistra darbu pētniecisko rezultātu publicitāte.

Tikai daži piemēri, kas raksturo veiksmīgu studējošo un docētāju sadarbību pētniecības veicināšanā: Vadības un sociālo zinātņu fakultātes studentu un VSZF mācībspēku un VZI pētnieku veikto pētījumu publicēšana, izstrādājot zinātniskos rakstus, kas pieejami starptautiski citējamos izdevumos un datubāzēs:

- profesionālās maģistra studiju programmas “Vadības zinības” studentes D.Demiteres – Krūmkalnes un VZI direktores, profesores, pētnieces I.Lūsēnas – Ezaras zinātniskā publikācija pieejama: [http://ac.els-cdn.com/S1877042815041622/1-s2.0-S1877042815041622-main.pdf?\\_tid=98499f70-54c3-11e5-8229-0000aacb360&acdnat=1441563655\\_43766aaa696ec962d80867812c731ede](http://ac.els-cdn.com/S1877042815041622/1-s2.0-S1877042815041622-main.pdf?_tid=98499f70-54c3-11e5-8229-0000aacb360&acdnat=1441563655_43766aaa696ec962d80867812c731ede)
- profesionālās bakalaura studiju programmas “Biznesa un organizācijas vadība” studenta M.Priedena un VSZF lektorēs D.Līdumas un lektores A.Kairēnas zinātniskā publikācija pieejama: <http://www.journals.indexcopernicus.com/abstract.php?icid=1162068>
- Nozares studentu zinātniskie pasākumi LiepU: Liepājas Universitātes studentu Zinātnes un radošuma dienas, katra studiju gada marta mēneša pēdējās divas nedēļas, LiepU.
- Studentu dalība citu augstskolu konferencēs: Z.Gusta „Jauna kompleksa rekreācijas tūrisma produkta “LavenderVilla” izveide”, Vidzemes augstskolas studentu zinātniskā konference,

zin.vad., VSZF lektore I.Grospiņa.

- Piedalīšanās studentu zinātnisko darbu konkursos un to rezultāti: B.Lauris, bakalaura darbs "Programmas izstrāde pūļa finansējuma ar atlīdzību piesaistīšanai biedrības "KBI Biznesa HUB" inkubējamo MVU interesēm", rīko: Latvijas Ekonomikas Attīstības Forums (LEAF) sadarbībā ar Augstākās Izglītības padomi (AIP) "LEAF balva 2018" par zinātniskajiem darbiem ekonomikā, 2018. gada jūlijs – novembris, LEAF, 2. vieta.

Bakalaura un maģistrantūras studentu publikācijas:

- L.Indruškēviča, „Ventspils tūrisma informācijas centra mārketinga kanālu izvēles pamatojums”, Liepājas Universitāte, zin.vad., VSZF lektore I.Grospiņa;
- S.Andersone, „Ielu māksla Liepājā kā tūristu piesaistes instruments”, Liepājas Universitāte, zin.vad., VSZF lektore I.Grospiņa, u.c.

#### **4.6. Augstskolas/ koledžas darbībā, galvenokārt novērtējamā studiju virzienā, piemēroto inovāciju formu (piemēram, produktu inovācijas, procesa inovācijas, mārketinga inovācijas, organizatoriskās inovācijas) īss raksturojums un novērtējums, sniedzot piemērus un novērtējot to ietekmi uz studiju procesu.**

Inovatīvi risinājumi tiek piedāvāti gan studiju, gan bakalaura, gan maģistra līmeņa darbos – piemērus.

2016.gadā izdots Liepājas Universitātes studentu zinātnisko rakstu krājums (12), kurā publicēti Vadības un sociālo zinātņu fakultātes studentu zinātniskie raksti:

1. Anete Ķēde, Madara Čircene, Romāns Voitovs, Parofesionālā bakalaura studiju programma "Biznesa un organizācijas vadība". - Mājražotāju produktu noieta tirgus pētījums. - Zinātniskā vadītāja – lektore, Mg.oec. Diāna Līduma.
2. Bruno Lauris, Profesionālā bakalaura studiju programma "Biznesa un organizācijas vadība". - Latvijas pārtikas nozares konkurētspējas pētījums.- Zinātniskā vadītāja – docente, Dr.psych. Irina Strazdiņa.

Studentu iesaiste gan pētnieciskos projektos, gan radošās aktivitātēs saistāma ar pārskata periodā organizēto LiepU zinātnes un radošuma nedēļu (2017.gada marts) aktivitātēm: studiju programmas "Biznesa un organizācijas vadība" 1. kursa studentu studiju darbu aizstāvēšana 22.martā kopā ar uzņēmumu SIA VIA-S Furniture. Pētījuma tēma – "Motivācijas sistēmas izstrāde/ Darbinieku piesaistes pasākumu plāns", kā arī Blue Shock Race, pētījuma tēma – "Sabiedrisko attiecību problēmas".

Katra studiju gada sākumā studējošie kopā ar programmu direktoriem apmeklē dažādas ar studiju virzienu saistītu sadarbības partneru organizācijas un iestādes, t.sk., LIAA Liepājas Biznesa inkubators, SIA Kurzemes Biznesa inkubators, koncertzāle Lielais Dzintars, u.tml. Pēc organizācijas vai iestādes apmeklējuma studējošie grupās izstrādā sadzirdētas problemātikas ideju piedāvājumu, kura tēzes ir iespējams vēlākos posmos attīstīt kā studiju darbus vai kādus citus ar pētniecību saistītus materiālus.

Sadarbībā ar reģiona uzņēmēju pārstāvjiem (piemēram, SIA Moduls, SIA KK Original, Zaļo un viedo tehnoloģiju klasteris, u.c.) katra studiju gada 1.kursa studentiem tiek piedāvāts "Biznesa gadatirgus", kur uzņēmēji iepazīstina ar savu uzņēmējdarbību un savām vēlmēm attīstīt vai pilnveidot kādu no sava biznesa idejām.

Savukārt, šo ideju izstrādātos priekšlikumus, kā realizēt redzētās - dzirdētās idejas, studējošie prezentē uzņēmējiem LiepU Zinātnes un radošuma dienu ietvaros katra studiju gada marta mēneša pēdējās

nedēļās.

Sākot ar 2019. gada septembra mēnesi studentiem ir iespēja iesaistīties LiepU, VeA, KBI un VATP kopīgi realizējamā projekta "KInGS" aktivitātēs, gan kā klausītāji vieslekcijās, kur reģiona uzņēmēji un atpazīstami biznesa pārstāvji no visas Latvijas dalās savos pieredzes stāstos, gan arī kā projekta dalībnieki, iesaistoties uzņēmēju piedāvāto ideju izstrādē.

Tie studējošie, kuri piedalās kā klausītāji vieslekcijās, katras lekcijas beigās var uzrakstīt eseju par dzirdēto stāstījumu un studiju kursa "Uzņēmējdarbība" ietvaros var saņemt papildu bonusus vērtējuma saņemšanai.

Cita inovatīva iespēja arī sākot ar 2019. gada septembra mēnesi tiek piedāvāta tiem studējošajiem, kuriem interesē sabiedriskās attiecības un darbs masu mēdijos, jo LiepU un radio SWH ir izveidojuši LiepU telpās studentu radio SWH Spin, kurā darbojas paši studenti, kā arī sadarbībā ar radio SWH LiepU piedāvā kā izvēles kursu (C daļa) apgūt tādu studiju kursu, kā "Radio loma mūsdienu sabiedrībā". Kā pasniedzēji šajā kursā darbojas tikai un vienīgi Radio SWH darbinieki - atpazīstami dīdžeji, moderatoti, mārketinga speciālisti, u.tml.

## **II - Studiju virziena raksturojums (5. Sadarbība un internacionalizācija)**

**5.1. Novērtēt, kā studiju virziena ietvaros īstenotā sadarbība ar dažādām Latvijas un ārvalstu institūcijām (augstskolām/ koledžām, darba devējiem, darba devēju organizācijām, pašvaldībām, nevalstiskajām organizācijām, zinātnes institūtiem u.c.) nodrošina virziena mērķu un studiju rezultātu sasniegšanu. Norādīt, pēc kādiem kritērijiem tiek izvēlēti studiju virzienam un studiju programmām atbilstošie sadarbības partneri un kā sadarbība tiek organizēta, raksturojot sadarbību ar darba devējiem, papildus norādīt mehānismu darba devēju piesaistei.**

Studiju virzienam un studiju programmām atbilstošo sadarbības partneru izvēli lielākoties nosaka studiju programmas saturs un īstenotie apakšvirzieni, kā arī apstākļi, ka LiepU VSZF pārstāvētās programmas nodrošina profesionālās augstākās izglītības ieguvī. Lielākoties sadarbība ar uzņēmējiem programmas ietvaros ir Studiju programmu direktoru aktīvas darbības, t.sk., personisko kontaktu un absolventu sniegtās informācijas izmantošanas rezultāts.

Galvenie kritēriji sadarbības partneru izvēlē uzņēmēju vidū galvenokārt ir:

- pārstāvētā darbības nozare;
- organizatoriskā struktūra, kas paredz nodarbināt darba spēku;
- darbības ilgums;
- iepriekšēja sadarbības pieredze, absolventu esamība uzņēmumā/organizācijā, risināmo jautājumu aktualitāte studentam.

Tiek ņemta vērā arī pašu uzņēmumu ieinteresētība un vienmēr tiek novērtēts LiepU studentu iespējamais devums un risinājums uzņēmumu labā.

Sadarbības veicināšanu stiprina ne tikai neformālas saites ar studiju programmām ieinteresētajiem un lojāliem uzņēmumu vadītājiem, bet arī gūtās rakstiskās atsauksmes par programmu aktualitāti (uzsverot un pamatojot speciālistu sagatavošanas nozīmi, nepieciešamību) un īstenošanu (t.sk, studentu prakšu novērtējumi, kopsavilkumi pēc kvalifikācijas noslēguma pārbaudījumiem u.tml., ko ir ieviesusi LiepU KV sistēma pārvaldībā). Formālu atbalstu sniedz savstarpēji noslēgtie sadarbības līgumi katrā studiju

programmā.

Arī internacionalizācija ir nozīmīga LiepU darbā: tā nodrošina studiju programmu un procesu attīstīšanu atbilstoši starptautiskajā praksē pieņemtajiem kvalitātes kritērijiem, dod iespēju pasniedzējiem paplašināt starptautisko sadarbību, iesaistoties starptautiskos studiju un zinātnes projektos vai programmās, un piesaistīt ārvalstu pasniedzējus.

LiepU internacionalizācijas plāna mērķis: noteikt uzdevumus universitātes internacionalizācijai, kas ietver starptautisku studiju programmu realizēšanu, ārvalstu studentu piesaisti un atlasī, starptautiskās mobilitātes īstenošanu, starptautiskās sadarbības veidošanu, kā arī starptautiskas studiju vides nodrošināšanu.

**LiepU internacionalizācijas plāns** ir izstrādāts, pamatojoties uz LiepU stratēģiju 2016.-2020. gadam.

Pārskata periodā studiju virzienā "Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība" ir attīstīta sadarbība ar vairākām ārvalstu augstskolām:

- Rostokas Universitāte (Vācija);
- Jādes Lietišķo zinātņu Universitāte (Vācija);
- Centrāl-Maķedonijas Tehniskās izglītības Institūts Sjerrā;
- Ziemeļdānijas Universitāte – Koledža (UCN) (Dānija);
- Karabuk Universitāte (Turcija);
- Klaipēdas Valsts koledža (Lietuva);
- NHTV Bredas lietišķo zinātņu universitāte (Nīderlande).
- Tehnoloģiskās izglītības institūts Sjerrā (Grieķija)
- Offenburgas lietišķo zinātņu universitāte (Vācija).
- Viļņas Universitāte (Lietuva),
- *Mateja Bela Universitāte* (Slovākija),
- *Volda Universitāti -Koledžu* (Norvēģija),
- *Johannes Gutenberg University Mainz* (Vācija),
- Šmalkaldenas lietišķo zinātņu Universitāte (Vācija)
- Epirus Tehnoloģiskās izglītības institūts (Grieķija),
- Valsts Politisko zinātņu un sabiedriskās administrācijas skola (Rumānija)
- Heilbronnas Universitāte (Vācija)
- Viļņas Lietišķo zinātņu Universitāte (Lietuva).

Pateicoties dažādām ERASMUS+ apmaiņas programmu aktivitātēm, studējošajiem ir iespēja apmeklēt uzņēmumus ne tikai Latvijā, bet arī ārpus tās. Sadarbību ar darba devējiem un profesionālajām organizācijām nodrošina arī darba devēju iesaistīšanās:

- valsts pārbaudījumu komisiju darbā (piemēram, bakalaura darbu aizstāvēšana, prakses darbu aizstāvēšana, u.tml.);
- zinātniskajās un lietišķajās konferencēs, t.sk., piedaloties ikgadējās LiepU Radošuma un zinātnes dienās;
- studiju virziena studentu profesionālo darbību analizējošās un vērtējošās aptaujās;
- studiju virziena studiju programmu studentu prakses vietu nodrošināšanā;
- mācību ekskursiju atbalstīšanā un iespēju nodrošināšanā, lai iepazīstinātu ar uzņēmumu darbību;
- savu zinātnisko pētījumu rezultātu publicēšanā LiepU konferencēs un zinātnisko rakstu krājumos.

Galveno sadarbības partneru saraksts skatāms **2.pielikumā**.

Sadarbība ar darba devējiem ir īpaši svarīga nozīme studiju kvalitātes nodrošināšanā, savukārt, absolventu nodarbinātība ir viens no galvenajiem apliecinājumiem no darba devēju puses LiepU studiju programmu kvalitātei un studentu apgūtās izglītības atzīšanai.

Studiju un prakses apvienošana studiju virziena ietvaros nodrošina saikni ar darba devējiem ne tikai Liepājā, bet arī tuvākajos novados un mazpilsētās, veidojot ciešāku sadarbību un kontaktus ar darba devējiem. Sadarbība notiek arī dažādu projektu izstrādē, iesaistoties nevalstiskās aktivitātēs un novadu/mazpilsētu organizētajos ar uzņēmējdarbības attīstību saistītajos pasākumos, tāpēc var apgalvot, ka arī neoficiālā atgriezeniskā saikne pastāv, tiek ņemts vērā darba devēju viedoklis, plānojot studiju virziena ietvaros esošo studiju programmu attīstību un pilnveidošanu.

Analizējamajā periodā ir turpinājusies sadarbība ar Liepājas pilsētā un tuvējos novados/mazpilsētās esošajiem uzņēmumiem un iestādēm (piemēram, SIA "Kurzemes Biznesa inkubators", Coworking Liepaja, Zaļo un Viedo Tehnoloģiju Klasteris, LIAA Liepājas Biznesa inkubators, jaunuzņēmums SPATTI, SIA "InPass", SIA "Boards Unlimited", AS "Latvijas Finieris" Liepājas mežrūpniecības saimniecība, u.c.), studenti studiju procesa ietvaros iepazīstas ar uzņēmumu darbību, diskutē ar uzņēmumu vadītājiem par problēmām un iespējamiem risinājumiem, t.sk., veicot arī praktiskas izpētes darbus par aktuālām ar uzņēmējdarbības dažādiem procesiem saistītām tēmām, piemēram, 2017./2018. studiju gadā sadarbībā ar Rucavas pašvaldību tika veikti pētījumi par turpmākas attīstības un nodarbinātības iespējām Rucavas novada pašvaldībā, kā arī pētītas turpmākas darbības attīstības iespējas kūdras pārstrādes un ražošanas uzņēmumā SIA "COMPAQPEAT", kurš ir viens no Latvijas eksporta spējīgākajiem uzņēmumiem, savukārt, sadarbībā ar Grobiņas novada aktīvā tūrisma centru "Kuršu Vikingu apmetne" (sabiedriskā organizācija "Tūrisma klubs "OGA"") tika veikts pētījums studiju procesa ietvaros, par papildu tūrisma pakalpojumu ieviešanas iespējām Grobiņas novadā, sadarbībā ar AS "Latvijas Finieris" Liepājas mežrūpniecības saimniecības vadību tika pētīti loģistikas pasākumi un mūsdienu ražošanas tehnoloģijas.

Kā galvenais sadarbības rezultāts uzskatāma studiju virziena un studiju programmu definēto mērķu sasniegšana, starp kuriem nozīmīgākie ir: nodrošināt reālā uzņēmējdarbības vidē balstītas studijas, kuru rezultātā uzņēmējdarbības un sabiedrības interesēs, tiek sagatavoti dažādu jomu uzņēmumu vadītāji, kas mūsdienu mainīgajos sociālekonomiskajos apstākļos spēj demonstrēt atbilstošas vadības prasmes un kompetences uzņēmumu/ organizāciju vadīšanā, nodrošinot gan esošo piedāvājumu attīstību, gan jaunu un inovatīvus produktu izstrādi, tādējādi sekmējot dzīves kvalitāti ne tikai Kurzemes reģionā, bet arī Latvijā.

## **5.2. Norādīt, kāda sistēma vai mehānismi tiek izmantoti ārvalstu studējošo un mācībspēku piesaistei, raksturot piesaistīto ārvalstu studējošo un mācībspēku skaita dinamiku.**

2013.gada nogalē Liepājas Universitāte saņēma Erasmus+ programmas hartu uz maksimālo periodu - 7 gadiem, tādējādi iegūstot apliecinājumu, ka LiepU starptautiskā stratēģija atbilst Eiropas Savienības prasībām.

Mācību mobilitātes mērķi ir:

- dot iespēju LiepU personālam gūt zināšanas un konkrētas prasmes, mācoties no ārvalstu partneru pieredzes un labās prakses, kā arī uzlabot praktiskās iemaņas, kas nepieciešamas pašreizējā darbā un profesionālajā attīstībā;
- iedrošināt paplašināt un uzlabot piedāvāto studiju kursu klāstu un saturu;
- ļaut studentiem, kuriem nav iespējas piedalīties mobilitātes programmā, gūt labumu no zināšanām un pieredzes, ko sniedz citu Eiropas valstu augstskolu akadēmiskais personāls un ārvalstu vieslektori no uzņēmumiem;
- veicināt zināšanu un pedagoģisko metožu pieredzes apmaiņu starp Eiropas valstu augstākās izglītības iestādēm;
- radīt saikni starp augstskolām un uzņēmumiem;

- palīdzēt attīstīt sadarbību starp augstskolām un uzņēmumiem;
- motivēt studentus un personālu iesaistīties mobilitātē un palīdzēt sagatavoties mobilitātes periodam.

Atbilstoši Eiropas Padomes Konvencijai par augstākās izglītības kvalifikāciju atzīšanu Eiropas reģionā (1997), LiepU ir izstrādāta un ar rektora 20.10.2014. rīkojumu Nr.65-v apstiprināta *Pieteikšanās un atlases kārtība LiepU studentiem STUDIJU MOBILITĀTEI ERASMUS+ apmaiņas programmā* (<https://www.liepu.lv/lv/49/studiju-mobilitate>) un *Pieteikšanās un atlases kārtība LiepU studentiem PRAKSES MOBILITĀTEI ERASMUS+ apmaiņas programmā* (<https://www.liepu.lv/lv/50/praksu-mobilitate>), Application and selection procedure for TRAINEESHIP MOBILITY through Erasmus+ exchange programme in LiepU (<https://www.liepu.lv/en/61/documents-and-regulations>).

Pieteikšanās Erasmus+ mobilitātei tiek izsludināta LiepU interneta mājas lapā saskaņā ar LiepU kārtību "Pieteikšanās un atlases kārtība docētāja vai darbinieka mobilitātei Erasmus+ apmaiņas programmā". (LIEPĀJAS UNIVERSITĀTES AKADĒMSIKĀ PERSONĀLA ATTĪSTĪBAS PASĀKUMU PLĀNS 2018. - 2022. gadam, 27.lpp.).

Augstākās izglītības padome jau 2011.gadā "Ekspertu vērtējumā pa studiju virzieniem Latvijā norādījusi, ka dažos gadījumos personāls lielāku uzmanību velta studiju priekšmeta teorētiskajam saturam nekā studentu zināšanu un prasmju attīstībai tām prasībām, kas studentam tiks izvirzītas potenciālās darba vietās. Nepietiekami tiek strādāts ar zinātnisko pētījumu datu bāzēm, nereti iespējas izmantot dažādas datu bāzes ierobežo vājās angļu valodas zināšanas. Akadēmiskā personāla nepietiekamas svešvalodu zināšanas apdraud studiju programmu kvalitāti. Reģionos All vērojama akadēmiskā personāla nepietiekama atjaunošanās. Pašreizējā situācijā All personāls ir tendēts akadēmiski ar mazāku praktisko pieredzi ([http://www.aip.lv/ESF\\_projekts\\_publ\\_32\\_1.htm](http://www.aip.lv/ESF_projekts_publ_32_1.htm))

Pasaules bankas konsultāciju pakalpojumā (31.01.2018.) par faktisko stāvokli akadēmiskā karjerā Latvijā ir akcentēts, ka acīmredzams internacionalizācijas trūkums ietekmē dažādus akadēmiskās vides aspektus.

Iekšējo mobilitāti kavē ne tikai atalgojuma līmenis, bet arī valodas prasības un šobrīd pastāvošais koordinētu centienu un instrumentu iztrūkums ārvalstu akadēmiskā personāla piesaistei. Tas ir būtiski, jo internacionalizācija ir viens no nozīmīgākajiem „jaunas domāšanas” un potenciālas kvalitātes nostiprināšanas avotiem augstākajā izglītībā. Turklāt internacionalizācija ir īpaši svarīga nelielās augstākās izglītības sistēmās, tādēļ tās veicināšana Latvijas gadījumā varētu sekmēt pozitīvu dinamiku.

LiepU internacionalizācijas plāna mērķis: noteikt uzdevumus universitātes internacionalizācijai, kas ietver starptautisku studiju programmu realizēšanu, ārvalstu studentu piesaisti un atlasī, starptautiskās mobilitātes īstenošanu, starptautiskās sadarbības veidošanu, kā arī starptautiskas studiju vides nodrošināšanu. Internacionalizācija ir nozīmīga LiepU darbā: tā nodrošina studiju programmu un procesu attīstīšanu atbilstoši starptautiskajā praksē pieņemtajiem kvalitātes kritērijiem, dod iespēju pasniedzējiem paplašināt starptautisko sadarbību, iesaistoties starptautiskos studiju un zinātnes projektos vai programmās, un piesaistīt ārvalstu pasniedzējus (Liepājas Universitātes internacionalizācijas plāns 2016. - 2020. gadam [https://www.liepu.lv/uploads/files/LiepU\\_attistibas%20strategija%202016-2020\\_ar%2005\\_06\\_2017\\_Izm%20apstiprinajumu.pdf](https://www.liepu.lv/uploads/files/LiepU_attistibas%20strategija%202016-2020_ar%2005_06_2017_Izm%20apstiprinajumu.pdf))

Ārvalstu pasniedzēju piesaiste ilgtermiņā rada iespēju veidot, paplašināt un nostiprināt ilgtermiņā starptautiskos kontaktus ar partneraugstskolām, veikt kopīgus zinātniskos pētījumus, piedalīties starptautiskos zinātniski pētnieciskajos projektos. Tas iniciētu LiepU akadēmiskajam interesi un motivāciju personālam vismaz vienu semestri docēt vai veikt zinātniski pētniecisko darbu ārvalstu All.

Tas arī palielinātu akadēmiskā personāla skaitu, kuri aktīvi piedalās Erasmus+ programmas aktivitātēs, tas veicinātu arī kontaktu veidošanu vai tīklošanu, kas lielā mērā ir saistīta ar starptautiski attiecību dibināšanu un uzturēšanu. Tīklošanās dod iespēju veidot jaunus kontaktus ar nozares profesionāļiem un

apmainīties ar pieredzi, kā arī veicināt pieredzes un labās prakses piemēru apmaiņu starp Latvijas un ārvalstu ekspertiem All, izmantojot strukturētu konsultāciju un mijiedarbības procesu, izveidot labās prakses piemērus, kā arī to praktiskās ieviešanas pieredzes apkopojumu, ko adaptēt Latvijas situācijai, konkrēti Liepājas Universitātei.

LiepU studējošo Erasmus+ mobilitātes apmaiņas programmā (outgoing) laika periodā no 2014. gada līdz 2019. ir piedalījušies 55 VSZF studenti ("izejošo" studentu sarakstu skatīt **5.1. pielikumā**).

Informācija liecina, ka Erasmus+ mobilitātes apmaiņas programmā pārskata periodā ir piedalījušies:

- 2013./2014. studiju gadā 8;
- 2014./2015. studiju gadā 12;
- 2015./2016. studiju gadā 5;
- 2016./2017. studiju gadā 5;
- 2017./2018. studiju gadā 6;
- 2018./2019. studiju gadā 12;
- 2019./2020. studiju gada rudens semestrī 7 studējošie.

Analizējot iemeslus salīdzinoši nelielajai studējošo dalībai apmaiņas programmā, var minēt to, ka:

- 1) studenti paralēli studijām ir uzsākuši darbu. Bieži tas jau ir darbs profesijā, tādējādi studenti izvēlās saglabāt šīs darba attiecības, ko ne vienmēr būs iespējams izdarīt aizbraucot apmaiņas programmā;
- 2) ir zināma nedrošība un nevēlēšanās pieņemt jaunus izaicinājumus;
- 3) ir gan nepietiekošas valodas prasmes, gan neticība savām valodas prasmēm.

Konstruktīvākā sadarbība ir izveidojusies ar Centrāl-Maķedonijas Tehniskās izglītības institūtu Sjerrā (Grieķijā).

Ienākošie (incoming) Erasmus+ mobilitātes studenti savu studiju plānu veido gan no savas izvēlētās pamatprogrammas studiju kursiem, gan no citu virzienu piedāvātajiem studiju kursiem.

Studiju virziens „Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība” piedāvā šādus studiju kursus: „Cilvēkresursu vadība”; „Stratēģiskā vadība”; „Sabiedriskās attiecības”, u.tml.

"Ienākošo" studentu un pasniedzēju sarakstu var skatīt **5.2. pielikumā**.

Studiju virzienā „Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība” ir uzņemti:

- 2014./2015. studiju gadā 5 studējošie un 1 viespasniedzējs;
- 2015./2016. studiju gadā 6 studējošie un 4;
- 2016./2017. studiju gadā 5 studējošie un 1;
- 2017./2018. studiju gadā 3 studējošie un 4;
- 2018./2019. studiju gadā 5 studējošie un 5;
- 2019./2020. studiju gada rudens semestrī 5 viespasniedzēji.

Analizējot ienākošo akadēmiskā personāla mobilitāti, līdzīgi kā studējošie, viņi strādā ar vairāku studiju virzienu studentiem. Apmaiņas programmas pasniedzēji piedāvā atvērta tipa lekcijas, kurās var piedalīties visi interesenti.

Studiju virzienā ienākošās darbinieku mobilitātes ir saistītas ar studiju programmu salīdzināšanu, prakses vietu iepazīšanu.

### 5.3. Ja studiju programmā ir paredzēta prakse, raksturot studējošajiem piedāvātās prakses iespējas, nodrošinājumu un darba organizāciju. Norādīt, vai augstskola/ koledža palīdz studējošajiem atrast prakses vietu.

Prakses ievadseminārā prakses vadītājs (no LiepU puses) iepazīstina studējošos ar prakses organizācijas vispārīgajiem noteikumiem, prakses organizācijas kārtību, prakses dokumentāciju, prakses saturu. Prakses seminārus vada prakses vadītājs. Studējošie sagatavo pārskata dokumentus par praksē veiktajiem uzdevumiem, studējošie gatavojas semināram un dalās pieredzē. Tiek analizētas problēmsituācijas un meklēti risinājumi problēmsituācijas pilnveidei.

Praksi īsteno saskaņā ar prakses līgumu, kurā ir noteikts prakses mērķis, uzdevumi, prakses sasniegumu vērtēšanas kārtība, kā arī pušu pienākumi un atbildība. Prakses mērķi studējošais sasniedz, pamatojoties uz iegūtajām zināšanām, prasmēm, iemaņām un iepriekšējās darbības pieredzi.

Konkrētie prakses uzdevumi ir norādīti studiju kursu aprakstos. Tie paredz studējošo piedalīšanos prakses semināros, izmantojot teorētiskās zināšanas. Pirmsdiploma prakses laikā nozīmīgs uzdevums ir arī plānot un organizēt pētījumu bakalaura/maģistra darba materiāla izstrādei.

Prakse tiek realizēta, studējošajam atrodoties savā izvēlētajā uzņēmumā, iestādē vai organizācijā, kurā studējošajam tiek nozīmēts mentors (prakses vadītājs no uzņēmuma puses), lai nodrošinātu profesionālu atbalstu prakses laikā.

Prakse nodrošina studējošā zināšanu, prasmju un kompetenču attīstību atbilstoši studiju programmas mērķim un reālajām darba vides vajadzībām.

Prakses laikā studējošie izstrādā individuālu pētījuma projektu, diskutē par to, tādējādi apliecinot iegūto zināšanu lietošanas prasmes zinātniskās izpētes darbā un spēju patstāvīgi iegūt, atlasīt, analizēt un kritiski vērtēt informāciju no dažādiem avotiem un to izmantot.

Izstrādājot pētījuma projektu, studējošie izmanto analītisko un kritisko domāšanu, kā arī zinātnisku pieeju problēmu risināšanā un projekta diskusiju laikā demonstrē efektīvas komunikācijas prasmes. Prakses laikā, ievācot sev atbilstošās darbības nozares pētījumu datus un piedaloties pētījumos kā dalībnieki, studējošie apliecina izpratni par pētījumu ētiku.

Lai veicinātu tālāko profesionālo pilnveidi, prakses laikā notiek semināri, kuros dažādu profesionālo uzņēmumu/iestāžu pārstāvji diskutē ar studējošajiem par savu profesionālo pieredzi, turklāt studējošie iepazīstas ar šo profesionāļu darbu viņu darbavietās.

LiepU ir izstrādāti prakses noteikumi (**skatīt 5.3.pielikumā**). Studējošais praksi īsteno visa studiju cikla laikā, kas garantē vadības procesa pamatzināšanu, prasmju un kompetenču attīstību, nodrošinot efektīvu teorijas un prakses integrāciju.

Lai pilnveidotu savas teorētiskās zināšanas, prasmes un kompetences, studējošais prakses laikā saņem individuālu atbalstu no mentora prakses organizācijā, kā arī no LiepU prakses vadītāja, kas veicina jaunā speciālista profesionālo izaugsmi. Papildu individuālajam atbalstam tiek realizēts arī atbalsts grupās (savstarpējā mācīšanās) - metodikas mācīšanās grupās.

Prakses noslēguma seminārā studējošais iepazīstina ar prakses uzdevumu rezultātiem, to izvērtēšanu veic prakses vadītājs. Prakses kopējo vērtējumu veido gan prakses vadītāja - mentora vērtējums par ikdienas praktisko darbošanos, gan LiepU prakses vadītāja vērtējums par dalību semināros, kā arī studenta pašanalīzes un prezentācijas vērtējums noslēguma seminārā.



Īpaša vērība prakses norisē tiek pievērsta sadarbībai starp prakses organizāciju un augstskolu, studējošo un prakses vadītāju, kā arī starp studējošajiem, nodrošinot profesionālo prasmju attīstību. LiepU un prakses organizācijas sadarbība studējošā prakses laikā ir potenciāls atbalsts mentoru un prakses vadītāju profesionālajai pilnveidei un karjerai.

Pārsvārā gadījumos studējošie paši meklē un izvēlas savas prakses vietas organizācijas (**skatīt 5.3.A.pielikumā**).

**5.4. Ja studiju virzienā tiek īstenotas kopīgās studiju programmas, kopīgo studiju programmu izveides pamatojums un partneraugstskolu izvēles raksturojums un novērtējums, iekļaujot informāciju par kopīgo studiju programmu veidošanas un īstenošanas principiem un procesu. Ja studiju virzienā netiek īstenotas kopīgās studiju programmas, raksturot un novērtēt augstskolas/ koledžas plānus šādu studiju programmu izveidei studiju virziena ietvaros.**

Saskaņā ar LiepU VSZF studiju virziena "Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība" attīstības plānu, 2020. gada ietvaros ir plānots izstrādāt akadēmiskā maģistra studiju programmu "Starptautiskais kultūras tūrisms", sadarbībā ar kādu no mūsu ārvalstu sadarbības augstskolu partneriem.

Pašreizējā momentā sarunas ir uzsāktas ar Klaipēdas Universitātes kolēģiem (Lietuva), diemžēl sadarbība veicas gausi, iespējams, ka to kavē Lietuvā pašreiz notiekošās augstākās izglītības sistēmas un pārvaldības sakartāšanas principu ieviešana.

Ir uzsāktas sarunas vēl ar dažās ārvalstu augstskolām, bet pašreizējā momentā atbildes par sadarbības iespējamo veidošanu vēl nav akceptētas.

Akadēmiskā maģistra studiju programma "Starptautiskais kultūras tūrisms" būtu loģisks turpinājums studiju virzienā "Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība" realizējamo profesionālā bakalaura studiju programmu "Kultūras vadība" un "Tūrisma un rekreācijas vadība" absolventu tālākizglītība.

## **II - Studiju virziena raksturojums (6. Iepriekšējās novērtēšanas procedūrās saņemto rekomendāciju ieviešana)**

**6.1. Iepriekšējā studiju virziena akreditācijā ekspertu sniegto rekomendāciju ieviešanas plāna izpildes un sniegto rekomendāciju ietekmes uz studiju kvalitāti vai procesu pilnveidi studiju virzienā un tam atbilstošajās studiju programmās novērtējums.**

Iepriekšējās studiju virziena akreditācijas ekspertu sniegtās rekomendācijas ir ieviestas, kā rezultātā 2016./2017. studiju gadā tika izstrādātas un akreditētas būtiskas izmaiņas studiju programmās "Biznesa un organizācijas vadība" un "Kultūras vadība", savukārt 2017./2018. studiju gadā studiju programmā "Tūrisma un rekreācijas vadība" un "Vadības zinības" ir izstrādātas un akreditētas būtiskas izmaiņas.

Rezultātā tika slēgtas vairākas iepriekš studiju virzienā realizētās studiju programmas, kā piemēram, "Sabiedrisko attiecību speciālists" un "Biroja administrēšana", bet studiju programma "Komunikāciju

vadība" tika integrēta studiju programmā "Biznesa un organizācijas vadība".

**6.2. Pārskata periodā licencēto studiju programmu vai studiju virzienam atbilstošu studiju programmu izmaiņu novērtēšanas, vai procedūras par studiju programmas iekļaušanu studiju virziena akreditācijas lapā, ietvaros ekspertu sniegto rekomendāciju izpilde (ja piemērojams).**

27.04.2016. SAK sēdē tika apstiprinātas sekojošas izmaiņas:

- studiju programmā "Biznesa un organizācijas vadība" - mainītas 2 iegūstamās kvalifikācijas no "sociologs" uz "sabiedrisko attiecību struktūrvienības vadītājs" un no "loģistikas struktūrvienības vadītājs" uz "ārējo sakaru struktūrvienības vadītājs" (<https://eplatforma.aika.lv/index.php?r=site%2Fprogram%2Fview&id=1608>). Studējošajiem līdz 2018. studiju gada beigām ir atļauts izsniegt diplomus ar iepriekšējām 2 kvalifikācijām.
- studiju programmas "Kultūras vadība" saturā (<https://eplatforma.aika.lv/index.php?r=site%2Fprogram%2Fview&id=1744>).

29.05.2017. Studiju programmā "Vadības zinības" papildināta ar studiju ilgumu 2,5 gadi un apjomu 100 KP personām ar akadēmisko augstāko izglītību, pievienota iegūstamā kvalifikācija - uzņēmuma vadītājs (<https://eplatforma.aika.lv/index.php?r=site%2Fprogram%2Fview&id=1930>).

04.10.2017. Tika mainīts programmas nosaukums no "Tūrisma vadība un rekreācija" uz "Tūrisma un rekreācijas vadība". Mainīts studiju virziens no "Viesnīcu un restorānu serviss, tūrisma un atpūtas organizācija" uz "Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība". Tika mainīts iegūstamais grāds un iegūstamās kvalifikācijas (<https://eplatforma.aika.lv/index.php?r=site%2Fprogram%2Fview&id=1024>).

Informācija par visu iepriekšējo rekomendāciju izpildi skatāma **3.pielikumā**.

# Pielikumi

I. Informācija par augstskolu/ koledžu		
Saraksts ar galvenajiem augstskolas/ koledžas iekšējiem normatīvajiem aktiem un regulējumiem	2019_akredit_1.2.A.pielikums_LiepU_galvenie_ieksejie_normativie_akti_un_regulejumi.pdf	2019_akredit_Annex_No_1.2.A_Main internal laws and regulations of Liepaja University.pdf
Informācija par studiju virziena īstenošanu filiālēs (ja piemērojams)		
Augstskolas/ koledžas pārvaldības struktūra	Strukturshema_29.01.2020_LV.pdf	Strukturshema_29.01.2020_ENG.pdf
II. Studiju virziena raksturojums - 1. Studiju virziena pārvaldība		
Studiju virziena attīstības plāns (ja piemērojams)	2019_akredit_II.1.3.A.pielikums_Stud_virz_attist_plans.pdf	2019_akredit_II.1.3.A.pielikums_Stud_virz_attist_plans_EN.pdf
Studiju virziena pārvaldības struktūra	2019_akredit_Vadibas_virziena_parvaldibas_shema_II.1.4._A.pielikums.pdf	2019_akredit_Vadibas_virziena_parvaldibas_shema_II.1.4._A.pielikums_EN.pdf
II. Studiju virziena raksturojums - 3. Studiju virziena resursi un nodrošinājums		
Pamatinformācija par studiju virziena īstenošanā iesaistītajiem mācībspēkiem	2019_akredit_II.3.6.A.pielikums_iesaistitie_pasniedziji_.pdf	2019_akredit_II.3.6.A.pielikums_iesaistitie_pasniedziji_EN.pdf
Mācībspēku biogrāfijas (Curriculum Vitae Europass formātā)	CV_LV.pdf	CV_ENG.pdf
Statistikas datu apkopojums par mācībspēku ienākošo un izejošo mobilitāti pārskata periodā	2019_akredit_II.3.6.C.pielikums_macibsp_mobilitate.pdf	2019_akredit_II.3.6.C.pielikums_macibsp_mobilitate_EN.pdf
II. Studiju virziena raksturojums - 4. Zinātniskā pētniecība un mākslinieciskā jaunrade		
Mācībspēku publikācijas, patentu, mākslinieciskās jaunrades darbu saraksts par pārskata periodu	2019_akredit_macibspeku_publicijas_II.4.4.A.pielikums.pdf	2019_akredit_macibspeku_publicijas_II.4.4.A.pielikums.pdf
II. Studiju virziena raksturojums - 5. Sadarbība un internacionalizācija		
Sadarbības līgumu saraksts	2019_akredit_2.pielikums_Sadarbibas_ligumu_saraksts.pdf	2019_akredit_2.pielikums_Sadarbibas_ligumu_saraksts_ENG.pdf
Statistikas dati par ārvalstu studējošajiem un mācībspēkiem	2019_akredit_5.2.pielikums_ienakosie_stud_pasn.pdf	2019_akredit_5.2.pielikums_ienakosie_stud_pasn_EN.pdf
Statistikas dati par studējošo mobilitāti (norādot studiju programmas)	2019_akredit_5.1._pielikums_LiepU_izejose_studenti.pdf	2019_akredit_5.1._pielikums_LiepU_izejose_studenti_EN.pdf
Studējošo prakses organizācijas apraksts	Noteikumi par praksi LiepU_LV_5.3.pielikums.pdf	Noteikumi par praksi LiepU_ENG_5.3.pielikums.pdf
Informācija par līgumiem u.c. apliecinājumi par studējošo prakses nodrošinājumu uzņēmumos	2019_akredit_2.pielikums_Sadarbibas_ligumu_saraksts.pdf	2019_akredit_2.pielikums_Sadarbibas_ligumu_saraksts_ENG.pdf
II. Studiju virziena raksturojums - 6. Iepriekšējās novērtēšanas procedūrās saņemto rekomendāciju ieviešana		
Rekomendāciju izpildes pārskats	2019_akredit_3.pielikums_rekomendaciju_ieviesana.pdf	2019_akredit_3.pielikums_rekomendaciju_ieviesana_EN.pdf
Studiju virziena raksturojums - Citi obligātie pielikumi		
Augstskolas/ koledžas rektora, direktora, studiju programmas vai virziena vadītāja parakstīts apliecinājums, ka studiju virzienam atbilstošo studiju programmu īstenošanā iesaistīto mācībspēku valsts valodas zināšanas atbilst noteikumiem par valsts valodas zināšanu apjomu un valsts valodas prasmes pārbaudes kārtību profesionālo un amata pienākumu veikšanai.	2020_LiepU_macibsp_LV_zin.pdf	Attestation regarding knowledge of official language (1).pdf
III. Studiju programmas raksturojums - 1. Studiju programmas raksturojošie parametri		
Kopīgās studiju programmas atbilstība Augstskolu likuma prasībām (tabula)		
Statistika par studējošajiem pārskata periodā		
III. Studiju programmas raksturojums - 2. Studiju saturs un īstenošana		
Studiju programmas atbilstība valsts izglītības standartam		
Studiju programmā iegūstamās kvalifikācijas atbilstību profesijas standartam (ja piemērojams)		
Studiju programmas atbilstību atbilstošās nozares specifiskajam normatīvajam regulējumam (ja piemērojams)		
Studiju kursu/ moduļu kartējums studiju programmas studiju rezultātu sasniegšanai		
Studiju programmas plāns (katram studiju programmas īstenošanas veidam un formai)		
Studiju kursu/ moduļu apraksti		
Studiju programmas raksturojums - Citi obligātie pielikumi		
Par studiju programmas apgūšanu izsniedzamā diploma paraugs		
Dokuments, kas apliecina, ka augstskola vai koledža studējošajiem nodrošinās iespējas turpināt izglītības ieguvu citā studiju programmā vai citā augstskolā/ koledžā (līgums ar citu akreditētu augstskolu vai koledžu), ja studiju programmas īstenošana tiks pārtraukta		
Dokuments, kas apliecina, ka augstskola vai koledža studējošajiem garantē zaudējumu kompensāciju, ja studiju programma augstskolas vai koledžas rīcības (darbības vai bezdarbības) dēļ netiek akreditēta vai tiek atņemta studiju programmas licence un studējošais nevēlas turpināt studijas citā studiju programmā.		
Augstskolas/ koledžas apliecinājums par studiju programmas īstenošanā iesaistāmo mācībspēku attiecīgo svešvalodu prasmi vismaz B2 līmenī atbilstoši Eiropas Valodas prasmes novērtējuma līmeņiem (līmeņu sadalījums pieejams tīmekļvietnē www.europass.lv, ja studiju programmu vai tās daļu īsteno svešvalodā.		
Ja studiju virziena ietvaros tiek īstenotas doktora studiju programmas, apliecinājums, ka doktora studiju programmas akadēmiskā personāla sastāvā ir ne mazāk kā pieci doktori, no kuriem vismaz trīs ir Latvijas Zinātnes padomes apstiprināti eksperti tajā zinātnu nozarē vai apakšnozarē, kurā studiju programma plāno piešķirt zinātnisko grādu.		
Ja studiju virziena ietvaros tiek īstenotas akadēmiskās studiju programmas, apliecinājums, ka akadēmisko studiju programmu akadēmiskais personāls atbilst Augstskolu likuma 55. panta pirmās daļas trešajā punktā noteiktajām prasībām.		
Studiju līguma paraugs/-i		
Ja studiju virziena ietvaros tiek īstenotas akadēmiskās studiju programmas, kurās paredzēts, ka studēs mazāk nekā 250 pilna laika studējošie, attiecīgs Augstākās izglītības padomes atzinums atbilstoši Augstskolu likuma 55. panta otrajai daļai.		
Ar drošu elektronisko parakstu parakstīts iesniegums studiju virziena novērtēšanai	05.02.2020_1.-1.6_.83.edoc	AIC Application ENG.docx.doc

# Citi pielikumi

Dokumenta nosaukums	Dokuments
LiepU īstenotie studiju virzieni un studiju programmas	2019_Liepu studiju virzieni un programmas_1.1._A.pielikums.pdf
Studējošo skaita dinamika augstskolā novērtēšanas periodā	Studejoso skaita dinamika_1.1._B.pielikums.pdf
LiepU Kvalitātes nodrošināšanas shēma	2019_akredit_LiepU_kvalitates_nodros_shema_2.2._A.pielikums.pdf
Studiju virzienā iekļauto studiju programmu nosaukumi un to saīsinājumi_II.1.1.A.tabula	2019_akredit_II.1.1.A.tabula_pielikums_studiju_programmu_saraksts.pdf
Studiju virziena SVID elementI_II.1.3.B.pielikums	2019_akredit_II.1.3.B.pielikums_studiju_virziena_SVID.pdf
LiepU kvalitātes nodrošināšanas shēma_II.2.2.A.pielikums	2019_akredit_LiepU_kvalitates_nodros_shema_II.2.2.A.pielikums.docx
Iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas atbilstība ESG standarta prasībām_II.2.5.A.pielikums	2019_akredit_iekšējās_kvalitātes_nodros_sistema_II.2.5.A.pielikums.pdf
Studiju programmu īstenošanai nepieciešamā finanšu nodrošinājums_II.3.1.A.pielikums	2019_akredit_finanses_II.3.1.A.pielikums.pdf
Profesionālā bakalaura studiju programmas Kultūras vadība studējošo aptaujas rezultāti_III.2.6.A.	2019_akredit_stud_apr_KultVad_III.2.6.A.docx
Profesionālā maģistra studiju programmas "Vadības zinības" studējošo apmierinātības aptaujas rezultāti_III.2.6.D.pielikums	2019_akredit_VadZin_stud_apm_III.2.6.D.pielikums.docx
Studējošo iesaiste zinātniskajā pētniecībā un/ vai mākslinieciskajā jaunradē_II.4.5.A.pielikums	2019_akredit_stud_iesaiste_zin_jaunr_II.4.5.A.pielikums.pdf
Profesionālā bakalaura studiju programmas Biznesa un organizācijas vadība salīdzinājums ar citām AII_II.1.1.A.pielikums	2019_akredit_II.1.1.A.pielikums_BOV_salidzin_ar_AII.pdf
Profesionālā bakalaura studiju programmas Tūrisma un rekreācijas vadība salīdzinājums ar citām AII_II.1.1.B.pielikums	2019_akredit_II.1.1.B.pielikums_TurVad_salidzin_ar_AII.pdf
Profesionālā bakalaura studiju programmas Kultūras vadība salīdzinājums ar citām AII_II.1.1.C.pielikums	2019_akredit_II.1.1.C.pielikums_KultVad_salidzin_ar_AII.pdf
Profesionālā maģistra studiju programmas Vadības zinības salīdzinājums ar citām AII_II.1.1.D.pielikums	2019_akredit_II.1.1.D.pielikums_VadZin_salidz_ar_AII.pdf
Studiju virziena atbilstība LiepU stratēģijas mērķiem un uzdevumiem_II.1.2.A.pielikums	2019_akredit_II.1.2.A.pielikums_studiju_virziena_atbilstiba_LiepU_strat.pdf
Prakses uzņēmumu saraksts pārskata periodā	2019_akredit_5.3.pielikums_Prakses_uznemumi_parskata_perioda.pdf
Par Ievas Ozolas paraksta tiesībām_LV	2020_paraksta_tiesibas.pdf
Par Ievas Ozolas paraksta tiesībām_EN	Protocol of the Senate session (1).pdf
Implementation of internal quality assurance system within the study direction in compliance with Standards and guidelines for quality assurance in European higher education space (ESG)_II.2.5.A.appendix	2019_akredit_iekšējās_kvalitātes_nodros_sistema_II.2.5.A.pielikums_EN.pdf
Comparison of Liepaja University Professional Bachelor's Study Programme "Business and Organization Management" with other Higher Educational Establishments/Colleges Study Programmes_II.1.1.A	2019_akredit_II.1.1.A.pielikums_BOV_salidzin_ar_AII_EN.pdf
Comparison of LiepU Professional Bachelor Study Programme "Tourism and Recreation Management" with other university/ college degree programmes_II.1.1.B	2019_akredit_II.1.1.B.pielikums_TurVad_salidzin_ar_AII_EN.pdf
Comparison of LiepU Professional Bachelor's study programme "Cultural Management" with other university/college degree programmes_II.1.1.C	2019_akredit_II.1.1.C.pielikums_KultVad_salidzin_ar_citaam_AII_EN.pdf
Comparison of LiepU Professional Master's study programme "Management Sciences" with other university/ college study programmes_II.1.1.D	2019_akredit_II.1.1.D.pielikums_VadZin_salidz_ar_citam_AII_EN.pdf
Summary of SWOT of STUDY DIRECTION_II.1.3.B	2019_akredit_II.1.3.B.pielikums_studiju_virziena_SVID_EN.pdf
The study direction financial resources provision_II.3.1.A	2019_akredit_finanses_II.3.1.A.pielikums_EN.pdf
LiepU pedagogu izglītības attīstības plāns 2018.-2023. gadam	LiepU_Pedagogu_izglitibas_attistibas_plans_2018-2023.pdf
LiepU_Teacher Education Development Plan 2018 -2023	LiepU_Teacher Education Development Plan 2018 -2023.pdf

LiepU_Human Resource Development Plan for 2018 -2023	LiepU_Human Resource Development Plan for 2018 -2023.pdf
LiepU cilvēkresursu attīstības plāns 2018.-2023. gadam	LiepU_Cilvekresursu_attistibas_plans_2018-2023_LV (1).pdf
LiepU_Akademiska_personala_attistibas_pasakumu_plans_2018-2022	LiepU_Akademiska_personala_attistibas_pasakumu_plans_2018-2022.pdf
LiepU_Development Plan of Academic Staff_2018-2022	LiepU_Development Plan of Academic Staff_2018-2022.pdf
Compliance of the study direction to the strategic goals and objectives of LiepU_Appendix_II.1.2.A	2019_akredit_II.1.2.A.pielikums_studiju_virziena_atbilstiba LiepU strat_EN.pdf
Nolikums par Liepājas Universitātes Studiju virzienu padomēm	Nolikums par Liepajas Universitates Studiju virzienu padomem_II.2.2.B.pielikums.doc
Instructions on Liepaja University Study Directions councils	Instructions on Liepaja University Study Directions councils_Annex No_II.2.2.B.doc
Nolikums par studiju virzienu vadītājiem un studiju programmu direktoriem	Nolikums par Studiju virzienu vaditajiem un studiju programmu direktoriem_II.1.4._B.pielikums.doc
Regulation regarding the heads of study directions and directors of study programmes	Regulation regarding the heads of study directions and directors of study programme_Annex No_II.1.4.B.doc
Study directions and study programmes of Liepaja University	2019_Study directions and study programmes of Liepaja University_Annex No_I.1.1.A..doc
Dynamics of LiepU student numbers during the assessment period 2013_2019 Annex No_I.1.1.B..pdf	Dynamics of LiepU student numbers during the assessment period 2013_2019 Annex No_I.1.1.B..pdf
CV_003_Mezinska_lv_02.04.2020.pdf	CV_003_Mezinska_lv_02.04.2020.pdf
CV_010_Bluke_LV_27.03.2020.pdf	CV_010_Bluke_LV_27.03.2020.pdf
CV_010_Bluke_ENG_27.03.2020.pdf	CV_010_Bluke_ENG_27.03.2020.pdf
CV_063_Graumanis_LV 24 marts.pdf	CV_063_Graumanis_LV 24 marts.pdf
CV_063_Graumanis_ENG_24.03.2020.pdf	CV_063_Graumanis_ENG_24.03.2020.pdf
CV_027_Lusena_Ezera_LV_24032020.pdf	CV_027_Lusena_Ezera_LV_24032020.pdf
CV_027_Lusena_Ezera_ENG.pdf	CV_027_Lusena_Ezera_ENG.pdf
CV_041_Martin van Rijn_LV_01.04.2020.pdf	CV_041_Martin van Rijn_LV_01.04.2020.pdf
CV_041_Marten van Rijn_ENG_01.04.2020.pdf	CV_041_Marten van Rijn_ENG_01.04.2020.pdf
1. 2020_Admission requirements for bachelor study programs_04.12.2020.docx	2020_Admission requirements for bachelor study programs_04.12.2020.docx
2. Cooperation agreement_VEA.docx	Cooperation agreement_VEA.docx
3. Cooperation agreement_BAT (2).docx	Cooperation agreement_BAT (2).docx
4. Cooperation agreement_EKA (1).docx	Cooperation agreement_EKA (1).docx
5. LiepU_Management_direction_statistics_and_number of graduates_on 01.10.2020_full_time (LV only)	statistics_and_number of graduates_on 01.10.2020_full_time (LV only).pdf
6. LiepU_Management_direction_statistics_and_number of graduates_on 01.10.2020_part_time (LV only).pdf	LiepU_Management_direction_statistics_and_number of graduates_on 01.10.2020_part_time (LV only).pdf
7. Presentation prepared by LiepU	presentation prepared by LiepU.pdf
8. Presentation prepared by LiepU_ Study programmes	Vadibas prezentācija_Liepu 9.12.pptx
9. Procedure for Allocation and Use of Faculty Financial Resources_with Amendments_21212017 (LV only).doc	Procedure for Allocation and Use of Faculty Financial Resources_with Amendments_21212017 (LV only).doc
10. Answers to expert questions_LiepU.docx	1. Answers to expert questions_LiepU.docx
11. A-5-3 Questionnaire for course and study evaluation_English.doc	A-5-3 Questionnaire for course and study evaluation_English.doc
12. A-5-3 Questionnaire for course and study evaluation_LV.DOC	A-5-3 Questionnaire for course and study evaluation_LV.DOC
13. S-4-2 practice evaluation-ENGLISH.doc	S-4-2 practice evaluation-ENGLISH.doc
14. S-4-2 practice evaluation-LV.doc	S-4-2 practice evaluation-LV.doc
15. S-4-3_ENG_Student evaluates the internship_ENG.doc	S-4-3_ENG_Student evaluates the internship_ENG.doc
16. S-4-3_Students novērtē prakses vietu.doc	S-4-3_Students noverte prakses vietu.doc
17. VS-1-2_Student survey_2020_2021_st.g._ENG.doc	VS-1-2_Student survey_2020_2021_st.g._ENG.doc
18. VS-1-2_Studentu aptauja_2020_2021.studiju gads.doc	VS-1-2_Studentu aptauja_2020_2021.studiju gads.doc

# Tūrisma un rekreācijas vadība

Augstākās izglītības iestāde	<i>Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība</i>
Studiju programmas nosaukums	<i>Tūrisma un rekreācijas vadība</i>
Izglītības klasifikācijas kods (IKK)	42345
Studiju programmas veids	<i>Profesionālā bakalaura studiju programma</i>
Studiju programmas direktora vārds	<i>Ilze</i>
Studiju programmas direktora uzvārds	<i>Grospiņa</i>
Studiju programmas direktora e-pasts	<i>ilze.grospina@liepu.lv</i>
Studiju programmas vadītāja/ direktora akadēmiskais/ zinātniskais grāds	<i>Mg.env.paed.</i>
Studiju programmas direktora telefona numurs	
Studiju programmas mērķis	<i>Sagatavot tūrisma un rekreācijas uzņēmumu vadītājus, kuri mūsdienu mainīgajos sociālekonomiskajos apstākļos spēj demonstrēt atbilstošas vadības prasmes un kompetences tūrisma un rekreācijas uzņēmumu vadīšanā un to piedāvāto pakalpojumu pārvaldībā un attīstībā; profesionāļus, kuri spēj izstrādāt un piedāvāt jaunus un inovatīvus tūrisma, rekreācijas un atpūtas produktus cilvēku dzīves kvalitātes uzlabošanai ne tikai Kurzemes reģionā, bet arī Latvijā; sekmēt Latvijas tautsaimniecības, tūrisma un rekreācijas nozares attīstību, sagatavojot augstas kvalifikācijas profesionāļus, kuri spēj radīt tūrisma un rekreācijas piedāvājumus ar augstu pievienoto vērtību.</i>

Studiju programmas uzdevumi	<p>1. Nodrošināt studentiem visaptverošu studiju pieredzi, kas ietver profesiju standartam un jomai atbilstošu zināšanu apguvi piedāvātajos studijuursos un praktiskās pieredzes gūšanu tūrisma nozares un rekreācijas jomas uzņēmumos un organizācijās;</p> <p>2. Nodrošināt studentiem teorētisko un praktisko zināšanu apguvi, lai plānotu, organizētu un vadītu tūrisma un rekreācijas uzņēmumu atbilstoši tā darbības videi un izvēlētajai stratēģijai;</p> <p>3. Nodrošināt studentus ar atbilstošu studiju saturu, kas sekmē un attīsta studentu prasmes izstrādāt un piedāvāt tūrisma, rekreācijas un atpūtas produktus dažādiem cilvēkiem/ cilvēku grupām dažādos apstākļos.</p> <p>4. Veidot izpratni par tūrisma vadību, nodrošinot studijas un praktiskās pieredzes gūšanu par tūrisma uzņēmējdarbības procesiem, viesmīlības tūrisma uzņēmumu vadību, tūrisma loģistiku un rezervācijas sistēmām tūrismā.</p> <p>5. Aktivizēt starptautiskā tūrisma ekonomikas un globalizācijas, starpkultūru komunikācijas un inovāciju starptautiskā tūrismā nozīmi tūrisma piedāvājumu izstrādē un vadībā.</p> <p>6. Veidot izpratni par rekreācijas vadību, nodrošinot studijas un praktiskās pieredzes gūšanu par rekreācijas tūrisma pārvaldību, kurortoloģijas un SPA piedāvājuma veidošanu, rekreācijas un atpūtas programmu izstrādi un organizāciju.</p> <p>7. Attīstīt studentu komunikatīvās un svešvalodu prasmes, prasmes strādāt komandā, spēju kritiski domāt un uzņemties atbildību, stratēģiski un analītiski formulēt, radoši risināt tūrisma nozares un rekreācijas jomas problēmas.</p> <p>8. Veicināt studentus kā radošas, atbildīgas, nepārtrauktai attīstībai un profesionālai pilnveidei motivētas personības veidošanos.</p>
Sasniedzamie studiju rezultāti	<p>1. Sagatavoti tūrisma un rekreācijas uzņēmumu vadītāji, kuri, izmantojot teorētiskās un praktiskās zināšanas, spēj plānot, organizēt un vadīt uzņēmuma darbu atbilstoši uzņēmuma darbības videi un stratēģijai.</p> <p>2. Sagatavoti tūrisma nozares un rekreācijas jomas profesionāļi, kuri, izmantojot teorētiskās un praktiskās zināšanas, spēj izstrādāt un piedāvāt jaunus un inovatīvus tūrisma, rekreācijas un atpūtas produktus un pakalpojumus cilvēku dzīves kvalitātes uzlabošanai.</p> <p>3. Studiju procesā iegūtas kompetences tūrisma un rekreācijas uzņēmumu funkcionālo jomu vadīšanā, piedāvāto pakalpojumu pārvaldībā un attīstībā.</p> <p>4. Studiju procesā attīstītas prasmes strādāt komandā, spēja kritiski domāt, organizēt darbu un uzņemties atbildību, stratēģiski un analītiski formulēt, radoši risināt tūrisma nozares un rekreācijas jomas problēmas.</p> <p>5. Studiju procesā attīstītas studentu komunikatīvās, t.sk., starpkultūru komunikācijas, svešvalodu un prezentācijas prasmes.</p> <p>6. Studiju procesā gūta praktiskā un pētnieciskā pieredze tūrisma nozares un rekreācijas jomas uzņēmumos.</p>
Studiju programmas noslēgumā paredzētais noslēguma pārbaudījums	Kvalifikācijas eksāmens un Bakalaura darbs

## Studiju programmas varianti

### Pilna laika klātie - 4 gadi - latviešu

Studiju veids un forma	Pilna laika klātie
Īstenošanas ilgums (gados)	4
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	0

Īstenošanas valoda	<i>latviešu</i>
Studiju programmas apjoms (KP)	<i>160</i>
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	<i>vidējā izglītība</i>
legūstamais grāds (latviešu valodā)	<i>Profesionālā bakalaura grāds uzņēmējdarbības vadībā tūrismā vai profesionālā bakalaura grāds uzņēmējdarbības vadībā rekreācijā</i>
legūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	<i>Uzņēmuma vadītājs</i>

#### **Īstenošanas vietas**

<b>Īstenošanas vietas nosaukums</b>	<b>Pilsēta</b>	<b>Adrese</b>
Liepājas Universitāte	LIEPĀJA	LIELĀ IELA 14, LIEPĀJA, LV-3401

#### **Nepilna laika neklātiene - 4 gadi, 4 mēneši - latviešu**

Studiju veids un forma	<i>Nepilna laika neklātiene</i>
Īstenošanas ilgums (gados)	<i>4</i>
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	<i>4</i>
Īstenošanas valoda	<i>latviešu</i>
Studiju programmas apjoms (KP)	<i>160</i>
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	<i>vidējā izglītība</i>
legūstamais grāds (latviešu valodā)	<i>Profesionālā bakalaura grāds uzņēmējdarbības vadībā tūrismā vai profesionālā bakalaura grāds uzņēmējdarbības vadībā rekreācijā</i>
legūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	<i>Uzņēmuma vadītājs</i>

#### **Īstenošanas vietas**

<b>Īstenošanas vietas nosaukums</b>	<b>Pilsēta</b>	<b>Adrese</b>
Liepājas Universitāte	LIEPĀJA	LIELĀ IELA 14, LIEPĀJA, LV-3401



### III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (1. Studiju programmas raksturojošie parametri )

**1.1. Izmaiņu studiju programmas parametros, kas notikušas kopš iepriekšējās studiju virziena akreditācijas lapas izsniegšanas vai studiju programmas licences izsniegšanas, ja studiju programma nav iekļauta studiju virziena akreditācijas lapā, apraksts un analīze.**

Programma pastāv jau 21 gadu un tiek īstenota no 1997./1998. studiju gada.

Savā pastāvēšanas laikā ir vairākkārt pilnveidota. Pēdējās izmaiņas tika veiktas un apstiprinātas ar 2017. gada 4. oktobra Studiju akreditācijas komisijas lēmumu Nr.1-1.6/205 par izmaiņām LiepU realizējamā profesionālajā bakalaura studiju programmā "Tūrisma vadība un rekreācija"

Iepriekšējā pašnovērtējuma laika periodā, līdz 2016./2017. studiju gadam ieskaitot, Vadības un sociālo zinātņu fakultātē tika īstenoti divi studiju virzieni: "Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība" un "Viesnīcu un restorānu serviss, tūrisma un atpūtas organizācija", kurā tika realizēta viena profesionālā bakalaura studiju programma - "Tūrisma vadība un rekreācija".

Izvērtējot esošās studiju programmas "Tūrisma vadība un rekreācija" izvēles specializāciju piedāvājumu, ciešā mērā saistot to ar darba tirgū nepieciešamajām zināšanām, prasmēm un kompetencēm uzņēmējdarbībā tūrisma un rekreatīvo pasākumu piedāvājumu izstrādāšanai un to organizēšanai ne tikai Liepājā, bet arī reģionā, tika secināts, ka studiju programmā ir jāveic būtiskas izmaiņas, iekļaujot to studiju virzienā "Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība".

Rezultātā tika mainīts studiju programmas nosaukums no "Tūrisma vadība un rekreācija" uz "Tūrisma un rekreācijas vadība", iekļaujot šo studiju programmu studiju virzienā "Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība", kā arī tika mainīts piešķiramais grāds un izvēles specializācijas (iepriekš aprakstīts šī ziņojuma sadaļā II – Studiju virziena raksturojums (1. Studiju virziena pārvaldība).

Rezultātā, lai turpmāk īstenotu darba tirgum un reģiona interesēm pilnveidotu profesionālā bakalaura studiju programmu "Tūrisma un rekreācijas vadība", izmaiņu veikšana cieši tika saistīta ar Uzņēmuma vadītāja profesijas standartu, kas ņemts par pamatu un izvērtēts diskusijā ar nozares speciālistiem un pašvaldības pārstāvjiem, vērtējot standartā paredzētās kompetences uzņēmumu praktiskās darbības ietvaros, un veidojot mijiedarbību starp vadībzinātnes, tūrisma un rekreācijas jomas teorētiskiem un profesionālās specializācijas kursiem.

Tātad, profesionālā bakalaura studiju programmas nosaukums: **TŪRISMA UN REKREĀCIJAS VADĪBA**

**Studiju programmas apakšvirzieni**

- tūrisma vadība
- rekreācijas vadība

**Kods:** 42345

**Kredītpunkti:** 160 (ECTS 240)

**Studiju forma un ilgums:**

- Pilna laika studijas – 4 gadi
- Nepilna laika studijas – 4 gadi un 4 mēneši

**Iegūstamais grāds:** *Profesionālā bakalaura grāds uzņēmējdarbības vadībā tūrismā vai profesionālā*

**Kvalifikācija:** uzņēmuma vadītājs

**1.2. Statistikas dati par studējošajiem studiju programmā, studējošo skaita dinamika, skaita izmaiņu ietekmes faktoru analīze un novērtējums. Analizējot, atsevišķi izdalīt dažādas studiju formas, veidus, valodas.**

Studējošo skaita dinamika un skaita izmaiņas laika periodā no 2014. līdz 2019. gadam var skatīt **5. pielikumā**.

Studijas 1. kursā uzsāk:

- 2015./2016. studji gadā - 21;
- 2016./2017. - 6;
- 2017./2018. - 12;
- 2018./2019. - 9;
- 2019./2020. - 11.

Kopējais studējošo skaits studiju programmā:

- 2015./2016. studji gadā - 50;
- 2016./2017. - 38;
- 2017./2018. - 39;
- 2018./2019. - 30;
- 2019./2020. - 26.

Eksmatrikulēto skaits pašnovērtējuma periodā:

- 2014./2015. studji gadā - 8;
- 2015./2016. - 12;
- 2016./2017. - 2;
- 2017./2018. - 13;
- 2018./2019. - 6.

Par galveniem studējošo atbiruma iemesliem uzskatāmi ģimenes apstākļi – izvēle uzsākt darba attiecības, jaunu ģimeņu veidošanās, mēģinājums apvienot studijas ar aktīvu sportista karjeru.

Studiju programmu absolvējušo skaits:

- 2014./2015. studiju gadā - 15;
- 2015./2016. - 6;
- 2016./2017. - 9;
- 2017./2018. - 7;
- 2018./2019. - 10.

### **1.3. Analīze un novērtējums par studiju programmas nosaukuma, iegūstamā grāda, profesionālās kvalifikācijas vai grāda un profesionālās kvalifikācijas mērķu un uzdevumu, studiju rezultātu, kā arī uzņemšanas prasību savstarpējo sasaisti.**

Veikto būtisko izmaiņu rezultātā 2017./2018. studiju gadā, studiju programmas nosaukums ir atbilstošs gan iegūstamajam grādam tūrisma un rekreācijas jomās, gan studiju virziena "Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība" profilam. Studiju programmas mērķis un izvirzītie uzdevumi ir sasaistīti ar iegūstamo kvalifikāciju "Uzņēmuma vadītājs", studiju rezultāti ir atbilstoši uzņēmējdarbības īstenošanai tūrismā un rekreācijai.

**Uzņemšanas prasības** ir saskaņotas ar tūrisma nozarei atbilstīgām prasībām un Liepājas Universitātes uzņemšanas noteikumiem (skatīt elektronisko saiti **1.2.A.pielikuma** Liepājas Universitātes galvenie iekšējie normatīvie akti un regulējumi):

Obligāti:

Personām, kas vidējo izglītību ieguvušas kopš 2004. gada:

- CE latviešu valodā, matemātikā un svešvalodā vai STIP svešvalodā

Personām, kas vidējo izglītību ieguvušas pirms 2004. gada, personām ar īpašām vajadzībām un ārvalstu personām:

- GA (atestātā/diplomā) vai CE latviešu valodā, matemātikā un svešvalodā vai STIP svešvalodā.

Papildu (visiem reflektantiem):

- GA (atestātā/diplomā) ģeogrāfijā vai dabaszinībās un biznesa ekonomikas pamatos

**Iespējas** pēc bakalaura grāda un kvalifikācijas ieguves:

- strādāt ar tūrisma nozari saistītos uzņēmumos vai iestādēs Latvijā un ārvalstīs, piemēram, tūrisma informācijas birojos, tūrisma aģentūrās, viesnīcās, dabas parkos, rekreācijas un aktīvās atpūtas uzņēmumos, lidostās, ostās; strādāt valsts un pašvaldības institūcijās; vadīt ar tūrismu un rekreāciju saistītus uzņēmumus;

- turpināt studijas LiepU maģistra studiju programmā Vadības zinības, kā arī citās augstskolās Latvijā vai ārvalstīs.

## **III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (2. Studiju saturs un īstenošana)**

**2.1. Studiju kursu/ moduļu satura aktualitātes un atbilstības nozares, darba tirgus vajadzībām un zinātnes tendencēm novērtējums. Sniegt informāciju, vai, un kā studiju kursu/ moduļu saturs tiek aktualizēts atbilstoši nozares, darba tirgus un zinātnes attīstības tendencēm. Maģistra vai doktora studiju programmu gadījumā norādīt un sniegt pamatojumu, vai grādu piešķiršana balstīta attiecīgās zinātnes nozares vai mākslinieciskās jaunrades jomas sasniegumos un atziņās.**

Lai jaunos tūrisma uzņēmumu un rekreācijas uzņēmumu vadītājus sagatavotu atbilstoši tūrisma nozares

darba tirgus prasībām, regulāri notiek tikšanās ar atbilstošo jomu pārstāvjiem, darba devējiem pārrunājot programmas atbilstību un absolventu darbības iespējas, ievērojot reģiona attīstības virzību tūrisma un rekreācijas jomās. Darba devēji un nozares profesionāļi piedalās arī dažādu studiju darbu, prakses darbu un noslēguma darbu aizstāvēšanas komisiju darbā.

2019. gada 10. decembrī norisinājās kārtējā tikšanās starp Liepājas Universitātes un tūrisma nozares profesionāļu pārstāvjiem, lai pārrunātu aktualitātes darba tirgū un tūrisma nozares vadītāja kā profesijas standarta neesamību. Lai gan tūrisma nozares speciālisti atzīst, ka ir nepieciešams augstākajā izglītības līmenī sagatavot nozarei būtiskas profesijas pārstāvjus, tomēr viņu atbalsts atbilstoša profesijas standarta izstrādē ir gauss un ļoti lēns. Tāpēc Liepājas Universitātes studiju virziena "Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība" padome ir pieņēmusi lēmumu par jaunā profesijas standarta "Uzņēmuma vadītājs" sasaisti, kas veidots kā radniecisks iepriekš izmantotajām uzņēmuma/uzņēmuma vadītāja tūrisma jomā standartam, ar tūrisma un rekreācijas nozaru specifikām, un studiju programmā realizējamo studiju kursu un moduļu saturs ir pilnveidots atbilstoši uzņēmuma vadītāja profesijas standarta prasībām.

Informācija par piedāvāto studiju kursu satura aktualitāti darba devēju skatījumā, tika iegūta aptaujājot studentu prakses vadītājus – darba devējus prakses vietās, tādējādi, saņemot vērtējumu studentu sagatavošanu darba tirgum. Ievērojot, ka studenti prakses vietas bija izvēlējušies daudzveidīgas atbilstoši izvēlētajam studiju virzienam:

- Tūrisma vadības virziens: SIA Liepājas reģiona Tūrisma informācijas birojs, Atpūtas komplekss "Jura stalli", Ventspils Tūrisma informācijas centrs, Liepājas Bērnu un jaunatnes centrs, Jelgavas PPI Jelgavas reģionālais tūrisma centrs, Aizputes novada Tūrisma informācijas un mūžizglītības centrs, SIA "VĒLME AI", SIA "Kurzemes biznesa inkubators", SIA "Zoovilla", SIA "Tūrisma attīstības grupa", SIA „Karostas glābšanas biedrība.
- Rekreācijas virziens: SIA "Academy Vitality", SIA "Ūdensputni", Tūrisma klubs "Oga"

Rezultātā iegūts plašs darba tirgus pārstāvju skatījums par studentu sagatavošanas līmeni virziena programmā.

## **2.2. Studiju kursos/ moduļos iekļautās informācijas, sasniedzamo rezultātu, izvirzīto mērķu u.c. rādītāju savstarpējās sasaistes, studiju kursu/ moduļu mērķu sasaistes ar studiju programmas mērķiem un sasniedzamajiem rezultātiem novērtējums. Doktora studiju programmas gadījumā, galveno pētniecības virzienu apraksts, programmas ietekme uz pētniecību un citiem izglītības līmeņiem.**

Studiju programmas "Tūrisma un rekreācijas vadība" studiju kursu sasniedzamie rezultāti atspoguļojas studiju kursu un moduļu saturā, kas cieši ir saistīti ar studiju programmas mērķi, uzdevumiem un sasniedzamajiem rezultātiem.

Par studiju kursu un moduļu rezultātu atbilstību studiju programmas rezultātiem var pārliecināties kartējumā, **8. pielikumā.**

Saskaņā ar informācija apkopojumu 8.pielikumā, var secināt, ka studiju procesa laikā tiek sagatavoti tūrisma un rekreācijas uzņēmumu vadītāji, kuri, izmantojot teorētiskās un praktiskās zināšanas, spēj plānot, organizēt un vadīt uzņēmuma darbu atbilstoši uzņēmuma darbības videi un stratēģijai. Prakšu daudzveidība, atbilstoši izvēlētajam virzienam, dod iespēju studentiem izmantot teorētiskās zināšanas pielietojot tās praksē.

Prakšu laikā studenti apgūst zināšanas atbilstoši uzņēmuma specifikai kā arī kompetences un prasmes atbilstoši prakses uzdevumiem. To laikā praktikanti iepazīstas ar konkrēta tūrisma uzņēmuma darbības

specifiku, gūst prasmes darbā ar klientu, attīsta spēju izvērtēt tūrisma produktus, izprast sava darba atbildību, ierobežojumus un diskutējamus jautājumus, spēj pamatot lēmumus un uzņemas atbildību par rezultātiem. Atbilstoši situācijai tiek attīstītas kritiskās domāšanas, lēmuma pieņemšanas kompetences un sadarbības prasmes komandas darbā. Tā kā tūrisma nozarē ir darbs ar ārvalstu klientiem, tad studenti attīstīta starpkultūru komunikatīvās prasmes, kā arī pielieto un uzlabo savas svešvalodu prasmes. Pirmsdiploma prakses laikā studenti veic pētniecisko darbu par sev izvēlēto tēmu, kā rezultātā tiek izstrādāts bakalaura darbs.

**2.3. Studiju īstenošanas metožu (tajā skaitā vērtēšanas) novērtējums, iekļaujot analīzi par to, kā tiek izvēlētas studiju kursos/ moduļos izmantotās studiju īstenošanas (tajā skaitā vērtēšanas) metodes, kādas tās ir un kā tās veicina studiju kursu rezultātu un studiju programmas mērķu sasniegšanu. Iekļaut skaidrojumu, kā studiju procesa īstenošanā ņemti vērā studentcentrētas izglītības principi.**

Studiju programmas studiju kursu īstenošanas metodes un vērtēšanas metodes tiek realizētas saskaņā ar Liepājas Universitātes noteikumiem par studiju kursa / moduļa pārbaudījumiem (skatīt elektronisko saiti **1.2.A.pielikumā** Liepājas Universitātes galvenie iekšējie normatīvie akti un regulējumi). Savukārt, par studentcentrētas izglītības pieejas principiem informācija atrodama sadaļā II – Studiju virziena raksturojums (1. Studiju virziena pārvaldība), 1.6. punktā.

Studiju programmas kursu apguve notiek: lekcijās; semināros; praktiskajās nodarbībās; konsultācijās; praksē; studentu patstāvīgajā darbā; ir pieejami e-studiju līdzekļi (Moodle).

Galvenās zināšanu pārbaudes formas ir kontroldarbi, testi, semināri, diskusijas, projekta darbi u.c.

Studentu zināšanas tiek vērtētas arī studiju kursu noslēgumā – galvenokārt sesijās divas reizes studiju gadā.

Nepilna laika studiju programmā ir sešas sesijas studiju gadā. Galvenās pārbaudes formas sesijās ir ieskaites un eksāmeni.

Akadēmiskais personāls ir pieejams ar informācijas un komunikāciju (IKT) tehnoloģiju palīdzību.

LiepU elektroniskais katalogs nodrošina bibliogrāfiskās informācijas meklēšanu lokālajās datubāzēs kā arī attālināto meklēšanu piekļūst virtuālajam Augstskolu un speciālo bibliotēku kopkatalogam.

Studiju gada laikā tiek izstrādāts studiju darbs, kura aizstāvēšana notiek publiski studiju gada beigās.

Beidzot studijas, studenti kārtro valsts pārbaudījumus – liek kvalifikācijas eksāmenu un aizstāv bakalaura darbu. Bakalaura darbus vērtē darba vadītājs, recenzents un valsts pārbaudījumu komisija.

**2.4. Ja studiju programmā ir paredzēta prakse, sniegt studiju programmā iekļauto studējošo prakšu uzdevumu sasaistes ar studiju programmā sasniedzamajiem studiju rezultātiem analīzi un novērtējumu. Norādīt, kā augstskola/ koledža studiju programmas ietvaros atbalsta studējošos studiju prakses ietvaros izvirzīto uzdevumu sasniegšanai.**

Studiju programmā ir paredzēta profesionālā prakse 26 KP apmērā, paredzot 4 KP Tūrisma specialitātes praksi 1.studiju gadā, 6 KP praksi atbilstoši izvēlētajam specializācijas virzienam (B1 – Prakse tūrisma

vadības metodikā vai B2 – Rekreatīvas pasākumu organizācijas prakse), kura tiek realizēta 2.studiju gadā, 8 KP Vadības prakse tūrisma un atpūtas uzņēmumos, kas norisinās 3.studiju gadā, kā arī 8 KP Pirmsdiploma prakse, kas norisinās 4.studiju gadā un ir sadaļa no studiju noslēgumā izstrādājamā bakalaura darba. Par prakšu uzdevumu sasaisti ar studiju programmā sasniedzamajiem studiju rezultātiem var pārliecināties studiju programmas un studiju kursu kartējumā **8.pielikumā**, kā arī studiju kursu aprakstos par konkrētajām praksēm.

Lai studenti varētu sekmīgi veikt prakses uzdevumus, tiem tiek piedāvātas dažādas prakšu vietas gan Latvijā gan ārvalstīs. Notiek tikšanās ar ārvalstu tūrisma uzņēmumu pārstāvjiem, kas informē par prakšu iespējām. Sadarbībā ar LiepU Starptautisko sakaru daļu ERASMUS projekta ietvaros, studējošie var saņemt stipendiju prakses veikšanai ārvalstīs. Pašnovērtējuma perioda ietvaros studējošie ir izmantojuši šo iespēju un veikuši praksi Vācijā, Spānijā un Itālijā.

## **2.5. Analīze un novērtējums par studējošo noslēguma darbu tēmām, to aktualitāti nozarē, tajā skaitā darba tirgū, un noslēguma darbu vērtējumiem.**

Studējošo noslēguma darbu temati par pašnovērtējuma periodu ir skatāmi šī ziņojuma **III.2.5.1.pielikumā (citu pielikumu sadaļā).**

Liela daļa no studentu izstrādātajiem noslēguma darbiem ir realizējami un izstrādāti, lai veicinātu tūrisma attīstību konkrētajās teritorijās, piemēram:

- Aļeņikova I., “Jauna vides objekta izveide tūristu piesaistei Liepājas Raiņa parkā” - darbs par pilsētas vizuālo kvalitāti, jo pilsētu teritorijas darbojas kā tūrisma galamērķi. Darba autore uzskata, ka viens no šādiem objektiem, ko tūristi varētu apskatīt ir strūklakas. Pirms jauna vides objekta “Muzikālā strūklaka” koncepcijas izstrādes Liepājas Raiņa parkā, darba autore veica Liepājas Raiņa parka vides un infrastruktūras izvērtējumu, izmantojot Liepājas pašvaldības “Raiņa parka rekonstrukcijas Liepājā” projektu, ko veidojis uzņēmums SIA “Vides Projektu Studija” pēc Liepājas pilsētas pašvaldības pasūtījuma. Projekts ir izveidots 2010. gadā un autore secina, ka no būvvaldes projektos plānotā pagaidām ir izdarīts ļoti maz un ir iespējams papildināt tā piedāvājumu, lai tas kļūtu pievilcīgāks un piesaistošāks. Izstrādātais darbs tika iesniegts Liepājas pilsētas Domes Vides nodaļā.
- Geikina L., “Jauna rekreācijas tūrisma produkta izstrāde kempingā „Miera osta” - darba autore ir kempinga “Miera osta” īpašniece un bakalaura darbā izstrādātais rekreācijas tūrisma produkts par skatu torņa izveidi tiks realizēts.
- Peniķe M., “Pirts kā rekreatīvs tūrisma produkts Kuldīgas novadā” - darba autorei pieder īpašums Kuldīgas novadā, kur tiks izveidots rekreatīvs komplekss tūrisma piedāvājums ar pirti. Pirts izveide tiek realizēta.
- Rozentāls U., “Jauna izglītojošā tūrisma produkta izveide Karostā” - darba autors ir līdzīpašnieks SIA “Ūdensputni”, kas nodarbojas ar dažāda veida rekreācijas pasākumu veidošanu. Izstrādātais izglītojošais tūrisma produkts tiek piedāvāts skolām.
- Indruškeviča L., “Ventpils tūrisma informācijas centra mārketinga komunikācijas kanālu izvēles pamatojums” - darbs tika izstrādāts pēc Ventpils TIC pasūtījuma.
- Kravale S., “Aktīvā tūrisma piedāvājuma izveide Langervaldes mežā Jelgavā” - darbs tika izstrādāts pēc Jelgavas TIC pasūtījuma.
- Ansonskā R., “Skrundas novada tūrisma attīstības plāns 2020.- 2026.gadam” - darbs tika izstrādāts pēc Skrundas pašvaldības pasūtījuma.
- Reine D., “Jauna tūrisma kompleksa koncepcijas izstrāde Aizputes Livonijas Ordeņa pilī” - darbs tika izstrādāts pēc Aizputes TIC pasūtījuma un ir papildinājums projektam par Livonijas Ordeņa pils izmantošanu tūrismā.

Uz studiju programmas aktualitāti norāda arī izvēlētās un izstrādātās bakalaura darba tēmas sekojošos virzienos:

- **Jaunu produktu izveide:** Kalniņa A.G., Jauna tūrisma produkta – suvenīra izstrāde „Izzini Latviju”, Kaļotkina Ē., Jauna tūrisma produkta izveide bērniem Liepājā
- **Jaunu tūrisma objektu izveide un pilnveide:** Andersone S., Ielu māksla Liepājā kā tūristu piesaistes instruments, Ostele M., Digitalizācijas risinājumi Grobiņas novada tūrisma objektu sasniedzamības uzlabošanai
- **Jaunu piedāvājumu izstrāde:** Salnāja A., Jauna aktīvās atpūtas piedāvājuma izveide Grobiņā, Uljanova A., Ēdināšanas pakalpojuma nepieciešamība tūristu piesaistei Karostas piekrastes teritorijā
- **Uzņēmumu konkurētspēja un mārketing:** Sedova N., Tūrisma aģentūras “CTN” konkurētspēja Liepājas pilsētā
- **Tūrisma attīstības plāna izstrāde:** Ansonska R., Skrundas novada tūrisma attīstības plāns 2020.- 2026.gadam, u.tml.

Studējošo darba tēmas ir atbilstošas tūrisma un rekreācijas jomas uzņēmumiem, aktualitātēm darba tirgū un svarīgiem uzņēmēju pasūtījumu tematiem. Par to liecina darba devēju atsauksmes gan regulārajās tikšanās reizēs, gan bakalaura darbu aizstāvēšanas procesos.

## **2.6. Analīze un novērtējums par studējošo, absolventu un darba devēju aptauju rezultātiem, to izmantošanu studiju satura un kvalitātes pilnveidē, sniedzot piemērus.**

### **Studentu aptaujas rezultāti**

Aptauju rezultāti apkopoti laika periodā no 2016./2017. studiju gada līdz 2018./2019. studiju gadam, pēc studiju programmas būtiskajām izmaiņām un studiju virziena piederības maiņas.

Aptaujā piedalījās 65 studenti.

Apkopojot aptaujas rezultātus par minēto laika periodu, „Tūrisma un rekreācijas vadības” studiju programmas studentu apmierinātība ar izvēlētajām studijām kopumā sastāda 87%, kā Latvijā konkurētspējīgu programmu - atzīst 82% studentu, un, par to, ka iegūtās zināšanas noderēs turpmākajā darbā pārliecināti ir 90% studentu.

Izvērtējot studentu atbildes, kuras atkārtojas vairākkārt, kā **negatīvos aspektu studiju procesā studenti min:**

- lekciju saraksta izkārtojumu un pārskatāmību;
- mainīgs lekciju grafiks, kas strādājošiem studentiem sagādā problēmas tikt uz lekcijām;
- maz nodarbību nedēļā;
- mājās liek vairāk strādāt nekā lekcijās;
- maz praktisko darbu;
- vēlas vairāk prakses, mazāk teorijas;
- nav skaidrs, kāpēc jāapgūst filozofija;
- nav skaidrs, kāpēc obligāti ir jāapgūst angļu valoda;
- vēlas vairāk pasniedzējus ar pieredzi konkrētā nozarē;
- vēlas īsāku kopējo studiju apgūšanas ilgumu.

**Izvērtējot studentu aptaujas anketās minētos negatīvos aspektus, var secināt, ka:**

- pasniedzējiem ir jāpārdomā uzdodamo patstāvīgo darbu saturs, iekļaujot lielāku akcentu uz

pētniecību un kādas aktuālas problēmas izzināšanu, lai studentiem nerastos pārāk liela brīvā laika sajūta.

- par studiju kursu Filozofija, jāsecina, ka studenti neizprot, ka izglītotam cilvēkam ir jāapgūst ne tikai tiešās praktiskās zināšanas nozarē, bet ir nepieciešams paplašināt savu intelektuālo pieredzi, argumentācijas prasmes, uzlabot savu spēju domāt, runāt, rakstīt un pieņemt lēmumus kāds arī ir galvenais filozofijas studiju kursa uzdevums.
- Svešvalodu apguve ir plānota secīgi, pirmajā studiju gadā apgūstot angļu valodu 6 KP apjomā, papildinot un uzlabojot vidusskolā iegūtās angļu valodas prasmes, lai studiju procesā un darba vidē varētu pielietot angļu valodas zināšanas un prasmes gan lasot literatūras un informācijas avotus angļu valodā, gan arī ERASMUS+ mobilitātes ietvaros veikt vasaras praksi ārvalstu uzņēmumos, gan arī izvēlēties kādu no studiju semestriem studēt kādā no ārvalstu augstskolām. Vēlākajos studijuursos tiek apgūta vācu (6KP) un krievu (4KP) valodas, kā arī ir iespēja brīvās izvēles studijuursos apgūt vēl kādu no piedāvātajām svešvalodām, piemēram, franču vai spāņu.
- Prakses laiks programmā ir paredzēts atbilstoši profesionālās programmas nosacījumiem 26 KP apjomā.
- Ņemot vērā studentu ieteikumus tikties vairāk ar nozares profesionāļiem kā arī pieaicināt dažādus šajā jomā strādājošos cilvēkus, kas varētu pasniegt lekcijas vai vieslekcijas, studiju procesā regulāri tiek organizētas tikšanās un vieslekcijas ar tūrisma un rekreācijas jomu pārstāvjiem, t.sk., arī ERASMUS+ apmaiņas ietvaros atbraukušajiem viespasniedzējiem, un potenciālo darba vietu apmeklēšana, tikšanās ar nozares profesionāļiem, iepazīšanās ar Latvijas un citu valstu tūrisma piedāvājumu, piemēram: vieslektori no Klaipēdas universitātes, Nīderlandes, Lielbritānijas. Studiju programmā ir iesaistīti jauni docētāji – speciālisti, nozares profesionāļi, piemēram, prof. S.Jēgere, A.Šēfere - rekreācijas tūrisma uzņēmuma “Sofijas laivas” īpašniece, Z.Guste - lauku tūrisma uzņēmuma SIA “Lavandervilla” īpašniece, radošās industrijas biedrības “Pāvilostas laivas” valdes loceklis un dibinātājs Ģ.Vagotiņš – Vagulis, I.Hmieļevska koncertzāles “Lielais Dzintars” mārketinga daļas vadītāja, J.Gulbis rekreācijas uzņēmuma SIA “Ūdensputni” īpašnieks, u.tml.
- studiju procesa gaitā studenti iepazīstas ar nozares darba specifiku, piemēram, apmeklējot viesnīcas “Līva”, “Amrita”, “Promenade Hotel”, “Villa Roze”, “Hotel Rōma”, “Wellton SPA Hotel”, kur iepazīstas ar viesnīcas pakalpojumiem un piedāvājumu, darbību un mārketinga aktivitātēm; kā arī notiek regulāras tikšanās ar LIAA Tūrisma departamenta speciālistiem, piemēram, vadītāju I. Šīravu, iepazīstoties ar Latvijas tūrisma mārketinga stratēģiju un to realizēšanu;
- Studējošie tiek iepazīstināti ar skolēnu tūrisma mērķauditorijas piesaistes specifiku zinātnes centrā “Zinoo”;
- Regulāri tiek apmeklēti Liepājā un Kurzemē esošie tūrisma un kultūras objekti, piemēram, iepazīšanās ar Karostas tūrisma piedāvājumu (Karostas cietums, Sērfošanas klubs u.c.); tikšanās ar Lejaskurzemes tūrisma informācijas biroja, Pāvilostas TIC, Rucavas TIC, Aizputes TIC tūrisma speciālistiem;
- Iepazīšanās ar mārketinga aktivitātēm un Liepājas lidostas darbības specifiku lidostā “Liepāja”, tikšanās ar speciālistiem tūrisma aģentūrās “Ap Sauli”, “Latvia Tours”; iepazīšanās ar lauku tūrisma piedāvājuma veidošanu SIA “Lavandervilla”, kempings “Laikas”; tiek apmeklēti radošās industrijas tūristu piesaistes objekti, piemēram, koncertzāle “Lielais Dzintars” un Valsts Liepājas teātris; norisinās mācību ekskursijas iepazīstot gan Kurzemes, gan Lietuvas, Igaunijas un pat Itālijas tūrisma galamērķus un piedāvājumus.
- Studējošajiem ir iespēja piedalīties ikgadējā starptautiskā tūrisma izstādē BALTTOUR, Rīgā; iepazīstoties ar aktualitātēm nozarē – studentiem tiek nodrošināta dalība tūrisma konferencē “Industriālais tūrisma mantojums”.
- Savukārt, studiju ilgumu nav iespējams saīsināt, jo profesionālā bakalaura studiju ilgums ir paredzēts 4 studiju gadu garumā, kuru laikā 26 nedēļas ir paredzētas specialitātes praksei.

#### **Kā programmas stiprās puses studējošie min:**

- zināšanu atkārtošana valodās no vidusskolas; ekonomikas pamati tūrismā;



- programmā tūrisms tiek apgūts no dažādiem aspektiem (viesmīlība, ģeogrāfija, vēsture, kultūra, mārketinga, biznesa vadība u.c.), kas sniedz pilnvērtīgu izpratni par to, ko nozīmē tūrisms;
- patīk tieši ar tūrismu saistītās lekcijas; lekciju kursi ir interesanti un noderīgi;
- studiju programmā iekļautie kursi atbilst specialitātei tūrismā;
- darbs komandā un pareiza komunikācija ar cilvēkiem;
- pretim nākoši, labi, zinoši pasniedzēji; iespēja pielietot praktiski teorētiskās zināšanas, piemēram, vadot ekskursiju saviem kursa biedriem;
- pieredzējuši lektori, pārdomāti prakses uzdevumi, noderīgi studiju kursi;
- Latvijas tūrisma objektu iepazīšana;
- prakse visos studiju gados;
- ir iespēja strādāt jomā, kura Latvijā ir ļoti pieprasīta un strauji augoša, iespēja pielietot iegūtās zināšanas praktiski;
- ERASMUS+ iespējas, sistemātiska prakse;
- gūt zināšanas ārpus studijām (vieslekcijas, izbraukumi);
- sadarbība ar ārzemju augstskolām un darba piedāvājumi ārzemēs saistībā ar tūrisma nozari;
- prakses iespējas; iespēja satikt nozares speciālistus;
- pieaicinātie vieslektori ir lektori ar lielu personisko un profesionālo pieredzi.

### **Absolventu aptauja**

Tā kā šajā studiju programmā 2017./ 2018. gadā tika veiktas būtiskas izmaiņas gan nosaukuma, piešķiramā grāda, un kvalifikācijas, gan studiju satura un studiju virziena maiņā, tad, ievērojot noteikto studiju ilgumu - 4 gadi, pašreiz programmai vēl nav absolventu, kuru viedoklis varētu tikt analizēts turpmāko uzlabojumu veikšanai (iepriekšējā laika periodā esošie absolventi noslēguši studijas pēc iepriekšējiem nosacījumiem).

### **Darba devēji**

Informācija par piedāvāto izglītību darba devēju skatījumā, tika iegūta aptaujājot studentu prakses vadītājus. Ievērojot, ka studenti prakses vietas bija izvēlējušies daudzveidīgas, darba devēji vairākkārt atzīmējuši, ka studentiem ir:

- Laba teorētiskā un praktiskā sagatavotība;
- Spēj patstāvīgi strādāt un plānot darbu gaitu, prot risināt sarežģītas situācijas;
- Laba komunikācija ar kolēģiem un prasme labi strādāt komandā - radoši jaunu ideju izstrādē, ir laipni, komunikabli;
- Labas svešvalodas zināšanas (krievu, angļu, vācu);
- Labas teorētiskas zināšanas kurortoloģijas jomā, orientējas nozares dokumentācijā, statistikas rādītājos, pārzina lietišķo etiķeti un labas datorprasmes.
- Spēj būt līderi un strādāt komandā
- Uztur pozitīvu darba gaisotni
- Ir radoši un spēj patstāvīgi organizēt un vadīt pasākumus

Rezultātā iegūts plašs darba tirgus pārstāvju skatījums par studentu sagatavošanas līmeni virziena programmā.

Darba devēju ieteikumi ir saistīti ar nepieciešamību pilnveidot komunikācijas prasmes darbā ar klientiem un emociju kontroli, pārvarēt kautrību un nedrošumu, un nebaidīties uzņemties atbildību. Atsevišķos gadījumos norādīts, ka studentiem pietrūks precizitāte un nepieciešams apgūt vēl papildu svešvalodas.

Pamatā visas atsauksme no studentu prakšu vietām ir pozitīvas. Tiek uzsvērts, ka studentiem ir ļoti labas komunikācijas prasmes darbā ar kolēģiem un klientiem, bet ir jāklūst pārliecinātākiem par sevi un jāpilnveido svešvalodu prasmes.

Pēc prakses veikšanas visi studenti ir pārliecināti, ka izvēlējušies pareizo profesiju.

## 2.7. Sniegt novērtējumu par studējošo ienākošās un izejošās mobilitātes iespējām, izmantoto iespēju skaita dinamiku un mobilitātes laikā apgūto studiju kursu atzišanu.

Profesionālā bakalaura studiju programmas "Tūrisms un rekreācijas vadība" studējošo mobilitāte ir skatāma zemāk tabulā.

Studējošie uz ārvalstīm dodas gan studēt, gan arī praksē.

Pirms studējošais dodas kādā no mobilitātes pasākumiem, tiek apzinātas konkrētu studiju kursu apguves vai prakses uzdevumu izpildes iespējas ārvalstu partnerinstitūcijā. Ja studējošais dodas praksē, tad neatkarīgi no prakses uzņēmuma atrašanās vietas (Latvijā vai ārvalstīs), tiek veikti tādi prakses uzdevumi, kas ir paredzēti studiju programmas prakses aprakstos. Savukārt, ja studējošais dodas studiju mobilitātē, tad sākotnēji studējošais kopā ar studiju programmas direktoru izvērtē studiju piedāvājumu, tā apguves iespējas un atbilstību studiju plānam.

Atgriežoties no studijām ārvalstīs programmas direktors veic studiju kursu atzišanas/pielīdzināšanas procedūru saskaņā ar LiepU u.c. normatīvajiem dokumentiem.

Studiju virziena "Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība" profesionālā bakalaura studiju programmas **"Tūrisms un rekreācijas vadība" studējošo ERASMUS mobilitāte ārvalstu partnerinstitūcijās** laika periodā no 2014./2015. studiju gada līdz 2019./2020. studiju gadam

Studiju gads	Studējošo skaits	Ārvalstu institūcija	Valsts	Studijas vai prakse
2014/2015	2	Hotel Jaime I	Spānija	prakse
2014/2015	2	Leirijas Politehniskais institūts	Portugāle	studijas
2016/2017	1	Leirijas Politehniskais institūts	Portugāle	studijas
2016/2017	2	Latviešu centrs "Bērzaine"	Vācija	prakse
2016/2017	1	Budapeštas Metropoles Lietišķo zinātņu universitāte	Ungārija	studijas
2017/2018	2	Budapeštas Metropoles Lietišķo zinātņu universitāte	Ungārija	studijas
2017/2018	2	Latviešu centrs "Bērzaine"	Vācija	prakse
2018/2019	1	Latviešu centrs "Bērzaine"	Vācija	prakse

2018/2019	1	Viesnīca "Golden Bahia de Tossa (Montara, S.L.)"	Spānija	prakse
2019/2020	1	Viesnīca "ROSAMAR GARDEN RESORT"	Spānija	prakse
2019/2020	2	Viesnīca "Golden Taurus Aquapark Resort"	Spānija	prakse

### III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums)

**3.1. Novērtēt resursu un nodrošinājuma (studiju bāzes, zinātnes bāzes (ja attiecināms), informatīvās bāzes (tai skaitā bibliotēkas), materiāli tehniskās bāzes un finansiāli bāzes) atbilstību studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un studiju rezultātu sasniegšanai, sniegt piemērus. Veicot novērtējumu iespējams norādīt atsauci uz II. daļas 3. nodaļas 3.1.- 3.3. kritērijos sniegto informāciju.**

Skatīt II. daļas 3.nodaļas 3.1.- 3.3. kritērijos sniegto informāciju.

Studiju programmas īstenošanai nav nepieciešami papildu vai specifiski resursi vai kāds cits nodrošinājums.

**3.2. Studiju un zinātnes bāzes, tajā skaitā resursu, kuri tiek nodrošināti sadarbības ietvaros ar citām zinātniskajām institūcijām un augstākās izglītības iestādēm, novērtējums (attiecināms uz doktora studiju programmām).**

### III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (4. Mācībspēki)

**4.1. Mācībspēku sastāva izmaiņu analīze un novērtējums par pārskata periodu, to ietekme uz studiju kvalitāti.**

Tā kā studiju programmā 2017./2018. studiju gadā tika veiktas būtiskas izmaiņas, tad līdz šim brīdim

būtiskas mācībspēku sastāva izmaiņas nav notikušas. Atsevišķu studiju kursu praktiskās daļas realizācijai un tuvināšanai darba tirgus prasībām, kā pasniedzēji tiek pieaicināti gan bijušie absolventi, piemēram, Zane Gusta, Madara Šuste, Anna Šēfere u.c., gan pašreizējie nozares profesionāļi (piemēram, Jānis Gulbis, Ieva Hmieļevska, kā arī TIC speciālisti un vadītāji), par kuriem jau tika minēts 2.6.sadaļā.

Kā starptautiski pieaicināti pasniedzēji ir minami Frans de Jongs (Nīderlande) un viespasniedzēji, kuri tiek piesaistīti Liepājas Universitātē realizējamā dažādo SAM projektu ietvaros, piemēram, Remigijus Kinderis (Lietuva), u.tml.

Informācija par studiju programmā iesaistītajiem mācībspēkiem ir atrodama šī ziņojuma sadaļā II – Studiju virziena raksturojums (3. Studiju virziena resursi un nodrošinājums).

#### **4.2. Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku (akadēmiskā personāla, viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu) kvalifikācijas atbilstības studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām novērtējums. Sniegt informāciju par to, kā mācībspēku kvalifikācija palīdz sasniegt studiju rezultātus.**

Informācija par studiju programmā iesaistītajiem mācībspēkiem ir atrodama šī ziņojuma sadaļā II – Studiju virziena raksturojums (3. Studiju virziena resursi un nodrošinājums). Visi studiju programmā iesaistītie mācībspēki - pasniedzēji, t.sk. viespasniedzēji, atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām (piemēram, Augstskolu likums). Mācībspēku – praktiķu iesaiste palīdz studējošajiem nodrošināt teorijas un prakses kopsakarību labāku izpratni, diemžēl, dažādu nozaru profesionāļi ne vienmēr ieinteresēti pastāvīgi darboties kā mācībspēki, gan savas pamatdarbības dēļ, gan zemā atalgojuma dēļ. Pārsvārā gadījumos – nozaru profesionāļi un eksperti studiju procesā iesaistās neregulāri – vai nu ar dažām vieslekcijām vai savas pieredzes stāstu, kādā no studiju kursiem. Aktīvākā sadarbība veidojas studiju darbu ietvaros, prakses vietu nodrošināšanā un gala valsts pārbaudījumu komisijas sastāvā.

Pavisam studiju programmas īstenošanā ir iesaistīti 34 mācībspēki, no kuriem ievēlēti LiepU ir 21, t.sk., ar doktora grādu 11, ir 5 zinātniskā grāda pretendenti, no kuriem ievēlēts ir 1, ir 1 patstāvīgi piesaistāmais ārvalstu vieslektors (konkrētāka informācija par studiju programmā piesaistītajiem mācībspēkiem skatāma **II.3.6.A. pielikumā**).

Studiju programma tiek realizēta tikai latviešu valodā.

#### **4.3. Informācija par doktora studiju programmas īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla zinātnisko publikāciju skaitu pārskata periodā, pievienojot svarīgāko publikāciju sarakstu, kas publicētas žurnālos, kuri tiek indeksēti datubāzēs Scopus vai WoS CC. Sociālajās zinātnēs un humanitārajās un mākslas zinātnēs var papildus skaitīt zinātniskās publikācijas žurnālos, kas tiek indeksēti ERIH+ (ja piemērojams).**

#### **4.4. Informācija par doktora studiju programmas īstenojošā iesaistītā akadēmiskā personāla iesaisti pētniecības projektos kā projekta vadītājiem vai galvenajiem izpildītājiem/ apakšprojektu vadītājiem/ vadošajiem pētniekiem, norādot attiecīgā projekta**

**nosaukumu, finansējuma avotu, finansējuma apmēru. Informāciju sniegt par pārskata periodu (ja attiecināms).**

**4.5. Sniegt piemērus akadēmiskā personāla iesaistei zinātniskajā pētniecībā un/vai mākslinieciskajā jaunradē gan nacionālā, gan starptautiskā līmenī (studiju programmas saturam atbilstošajās jomās) un iegūtās informācijas pielietojumam studiju procesā.**

Kā pozitīvu programmas attīstībai var vērtēt dažādu Liepājas Universitātes struktūrvienību – pētniecības institūtu pētnieku iesaistīšanos studiju procesa nodrošināšanā, zinātnisko publikāciju izstrādē, kuru praktisko pētījumu rezultāti dažkārt ir studējošā gala noslēguma pētījuma (bakalaura darba) laikā iegūtās atziņas un rezultāti, un dažādu kopīgu projektu realizēšanā un izstrādē.

Piemēram,

Līduma D, Grospiņa I, Gusta Z., RECREATION OFFER AND COMPETENCES NEEDED FOR ITS DEVELOPMENT IN ACCOMMODATION ENTERPRISES OF KURZEME REGION IN LATVIA. Problems of Management in the 21st Century [Internet]. 2017; 12 (2): Continuous. Available from: <http://oaji.net/articles/2017/450-1515833545.pdf>

Plašāka informācija par pētnieciskās darbības aktualitātēm un norisēm ir atrodama šī ziņojuma sadaļā II – Studiju virziena raksturojums (4. Zinātniskā pētniecība un mākslinieciskā jaunrade).

**4.6. Mācībspēku sadarbības novērtējums, norādot mehānismus sadarbības veicināšanai, studiju kursu/ moduļu savstarpējās sasaistes nodrošināšanā. Norādīt arī studējošo un mācībspēku skaita attiecību studiju programmas ietvaros (pašnovērtējuma ziņojuma iesniegšanas brīdī).**

Studiju programmā nodarbinātie mācībspēki sadarbojas gan kopīgu pētījumu un projektu izstrādē un realizēšanā (piemēram, Informal Adults' Education for Cultural Tourism Promotion between the Baltic and Nordic Countries, 2017.gadā), gan arī kopīgu studiju kursu satura izstrādē un informācijas apmaiņā par aktualitātēm nozarē – tiekoties dažādās nozares ietvaros notiekošajās izstādēs (Balttour), pasākumos, konferencēs, semināros un tīklošanās pasākumos.

Pašnovērtējuma ziņojuma iesniegšanas brīdī programmas ietvaros ir iesaistīti 28 pasniedzēji uz 26 studējošajiem.

# Pielikumi

III. Studiju programmas raksturojums - 1. Studiju programmas raksturojošie parametri		
Kopīgās studiju programmas atbilstība Augstskolu likuma prasībām (tabula)		
Statistika par studējošajiem pārskata periodā	2019_akredit_5.pielikums_TurVad_stud_statistika.pdf	2019_akredit_5.pielikums_TurVad_stud_statistika_EN.pdf
III. Studiju programmas raksturojums - 2. Studiju saturs un īstenošana		
Studiju programmas atbilstība valsts izglītības standartam	2019_akredit_6.pielikums_TurVad_atbilstiba_valsts_izgl_stand.pdf	2019_akredit_6.pielikums_TurVad_atbilstiba_valsts_izgl_stand_EN.pdf
Studiju programmā iegūstamās kvalifikācijas atbilstību profesijas standartam (ja piemērojams)	2019_akredit_7.pielikums_TurVad_atbilst_prof_st.pdf	2019_akredit_7.pielikums_TurVad_atbilst_prof_st_EN.pdf
Studiju programmas atbilstību atbilstošās nozares specifiskajam normatīvajam regulējumam (ja piemērojams)		
Studiju kursu/ moduļu kartējums studiju programmas studiju rezultātu sasniegšanai	2019_akredit_8.pielikums_TurVad_kartejums.pdf	2019_akredit_8.pielikums_TurVad_kartejums_EN.pdf
Studiju programmas plāns (katram studiju programmas īstenošanas veidam un formai)	2019_akredit_9.pielikums_TurVad_Studiju_plans_.pdf	2019_akredit_9.pielikums_TurVad_Studiju_plans_EN_.pdf
Studiju kursu/ moduļu apraksti	AKREDITACIJA_Studiju_kursu_apraksti_TRV_02.04.2020.pdf	AKREDITACIJA_Studiju_kursu_apraksti_TRV_ENG_02.04.2020.pdf
Studiju programmas raksturojums - Citi obligātie pielikumi		
Par studiju programmas apgūšanu izsniedzamā diploma paraugs	Paraugi_dipl_dipl_pielik_TurVad_LV.pdf	Paraugi_dipl_dipl_pielik_TurVad_ENG.pdf
Dokuments, kas apliecina, ka augstskola vai koledža studējošajiem nodrošinās iespējas turpināt izglītības ieguvu citā studiju programmā vai citā augstskolā/ koledžā (līgums ar citu akreditētu augstskolu vai koledžu), ja studiju programmas īstenošana tiks pārtraukta	2019_akredit_Turiba_LiepU_Sadarbiba_2020.pdf	2019_akredit_2.pielikums_Sadarbibas_ligumu_saraksts_ENG.pdf
Dokuments, kas apliecina, ka augstskola vai koledža studējošajiem garantē zaudējumu kompensāciju, ja studiju programma augstskolas vai koledžas rīcības (darbības vai bezdarbības) dēļ netiek akreditēta vai tiek atņemta studiju programmas licence un studējošais nevēlas turpināt studijas citā studiju programmā.	2020_TurVad_zaud_atl.pdf	ATTESTATION - Tourism and Recreation Management.pdf
Augstskolas/ koledžas apliecinājums par studiju programmas īstenošanā iesaistāmo mācībspēku attiecīgo svešvalodu prasmi vismaz B2 līmenī atbilstoši Eiropas Valodas prasmes novērtējuma līmeņiem (līmeņu sadalījums pieejams tīmekļvietnē <a href="http://www.europass.lv">www.europass.lv</a> , ja studiju programmu vai tās daļu īsteno svešvalodā.		
Ja studiju virziena ietvaros tiek īstenotas doktora studiju programmas, apliecinājums, ka doktora studiju programmas akadēmiskā personāla sastāvā ir ne mazāk kā pieci doktori, no kuriem vismaz trīs ir Latvijas Zinātnes padomes apstiprināti eksperti tajā zinātņu nozarē vai apakšnozarē, kurā studiju programma plāno piešķirt zinātnisko grādu.		
Ja studiju virziena ietvaros tiek īstenotas akadēmiskās studiju programmas, apliecinājums, ka akadēmisko studiju programmu akadēmiskais personāls atbilst Augstskolu likuma 55. panta pirmās daļas trešajā punktā noteiktajām prasībām.		
Studiju līguma paraugs/-i	2019_akredit_Stud_liguma_paraugi_TurVad_LV.pdf	Studiju_liguma_paraugs_TURV_bud_maksa_stud_EN.pdf
Ja studiju virziena ietvaros tiek īstenotas akadēmiskās studiju programmas, kurās paredzēts, ka studēs mazāk nekā 250 pilna laika studējošie, attiecīgs Augstākās izglītības padomes atzinums atbilstoši Augstskolu likuma 55. panta otrajai daļai.		

# Biznesa un organizācijas vadība

Augstākās izglītības iestāde	<i>Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība</i>
Studiju programmas nosaukums	<i>Biznesa un organizācijas vadība</i>
Izglītības klasifikācijas kods (IKK)	42345
Studiju programmas veids	<i>Profesionālā bakalaura studiju programma</i>
Studiju programmas direktora vārds	<i>Inta</i>
Studiju programmas direktora uzvārds	<i>Kulberga</i>
Studiju programmas direktora e-pasts	<i>inta.kulberga@liepu.lv</i>
Studiju programmas vadītāja/ direktora akadēmiskais/ zinātniskais grāds	<i>Dr.sc.administr.</i>
Studiju programmas direktora telefona numurs	
Studiju programmas mērķis	<i>izglītēt kvalificētus vadītājus profesionālai darbībai organizācijās uzņēmējdarbības vidē, nodrošināt izvēlētās kvalifikācijas ieguvu un attīstīt studējošā vadības kompetences, kuras sekmē konkurētspējīgu darbību reģiona un starptautiska mēroga uzņēmumos un organizācijās, pilnveidot radošas personības, kā vadītāja, kas orientējas biznesa un organizācijas procesu, un funkcionālo jomu vadībā, profesionālo kompetenci.</i>
Studiju programmas uzdevumi	<ol style="list-style-type: none"> <li><i>1. Nodrošināt studējošajiem kvalitatīvu un mūsdienu prasībām atbilstošu profesionālo augstāko izglītību biznesa administrēšanā, kas ietver vispusīgas un inovatīvas teorētiskās un praktiskās zināšanas, un izpratni par organizāciju darbību un uzņēmējdarbības funkcionālo procesu vadību.</i></li> <li><i>2. Attīstīt studējošajos pētniecības darba kompetences un radošuma pieejas pielietošanas māku organizāciju un biznesa funkcionālo procesu vadībā.</i></li> <li><i>3. Attīstīt studējošo sociālās, profesionālās un personīgās kompetences atbilstoši izvirzītajam uzņēmuma vadītāja vai funkcionālā vadītāja profesionālajam kvalifikācijas līmenim, izvēloties progresīvas izglītības, vadības metodes un paņēmienus, kas nodrošina studējošā un profesionālai izaugsmei labvēlīgu studiju vidi.</i></li> <li><i>4. Attīstīt studējošo komunikatīvās un svešvalodu prasmes, prasmes strādāt komandā, spēju kritiski domāt un uzņemties atbildību, stratēģiski un analītiski formulēt, plānot un radoši risināt biznesa vides problēmas.</i></li> <li><i>5. Veicināt studējošos kā radošas, atbildīgas, nepārtrauktai attīstībai un profesionālai pilnveidei motivētas personības veidošanos.</i></li> <li><i>6. Sagatavot profesionālā bakalaura biznesa administrēšanā grāda ieguvējus turpmākām studijām maģistra programmās.</i></li> </ol>

Sasniedzamie studiju rezultāti	<p>1. Sagatavoti uzņēmumu un funkcionālie vadītāji, kuri, izmantojot teorētiskās un praktiskās zināšanas, spēj plānot, organizēt un vadīt organizācijas darbu atbilstoši uzņēmuma darbības videi un stratēģijai.</p> <p>2. Sagatavoti biznesa administrēšanas procesu un funkcionālo jomu vadības profesionāļi, kuri, izmantojot teorētiskās un praktiskās zināšanas, spēj plānot, organizēt, vadīt dažādus biznesa vides procesus, un motivēt un mentorēt darbiniekus.</p> <p>3. Studiju procesā iegūtas kompetences uzņēmumu funkcionālo jomu plānošanā un vadīšanā, pārvaldībā un attīstībā.</p> <p>4. Studiju procesā attīstītas prasmes strādāt komandā, spēja kritiski domāt, organizēt darbu un uzņemties atbildību, stratēģiski un analītiski formulēt, radoši risināt biznesa vides problēmas.</p> <p>5. Studiju procesā attīstītas studentu komunikatīvās, t.sk., starpkultūru komunikācijas, svešvalodu un prezentācijas prasmes.</p> <p>6. Studiju procesā gūta praktiskā un pētnieciskā pieredze dažādos biznesa vides uzņēmumos to funkcionālajās jomās.</p>
Studiju programmas noslēgumā paredzētais noslēguma pārbaudījums	Bakalaura darbs

## Studiju programmas varianti

### Pilna laika klātie - 4 gadi - latviešu

Studiju veids un forma	Pilna laika klātie
Īstenošanas ilgums (gados)	4
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	0
Īstenošanas valoda	latviešu
Studiju programmas apjoms (KP)	160
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	vidējā izglītība
Iegūstamais grāds (latviešu valodā)	Profesionālā bakalaura grāds biznesa administrēšanā
Iegūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	Uzņēmuma vadītājs, vai personāla vadītājs, vai sabiedrisko attiecību vadītājs, vai ārējo sakaru vadītājs

### Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Liepājas Universitāte	LIEPĀJA	LIELĀ IELA 14, LIEPĀJA, LV-3401

### Nepilna laika neklātie - 4 gadi, 4 mēneši - latviešu

Studiju veids un forma	Nepilna laika neklātie
Īstenošanas ilgums (gados)	4
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	4
Īstenošanas valoda	latviešu
Studiju programmas apjoms (KP)	160
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	vidējā izglītība
Iegūstamais grāds (latviešu valodā)	Profesionālā bakalaura grāds biznesa administrēšanā
Iegūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	Uzņēmuma vadītājs, vai personāla vadītājs, vai sabiedrisko attiecību vadītājs, vai ārējo sakaru vadītājs

### Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Liepājas Universitāte	LIEPĀJA	LIELĀ IELA 14, LIEPĀJA, LV-3401





### III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (1. Studiju programmas raksturojošie parametri )

#### 1.1. Izmaiņu studiju programmas parametros, kas notikušas kopš iepriekšējās studiju virziena akreditācijas lapas izsniegšanas vai studiju programmas licences izsniegšanas, ja studiju programma nav iekļauta studiju virziena akreditācijas lapā, apraksts un analīze.

Profesionālās augstākās izglītības bakalaura studiju programma "Biznesa un organizācijas vadība" ir izstrādāta uz otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības bakalaura studiju programmas "Iestādes un uzņēmuma vadība" bāzes, kas tika īstenota sākot ar 1999. gadu.

Studiju programma savā attīstībā ir piedzīvojusi virkni progresīvu pārmaiņu:

- 1999.gads – izstrādāta un uzsākta realizēt augstākās profesionālās izglītības programma "Iestādes un uzņēmuma vadība";
- 2003.gads - studiju programma akreditēta kā augstākās profesionālās izglītības programma "Iestādes un uzņēmuma vadība";
- 2004.gads - studiju programma licencēta kā otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības bakalaura studiju programma "Iestādes uz uzņēmuma vadība";
- 2005.gads – studiju programma akreditēta kā otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības bakalaura studiju programma "Iestādes uz uzņēmuma vadība".
- 2011.gads - otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības bakalaura studiju programmai "Iestādes uz uzņēmuma vadība" tika veiktas būtiskas izmaiņas, mainot tās nosaukumu uz "Biznesa un organizācijas vadība" un veicot tajā būtiskas izmaiņas attiecībā pret apgūstamajām specializācijām.
- 2016.gads – profesionālā bakalaura studiju programmā atkārtoti tiek veiktas būtiskas izmaiņas, kuras galvenokārt skar specializācijas virzienus.
- 2020.gads – kārtējais virziena akreditācijas periods, kura ietvaros ir nepieciešams pārskatīt un veikt nelielas izmaiņas studiju saturā, gan saistībā ar attīstības procesiem biznesa vidē, gan saistībā ar jaunu profesiju standartu ("Uzņēmuma vadītājs", un "Funkcionālais vadītājs", ar kvalifikācijām: personāla vadītājs, sabiedrisko attiecību vadītājs, un ārējo sakaru vadītājs) izstrādi un spēkā stāšanos.

Profesionālā bakalaura studiju programma: **BIZNESA UN ORGANIZĀCIJAS VADĪBA**

Studiju programmas apakšvirzieni:

- Uzņēmējdarbības procesu vadība (pamats - profesijas standarta "Uzņēmuma vadītājs" kvalifikācijas prasības);
- Cilvēkresursu vadība (pamats profesijas standarta "Funkcionālais vadītājs" (personāla vadītājs) kvalifikācijas prasības);
- Sabiedrisko attiecību vadība (pamats profesijas standarta "Funkcionālais vadītājs" (sabiedrisko attiecību vadītājs) kvalifikācijas prasības);
- Ārējo sakaru vadība (pamats profesijas standarta "Funkcionālais vadītājs" (starptautisko sakaru vadītājs) kvalifikācijas prasības).

Studiju programmas apakšvirzienu reflektants jau izvēlas uzsākot studijas, ar iespēju to mainīt pirmā

studiju gada ietvaros.

Studiju programmas A daļas (vispārizglītojošie studiju kursi) studiju kursi 56 KP apmērā tiek realizēti kopīgi visiem studiju programmā iekļautajiem apakšvirzieniem, savukārt, B daļā (nozares profesionālās specializācijas studiju kursi - kopā 60 KP) – 30 KP ir kopīgi apgūstami ar ievirzi uzņēmējdarbības vadības procesos, un vēl 30 KP ir tieši konkrētajai kvalifikācijai atbilstoši profesionālās kompetences apguves studiju kursi).

Kods: 42345

Kredītpunkti: 160 (ECTS 240)

Studiju forma un ilgums:

- Pilna laika studijas – 4 gadi
- Nepilna laika studijas – 4 gadi un 4 mēneši

**legūstamais grāds:** profesionālais bakalaura grāds biznesa administrēšanā

**Profesionālā kvalifikācija** (atbilstoši izvēlētajam apakšvirzienam): uzņēmuma vadītājs; personāla vadītājs; sabiedrisko attiecību vadītājs; ārējo sakaru vadītājs.

Iespējas pēc bakalaura grāda un kvalifikācijas ieguves:

- veikt iestādes, uzņēmuma vai atsevišķu struktūrvienību vadītāja amata pienākumus atbilstoši iegūtajai kvalifikācijai;
- turpināt studijas LiepU profesionālā maģistra studiju programmā Vadības zinības vai citā augstskolā Latvijā vai ārzemēs.

## **1.2. Statistikas dati par studējošajiem studiju programmā, studējošo skaita dinamika, skaita izmaiņu ietekmes faktoru analīze un novērtējums. Analizējot, atsevišķi izdalīt dažādas studiju formas, veidus, valodas.**

Studējošo skaits programmā ir stabils, ar ievērojami augošu tendenci pēc būtisko izmaiņu veikšanas (2015./2016.). Programma ir populāra kā pilna, tā nepilna laika studējošo vidū. 3. un 4. kursu papildina citu augstskolu 1. līmeņa studiju programmu absolventi (Juridiskā koledža, BA "Turība", u.c.).

Kopā studiju programmā gan pilnā, gan nepilnā laikā studē vairāk kā 100 studējošie katru studiju gadu.

Kā liecina informācija **5. pielikumā sadaļā "Citi pielikumi"**, tad studijas BOV studiju programmā 1. kursā pašnovērtējuma laika periodā pilnā laikā uzsāk vairāk kā 20 reflektanti (2017./2018. – 25, 2018./2019. – 22, 2019./2020. – 24), izņemot 2016./2017. studiju gadā, kad studiju programmai mainījās direktors un netika realizēti visi plānotie mārketinga pasākumi. Arī nepilna laika studijās studējošie netika uzņemti 2016./2017. studiju gadā (2017./2018. – 8, 2018./2019. – 6, 2019./2020. – 9).

Bet kopējais studējošo skaits studiju programmā "Biznesa un organizācijas vadība" pilna laika studijās kaut arī nedaudz, tomēr pieaug, un paliek nemainīgs pēdējos divos studiju gados (61), savukārt, nepilna laika studijās nedaudz samazinās (no 56 studējošajiem 2016./2017. studiju gadā uz 46 studējošajiem 2019./2020. studiju gadā).

Arī eksmatrikulēto skaits pašnovērtējuma periodā pēdējos studiju gados ir aptuveni līdzvērtīgs: 12

studējošie pilna laika studijās un 2 nepilna laika studijās 2016./2017. studiju gadā, 10 studējošie pilna laika studijās un 7 nepilna laika studijās 2017./2018., 11 studējošie pilna laika studijās un 6 nepilna laika studijās 2018./2019.). Par galvenajiem studējošo atbiruma iemesliem galvenokārt ir uzskatāmi ģimenes apstākļi – izvēle uzsākt darba attiecības, jaunu ģimeņu veidošanās, mēģinājums apvienot studijas ar aktīvu sportista karjeru, u.tml.

Tā kā studējošo atbirums katrā studiju gadā ir vismaz 10 pilna laika studijās un aptuveni 5-6 nepilna laika studijās, tad arī studiju programmu absolvējušo skaits ir salīdzinoši mazāks, kā pirmajā kursā uzņemto skaits.

Kā jau iepriekš tika minēts, tad 2015./2016. studiju gadā profesionālā bakalaura studiju programmā “Biznesa un organizācijas vadība” tika veiktas būtiskas izmaiņas, integrējot profesionālās bakalaura studiju programmas “Komunikācijas vadība” studiju kursus un divas specializācijas. Rezultātā – tika zaudēta kvalitatīva studiju programma ar studiju programmai “Biznesa un organizācijas vadība” līdzvērtīgu studējošo skaitu, kā liecina statistikas dati 5.pielikumā, tad studiju programmā “Biznesa un organizācijas vadība” studējošo skaits būtiski nav palielinājies, kaut gan vismaz divas specializācijas tika integrētas (aizstātas) no studiju programmas “Komunikācijas vadība”.

### **1.3. Analīze un novērtējums par studiju programmas nosaukuma, iegūstamā grāda, profesionālās kvalifikācijas vai grāda un profesionālās kvalifikācijas mērķu un uzdevumu, studiju rezultātu, kā arī uzņemšanas prasību savstarpējo sasaisti.**

Lai gan ir mainījies uzņēmējdarbības vadītājam, t.sk., struktūrvienību vadītājiem, atbilstošais profesijas standarta nosaukums no “Iestādes un uzņēmuma vadītājs” uz “Uzņēmuma vadītājs” un “Funkcionālais vadītājs”, un atbilstoši ir precizētas kvalifikācijas prasības, LiepU tomēr ir izdevies saglabāt jau iepriekš profesionālajā bakalaura studiju programmā “Biznesa un organizācijas vadība” piedāvātās iegūstamās kvalifikācijas, jo tās ir atbilstošas pašreizējām prasībām (par to liecina gan studiju programmas kartējums, studiju plāns, studiju programmas salīdzinājums ar profesijas standarta prasībām u.tml.), un studiju programmas mērķis un izvirzītie uzdevumi ir sasaistīti ar iegūstamajām kvalifikācijām, un studiju rezultāti ir atbilstoši uzņēmējdarbības veikšanas tendencēm un biznesa administrēšanas pasākumiem darba vidē.

**Uzņemšanas prasības** ir saskaņotas ar uzņēmējdarbības nozarei atbilstīgām prasībām un Liepājas Universitātes uzņemšanas noteikumiem (skatīt elektronisko saiti **1.2.A.pielikumā** Liepājas Universitātes galvenie iekšējie normatīvie akti un regulējumi):

Obligātās prasības: CE latviešu valodā, matemātikā, svešvalodā vai STIP svešvalodā

Papildus prasības: ekonomikas jomas mācību priekšmetos

Personām, kas vidējo izglītību ieguvušas pirms 2004. gada, personām ar īpašām vajadzībām un ārvalstu personām:

Obligātās prasības: GA vai CE latviešu valodā, matemātikā, svešvalodā vai STIP svešvalodā

Papildus prasības: ekonomikas jomas mācību priekšmetos

Priekšrocības:

1. – 3. vietas ieguvējiem matemātikas vai svešvalodu olimpiādē pēdējos trīs mācību gados;

1. – 3. vietas ieguvējiem Latvijas valsts vai reģiona skolēnu zinātniskās konferences Matemātikas, Informātikas, Ekonomikas, Fizikas, Psiholoģijas vai Socioloģijas sekcijā pēdējos trīs mācību gados.

## **III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (2. Studiju saturs un īstenošana)**

**2.1. Studiju kursu/ moduļu satura aktualitātes un atbilstības nozares, darba tirgus vajadzībām un zinātnes tendencēm novērtējums. Sniegt informāciju, vai, un kā studiju kursu/ moduļu saturs tiek aktualizēts atbilstoši nozares, darba tirgus un zinātnes attīstības tendencēm. Maģistra vai doktora studiju programmu gadījumā norādīt un sniegt pamatojumu, vai grādu piešķiršana balstīta attiecīgās zinātnes nozares vai mākslinieciskās jaunrades jomas sasniegumos un atziņās.**

Par studiju programmas “Biznesa un organizācijas vadība” satura atbilstību darba tirgus pieprasījumam, saskaņā ar nozaru attīstības tendencēm liecina 2018. gada jūnija “Informatīvais ziņojums par darba tirgus vidēja un ilgtermiņa prognozēm”: [https://www.em.gov.lv/lv/nozares\\_politika/tautsaimniecibas\\_attistiba/darba\\_tirgus/](https://www.em.gov.lv/lv/nozares_politika/tautsaimniecibas_attistiba/darba_tirgus/), kur tiek minēts, ka: Komerccapakalpojumu nozarēs vērojams mērens pieaugums. Pēc straujā kāpuma 2011.-2013. gados, kopš 2014. gada pieauguma tempi komercpakalpojumu nozarēs ir palēninājušies. 2017. gadā pakalpojumu apjomi pieauga mērenāk kā 2016. gadā. Pieaugumu pamatā noteica izaugsme pārējos pakalpojumos (profesionālie, zinātniskie un tehniskie pakalpojumi un administratīvā darbība) un informācijas un komunikācijas pakalpojumu nozarē, savukārt apjomi strauji samazinājās finanšu un apdrošināšanas darbībās. Straujš kāpums bija vērojams mākslai, izklaidei un atpūtai.”

Kā liecina LR Ekonomikas ministrijas dažādi politikas dokumenti un veiktie pētījumi, tad 2017.gadā pēc darbaspēka apsekojuma datiem, kopējais “nodarbināto skaits bija 894,8 tūkst., kas bija par 0,2% jeb 1,5 tūkst. lielāks nekā 2016. gadā. Nodarbināto skaits visstraujāk pieauga komercpakalpojumos un tirdzniecībā, bet samazinājās – lauksaimniecībā. Vislielākais nodarbināto īpatsvars 2017. gadā bija sabiedrisko pakalpojumu nozarēs (22%), komercpakalpojumos (21%), tirdzniecībā un izmitināšanā (18%), kā arī apstrādes rūpniecībā (13%).”

“Darbaspēka pieprasījuma pieaugumu, galvenokārt, līdz 2025. gadam veidos četras nozares – komercpakalpojumi, būvniecība, tirdzniecība un apstrādes rūpniecība. Straujākais nodarbināto skaita pieaugums paredzams komercpakalpojumu nozarēs. 2025. gadā pieprasījums pēc darbaspēka par 6% pārsniegs 2017. gada līmeni un veidos 1/5 no visā tautsaimniecībā nodarbināto skaita, savukārt ilgtermiņā pieprasījums pieaugs par 20% un veidos jau 1/4 daļu no visā tautsaimniecībā nodarbināto skaita. Komerccapakalpojumu nozares izaugsmi galvenokārt veicinās pārējo tautsaimniecības nozaru attīstība un aizvien augošais pieprasījums pēc ārpakalpojumiem.” (Informatīvais ziņojums par darba tirgus vidēja un ilgtermiņa prognozēm, 2018. gada jūnijs, [https://www.em.gov.lv/lv/nozares\\_politika/tautsaimniecibas\\_attistiba/darba\\_tirgus/](https://www.em.gov.lv/lv/nozares_politika/tautsaimniecibas_attistiba/darba_tirgus/))

Profesionāli sagatavotu vadītāju pieprasījuma prognoze ir izteikta Ekonomikas ministrijas (EM) dokumentā “Informatīvais ziņojums par darba tirgus vidēja un ilgtermiņa prognozēm 2016” (Informatīvais ziņojums par darba tirgus vidēja un ilgtermiņa prognozēm 2016, [https://www.em.gov.lv/files/tautsaimniecibas\\_attistiba/dsp/EMZino\\_06\\_160616.pdf](https://www.em.gov.lv/files/tautsaimniecibas_attistiba/dsp/EMZino_06_160616.pdf), kur tiek prognozēts, ka augstas kvalifikācijas vadītāju profesijās pieprasījums tikai pieaugs. Salīdzinot 2015. ar 2030. gadu, pieprasījums tieši pēc administratīviem vadītājiem un komercdirektoriem pieaugs par 10 %, komercdarbības un vecākiem speciālistiem pieaugs par 65%, citu pakalpojumu jomas vadītājiem pieprasījuma pieaugums par 84%. Bez būtiskām izmaiņām saglabāsies komercdarbības un pārvaldes speciālistu darba tirgus pieprasījums.

Lai uzņēmumu vadītājus un funkcionālo jomu vadītājus sagatavotu atbilstoši biznesa vides darba tirgus prasībām, regulāri notiek tikšanās ar atbilstošo jomu pārstāvjiem, darba devējiem, kā arī darba devēji un nozares profesionāli piedalās dažādu studiju darbu, prakses darbu un noslēguma darbu aizstāvēšanas komisiju darbā. Papildu jau notiekošajiem pasākumiem, LiepU studiju programmu vadītāji, katrs savā nozarē, seko līdzi notiekošajām nozaru pētniecības un attīstības tendencēm.

Lai studiju programmā “Biznesa un organizācijas vadība” izglītotu vadītājus atbilstoši darba tirgus

prasībām, LiepU vadība un studiju virzienā iekļauto studiju programmu vadītāji pašnovērtējuma periodā ir tikušies vairākkārtīgi arī ar LTRK Liepājas nodaļas pārstāvjiem, kā arī ir rīkoti kopīgi saliedēšanas pasākumi ar Kurzemes un pat visas Latvijas uzņēmējiem, piemēram, 2017. gada 04. decembrī, Liepājas Universitātes telpās notika LTRK Kurzemes reģionālās padomes izbraukuma sēde, kurā studiju programmas direktore tikās ar uzņēmējiem un veica aptauju, lai noskaidrotu, kādas tendences ir saskatāmas Kurzemes reģiona uzņēmēju vidū, kādu speciālistu trūkums ir vērojams, kādus būtu nepieciešams sagatavot, kā arī – kādas kompetences vēl ir jāattīsta studiju programmas “Biznesa un organizāciju vadība” studējošajos.

2018. gada 22. un 23. martā studiju programmas “Biznesa un organizācijas vadības” direktore un studējošie sadarbībā ar SIA “Kurzemes Biznesa inkubators”, nodibinājumiem “Coworking Liepaja” un “IT Wafelmeetup”, un Zaļo un Viedo tehnoloģiju klasteri, piedalījās Kurzemes Uzņēmējdarbības dienās, ko organizēja LTRK sadarbībā ar Liepājas pilsētas domi.

2019.gada 10. decembrī Liepājas Universitātē norisinājās kārtējā tikšanās starp Liepājas Universitātes un dažādu nozares profesionāļu un uzņēmēju pārstāvjiem, lai pārrunātu aktualitātes darba tirgū, un lai precizētu studiju programmas ietvaros nodrošināmās topošo vadītāju profesionālās kompetences, īpaši laika periodā, kad iepriekšējais profesijas standarts “Uzņēmuma un iestādes vadītājs” vairs nav spēkā un praktiski izstrādes un apstiprināšanas beigu stadijā ir jaunie “Uzņēmuma vadītāja” un “Funkcionālā vadītāja” ar specializācijām profesiju standarti un to kvalifikācijas ietvara prasības.

Visu šo tikšanos rezultātā, izvērtējot LiepU resursus un iespējas, studiju programma regulāri tiek pilnveidota, lielāka uzmanība tiek veltīta tieši topošā vadītāja vadības un komunikācijas profesionālās kompetences pilnveidošanai, sadarbībā ar nozares pārstāvjiem (t.sk., personāla vadītājiem, eksporta tirgus speciālistiem, ārējo komunikāciju vadītājiem un jaunuzņēmumu vadītājiem – Liepājas pilsētas dome, LSEZ, SIA Kurzemes Biznesa inkubators, AS Radio SWH, u.tml.) ir izstrādāti tādi studiju kursi, kā “Koučings biznesā”, “Personības psiholoģija un starpkultūru komunikācija”, “Loģistika un transporta menedžments”, “Starptautiskā komercdarbības vide un mārketinga stratēģijas”, “Pārmaiņu vadība un uzņēmuma pārvaldības sistēmas”, u.tml. Sadarbībā ar AS Radio SWH ir izstrādāts studiju kurss “Radio loma mūsdienu sabiedrībā un biznesā”, kur visa studiju kursa realizācijā iesaistās Radio SWH vadošie speciālisti un jomas pārstāvji, piemēram, J.Šipkevics, V.Goldbergs, A.Dvarionas, u.c.

Tāpēc noteikti var uzskatīt, ka Liepājas Universitātes studiju virzienā “Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība” esošajās studiju programmās regulāri studiju kursu un moduļu saturs tiek aktualizēts atbilstoši nozares, darba tirgus un zinātnes attīstības tendencēm, saistībā gan ar profesijas standarta “Uzņēmuma vadītājs” sasaisti, gan ar atbilstīgo nozaru specifiskām. Studiju programmā realizējamo studiju kursu un moduļu saturs regulāri tiek pilnveidots atbilstoši profesijas standarta prasībām.

## **2.2. Studiju kursos/ moduļos iekļautās informācijas, sasniedzamo rezultātu, izvirzīto mērķu u.c. rādītāju savstarpējās sasaistes, studiju kursu/ moduļu mērķu sasaistes ar studiju programmas mērķiem un sasniedzamajiem rezultātiem novērtējums. Doktora studiju programmas gadījumā, galveno pētniecības virzienu apraksts, programmas ietekme uz pētniecību un citiem izglītības līmeņiem.**

Lai pārliccinātos, kā studiju kursos tiks sasniegti studiju programmas studiju rezultāti, pēc vairāku tikšanās pasākumu ar uzņēmējiem un to pārstāvjiem, tika veikta studiju programmas kartēšana (**8. pielikums**).

Kartēšanā tika pārbaudīts un to uzskatāmi var redzēt, kādi studiju programmas studiju rezultāti tiek sasniegti studiju kursos. Kartēšanas rezultātā tika precizēti atsevišķi studiju programmas un studiju

kursu rezultātu formulējumi. Programmas izstrādē iesaistītie docētāji apsprieda studiju kursu saturu programmas sasniedzamo rezultātu kontekstā, pilnveidoja jau izstrādātos studiju kursus, lai novērstu to satura pārklāšanos un nodrošinātu to pēctecību un savstarpējo papildinātību.

Piemēram, par studiju kursu satura rādītāju savstarpējo sasaisti liecina vairāku studiju kursu plānošana un realizēšana vadoties pēc pēctecības principa, piemēram, "Vadības teorija", "Cilvēkresursu vadība", "Stratēģiskā vadība un inovācijas", "Pārmaiņu vadība un uzņēmuma pārvaldības sistēmas". Studiju kursu satura rādītāju sasaisti ar darba vides prasībām pastiprina tādu studiju kursu pēctecīga realizēšana, kas palīdz attīstīt studējošā profesionālo kompetenci, piemēram, "Uzņēmējdarbība", "Uzņēmējdarbības loģistika", "Pakalpojumu mārketinga", u.tml.

Par studiju kursu sasniedzamo rezultātu sasaisti ar studiju programmas sasniedzamajiem rezultātiem un mērķiem liecina studiju procesā, katrai konkrētajai specializācijai, paredzētie teorētiskie un profesionālo ievirzi veidojošie studiju kursi.

Īpaši būtiski tas ir saistībā ar sekojošiem studiju programmas sasniedzamajiem rezultātiem: izmantojot teorētiskās un praktiskās zināšanas, studiju procesā tiek attīstītas spējas plānot, organizēt, vadīt dažādus biznesa vides procesu un funkcionālās jomas, motivēt un mentorēt darbiniekus; spēja kritiski domāt, organizēt darbu un uzņemties atbildību, stratēģiski un analītiski formulēt, radoši risināt biznesa vides problēmas; tiek attīstītas studentu prasmes strādāt komandā un komunikatīvās, t.sk., starpkultūru komunikācijas, svešvalodu un prezentācijas, prasmes; tiek iegūta profesionālā kompetence uzņēmumu funkcionālo jomu plānošanā un vadīšanā, pārvaldībā un attīstībā.

Šo minēto sasniedzamo rezultātu pēctecība veidojas katrā studiju programmas specializācijā atsevišķi (atbilstoši apstiprinātajam Profesiju standartam "Uzņēmuma vadītājs" un "Funkcionālais vadītājs"), piemēram:

- uzņēmējdarbības procesu vadība (pamatojoties uz profesijas standarta "Uzņēmuma vadītājs" kvalifikācijas prasībām) – "Ekonomikas teorija", "Vadības teorija", "Uzņēmējdarbība", "Cilvēkresursu vadība", "Komandas darbs", "Uzņēmējdarbības loģistika", "Finanšu grāmatvedība", "Datorgrāmatvedība", "Vadības grāmatvedība", "Pakalpojumu mārketinga", u.tml.
- cilvēkresursu vadība (pamatojoties uz profesijas standarta "Funkcionālais vadītājs" – personāla vadītājs kvalifikācijas prasībām) – "Ekonomikas teorija", "Vadības teorija", "Uzņēmējdarbība", "Cilvēkresursu vadība", "Profesiju standarti un tos reglamentējošie dokumenti", "Atalgojuma sistēma un algu grāmatvedība", "Organizācijas supervīzija", "Personāla atlase, novērtēšana un attīstība", u.tml.
- sabiedrisko attiecību vadība (pamatojoties uz profesijas standarta "Funkcionālais vadītājs" – sabiedrisko attiecību vadītājs kvalifikācijas prasībām) – "Ekonomikas teorija", "Vadības teorija", "Uzņēmējdarbība", "Sociālā psiholoģija", "Sabiedriskās attiecības", "Komunikāciju teorija", "Sabiedrisko attiecību kampaņu organizēšana", "Radio loma mūsdienu sabiedrībā un biznesā", u.tml.
- ārējo sakaru vadība (pamatojoties uz profesijas standarta "Funkcionālais vadītājs" – starptautisko sakaru vadītājs kvalifikācijas prasībām) – "Ekonomikas teorija", "Vadības teorija", "Uzņēmējdarbība", "Starptautiskā komercdarbības vide un mārketinga stratēģijas", "Komunikāciju teorija", "Radio loma mūsdienu sabiedrībā un biznesā", "Masu komunikācija un psiholoģija", "Diplomātiskais protokols", u.tml.

Veiktais studiju programmas un kursu rezultātu kartējums uzskatāmi parāda, ka, īstenojot studiju kursus, studējošajiem tiek nodrošinātas iespējas sasniegt visus plānotos studiju rezultātus, absolvējot studiju programmu, studējošais būs sasniedzis visus studiju programmā plānotos studiju rezultātus, kas cieši ir saistīti ar studiju programmas mērķi un uzdevumiem.

### **2.3. Studiju īstenošanas metožu (tajā skaitā vērtēšanas) novērtējums, iekļaujot analīzi par to, kā tiek izvēlētas studiju kursos/ moduļos izmantotās studiju īstenošanas (tajā skaitā**

**vērtēšanas) metodes, kādas tās ir un kā tās veicina studiju kursu rezultātu un studiju programmas mērķu sasniegšanu. Iekļaut skaidrojumu, kā studiju procesa īstenošanā ņemti vērā studentcentrētas izglītības principi.**

Visu studiju kursu apgūvē tiek izmantotas daudzveidīgas studiju metodes - gan tradicionālās lekcijas: ievadlekcijas, pārskata, problēMLEkcijas, gan interaktīvās: pāru un grupu darbs, projektu veidošana, diskusijas, lomu spēles, situāciju analīze, situāciju simulācija, lietišķās spēles u. tml., gan praktisko darbu mācību metodes. Šīs metodes atbilst inovatīvai augstskolu didaktikai, attīsta studējošā kritiski analītisko domāšanu, kā arī reizē sniedz metodiskus piemērus dažādu metožu un paņēmienu izmantošanai profesionālās darbības nodrošināšanas procesā.

Liela nozīme studiju procesā ir interaktīvām problēMLEkcijām ar aktīvu studējošo iesaisti, kur tiek veicināta prasme pamatot un aizstāvēt savu viedokli, abpusēji gūt atgriezenisko saikni par studiju procesa kvalitāti. Studējošajiem praktiskais pētnieciskais darbs tiek piedāvāts nelielās apakšgrupās vai individuāli, tā pilnveidojot studējošā sadarbības un pētnieciskās darbības prasmes, kas ir nozīmīgas profesionālajā darbībā.

Lekcijās plaši tiek izmantotas multimediju tehnoloģijas, studiju materiāli ir pieejami e-studiju vidē, kurā docētāji ievieto dažādus materiālus, kas palīdz apgūt studiju kursu saturu, kā arī testus un cita veida pārbaudes darbus. E-studiju vide sniedz iespēju studiju procesu individualizēt atbilstoši katra studējošā vajadzībām un interesēm. Lekcijās tiek izmantoti arī video formāta materiāli, lai sniegtu izpratni par docētāju stāstīto un vairāk tuvinātu teoriju praksei, tādējādi rosinot studējošos iesaistīties diskusijās un stiprināt savu profesionālo kompetenci.

Studējošie katra studiju kursa sākumā tiek iepazīstināti ar prasībām kredītpunktu ieguvei un praktiski veicamo darbu sarakstu, kas veicami studiju kursa apguves laikā, lai iegūtu vērtējumu. Studiju kursa apraksti ar prasībām ir publicēti arī e-studiju vidē Moodle un personīgajos profilos LAIS datu bāzē.

Katram veicamajam praktiskajam darbam ir noteikts īpatsvars gala vērtējuma iegūšanā. Studiju darbības kontroli un novērtējumu docētāji veic, izmantojot dažādas formas un metodes, kā, piemēram, seminārus, patstāvīgos darbus, kontroldarbus, problēmsituāciju risināšanu, testus, portfolio, lietišķās spēles, pētniecības un prakses projektu aizstāvēšanu u.c. Katra studiju kursa apguves beigās tiek organizēts pārbaudījums eksāmena vai ieskautes formā.

Vērtēšanas metodes ir daudzveidīgas, atkarīgas no studiju kursa specifikas un izvirzītajām prasībām, kas atspoguļotas studiju kursa aprakstos sasniedzamo rezultātu un starppārbaudījumu un pārbaudījumu sistēmā. Starppārbaudījumu sistēma nodrošina nepārtrauktu summatīvu vērtēšanu studiju kursa apguves laikā, kas veicina atgriezeniskās saites. Studiju sasniegumu vērtēšanai tiek izmatota arī koleģiāla novērtēšana. Daudzveidīga studiju rezultātu vērtēšana veidota tā, lai studējošie aprobētu daudzveidīgas vērtēšanas paņēmienus un gūtu pieredzi tos lietot savā profesionālajā darbībā, ja nepieciešams.

Studentcentrētā pieeja tiek ievērota, aktualizējot studiju programmas un to studiju kursus, īpašu vērību veltot studiju rezultātu jēgpilnai formulēšanai, lai tādējādi veicinātu docētāju un studējošo dialogu par studiju saturu, organizācijas formām un metodēm. Savukārt, korekti formulēti studiju rezultāti veicina studējošā izpratni un līdzatbildību par savu mācīšanos, pašvērtēšanu un izpratni par saņemto novērtējumu.

Studiju procesā docētāji izmanto studiju mērķim un plānotajiem studiju rezultātiem atbilstīgas metodes, pārbaudes formas un vērtēšanas kritērijus. Studējošie studiju procesā saņem atbalstu un atgriezenisko saiti no docētājiem. Vērtēšanas kritēriji ir iepriekš publiskoti. Vērtēšana sniedz studējošajiem iespēju parādīt, kādā mērā tie ir sasnieguši sagaidāmos mācīšanās rezultātus.



Studiju programmas studiju kursu īstenošanas metodes un vērtēšanas metodes tiek realizētas saskaņā ar Liepājas Universitātes noteikumiem par studiju kursa/moduļa pārbaudījumiem (skatīt elektronisko saiti **1.2.A.pielikumā** Liepājas Universitātes galvenie iekšējie normatīvie akti un regulējumi). Savukārt, par studentcentrētas izglītības pieejas principiem informācija atrodama sadaļā II – Studiju virziena raksturojums (1. Studiju virziena pārvaldība), 1.6. punktā.

#### **2.4. Ja studiju programmā ir paredzēta prakse, sniegt studiju programmā iekļauto studējošo prakšu uzdevumu sasaistes ar studiju programmā sasniedzamajiem studiju rezultātiem analīzi un novērtējumu. Norādīt, kā augstskola/ koledža studiju programmas ietvaros atbalsta studējošos studiju prakses ietvaros izvirzīto uzdevumu sasniegšanai.**

Studiju procesā dominē metodes, kurās nozīmīga ir studējošo savstarpēja sadarbība. Studiju procesā tiek izmantotas metodes, kas veicina studējošo komunikāciju studiju uzdevumu veikšanā, risinot reālas nozares problēmas, modelējot mācību situācijas un piedāvājot iespēju pētīt ar nozari saistītu organizāciju problēmjautājumus darba vidē. Šāda iespēja pārsvarā gadījumos tiek nodrošināta prakšu laikā.

Studiju programmā ir paredzēta profesionālās darbības prakse 26 KP apmērā, paredzot praksi specialitātē (atbilstoši izvēlētajam kvalifikācijas apguves virzienam: B1-Mārketing, B2-Lietvedība, B3-Sabiedriskās attiecības, B4-Ārējie sakari) 2KP apjomā 1.studiju gadā, Uzņēmuma analīzes prakse I, II 8 KP apmērā tiek realizēta 2.studiju gadā, prakse vadības procesos (B1-Uzņēmuma finanšu vadības prakse, B2-Cilvēkresursu vadības prakse, B3-Sabiedrisko attiecību vadības prakse, B4-Ārējo sakaru vadības prakse) 8 KP apjomā, kas norisinās 3.studiju gadā, kā arī 8 KP Pirmsdiploma prakse, kas norisinās 4.studiju gadā un ir sadaļa no studiju noslēgumā izstrādājamā bakalaura darba praktiskā pētījuma.

Docētāji pārsvarā izmanto metodes, kas rosina studējošo aktīvu līdzdalību, kritisko domāšanu un refleksiju. Studiju procesā tiek ņemta vērā studējošā mācīšanās vajadzību daudzveidība, izvēloties dažādas pedagoģiskās metodes, veicinot studējošo mācīšanās motivāciju, pašrefleksiju un līdzdalību studiju procesā, kā arī izrādīto interesi par kādu no ar biznesa vidi saistītu problēmjautājumu pētīšanu.

Par prakšu uzdevumu sasaisti ar studiju programmā sasniedzamajiem studiju rezultātiem var pārliacināties studiju programmas un studiju kursu kartējumā **8.pielikumā**, kā arī studiju kursu aprakstos par konkrētajām praksēm un kopējā studiju programmas plānā.

Katra no profesionālās darbības praksēm tiek realizēta saskaņā ar teorētisko studiju kursu apguves pēctecības plānu, kur studiju kursu gaitā apgūtās teorētiskās zināšanas tiek pārbaudītas praktiskā darbībā darba vidē, piemēram, apakšvirzienā “Uzņēmējdarbības procesu vadība” praksi “Mārketing” ir iespējams veikt tikai pēc teorētiski apgūtajām zināšanām tādos studijuursos, kā “Ekonomikas teorija”, “Mārketing un komunikācija internetā”, “Vadības teorija”, “Informācijas tehnoloģijas”, savukārt, apakšvirzienā “Sabiedrisko attiecību vadība” praksi “Sabiedriskās attiecības” ir iespējams veikt pēc teorētiski apgūtajām zināšanām tādos studijuursos, kā “Vadības teorija”, “Informācijas tehnoloģijas”, “Sabiedriskās attiecības”, “Komunikācijas teorija”, “Sociālā psiholoģija”.

Studiju kursu un prakses darbu īstenošanā un pilnveidē tiek iesaistīti darba devēji (piemēram, aicināti vadīt atsevišķas seminārnodarbības, nodarbības var tikt organizētas kā pieredzes apmaiņas vizītes vai mācību ekskursijas darba vietās uz uzņēmumiem, u. tml.).

Ar vairākiem darba devējiem, piemēram, AS Liepājas papīrs, SIA Iepirkumu grupa veikalu tīkls TOP, RIMI veikalu ķēde, AAS ERGO, LIAA, SIA Kurzemes Biznesa inkubators, u.c., ir izveidojusies ilggadēja sadarbība saistībā ar studējošo prakses vietu nodrošināšanu. Ja studējošie savu prakses darbu ietvaros veic uzņēmējam svarīgus pētījumus un izrāda iniciatīvu, tad dažkārt visa studiju procesa gaitā ir iespēja vienā uzņēmumā veikt visu prakšu uzdevumus (atbilstoši studiju plāna laika grafikam un veicamajiem

uzdevumiem saskaņā ar studiju kursa aprakstiem). Dažkārt, jau studiju laikā studējošais uzsāk savas pirmās profesionālās darba gaitas tieši prakses uzņēmumā.

Pēdējo gadu laikā īpaši populāra studējošo vidū kļūst arī ERASMUS+ projekta piedāvātā iespēja doties praksē uz ārvalstu uzņēmumiem gan studiju laikā, gan pēcstudijām.

Lai veicinātu pētnieciskās kompetences attīstību, studējošajiem ir iespēja studijuursos un paralēli darba vidē analizēt un padziļināti pētīt viņus interesējošas problēmas nozarē, izstrādāt empīriskos pētījumus gan studiju darbu, gan prakses darbu un bakalaura darba izstrādes gaitā.

Studiju procesā tiek ņemtas vērā studējošā priekšzināšanas, iepriekšējā pieredze un dažādie mācīšanās stili, līdz ar to izstrādātā studiju programma tiek īstenota fleksibili. Pakāpeniski mainās arī studiju fiziskā vide: auditorijas ir ērti pārveidojamas grupu darbam, individuālajam darbam, studējošie var izmantot digitālās tehnoloģijas.

## **2.5. Analīze un novērtējums par studējošo noslēguma darbu tēmām, to aktualitāti nozarē, tajā skaitā darba tirgū, un noslēguma darbu vērtējumiem.**

Studiju programmas “Biznesa un organizācijas vadība” studējošo noslēguma darbu (bakalaura darbu) pētījumi tiek veikti teorijas un darba vidē balstīta pētījuma mijsakarībās. Bakalaura darba plānošana, izstrāde, un noslēguma prezentācijas materiālu izstrāde notiek ciešā sadarbībā un virsvadībā ar iepriekš no studējošā puses izvēlētu un fakultātes domē apstiprinātu mācībspēku, atbilstoši izvēlētajam pētījuma virzienam. Savu praktiskā pētījuma sadaļu studējošais izstrādā atrodoties pirmsdiploma praksē, saskaņā ar pētāmā uzņēmuma vadības un LiepU mācībspēka – darba vadītāja kopīgi izstrādātiem pētījuma uzdevumiem.

Atbilstoši LiepU zinātnisko darbu izstrādes un noformēšanas nosacījumiem sagatavotu gala bakalaura darba versiju iesniedz VSZ fakultātē, kur VSZF dekāns kopīgi ar studiju programmas direktoru izvērtē un VSZF domē apstiprina bakalaura darba recenzentu, kas nav LiepU mācībspēks, bet ir atbilstošā pētījuma nozares profesionālis (darba devējs). Pēc recenzenta pozitīva vērtējuma saņemšanas, studējošais gatavoja sava noslēguma darba pētījuma rezultātu prezentēšanai bakalaura darba aizstāvēšanas komisijai, kuras sastāvā ir neatkarīgi, atbilstošo nozaru speciālisti – darba devēji, kas iepriekš bakalaura darba izstrādes vai recenzēšanas procesā nav iesaistījušies.

Noslēgumā studējošais saņem summatīvu vērtējumu, ko veido bakalaura darba aizstāvēšanas komisijas locekļu, recenzenta un darba vadītāja vērtējums, pēc studējošā pozitīvas sava pētījuma rezultātu publiskas prezentēšanas bakalaura darba aizstāvēšanas konferencē.

Vadoties gan pēc recenzentu vērtējumiem, gan noslēguma darba aizstāvēšanas komisijas pārstāvju vērtējumiem, var secināt, ka izstrādātie bakalaura darbi tiek pozitīvi novērtēti – par to liecina gan komisijas locekļu, gan darba devēju pozitīvās atsauksmes un vērtējumi.

Studējošo noslēguma darbu temati par pašnovērtējuma periodu ir skatāmi šī ziņojuma **III.2.5.2.pielikumā**. Studējošo darba tēmas ir atbilstošas uzņēmējdarbības jomas uzņēmumu vajadzībām un problēmjautājumiem, aktualitātēm darba tirgū un svarīgiem uzņēmēju pasūtījumu tematiem. Par to liecina darba devēju atsauksmes gan regulārajās tikšanās reizēs, gan bakalaura darba aizstāvēšanas procesos, u.tml.

Par to, ka studējošie veic aktuālus bakalaura darba pētījumus, kuru rezultātus var izmantot vai nu konkrēta uzņēmuma turpmākas darbības sekmēšanā, vai pat arī kādā no uzņēmējdarbības jomām, liecina bakalaura darbu nosaukumi, piemēram:

- Liepājas pilsētas pašvaldības publiskās diplomātijas metožu pilnveide sadarbībai ar Darmštati

- LIAA Liepājas biznesa inkubatora uzņēmumu sabiedrisko attiecību pilnveide
- Biedrības "KBI Biznesa HUB" piedāvātā biznesa atbalsta instrumenta pilnveide
- Debitoru parādu pārraudzības pilnveide AS "Latvenergo"
- Liepājas ostas infrastruktūras pārvaldība
- Programmas izstrāde pūļa finansējuma ar atbildību piesaistīšanai biedrības "KBI Biznesa HUB" inkubējamo MVU interesēm
- Jauno darbinieku adaptācijas procesa pilnveidošanas iespējas A/S "Liepājas papīrs"
- Darbinieku izdegšanas sindroma mazināšanas iespējas SIA "Liepājas Olimpiskais centrs"

## 2.6. Analīze un novērtējums par studējošo, absolventu un darba devēju aptauju rezultātiem, to izmantošanu studiju satura un kvalitātes pilnveidē, sniedzot piemērus.

### Studējošo aptaujas rezultāti

Katra studiju gada noslēgumā studējošie piedalās aptaujā, kurā galvenokārt tiek piedāvāts novērtēt studiju kvalitāti, studiju programmas nodrošinājumu un praksi organizāciju.

2018./2019. studiju gada noslēgumā studējošo aptaujā piedalījās 34 pilna laika un 26 nepilna laika studējošie – kopā 60.

Studiju programmā studējošie studē gan par valsts finansētajiem līdzekļiem, gan par personīgajiem līdzekļiem. No visiem aptaujātajiem – 25 studē par Valsts budžeta līdzekļiem, 32 par personīgajiem līdzekļiem, bet 3 ir studējuši gan par valsts budžeta, gan par personīgajiem līdzekļiem.

Apkopojot aptaujas rezultātus, var secināt, ka: uz jautājumu par savu apmierinātību ar studiju izvēli 44 (73% no atbildējušiem) studējošie ir atbildējuši, ka pārsvarā ir apmierināti, 10 (17%) – ļoti apmierināti, bet neapmierinātie ir tikai 5 (8%), un 1 (2%) ir bijis grūti atbildēt.

Tātad, vismaz 90% studējošo izvēloties studēt BOV programmā, ir apmierināti ar savu izvēli.

Aptaujā tika uzdots jautājums par studiju programmas novērtējuma dažādiem aspektiem, t.sk.:

- studiju kvalitāte: *iegūtās atbildes* labi – 28 (47%); viduvēji – 26 (43%); slikti – 5 (8%); nav atbildes – 1 (2%);
- piedāvātās iespējas iepazīties ar nozares specifiku arī ārpus lekcijām: *iegūtās atbildes* ļoti labi – 4 (7%); labi – 22 (36%); viduvēji – 22 (36%); slikti – 11 (18%); ļoti slikti – 2 (3%);
- studiju laikā iegūtās zināšanas, prasmes un kompetences: *iegūtās atbildes* ļoti labi – 4 (7%); labi – 34 (57%); viduvēji – 15 (25%); slikti – 5 (8%); nav atbildes – 2 (3%).

Lai gan iepriekš varēja secināt, ka studējošie ir apmierināti ar savu izvēlēto studiju programmu, tomēr, vismaz 43% uzskata, ka studiju kvalitāte ir viduvēja un 8% uzskata, ka tā ir pat slikta. 36% studējošo uzskata, ka ārpus lekcijām iespējas iepazīties ar nozares specifiku ir gan labas, gan viduvējas, bet par sliktu šo iespēju uzskata vismaz 21%. Vismaz 64% uzskata, ka studiju laikā iegūtās zināšanas, prasmes un kompetence ir laba.

Aptaujā studentiem bija iespēja novērtēt studiju programmas nodrošinājumu:

- ar literatūru un metodiskajiem materiāliem: *iegūtās atbildes* ļoti labi – 8 (13%); labi – 36 (60%); viduvēji – 13 (22%); ļoti slikti – 3 (5%);
- materiāli tehniskais nodrošinājums: *iegūtās atbildes* ļoti labi – 6 (10%); labi – 35 (58%); viduvēji – 18 (30%); slikti – 1 (2%);
- kursu apguve Moodle sistēmā: *iegūtās atbildes* labi – 21 (35%); viduvēji – 24 (40%); slikti – 12 (20%); ļoti slikti – 3 (5%);

- papildinājums ar radošām nodarbībām: *iegūtās atbildes* ļoti labi – 2 (4%); labi – 15 (25%); viduvēji – 30 (50%); slikti – 12 (20%); ļoti slikti – 1 (2%);
- piedāvātās papildu iespējas piedalīties dažādās LiepU zinātniskajās konferencēs, semināros,ursos, izstādēs vai cita veida nodarbībās, kuras noder studiju procesā: *iegūtās atbildes* ļoti labi – 6 (10%); labi – 35 (58%); viduvēji – 14 (23%); slikti – 4 (7%); ļoti slikti – 1 (2%);
- docētāju attieksme pret studentiem: *iegūtās atbildes* ļoti labi – 9 (15%); labi – 32 (53%); viduvēji – 16 (27%); slikti – 2 (3%); ļoti slikti – 1 (2%).

Kopumā BOV studiju programmas nodrošinājums ir novērtēts kā labs, īpaši tādās pozīcijās, kā nodrošinājums ar literatūru un metodiskajiem materiāliem (73%), piedāvātās papildu iespējas piedalīties dažādās LiepU aktivitātēs (68%) un docētāju attieksmē pret studējošajiem (68%), savukārt, studiju kursu apguves Moodle sistēmā studējošie ir novērtējuši vairāk viduvēji (40%) un pat slikti (20%).

Tika uzdots jautājums par studiju ietvaros notiekošajām praksēm:

- saturs: *iegūtās atbildes* labi – 18 (30%); viduvēji – 21 (35%); nav atbilde – 21 (35%)
- plānošana: *iegūtās atbildes* labi – 11 (18%); viduvēji – 17 (29%); slikti – 8 (13%); ļoti slikti – 3 (5%); nav atbilde – 21 (35%)
- informācija par tās norisi un veicamajiem uzdevumiem: *iegūtās atbildes* ļoti labi – 1 (2%); labi – 15 (25%); viduvēji – 21 (35%); slikti – 2 (3%); nav atbilde – 21 (35%)
- apgūtās prasmes un iemaņas: *iegūtās atbildes* ļoti labi – 2 (3%); labi – 22 (37%); viduvēji – 10 (17%); slikti – 5 (8%); nav atbilde – 21 (35%)

Iegūtās atbildes ir visai pretrunīgas: kopumā uz šo jautājumu neatbildēja 21 studējošais (35%), jo viņiem prakse vēl nebija norisinājusies, bet tikpat daudz studējošo uzskata, ka studiju prakšu saturs ir viduvējs, un 30% uzskata, ka prakšu saturs ir labs. Vismaz 29% studējošo uzskata, ka plānotais prakses laika periods ir viduvējs un 18% uzskata, ka laika periods ir gan pavisam slikts, gan arī – ka tas ir labs. Vismaz 35% studējošo uzskata, ka informācija par prakses norisi un tajā veicamajiem uzdevumiem ir viduvēja. Savukārt, prakses laikā apgūstamās prasmes un iemaņas vismaz 40% uzskata, kā labas.

Aptaujas noslēgumā studējošajiem ir iespēja sniegt savus ieteikumus studiju procesa uzlabošanai. Kā galvenās vēlmes tika minētas sekojošas:

- sadarboties ar uzņēmumiem; veidot praktiskās ekskursijas uzņēmumos Latvijā un ārvalstīs;
- studentus varētu vest uz Liepājā esošo Biznesa inkubatora pasākumiem, lai veidotas sadarbība, info apmaiņa.
- piesaistīt vairāk ERASMUS+ pasniedzējus;
- piesaistīt vairāk vieslektoros no veiksmīgiem jauniem un pieredzējušiem uzņēmumiem; vairāk piesaistīt reāli strādājošus organizāciju un iestādes vadītājus uz vieslekcijām;
- veidot radošākas lekcijas un samazināt mājās darbus;
- vajadzētu vairāk grupu darbu; vairāk lomu spēles vai situāciju izspēles
- biežāk lekcijas, lai nebūtu sadalīti un varētu pabeigt 3 gadus;
- lekciju organizācija (piektdiena, sestdiena, pirmdiena vai piektdiena, sestdiena, svētdiena);
- varētu ieviest attālinātās nodarbības;
- piedāvāt studentiem prakses vietas jeb tās nodrošināt; izveidot prakšu vietu piedāvājumu vietu / saiti;
- palielināt prakses laiku, viens mēnesis ir par īsu;
- nedalīt prakses laiku divās daļās, pēdējā gada praksi izveidot ilgākam laika periodam.

Studējošo aptaujas rezultāti tiek regulāri analizēti un praktiskie ieteikumi, iespēju robežās, tiek iestrādāti studiju programmas realizācijas procesā. Piemēram, arvien vairāk VSZF vadošie mācībspēki iesaistās pastiprinātas sadarbības veidošanā starp LiepU un uzņēmējdarbības vides speciālistiem, tādējādi iegūstot papildu informāciju par studiju prakses iespējām uzņēmumos un ciešāku praktiskās uzņēmējdarbības iesaisti studiju procesā, t.sk., dažādu aktivitāšu rezultātā tiek organizētas mācību ekskursijas vairāku studiju kursu ietvaros: “Uzņēmējdarbība”, “Uzņēmējdarbības loģistika”, u.c.,

iepazīšanās ar Biznesa inkubatoru piedāvātajām iespējām: “Ievads studijās un specialitātē”, vieslektoru piesaiste gan ERASMUS+ ietvaros, gan ikgadējās LiepU Zinātnes un radošuma dienās (vadošie speciālisti gan no Latvijas bankas, gan LSEZ, gan citu uzņēmumu vadītāji), saskaņā ar dažādu projektu realizāciju LiepU, topošajiem uzņēmējiem tiek piedāvāts praktiķu, uzņēmumu vadītāju un pašizausmes treneru vieslekciju cikls “Ceļojums biznesa pasaulē ar Liepājas Universitāti” (projekta Kurzemes inovāciju granti studentiem jeb KInGS (SAM 1.1.1.3/18/A/004) ietvaros), projekta “Labākas pārvaldības nodrošināšana Liepājas Universitātē” (SAM 8.2.3.0/18/A/017) ietvaros LiepU ir radusi iespēju uzlabot Moodle studiju vides iespējas un pilnveidot pasniedzēju zināšanas par šīs vides iespējām, lai sekmētu studiju procesa norisi, savukārt, SAM 8.2.2. ietvaros pasniedzējiem ir iespēja stažēties dažādos uzņēmumos Latvijā.

Arī par studiju procesa (lekciju un studiju ilguma) realizācijas laiku tiek padomāts – ir nepieciešams un ir iespējams studiju programmas realizāciju nepilna laika studējošajiem samazināt no 4 gadiem un 6 mēnešiem uz 4 gadi un 4 mēneši, kā arī ir mainītas studiju dienas no iepriekš esošajām vismaz 5 sesijām (katras ilgums 1 nedēļa) studiju gadā uz studijām katras otrās nedēļas nogalē – piektdienās un sestdienās, ar divām sesijām – tāpat kā pilna laika studējošajiem. Ir veiktas arī izmaiņas studiju plānā – netiek dalītas prakses vairākās daļās (piemēram, daļa prakses pavasara semestrī, otra daļa rudens semestrī), bet visa viena veida prakse tiek plānota viena semestra ietvaros – tiek iegūts divējāds efekts – vietējie uzņēmēji ir apmierinātāki, jo studējošais var vairāk paveikt un iegūt esot praksē ilgāku laika periodu, kā arī tie studējošie, kas ir izvēlējušies doties ERASMUS+ apmaiņas praksē var realizēt prakses uzdevumus viena brauciena laika perioda ietvaros.

### **Studiju programmu absolventu novērtēšana un darba devēju aptauja**

Studiju programmas absolventu novērtēšana gan saistībā ar studējošo zināšanām, prasmēm un kompetencēm un studiju rezultātu atbilstību profesiju standartam, tiek īstenota saskaņā ar LiepU dokumentu *Studiju rezultātu izvērtējums* (KVS dokuments VS-1-1) un to veic gala/valsts pārbaudījuma komisijas priekšsēdētājs. Intervējot 2018./2019. un 2019./2020. studiju gadu bakalaura darbu aizstāvēšanas komisijas priekšsēdētāju Santu Šmiukši (Mg.oec.), kas ir SIA “Birojs Jums” īpašniece un valdes priekšsēdētāja, kura ikdienā nodarbojas arī ar uzņēmēju konsultēšanu un grāmatvedības pakalpojumu sniegšanu, var secināt, ka: pilna laika studiju programmas absolventu vērtējums pārskata periodā liecina par absolventu spēju demonstrēt daudzpusīgas un vienlaikus dziļas zināšanas, apliecinot prasmi pamatot un argumentēt savu viedokli. Ir novērojamas absolventu spējas uzsākt arī savu uzņēmējdarbību un saskatītas absolventu nodarbinātības iespējas ne tikai Liepājas pilsētā. Nepilna laika studiju programmas absolventu zināšanas un prasmes tiek novērtētas kā atbilstošas studiju līmenim. Lai arī absolventu spējas ir individuālas un atšķirīgas, tās novērtētas kā darba tirgus prasībām atbilstošas.

Lielākā daļa studentu jau strādā. Studenti bakalaura darbu aizstāvēšanā pierāda, ka ļoti labi prot izmantot tādas darba metodes un formas, kas atbilst darba tirgus prasībām. Studenti savu jomu pārzina ļoti labi, ir plašas zināšanas pētījuma jomā, pētnieciskās prasmes ir pietiekamas, ko apliecina vērtējumi no 7 līdz 9.

Pētnieciskās prasmes, teorētiskās zināšanas vadībā, mārketingā, personāla vadībā, uzņēmējdarbības psiholoģijā, finanšu plānošanā, prezentēšanā, stratēģiskā plānošanā, tirgus izpētē studentiem ir pietiekamas.

Studenti atbilstoši iegūstamajai kvalifikācijai spēj veikt pētījumus, datu apkopošanu un analīzi, prot apkopot nozares specifikai atbilstošus secinājumus un veikt priekšlikumu izstrādi. Studiju rezultāti atbilst akadēmiskajam prasību kopumam, teorētisko zināšanu, informācijas iegūšanas un analīzes prasmēm, kā arī pievienotās vērtības radīšanai konkrētajā nozarē. Studentu iegūtās zināšanas, prasmes un kompetences veiksmīgi pielietojamas uzņēmumu, organizāciju un iestāžu iekšējās un ārējās komunikācijas analīzei un turpmākajam izvērtējumam, kā arī rekomendāciju sniegšanai un ieviešanai turpmākās darbības pilnveidošanai.

Studentiem ir prasme atrast nepieciešamo informāciju, veikt pētījumus, apkopot dažāda rakstura informāciju un analizēt to, kā arī izdarīt secinājumus un sniegt priekšlikumus. Studentiem ir pietiekamas

pētnieciskās prasmes komunikācijas un sabiedrisko attiecību efektivitātes izvērtēšanā, kas ir saistoši jebkurā uzņēmumā, kā arī kompetence sniegt priekšlikumus šajā jomā, kas secīgi veido pozitīvāku uzņēmuma darbības rezultātu (ražīgumu, ciklu), tēlu, kolektīva iekšējo mikroklimatu u.c. Studentiem ir pietiekamas pētnieciskās, analītiskās un informācijas avotu atrašanas spējas.

Studenti prot izmantot dažādas darba metodes gan dokumentu analīzē, gan arī informācijas vākšanā un apkopošanā.

Studentu komunikācijas prasmes vērtējamas kā ļoti labas, studenti ir elastīgi un erudīti, spēj prezentēt un aizstāvēt savu izvirzīto viedokli un darbu.

Studiju programmas apgūšana dod iespēju studējošajiem paaugstināt savu profesionālo kompetenci. Tā neapšaubāmi ir lietderīga, īpaši reģiona attīstības veicināšanas kontekstā.

Atsevišķās jomās – nodokļi, uzņēmējdarbības normatīvie akti - studentiem būtu jāuzlabo juridiskās zināšanas.

Kopumā studiju programmā “Biznesa un organizācijas vadība” tiek saskatīta perspektīva, lieliskas attīstības iespējas, jo pieprasījums pēc kvalificētiem vadītājiem pieaug un var prognozēt, ka Liepājā un Kurzemes reģionā turpinās pieaugt. Liepājas Universitāte ir ļoti laba iespēja reģiona ietvaros iegūt augstāko izglītību vadībā, attīstot arī uzņēmējdarbības spējas.”

Kopumā raksturojot studējošo zināšanu, prasmju un kompetenču atbilstību studiju līmenim un iegūstamajai kvalifikācijai, gala/valsts pārbaudījumu komisijas locekļi - darba devēji norāda, ka: studējošo zināšanas, prasmes un kompetences ir atbilstošas studiju līmenim un iegūstamajai kvalifikācijai; studiju rezultāti atbilst profesijas standartam – uzņēmumu vadītājs; studentu iegūtās zināšanas, prasmes un kompetences noteikti ir pietiekamas, lai veiksmīgi iekļautos darba tirgū.

Informācija par piedāvāto izglītību darba devēju skatījumā tiek iegūta arī aptaujājot studentu prakses darbu vadītājus – darba devējus prakses vietās, saņemot vērtējumu par studentu teorētisko un praktisko sagatavotības līmeni, atbilstoši darba tirgus prasībām.

Darba devēji norāda, ka studentu kompetences ir atbilstošas studiju līmenim un iegūstamajai kvalifikācijai, t.sk., pietiekošas gan teorētiskās, gan praktiskās prasmes, arī analītiskās prasmes. Studiju un prakses rezultāti ir atbilstoši profesiju standartam.

Prakšu vadītāji atzinīgi vērtē to, ka prakšu laikā studentiem ir iespēja īstenot dažādus uzdevumus, lai tādējādi pārliecinātos par savām darba spējām un izjust gandarījumu par paveikto. Prakšu vadītāju viedokļu apkopotā informācija liecina par to, ka studenti uzticētos pienākumus veic precīzi un atbildīgi, prot pārvaldīt dažādas datorprogrammas, lai apstrādātu informāciju, ir prasme sadarboties un komunicēt ar kolēģiem, ar sadarbības partneriem un dažādu aktivitāšu un pasākumu organizēšanā iesaistītām personām.

Prakses pārstāvošās organizācijas pārstāvji atzīmē, ka studentiem ir iegūtas pietiekamas teorētiskās zināšanas, lai varētu kopā ar darbiniekiem vienā komandā īstenot plānotos uzdevumus, studenti aktīvi un ar interesi piedalās pasākumu, mārketinga aktivitāšu izstrādē un īstenošanā. Prakšu vērtējumos tiek norādīta studentu labā teorētiskā un praktiskā sagatavotība, studentu spēja patstāvīgi plānot darbu gaitu, prasme tikt galā ar sarežģītām situācijām, labās svešvalodu zināšanas.

Katru gadu tiek veikta arī **absolventu aptauja**.

Lai gan studiju programmā “Biznesa un organizācijas vadība” pēc būtisko izmaiņu veikšanas 2016./2017. studiju gadā, vēl nav absolventu, kuri būtu guvuši studiju programmu iestrādātos pilnveidojumus un uzlabojumus, tomēr, aptaujājot iepriekšējo studiju gadu absolventus ir iegūti rezultāti, kas var būt noderīgi arī turpmāk pilnveidojot studiju procesu.

Piemēram, 2018./2019. studiju gada ietvaros tika aptaujāti iepriekšējo divu gadu absolventi, no kuriem atsaucās pavisam 16, t.sk. 4 2018. gada absolventi un 12 2017. gada absolventi.

Galvenie aptaujas rezultāti ir sekojoši:

*Vai pēc LiepU absolvēšanas Jūs turpināt studijas?* Jā, nākamā līmenī LiepU – 4; Jā, nākamā līmenī citā Latvijas augstskolā – 3; Jā, nākamā līmenī ārzemēs 0; Nē, neturpinu – 9

*Vai Jūs šobrīd strādājat?* Jā – 16

*Jūsu amats esošajā darba vietā:* Personāldaļas priekšniece; Pārdošanas direktors; Iepirkumu speciāliste; Debitoru grāmatvede; Grāmatvede, Valdes pr-tāja; Personāla speciālists; Valdes loceklis; Sēklas šķirotāja; Pārdevējs; Lietvedis; Personāla vadītājs; Biroja administratore; Futbolists, uzņēmuma valdes priekšsēdētājs; Ekonomiste; Valdes loceklis; Galvenais nodokļu inspektors

*Vai uzsākot esošās darba attiecības Darba devējam bija būtiska Jūsu iegūtā izglītība un /vai grāds LiepU?* Jā – 4; Nē – 7; Grūti pateikt – 5

*Lūdzu, novērtējiet savas iegūtās izglītības un/vai grāda atbilstību Jūsu darba pienākumiem?* Pilnībā atbilst – 2; Daļēji atbilst – 9; Daļēji neatbilst – 1; Pilnībā neatbilst – 1; Nevaru novērtēt, jo nestrādāju atbilstoši iegūtajai izglītībai un/vai grādam – 3

*Cik lielā mērā Jūs piekrītat/nepiekrītat apgalvojumiem par Jūsu absolvēto studiju programmu:*

Studiju programma ir kvalitatīva: pilnīgi piekrītu – 1, daļēji piekrītu – 13, daļēji nepiekrītu – 2, pilnīgi nepiekrītu – 0

Studiju programma ir konkurētspējīga Latvijā: pilnīgi piekrītu – 2, daļēji piekrītu – 11, daļēji nepiekrītu – 3, pilnīgi nepiekrītu – 0

Studiju programma sagatavo darba tirgū konkurētspējīgus darbiniekus: pilnīgi piekrītu – 2, daļēji piekrītu – 7, daļēji nepiekrītu – 7, pilnīgi nepiekrītu – 0

Studiju programmas saturs atbilst jaunākajām attīstības tendencēm: pilnīgi piekrītu – 3, daļēji piekrītu – 8, daļēji nepiekrītu – 5, pilnīgi nepiekrītu – 0

Studiju laikā iegūtās zināšanas, prasmes un kompetences atbilst mūsdienu darba tirgus prasībām: pilnīgi piekrītu – 3, daļēji piekrītu – 8, daļēji nepiekrītu – 4, pilnīgi nepiekrītu – 1

Ieteikumi studiju programmas / LiepU pilnveidei:

- vairāk vieslektoros; piesaistīt motivētus pasniedzējus, ka arī sekot līdzi laikmetam un mācīt to, kas nepieciešams, lai absolventi izdzīvotu reālā darba tirgū.
- Organizēt ciešāku sadarbību starp studentiem un uzņēmējiem, izrādot iniciatīvu tos iesaistīt darba tirgū. Doties uz reāliem uzņēmumiem un iepazīt to darbību.
- Ja ne lekciju ietvaros, tad blakus nodarbību ietvaros - mācīt to, kas reālā biznesa vidē notiek (dzīvi piemēri, analīzes, stratēģijas izveide, problēmu risināšana) - ar sausu teoriju nav gana. Mācīt un informēt par reālo darba tirgu, par reāliem darba pienākumiem.

## **2.7. Sniegt novērtējumu par studējošo ienākošās un izejošās mobilitātes iespējām, izmantoto iespēju skaita dinamiku un mobilitātes laikā apgūto studiju kursu atzišanu.**

ERASMUS mobilitātes programmas piedāvājumus ikgadēji izmanto visu virzienā pārstāvēto bakalaura studiju programmu studenti. Aktīvākie šajā ziņā ir TUR un BOV programmās studējošie. Atzīmējams, ka BOV programmā šo iespēju izmanto arī nepilna laika studenti – īpaši prakses iegūšanai ārvalstu uzņēmumos.

ERASMUS mobilitātes programmas iespējas neizmanto maģistra studiju programmā studējošie, kas varētu būt skaidrojams ar salīdzinoši īso studiju periodu, nodarbinātību un to, ka programmas iespējas zināšanu un pieredzes ieguvei tikušas izmantotas jau iepriekšējos studiju periodos.

Pirms studējošais dodas kādā no mobilitātes pasākumiem, tiek apzinātas konkrētu studiju kursu apguves vai prakses uzdevumu izpildes iespējas ārvalstu partnerinstitūcijā. Ja studējošais dodas praksē, tad neatkarīgi no prakses uzturēšanās atrašanās vietas (Latvijā vai ārvalstīs), tiek veikti tādi prakses uzdevumi, kas ir paredzēti studiju programmas prakses aprakstos. Savukārt, ja studējošais dodas studiju mobilitātē, tad sākotnēji studējošais kopā ar studiju programmas direktoru izvērtē studiju piedāvājumu, tā apguves iespējas un atbilstību BOV studiju plānam.

Atgriežoties no studijām ārvalstīs programmas direktors veic studiju kursu atzišanas/pielīdzināšanas procedūru saskaņā ar LiepU u.c. normatīvajiem dokumentiem.

Studiju virziena "Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība" profesionālā bakalaura studiju programmas **"Biznesa un organizācijas vadība" studējošo ERASMUS mobilitāte ārvalstu partnerinstitūcijās** laika periodā no 2013./2014. studiju gada līdz 2019./2020. studiju gadam

Studiju gads	Studiju programma	Studējošo skaits	Ārvalstu institūcija	Valsts	Studijas vai prakse
2013/2014	BOV	4	Centrāl-Maķedonijas Tehniskās izglītības institūts Sjerrā	Grieķija	studijas
	BOV	1	Karabuk Universitāte	Turcija	studijas
	KomVad	1	Klaipēdas Universitāte	Lietuva	studijas
	KomVad	1	Šmalkalden profesionālā Universitāte	Vācija	studijas
2014/2015	KomVad	2	Viļņas Universitāte	Lietuva	studijas
	KomVad	1	Klaipēdas Universitāte	Lietuva	studijas
	KomVad	4	Epirus Tehnoloģiskā izglītības institūts	Grieķija	studijas
	NBOV	1	Centrāl-Maķedonijas Tehniskās izglītības institūts Sjerrā	Grieķija	studijas
2015/2016	BOV	1	Centrāl-Maķedonijas Tehniskās izglītības institūts Sjerrā	Grieķija	studijas



	KomVad	1	Profesionālās izglītības centrs "Allmond Link"	Lielbritānija	prakse
	NBOV	1	Centrāl-Maķedonijas Tehniskās izglītības institūts Sjerrā	Grieķija	studijas
2016/2017	KomVad	1	Matej Bel Universitāte	Slovākija	studijas
2017/2018	BOV	2	Centrāl-Maķedonijas Tehniskās izglītības institūts Sjerrā	Grieķija	studijas
2018/2019	BOV	1	GR Construction AB	Zviedrija	prakse
	BOV	1	Centrāl-Maķedonijas Tehniskās izglītības institūts Sjerrā	Grieķija	studijas
	BOV	2	Budapeštas Metropoles Lietišķo zinātņu universitāte	Ungārija	studijas
	KomVad	1	Šauļu Universitāte	Lietuva	studijas
2019/2020	BOV	1	HB Lazertagas SIA	Lietuva	prakse
	NBOV	1	Baltic Workboats AS	Igaunija	prakse
	NBOV	1	Swedland AB (Zviedrija)	Zviedrija	prakse
	NBOV	1	Skaraterminalen AB	Zviedrija	prakse

### III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums)

**3.1. Novērtēt resursu un nodrošinājuma (studiju bāzes, zinātnes bāzes (ja attiecināms), informatīvās bāzes (tai skaitā bibliotēkas), materiāli tehniskās bāzes un finansiāli bāzes) atbilstību studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un studiju rezultātu sasniegšanai, sniegt piemērus. Veicot novērtējumu iespējams norādīt atsauci uz II. daļas 3. nodaļas 3.1.- 3.3. kritērijos sniegto informāciju.**

Studiju programmas realizācijas nodrošināšanai tiek izmantoti jau II.daļas 3.nodaļas 3.1.-3.3. kritērijos minētie resursi un to nodrošinājums.

**3.2. Studiju un zinātnes bāzes, tajā skaitā resursu, kuri tiek nodrošināti sadarbības ietvaros ar citām zinātniskajām institūcijām un augstākās izglītības iestādēm, novērtējums (attiecināms uz doktora studiju programmām).**

### **III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (4. Mācībspēki)**

**4.1. Mācībspēku sastāva izmaiņu analīze un novērtējums par pārskata periodu, to ietekme uz studiju kvalitāti.**

Tā kā studiju programmā 2016./2017. studiju gadā tika veiktas būtiskas izmaiņas, tad līdz šim brīdim būtiskas mācībspēku sastāva izmaiņas nav notikušas. Lai novērstu studiju kursu sadrumstalotību vairāki studiju kursi tiek plānoti apvienot, kopumā viena studiju kursa ietvaros nodrošinot vismaz 4KP.

Atsevišķu studiju kursu praktiskās daļas realizācijai un tuvināšanai darba tirgus prasībām, kā pasniedzēji tiek pieaicināti gan bijušie absolventi, piemēram, Uldis Zupa, Kaspars Vārpiņš, Ģirts Vagotiņš - Vagulis, u.c., gan pašreizējie nozares profesionāļi (piemēram, SIA "Kurzemes Biznesa inkubators" pārstāvji, pašvaldības iestāžu vadītāji, u.tml.), par kuriem jau tika minēts 2.6.sadaļā.

Kā starptautiski pieaicināti pasniedzēji ir minami viespasniedzēji, kuri tiek piesaistīti Liepājas Universitātē realizējamo dažādo SAM projektu ietvaros, piemēram, Regimijus Kinderis, kā arī jau ilgstoši sadarbība notiek ar Bredas Tehniskās Universitātes pasniedzējiem, piemēram, Frans de Jong, Maartin van Rijn, u.tml. Savukārt, veiksmīga sadarbība veidojas arī ar ERASMUS+ mobilitātes projektā iesaistītajiem pasniedzējiem, piemēram, no Varnas Ekonomikas augstskolas (Bulgārija), Lietišķās biznesa koledžas (Lietuva), Klaipēdas Universitātes (Klaipēda), u.tml.

Ļoti veiksmīga sadarbība izveidojās 2017./2018. studiju gadā ar viespasniedzēju, Fulbraita stipendiāti no ASV Kathleen Lafferty, kura laika periodā no 02. februāra līdz 26. jūnijam 2018. gadā studiju programmā studējošajiem pasniedza tādus studiju kursus, kā "Mārketing", "Uzņēmējdarbība" u.c.

Informācija par studiju programmā kopumā regulāri iesaistītajiem mācībspēkiem ir atrodamā šī ziņojuma sadaļā II – Studiju virziena raksturojums (3. Studiju virziena resursi un nodrošinājums).

**4.2. Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku (akadēmiskā personāla, viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu) kvalifikācijas atbilstības studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām novērtējums. Sniegt informāciju par to, kā mācībspēku kvalifikācija palīdz sasniegt studiju rezultātus.**

Informācija par studiju programmā iesaistītajiem mācībspēkiem ir atrodama šī ziņojuma sadaļā II – Studiju virziena raksturojums (3. Studiju virziena resursi un nodrošinājums). Visi studiju programmā iesaistītie mācībspēki - pasniedzēji, t.sk. viespasniedzēji, atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām (piemēram, Augstskolu likums). Mācībspēku – praktiķu iesaiste palīdz studējošajiem nodrošināt teorijas un prakses kopsakarību labāku izpratni, diemžēl, dažādu nozaru profesionāļi nav ieinteresēti darboties kā mācībspēki, gan savas aizņemtības dēļ, gan zemā atalgojuma dēļ. Pārsvārā gadījumos – nozaru profesionāļi un eksperti studiju procesā iesaistās neregulāri – vai nu ar dažām vieslekcijām vai savas pieredzes stāstu kādā no studiju kursiem, vai prakses vietas nodrošināšanā un gala valsts pārbaudījumu komisijas sastāvā.

Programmas mērķu sasniegšanā un uzdevumu realizācijā iepriekšējā pārskata periodā, kā arī patlaban ir iesaistīti dažādu LiepU fakultāšu mācībspēki, pilsētas un reģiona dažādu uzņēmējdarbību atbalstošu, valstisku un nevalstisku institūciju speciālisti, konkrētajā jomā pilsētā atzīti praktiķi, un vieslektori no LiepU partneru augstskolām Latvijā un ārvalstīs.

Pavisam studiju programmas īstenošanā ir iesaistīti 29 mācībspēki, no kuriem ievēlēti LiepU ir 19, t.sk., ar doktora grādu 9, ir 4 zinātniskā grāda pretendenti, no kuriem ievēlēts ir 1, ir 1 patstāvīgi piesaistāmais ārvalstu vieslektors (konkrētāka informācija par studiju programmā piesaistītajiem mācībspēkiem skatāma **II.3.6.A. pielikumā**).

Studiju programma tiek realizēta tikai latviešu valodā.

**4.3. Informācija par doktora studiju programmas īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla zinātnisko publikāciju skaitu pārskata periodā, pievienojot svarīgāko publikāciju sarakstu, kas publicētas žurnālos, kuri tiek indeksēti datubāzēs Scopus vai WoS CC. Sociālajās zinātnēs un humanitārajās un mākslas zinātnēs var papildus skaitīt zinātniskās publikācijas žurnālos, kas tiek indeksēti ERIH+ (ja piemērojams).**

**4.4. Informācija par doktora studiju programmas īstenojošā iesaistītā akadēmiskā personāla iesaisti pētniecības projektos kā projekta vadītājiem vai galvenajiem izpildītājiem/ apakšprojektu vadītājiem/ vadošajiem pētniekiem, norādot attiecīgā projekta nosaukumu, finansējuma avotu, finansējuma apmēru. Informāciju sniegt par pārskata periodu (ja attiecināms).**

**4.5. Sniegt piemērus akadēmiskā personāla iesaistei zinātniskajā pētniecībā un/vai mākslinieciskajā jaunradē gan nacionālā, gan starptautiskā līmenī (studiju programmas saturam atbilstošajās jomās) un iegūtās informācijas pielietojumam studiju procesā.**

Kā pozitīvu momentu akadēmiskā personāla iesaistei zinātniskajā pētniecībā var vērtēt dažādu Liepājas Universitātes struktūrvienību – pētniecības institūtu pētnieku sadarbību ar akadēmisko personālu un iesaistīšanos studiju procesa nodrošināšanā, veidojot sadarbību zinātnisko publikāciju izstrādē, kuru praktisko pētījumu rezultāti dažkārt ir studējošā gala noslēguma pētījuma (bakalaura darba) laikā

iegūtās atziņas un rezultāti, un dažādu kopīgu projektu realizēšanā un izstrādē.

Piemēram,

- Līduma, D., Kairēna, A., & Priedens, M. COMPARATIVE ANALYSIS OF LEADING PORTS OF LATVIA: COMPETITIVENESS OF LIEPAJA PORT. Problems of Management in the 21st Century, Problems of Management in the 21st Century, 10(1), Continuous. presented at the June/2015. Retrieved from <http://www.journals.indexcopernicus.com/abstract.php?icid=1162068>

- Līduma D, Kairēna A, Lūsēna-Ezera I, Šimkus M. DEVELOPMENT OF PUBLIC TRANSPORT: FUTURE CHALLENGES OF LIEPAJA` S TRAM (LATVIA). Problems of Management in the 21st Century [Internet]. 2016; 11 (1): Continuous. Available from: <http://www.journals.indexcopernicus.com/abstract.php?icid=1209716>

- Vasiļevska D, Līduma D, Melberga K. FACTORS AFFECTING INNOVATIONS IN SERVICE SECTOR ENTERPRISES: THE CASE OF LIEPAJA. Problems of Management in the 21st Century [Internet]. 2017; 12 (1): Continuous. Available from: <http://oaji.net/articles/2017/450-1500448535.pdf>

- Līduma D, Orlovskis Ā, Drišļuks U, Dreģe A. CONTEMPORARY MUSIC PRODUCT SELLING EXPERIENCE IN LATVIA AND EUROPE. Problems of Management in the 21st Century [Internet]. 2018; 13 (1): Continuous. Available from: <http://oaji.net/articles/2017/450-1534000996.pdf>

Studiju procesa sekmīgākai norisei un realizācijai tiek veicināta studējošo mobilitāte (studiju rezultātu atzīšana), studējošie iesaistās akadēmiskā personāla iniciētos pētījumos un sociālās aktivitātēs sabiedrībā, tādējādi gūstot nozīmīgu pieredzi, izmantojot studijās apgūto praksē un veicot arī zinātniski pētniecisko darbību. Īstenojot iekšējo kvalitātes nodrošināšanas politiku, studiju programma tiek īstenota tā, lai studējošie tiktu iedrošināti aktīvi iesaistīties studiju procesa un zinātniskās pētniecības pilnveidošanā.

Tai skaitā, tiek piedāvātas daudzveidīgas studijās sasniegto rezultātu vērtēšanas formas, maksimāli integrējot vērtēšanas sistēmā materiālus, kas ir aktuāli studējošiem prakses laikā uzņēmumos un organizācijās. Tādējādi, studiju procesa ietvaros studējošais saņem praksē balstītu atbalstu atbilstoši tam, kas konkrētajā prakses posmā ir aktuālākais.

Plašāka informācija par pētnieciskās darbības aktualitātēm un norisēm ir atrodama šī ziņojuma sadaļā II – Studiju virziena raksturojums (4. Zinātniskā pētniecība un mākslinieciskā jaunrade).

#### **4.6. Mācībspēku sadarbības novērtējums, norādot mehānismus sadarbības veicināšanai, studiju kursu/ moduļu savstarpējās sasaistes nodrošināšanā. Norādīt arī studējošo un mācībspēku skaita attiecību studiju programmas ietvaros (pašnovērtējuma ziņojuma iesniegšanas brīdī).**

Studiju programmā nodarbinātie mācībspēki sadarbojas gan kopīgu pētījumu, gan projektu izstrādē un realizēšanā (piemēram, sadarbībā ar Ventspils Augstskolu, SIA “Kurzemes Biznesa inkubators”, Ventspils Augsto tehnoloģiju parks, 2019.gadā ir uzsākta SAM 1.1.1.1.3. projekta “Kurzemes Inovāciju granti studentiem” jeb saīsinājumā “KInGS” realizācija), gan arī kopīgu studiju kursu satura izstrādē un informācijas apmaiņā par aktualitātēm nozarē – tiekoties dažādās nozares izstādēs (ikgadējās Uzņēmējdarbības dienas Kurzēmē), konferencēs (starptautiska vadītāju ikgadējā konference EBIT), semināros (seminārs Ideāls vadītājs, u.tml.) un tīklošanās pasākumos (diskusiju pasākumā “Nākamās paaudzes inovācijas jaunu darba vietu radīšanā pilsētās” Ventspilī), u.c.

Pašnovērtējuma ziņojuma iesniegšanas brīdī programmas ietvaros ir iesaistīti 28 pasniedzēji uz 100 studējošajiem.

# Pielikumi

III. Studiju programmas raksturojums - 1. Studiju programmas raksturojošie parametri		
Kopīgās studiju programmas atbilstība Augstskolu likuma prasībām (tabula)		
Statistika par studējošajiem pārskata periodā	2019_akredit_5.pielikums_BOV_stud_statistika.pdf	2019_akredit_5.pielikums_BOV_stud_statistika_EN.pdf
III. Studiju programmas raksturojums - 2. Studiju saturs un īstenošana		
Studiju programmas atbilstība valsts izglītības standartam	2019_akredit_6.pielikums_BOV_atbilstiba_valsts_izgl_stand.pdf	2019_akredit_6.pielikums_BOV_atbilstiba_valsts_izgl_stand_EN.pdf
Studiju programmā iegūstamās kvalifikācijas atbilstību profesijas standartam (ja piemērojams)	2019_akredit_7.pielikums_BOV_atbilst_prof_st.pdf	2019_akredit_7.pielikums_BOV_atbilst_prof_st_ENG.pdf
Studiju programmas atbilstību atbilstošās nozares specifiskajam normatīvajam regulējumam (ja piemērojams)		
Studiju kursu/ moduļu kartējums studiju programmas studiju rezultātu sasniegšanai	2019_akredit_8.pielikums_BOV_kartejums.pdf	2019_akredit_8.pielikums_BOV_kartejums_EN.pdf
Studiju programmas plāns (katram studiju programmas īstenošanas veidam un formai)	2019_akredit_9.pielikums_BOV_Studiju_plans.pdf	2019_akredit_9.pielikums_BOV_Studiju_plans_EN.pdf
Studiju kursu/ moduļu apraksti	AKREDITACIJA_Studiju_kursu_apraksti_BOV_2020_02042020.pdf	AKREDITACIJA_Studiju_kursu_apraksti_BOV_2020_ENG_02042020.pdf
Studiju programmas raksturojums - Citi obligātie pielikumi		
Par studiju programmas apgūšanu izsniedzamā diploma paraugs	Paraugi_dipl_dipl_pielik_BOV_LV.pdf	Paraugi_dipl_dipl_pielik_BOV_ENG.pdf
Dokuments, kas apliecina, ka augstskola vai koledža studējošajiem nodrošinās iespējas turpināt izglītības ieguvī citā studiju programmā vai citā augstskolā/ koledžā (līgums ar citu akreditētu augstskolu vai koledžu), ja studiju programmas īstenošana tiks pārtraukta	Sadarbibas_ligums_LiepU_VentspilsA.pdf	2019_akredit_2.pielikums_Sadarbibas_ligumu_saraksts_ENG.pdf
Dokuments, kas apliecina, ka augstskola vai koledža studējošajiem garantē zaudējumu kompensāciju, ja studiju programma augstskolas vai koledžas rīcības (darbības vai bezdarbības) dēļ netiek akreditēta vai tiek atņemta studiju programmas licence un studējošais nevēlas turpināt studijas citā studiju programmā.	2020_BOV_zaud_atl.pdf	ATTESTATION - Business and Organization Management.pdf
Augstskolas/ koledžas apliecinājums par studiju programmas īstenošanā iesaistāmo mācībspēku attiecīgo svešvalodu prasmi vismaz B2 līmenī atbilstoši Eiropas Valodas prasmes novērtējuma līmeņiem (līmeņu sadalījums pieejams tīmekļvietnē <a href="http://www.europass.lv">www.europass.lv</a> , ja studiju programmu vai tās daļu īsteno svešvalodā.		
Ja studiju virziena ietvaros tiek īstenotas doktora studiju programmas, apliecinājums, ka doktora studiju programmas akadēmiskā personāla sastāvā ir ne mazāk kā pieci doktori, no kuriem vismaz trīs ir Latvijas Zinātnes padomes apstiprināti eksperti tajā zinātnu nozarē vai apakšnozarē, kurā studiju programma plāno piešķirt zinātnisko grādu.		
Ja studiju virziena ietvaros tiek īstenotas akadēmiskās studiju programmas, apliecinājums, ka akadēmisko studiju programmu akadēmiskais personāls atbilst Augstskolu likuma 55. panta pirmās daļas trešajā punktā noteiktajām prasībām.		
Studiju līguma paraugs/-i	2019_akredit_Stud_liguma_paraugi_BOV_LV.pdf	Studiju līguma paraugs_BOV_budz_maksa_stud_EN.pdf
Ja studiju virziena ietvaros tiek īstenotas akadēmiskās studiju programmas, kurās paredzēts, ka studēs mazāk nekā 250 pilna laika studējošie, attiecīgs Augstākās izglītības padomes atzinums atbilstoši Augstskolu likuma 55. panta otrajai daļai.		

# Kultūras vadība

Augstākās izglītības iestāde	<i>Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība</i>
Studiju programmas nosaukums	<i>Kultūras vadība</i>
Izglītības klasifikācijas kods (IKK)	42345
Studiju programmas veids	<i>Profesionālā bakalaura studiju programma</i>
Studiju programmas direktora vārds	<i>Uldis</i>
Studiju programmas direktora uzvārds	<i>Drišļuks</i>
Studiju programmas direktora e-pasts	<i>uldis.drisluks@liepu.lv</i>
Studiju programmas vadītāja/ direktora akadēmiskais/ zinātniskais grāds	<i>Mg.oec.</i>
Studiju programmas direktora telefona numurs	
Studiju programmas mērķis	<i>Sagatavot augstas kvalifikācijas kultūras jomas uzņēmumu vadītājus ar augstāko profesionālo izglītību kultūras jomā, kuri pielietojot mūsdienu mainīgajai sociālekonomiskai un kultūras videi atbilstošas kompetences spēj vadīt un attīstīt uzņēmējdarbību kultūras jomā, risināt Latvijas kultūrvidei aktuālas problēmas un īstenot kultūras produktu piedāvājumu attīstību reģiona un iedzīvotāju dzīves kvalitātes sekmēšanai.</i>
Studiju programmas uzdevumi	<ol style="list-style-type: none"> <li><i>1. Sniegt studentiem zināšanas un izpratni par kultūras nozares vietu valsts politikā un ekonomikā, par kultūras produkta veidošanas radošiem procesiem, tās plānošanu un vadīšanu, tālākai profesionālai darbībai;</i></li> <li><i>2. attīstīt studentu zinātniskās analīzes spējas un prasmi patstāvīgi risināt Latvijas kultūrvidei aktuālas problēmas, veicot pētniecisko darbību studiju un bakalaura darbos, balstoties uz kultūrpolitikas nostādnēm;</i></li> <li><i>3. veicināt studentu prasmju pilnveidi atbilstoši studiju mērķiem un uzdevumiem, izvēloties mūsdienīgas studiju formas un metodes, t.sk., informācijas tehnoloģijas;</i></li> <li><i>4. nodrošināt atbilstošu studiju vidi – sapratni starp personālu un studentiem, materiāli tehnisko bāzi u.c. – zināšanu un prasmju ieguvei, kas nepieciešamas kultūras darba vadības izglītības programmas īstenošanai;</i></li> <li><i>5. veicināt pieredzes apmaiņu ar citām ārvalstu augstskolām.</i></li> </ol>

Sasniedzamie studiju rezultāti	<ul style="list-style-type: none"> <li>• <i>Sagatavoti kultūras darba vadītāji, kuri spēj vadīt uzņēmuma darbu. Prot plānot, organizēt, kontrolēt un motivēt izmantojot teorētiskās un praktiskās zināšanas atbilstoši uzņēmuma darbības videi un stratēģijai.</i></li> <li>• <i>Sagatavoti kultūras jomas profesionāļi, kuri, izmantojot teorētiskās un praktiskās zināšanas, spēj izstrādāt un piedāvāt tirgū jaunus un inovatīvus kultūras produktus.</i></li> <li>• <i>Studiju procesā iegūtas kompetences kultūras uzņēmumu funkcionālo jomu vadīšanā, piedāvāto kultūras pakalpojumu pārvaldībā un attīstībā.</i></li> <li>• <i>Studiju procesā attīstītas prasmes sadarboties, spēja kritiski domāt, organizēt darbu un uzņemties atbildību, stratēģiski un analītiski formulēt, risināt kultūras jomas problēmas.</i></li> <li>• <i>Studiju procesā attīstītas studentu radošās, komunikatīvās, t.sk. svešvalodu un prezentācijas prasmes.</i></li> <li>• <i>Studiju procesā gūta praktiskā un pētnieciskā pieredze kultūras jomas uzņēmumos.</i></li> </ul>
Studiju programmas noslēgumā paredzētais noslēguma pārbaudījums	Bakalaura darbs

## Studiju programmas varianti

### Pilna laika klātiene - 4 gadi - latviešu

Studiju veids un forma	<i>Pilna laika klātiene</i>
Īstenošanas ilgums (gados)	4
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	0
Īstenošanas valoda	<i>latviešu</i>
Studiju programmas apjoms (KP)	160
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	<i>vidējā izglītība</i>
Iegūstamais grāds (latviešu valodā)	<i>Profesionālā bakalaura grāds kultūras vadībā</i>
Iegūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	<i>Uzņēmuma vadītājs</i>

### Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Liepājas Universitāte	LIEPĀJA	LIELĀ IELA 14, LIEPĀJA, LV-3401

### Nepilna laika neklātiene - 4 gadi, 4 mēneši - latviešu

Studiju veids un forma	<i>Nepilna laika neklātiene</i>
Īstenošanas ilgums (gados)	4
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	4
Īstenošanas valoda	<i>latviešu</i>
Studiju programmas apjoms (KP)	160
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	<i>vidējā izglītība</i>
Iegūstamais grāds (latviešu valodā)	<i>Profesionālā bakalaura grāds kultūras vadībā</i>
Iegūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	<i>Uzņēmuma vadītājs</i>

### Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Liepājas Universitāte	LIEPĀJA	LIELĀ IELA 14, LIEPĀJA, LV-3401

### III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (1. Studiju programmas raksturojošie parametri )

#### 1.1. Izmaiņu studiju programmas parametros, kas notikušas kopš iepriekšējās studiju virziena akreditācijas lapas izsniegšanas vai studiju programmas licences izsniegšanas, ja studiju programma nav iekļauta studiju virziena akreditācijas lapā, apraksts un analīze.

Iepriekšējā pašnovērtējuma laika periodā (2016./2017. studiju gadā) izvērtējot esošās studiju programmas “Kultūras vadība” piedāvājumu, ciešā mērā saistot to ar darba tirgū nepieciešamajām zināšanām, prasmēm un kompetencēm uzņēmējdarbībā un kultūras pasākumu piedāvājumā ne tikai Liepājā, bet arī reģionā, tika secināts, ka studiju programmā ir jāveic izmaiņas, kuras sekmīgi tika akceptētas AIKA (iepriekš aprakstīts šī ziņojuma sadaļā II – Studiju virziena raksturojums (1. Studiju virziena pārvaldība)).

Rezultātā, lai turpmāk īstenotu darba tirgum un reģiona interesēm pilnveidotu profesionālā bakalaura studiju programmu “Kultūras vadība”, izmaiņu veikšana cieši tiek saistīta ar Uzņēmuma vadītāja profesijas standartu, kas ņemts par pamatu un izvērtēts 2019. gada 10.decembra diskusijā ar nozares speciālistiem un pašvaldības pārstāvjiem, vērtējot standartā paredzētās kompetences uzņēmumu praktiskās darbības ietvaros, un veidojot mijiedarbību starp vadībzinātnes, tūrisma un kultūras jomas teorētiskiem un profesionālās specializācijas kursiem. Vēl viena diskusija norisinājās 2019. gada 11. decembrī, kurā piedalījās bijusī Kultūras ministre Dace Melbārde, kuras rezultātā tika nolemts veidot ciešāku sadarbību kultūras organizācijas un vadīšanas jomā, kā arī piedalīties tuvākajā nākotnē izstrādājamā kultūras organizācijas vadītāja profesionālā standarta darba grupā.

Pašreizējā momentā studiju virzienā tiek realizēta profesionālā bakalaura studiju programma: **Kultūras vadība**

Kods: 42345

Kredītpunkti: 160 (ECTS 240)

Studiju forma un ilgums:

- Pilna laika studijas – 4 gadi
- Nepilna laika studijas – 4 gadi un 4 mēneši

**Iegūstamais grāds** - profesionālais bakalaura grāds kultūras vadībā

**Kvalifikācija** - uzņēmuma vadītājs.

Iespējas pēc bakalaura grāda un kvalifikācijas ieguves:

- vadīt kultūras darbu valsts vai pašvaldības iestādē;
- veikt uzņēmējdarbību;
- izstrādāt radošus kultūras produktus vai pakalpojumus, piedalīties kultūrpolitikas vadlīniju izstrādē u. c.;
- turpināt studijas LiepU maģistra studiju programmā Vadības zinības, Rakstniecības studijas vai citā augstskolā Latvijā vai ārzemēs.

#### 1.2. Statistikas dati par studējošajiem studiju programmā, studējošo skaita dinamika,



**skaita izmaiņu ietekmes faktoru analīze un novērtējums. Analizējot, atsevišķi izdalīt dažādas studiju formas, veidus, valodas.**

Studējošo skaits programmā uzrāda stabilu pieprasījumu jau vairāku gadu griezumā, ar zināmu studentu skaita pieauguma tendenci pēc veiktajām būtiskajām izmaiņām programmā un salīdzinoši nelielu studentu atbirumu. Līdzšinēji studējoši izvēlējušies kā pilna, tā nepilna laika studijas **(5.pielikums)**.

Studijas pilna laika 1. kursā uzsāk:

- 2015./2016. studji gadā - 7;
- 2016./2017. - 11;
- 2017./2018. - 13;
- 2018./2019. - 8;
- 2019./2020. - 11.

Studijas nepilna laika 1. kursā uzsāk:

- 2015./2016. studji gadā - 6;
- 2016./2017. - 5;
- 2017./2018. - 0;
- 2018./2019. - 5;
- 2019./2020. - 0.

Kopējais studējošo skaits studiju programmā:

- 2015./2016. studji gadā - 43;
- 2016./2017. - 45;
- 2017./2018. - 50;
- 2018./2019. - 49;
- 2019./2020. - 52.

Eksmatrikulēto skaits pašnovērtējuma periodā pilnā laikā:

- 2014./2015. studji gadā - 3;
- 2015./2016. - 4;
- 2016./2017. - 4;
- 2017./2018. - 5;
- 2018./2019. - 2.

Eksmatrikulēto skaits pašnovērtējuma periodā nepilnā laikā:

- 2014./2015. studji gadā - 5;
- 2015./2016. - 1;
- 2016./2017. - 2;

- 2017./2018. – 0;

- 2018./2019. – 2.

Par galveniem studējošo atbiruma iemesliem uzskatāmi ģimenes apstākļi – izvēle uzsākt darba attiecības, jaunu ģimeņu veidošanās, mēģinājums apvienot studijas ar aktīvu sportista karjeru.

Studiju programmu absolvējušo skaits pilna laika studijās:

- 2014./2015. studiju gadā - 8;

- 2015./2016. - 6;

- 2016./2017. - 4;

- 2017./2018. - 6;

- 2018./2019. - 5.

Studiju programmu absolvējušo skaits nepilna laika studijās:

- 2015./2016. - 6;

- 2017./2018. - 4.

### **1.3. Analīze un novērtējums par studiju programmas nosaukuma, iegūstamā grāda, profesionālās kvalifikācijas vai grāda un profesionālās kvalifikācijas mērķu un uzdevumu, studiju rezultātu, kā arī uzņemšanas prasību savstarpējo sasaisti.**

Veikto būtisko izmaiņu rezultātā 2016./2017. studiju gadā, ir precizēts studiju programmas mērķis un izvirzītie uzdevumi ir sasaistīti ar iegūstamo kvalifikāciju “Uzņēmuma vadītājs”, studiju rezultāti ir atbilstoši uzņēmējdarbības veikšanas kultūras jomā.

**Uzņemšanas prasības** ir saskaņotas ar kultūras nozarei atbilstīgām prasībām un Liepājas Universitātes uzņemšanas noteikumiem (skatīt elektronisko saiti **1.2.A.pielikuma** Liepājas Universitātes galvenie iekšējie normatīvie akti un regulējumi):

Obligāti:

Personām, kas vidējo izglītību ieguvušas kopš 2004. gada:

- CE latviešu valodā, matemātikā un svešvalodā vai STIP svešvalodā

Personām, kas vidējo izglītību ieguvušas pirms 2004. gada, personām ar īpašām vajadzībām un ārvalstu personām:

- GA (atestātā/diplomā) vai CE latviešu valodā, matemātikā un svešvalodā vai STIP svešvalodā

Papildu (visiem reflektantiem):

- GA (atestātā/diplomā) kultūras vēsturē vai mākslas vēsturē, vai mūzikas vēsturē.

## **III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (2. Studiju saturs un īstenošana)**

### **2.1. Studiju kursu/ moduļu satura aktualitātes un atbilstības nozares, darba tirgus vajadzībām un zinātnes tendencēm novērtējums. Sniegt informāciju, vai, un kā studiju**

**kursu/ moduļu saturs tiek aktualizēts atbilstoši nozares, darba tirgus un zinātnes attīstības tendencēm. Maģistra vai doktora studiju programmu gadījumā norādīt un sniegt pamatojumu, vai grādu piešķiršana balstīta attiecīgās zinātnes nozares vai mākslinieciskās jaunrades jomas sasniegumos un atziņās.**

Lai jaunos ar kultūras organizāciju uzņēmējdarbību specifiku saistītos uzņēmumu vadītājus sagatavotu atbilstoši kultūras nozares darba tirgus prasībām, regulāri notiek tikšanās ar atbilstošo jomu pārstāvjiem, darba devējiem, kā arī darba devēji un nozares profesionāļi piedalās dažādu studiju darbu, prakses darbu un noslēguma darbu aizstāvēšanas komisiju darbā.

2019.gada 10. decembrī norisinājās kārtējā tikšanās starp Liepājas Universitātes un kultūras nozares profesionāļu pārstāvjiem, lai pārrunātu aktualitātes darba tirgū un tūrisma nozares vadītāja kā profesijas standarta neesamību. Lai gan kultūras nozares speciālisti atzīst, ka ir nepieciešams augstākajā izglītības līmenī sagatavot nozarei būtiskas profesijas pārstāvjus, tomēr viņu atbalsts atbilstoša profesijas standarta izstrādē ir gaus un ļoti lēns. Tāpēc Liepājas Universitātes studiju virziena "Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība" padome ir pieņēmusi lēmumu par jaunā profesijas standarta "Uzņēmuma vadītājs" sasaisti ar kultūras nozares specifiskām, un studiju programmā realizējamo studiju kursu un moduļu saturs ir pilnveidots atbilstoši uzņēmuma vadītāja profesijas standarta prasībām.

Papildu jau esošajam studiju ciklam pilna laika studiju procesa nodrošināšanā, un tā kā darba tirgū atbilstošas jomas vadītāju nepieciešamība arvien pieaug, tad studiju programmas "Kultūras vadība" nepilna laika neklātienes studiju ilgumu ir plānots saīsināt no 4 gadiem un 6 mēnešiem uz 4 gadiem un 4 mēnešiem.

Pārskata periodā saskaņā ar darba tirgus tendencēm un Kurzemes reģiona darbaspēka pieprasījumu ir nepieciešams studiju plānos veikt sekojošas izmaiņas:

- Studiju kursam "Ievads studijās un pētniecībā" tiek mainīts nosaukums "Ievads studijās", tāpat arī studiju kursam "Pasaules un Baltijas mākslas vēsture" tiek mainīts nosaukums uz "Rietumeiropas mākslas vēsture"
- A daļā plānota Otrā svešvaloda (franču)
- Studiju kursam "Pasaules kultūras reģionu ģeogrāfija" tiek mainīts apgūstamo KP apjoms no līdzšinējā 1 KP uz 2 KP, pārceļot šo studiju kursu no A daļas uz B daļu
- Daži studiju kursi tiek pārcelti no A daļas uz B daļu: "Pasākumu loģistika" un "Pārmaiņu vadība kultūrā", un "Uzņēmējdarbība"
- Savukārt, studiju kurss "Publiskā runa un mūsdienu tehnoloģija" tiek pārcelta no B daļas uz A daļu
- Studiju plānā tiek ieviests jauns studiju kurss "Zinātniskās rakstīšanas kultūra"

**2.2. Studiju cursos/ moduļos iekļautās informācijas, sasniedzamo rezultātu, izvirzīto mērķu u.c. rādītāju savstarpējās sasaistes, studiju kursu/ moduļu mērķu sasaistes ar studiju programmas mērķiem un sasniedzamajiem rezultātiem novērtējums. Doktora studiju programmas gadījumā, galveno pētniecības virzienu apraksts, programmas ietekme uz pētniecību un citiem izglītības līmeņiem.**

Studiju programmas “Kultūras vadība” studiju kursu sasniedzamie rezultāti atspoguļojas studiju kursu un moduļu saturā, kas cieši ir saistīti ar studiju programmas mērķi, uzdevumiem un sasniedzamajiem rezultātiem.

Kā piemēru var minēt rādītāju savstarpējo sasaisti ar studiju kursa “Kultūras projektu vadība” rezultātiem, kur kursa apguves procesā studenti gūst zināšanas par projekta izstrādes etapiem, mācās plānot un organizēt darba procesu, plānot un sagatavot finanšu tāmi. Rezultātā ir iegūtas zināšanas par vadīšanas metodēm, prasmes sagatavot projekta dokumentāciju, plānot, organizēt un vadīt darbus, prot strādāt komandā, analizēt problēmas un izvirzīt atbilstošus mērķus, prezentēt un aizstāvēt projekta ideju. Sasaiste ar studiju programmas mērķiem un sasniedzamajiem rezultātiem atspoguļojas arī studiju kursu kartējumā, kur minēts, ka tiks sagatavoti kultūras darba vadītāji, kuri, izmantojot teorētiskās un praktiskās zināšanas, spēj plānot, organizēt un vadīt uzņēmuma darbu atbilstoši uzņēmuma darbības videi un stratēģijai. Studiju procesā iegūtas kompetences kultūras uzņēmumu funkcionālo jomu vadīšanā, piedāvāto pakalpojumu pārvaldībā un attīstībā. Studiju procesā tiek attīstītas prasmes strādāt komandā, spēja kritiski domāt, organizēt darbu un uzņemties atbildību, stratēģiski un analītiski formulēt, radoši risināt kultūras nozares problēmas. Īstenojot programmu, ar atbilstošu kursa saturu, studentiem būs pieejamas vispusīgas un padziļinātas zināšanas kultūras menedžmenta jomā, iegūstot darba tirgus prasībām atbilstošas prasmes.

Par studiju kursu un moduļu rezultātu atbilstību studiju programmas rezultātiem var pārliecināties kartējumā, **8. pielikumā**, un katra studiju kursa aprakstā.

### **2.3. Studiju īstenošanas metožu (tajā skaitā vērtēšanas) novērtējums, iekļaujot analīzi par to, kā tiek izvēlētas studiju kursos/ moduļos izmantotās studiju īstenošanas (tajā skaitā vērtēšanas) metodes, kādas tās ir un kā tās veicina studiju kursu rezultātu un studiju programmas mērķu sasniegšanu. Iekļaut skaidrojumu, kā studiju procesa īstenošanā ņemti vērā studentcentrētas izglītības principi.**

Studiju programmas studiju kursu īstenošanas metodes un vērtēšanas metodes tiek realizētas saskaņā ar Liepājas Universitātes noteikumiem par studiju kursa / moduļa pārbaudījumiem (skatīt elektronisko saiti **1.2.A.pielikumā** Liepājas Universitātes galvenie iekšējie normatīvie akti un regulējumi). Savukārt, par studentcentrētas izglītības pieejas principiem informācija atrodama sadaļā II – Studiju virziena raksturojums (1. Studiju virziena pārvaldība), 1.6. punktā.

Studiju programmas mācību process tiek organizēts latviešu valodā, atsevišķi priekšmeti angļu valodā, piemēram, “Pasākumu loģistika”. Kurss tiek ieskaitīts, ja studējošais sekmīgi nokārtojis kursa apguvei izvirzītās prasības, nokārtojis noslēguma pārbaudījumu.

Studējošais kursu ir nokārtojis, ja ir saņēmis pozitīvu vērtējumu. Studiju rezultātus fiksē pēc diviem rādītājiem: kvantitatīvā un kvalitatīvā. Kvantitatīvais rādītājs ir studiju kursa apjoms kredītpunktos (KP). Kvalitatīvajam rādītājam - ieskaite vai eksāmens, izmanto 10 balļu sistēmas kritēriju.

Katra studiju kursa apgūšanai tiek pielietotas mācībspēka izvēlētas metodes atbilstoši LiepU pieejamam tehniskajam nodrošinājumam.

Lekcijas pilna laika studējošajiem notiek katru nedēļu, saskaņā ar lekciju plānojumu, savukārt, nepilna laika studējošajiem katra studiju gada ietvaros, saskaņā ar ikgadējo studiju plānu, tiek izstrādāts kursa kalendārais sesiju plāns.

Darbs norit atbilstoši sesiju grafikam (viena sesija tiek plānota nedēļas garumā).

Studijas nepilna laika studējošajiem norisinās saskaņā ar mācībspēku izstrādātu metodisko plānu (t.sk.,

saskaņā ar studiju kursu aprakstiem), kurā tiek ietverts ieteicamās literatūras saraksts, studējošo patstāvīgā darba plāni, mājas darbu un pārbaudes darbu saraksts, un elektroniski pieejamiem materiāliem.

Pasniedzēji informē studējošos par metodiskiem norādījumiem patstāvīgo, studiju darbu un noslēguma darbu izstrādē un noformējumā, izveido konsultāciju grafiku.

Studiju programmas “Kultūras vadība” metodiskie materiāli ir pieejami LiepU mājas lapā [www.liepu.lv](http://www.liepu.lv) sadaļā studentiem un LiepU Moodle.

Katru gadu LiepU programmas pašnovērtējuma ziņojumā tiek atspoguļota informācija par programmas attīstību un atbilstību darba tirgus prasībām. Tiek organizētas tikšanās ar studentiem un darba devējiem, lai noskaidrotu kādas nepieciešamās izmaiņas ir jāievieš programmā, lai tā atbilstu tirgus vajadzībām.

Lai nodrošinātu kvalitatīvu studiju programmas mērķu sasniegšanu, darbs pie programmas satura pilnveides notiek nepārtraukti.

#### **2.4. Ja studiju programmā ir paredzēta prakse, sniegt studiju programmā iekļauto studējošo prakšu uzdevumu sasaistes ar studiju programmā sasniedzamajiem studiju rezultātiem analīzi un novērtējumu. Norādīt, kā augstskola/ koledža studiju programmas ietvaros atbalsta studējošos studiju prakses ietvaros izvirzīto uzdevumu sasniegšanai.**

Studiju programmā ir paredzēta profesionālā prakse 22 KP apmērā, paredzot 6 KP Praksi I Pasākumu vadīšana 2.studiju gadā, 8 KP Praksi II Kultūras institūciju vadība, kura tiek realizēta 3.studiju gadā, 8 KP Pirmsdiploma prakse III (pētījums kultūrā), kas norisinās 4.studiju gadā, un ir sadaļa no studiju noslēgumā izstrādājamā bakalaura darba. Par prakšu uzdevumu sasaisti ar studiju programmā sasniedzamajiem studiju rezultātiem var pārliedzināties studiju programmas un studiju kursu kartējumā **8.pielikumā**, kā arī studiju kursu aprakstos par konkrētajām praksēm.

Piemēram, pirmsdiploma prakses mērķis ir prakses laikā iegūt praktiskas iemaņas: patstāvīgi veikt pētījumu un padziļināti iepazīt kultūras organizācijas darbu, attīstīt komunikācijas prasmes, pētīt kultūras iestādes darbību, izstrādāt risinājumus izvirzītai problēmai. Tas sasaucas ar studiju programmas kopējo mērķi - studiju procesā attīstītas studentu komunikatīvās, t.sk., starpkultūru komunikācijas, svešvalodu un prezentācijas prasmes un studiju procesā iegūtu praktisko un pētniecisko pieredzi kultūras nozares uzņēmumos.

#### **2.5. Analīze un novērtējums par studējošo noslēguma darbu tēmām, to aktualitāti nozarē, tajā skaitā darba tirgū, un noslēguma darbu vērtējumiem.**

Studējošo noslēguma darbu temati par pašnovērtējuma periodu ir skatāmi šī ziņojuma **III.2.5.3.pielikumā (citu pielikumu sadaļā).**

Studējošo darba tēmas ir atbilstošas kultūras jomas uzņēmumiem, aktualitātēm darba tirgū un svarīgiem uzņēmēju pasūtījumu tematiem. Par to liecina darba devēju atsauksmes gan regulārajās tikšanās reizēs, gan bakalaura darbu aizstāvēšanas procesos.

Studenti izvēlas pētīt atšķirīgus, taču ļoti būtiskus kultūras aspektus dažādos Latvijas reģionos. Piemēram, 2019. gada pētījumos apskatīta Liepājas ikgadējo publisko ziemas sezonas pasākumu ietekme uz vietējiem uzņēmumiem, vizuālā tēla kvalitātes nozīme kultūras pasākumu veidošanā Liepājā,

inovāciju tendences Cēsu radošās darbības centros, platformas "Latvian Literature" ilgtspējīgas attīstības aspekti u.c.

Komisijas atzinums par darbiem ir pozitīvs un arī studenti atzinuši, ka bakalaura darba izstrādes procesā guvuši prasmi pielietot savas profesionālās zināšanas, meklējot atbildes uz sabiedrībai un kultūras pasākumu organizatoriem aktuāliem jautājumiem. Kā piemēru var aplūkot arī 2018./2019. gada tēmas, kurās tika pētīti Liepājas pašvaldību uzņēmumi: "LOC Olimpiskais centrs konkurētspēja kultūras pasākumu piesaistē Liepājā" un "Liepājas teātra mārketinga aktivitāšu pilnveides iespējas", pētīti arī privātā sektora kultūras nozares uzņēmumi: "Satura mārketinga nozīme SIA "Šarmants" darbībā un tā pilnveides iespējas", u.tml.

## **2.6. Analīze un novērtējums par studējošo, absolventu un darba devēju aptauju rezultātiem, to izmantošanu studiju satura un kvalitātes pilnveidē, sniedzot piemērus.**

Profesionālā bakalaura studiju programmas "Kultūras vadība" studējošo apmierinātības pētījuma ietvaros (2018./2019. studiju gads) tika noskaidrota nepilna laika studentu attieksme un vērtējums par programmu un tās realizāciju.

legūtie rezultāti ir analizēti un apkopoti, lai nostiprinātu turpmākas programmas pilnveidi un nodrošinātu turpmāku programmas attīstību.

Kopā aptaujā piedalījās 17 nepilna laika studenti (n=17).

Veiktā pētījuma ietvaros studenti tika lūgti atbildēt uz vairākiem anketas jautājumiem un novērtēt, viņuprāt, apmierinātību gan ar studiju kvalitāti, gan ārpus studiju iespējām darboties kultūras jomā, gan studiju kursu apguves iespējām (piemēram, vieslekcijas, Moodle vide, u.tml.), materiālo nodrošinājumu, kā arī noteikt studiju programmas vājās puses un iespējas.

Vērtējot studentu apmierinātību ar studiju programmu kopumā, vērojams, ka lielākā daļa studentu

ir apmierināti, kur 70 % respondenti norāda, ka ir apmierināti, savukārt, ļoti apmierināti ir 12% respondentu. Pozitīvi ir vērtējams, ka aptaujā nav neapmierināto vai ļoti neapmierināto studentu.

Studiju programmu kā kvalitatīvu ar vērtējumu labi novērtējuši pavisam 10 studenti un kā konkurētspējīgu Latvijas mērogā ar labi novērtējuši 14 respondenti no 17 respondentiem, savukārt, 2 respondenti norādījuši, kā ļoti labu.

Analizējot aptaujas rezultātus, jāatzīmē, ka četri no aptaujātajiem respondentiem norādījuši, ka vērtē slikti piedāvātās iespējas iepazīties ar nozares specifiku ārpus lekcijām, kas vēlāk parādās arī studentu ieteikumos pie programmas pilnveides.

Lūdzot novērtēt programmu skalā no 1 līdz 5 pēc sekojošiem kritērijiem: literatūru un metodiskajiem materiāliem; materiāli tehnisko nodrošinājumu; kursu apguvi Moodle sistēmā; papildinājumu ar radošām nodarbībām; studiju programmas ietvaros piedāvātās papildu iespējas piedalīties dažādās LiepU zinātniskajās konferencēs, semināros,ursos, izstādēs vai cita veida nodarbībās, kuras noder studiju procesā; docētāju attieksmi pret studentiem, vērojams, ka ar literatūru un metodiskajiem materiāliem apmierināti kopumā ir vismaz 15 studējoši (14 – labi, 1 – ļoti labi), savukārt, attiecībā uz tehnisko nodrošinājumu – 14 atzīmējuši to kā labi, ļoti labi, bet 3 skalā no vidēji un pat ļoti slikti.

Kursu apguve Moodle sistēmā ir vērtēta kā laba un to atzinuši 10 respondenti, savukārt, 3 respondenti atzinuši, kā viduvēju, tāpat arī 3 respondenti atzīmējuši, ka nav apmierināti ar kursu apguvi Moodle sistēmā.

Nākotnē programmā nepieciešams vairāk koncentrēt uzmanību tieši uz lekciju materiālu un darbu

apguvi Moodle sistēmā.

Kā vidēju (6) vai sliktu (3) rādītāju studējošie ir atzīmējuši iespēju studiju procesa papildinājumu ar radošām nodarbībām, savukārt, studiju kursu ietvaros piedāvātās papildu iespējas piedalīties gan konferencēs, gan semināros, izstādēs un cita veida pasākumos, kas noder studiju procesā, kā labi ir novērtējuši 4 studējošie un 11 studējošie ir atzīmējuši ļoti labi, un šis ir viens no vis atzinīgāk novērtētiem kritērijiem.

Arī kopumā pasniedzēju attieksme pret studējošajiem ir novērtēta pozitīvi (9 – labi, 3 – ļoti labi), tomēr 4 ir atzīmējuši kā viduvēji un 1 – slikti. Sīkākus komentārus studējošie nav snieguši attiecībā uz šo savu vērtējumu.

Vērtējot informācijas ieguvu LiepU par citām ar studiju saistītām aktivitātēm var novērot sekojošo: ka studenti ir ar informācijas iegūšanu kopumā apmierināti, jo 12 respondenti to vērtējuši kā labu, savukārt, informāciju par piedāvātajām vieslekcijām, radošām nodarbībām, izstādēm u.c. pasākumiem 5 no respondentiem to novērtējusi kā sliktu, tādēļ turpmāk nepieciešams pilnveidot informācijas apriti, lai uzlabotu komunikāciju starp nepilna laika studentiem, lai informācija savlaicīgi sasniegtu adresātu.

Atbildot uz jautājumu: "Kā jūs vērtējat studiju kursu atbilstību programmā, kurā Jūs studējat?" Kopumā iezīmējas pozitīva tendence un respondenti vairums gadījumu atzīmējuši kā atbilstošu un vērtē to ar labi vai ļoti labi. Savukārt norādot uz jautājumu "Kur Jūs gūstat informāciju par LiepU piedāvātās apmaiņas studiju iespējām un prakses iespējām ārzemēs?" Studenti norādījuši ka: LiepU mājas lapā.

Noslēgumā apkopojot aptaujas datus, studenti ieteikumos minējuši: pilnveidot administratīvo darbu un organizatoriskos jautājumus, lai studentam ir skaidrs, kas tieši ir atbildīgs par ko. Lai gadījumos, kad nepieciešama palīdzība, ir zināms kur vērsties. Tāpat no studentu ieteikumiem, var secināt, ka ir nepieciešams veikt uzlabojumus informācijas aprītē, kā arī vairākkārtīgi norādīts, ka jāpilnveido komunikācija, lai informācijas aprīte būtu precīza un savlaicīga. Nepieciešams pievērst uzmanību lekciju precīzākai plānošanai, lai sistēmas kļūdas dēļ neparādītos informācija par vienlaicīgi notiekošu lekciju esamību, lekcijās vairāk jāizmanto Moodle sistēmas piedāvātās iespējas.

Izvērtējot un apkopojot respondentu sniegtās atbildes tabulā kur respondenti aicināti norādīt uz par studiju programmas trūkumiem un minēt arī ieteikumus, kā būtiskākos studenti ir atzinuši to, ka, pozitīvi ir vērtējams, ka uzlabojumi notiek nemītīgi visu laiku. Savukārt, studiju procesa ietvaros ir nepieciešams nodrošināt jaunākās apgūstamās tendences profesijā kultūras jomā, vairāk sadarboties ar citām Eiropas augstskolām, pārņemt idejas un attīstīt pieeju studentu izglītošanā.

Studiju procesā vairāk ir nepieciešams darboties praktiski un radoši. Nodrošināt studentiem iespēju iepazīt nozares uzņēmumus un aktivitātes ārpus, piemēram, prakses līguma ietvariem.

### **Absolventu aptauja**

Tā kā šajā studiju programmā tika veiktas ļoti būtiskas izmaiņas, tad pašreiz vēl nav absolventu, kuru viedokli būtu lietderīgi noskaidrot. Savukārt, iepriekšējā laika periodā esošie absolventi nav bijuši iesaistīti jaunajos studiju procesos un pasākumos, bet iepriekš ļoti kritiski ir izteikušies par tā perioda studiju procesu, realizāciju un apguves iespējām.

### **Darba devēji**

Lai nodrošinātu pilnvērtīgu un kvalitatīvu Kultūras vadības programmas satura izstrādi, tiek veidota sadarbība ar darba devējiem, organizētas dažāds tikšanās. Piemēram, 2017. gadā Liepājas Universitātes rektore un studiju programmas "Kultūras vadība" direktors tikās ar koncertzāles Lielais dzintars valdes priekšsēdētāju, lai vienotos par sadarbības iespējām, tā rezultātā 2018. gadā "Kultūras vadība" 2. kursa studenti koncertzālē "Lielais Dzintars" veica pētījumu: "Pakalpojumu kvalitāte, cenu politika un informācijas pieejamība". Pētījums bija iespējams pateicoties 2018. gadā noslēgtajam abu pušu sadarbības līgumam. Koncertzāles "Lielais dzintars" pētījums tapa LiepU profesores I.Lūsēnas – Ezeras vadībā un šādas sadarbības rezultātā ieguvējas ir abas puses, jo pētījumā iegūtie dati palīdz darba

devējiem izprast aktuālo situāciju nozarē, savukārt studiju programmas “Kultūras vadība” studenti iemācās praktiski veikt pētījumu un gūst izpratni par kultūras iestādes administratīvo darbu.

Turpinot sadarbību, 2019. gadā tika organizēta LiepU Vadības un sociālo zinātņu fakultātes mācībspēku tikšanās ar nozares speciālistiem un darba devējiem, lai saprastu, kā nākotnē jāattīstās “Kultūras vadība” programmai. Diskusijas rezultātā galvenie secinājumi – Liepājas pilsētai ir nepieciešama profesionālā bakalaura studiju programma kultūras vadībā, lai nākotnē tiktu sagatavoti kultūras jomas vadītāji.

Uzklausot darba devēju ierosinājumus, ir nepieciešams pievērst uzmanību prakses plānošanas laikam, izskanēja ierosinājums prakses plānot un organizēt tad, kad nozarē ir pasākumu piesātinājums un daudzveidība, lai darba devēji produktīvi varētu iesaistīt studentus kultūras jomas darbā. Tika ņemts vērā arī ierosinājums, apmācot jaunos speciālistus, pievērst uzmanību plašākai praktiķu iesaistei, lai nodrošinātu mūsdienīgu studiju programmas saturu. Balstoties uz šiem ieteikumiem, ir pilnveidoti prakšu periodi un piesaistīti praktiķi kultūras vadības programmai.

## **2.7. Sniegt novērtējumu par studējošo ienākošās un izejošās mobilitātes iespējām, izmantoto iespēju skaita dinamiku un mobilitātes laikā apgūto studiju kursu atzišanu.**

Studiju virziena “Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība” profesionālā bakalaura studiju programmas “Kultūras vadība” studējošo ERASMUS+ mobilitāte ārvalstu partnerinstitūcijās laika periodā no 2013./2014. studiju gada līdz 2019./2020. studiju gadam:

2013./2014. studiju gadā 1 studējošais bija apmaiņas studijās Viļņas Universitātē (Lietuvā).

2015./2016. studiju gadā 1 studējošais bija Kultūras centrā “Culthus” (Dānija) praksē un 1 studēja Klaipēdas Valsts koledžā, savukārt, visvairāk studējošo 5-2018./2019. studiju gadā bija apmaiņas studijās Leirijas Politehniskajā institūtā (Portugālē).

Pēc mobilitātes, studējošajiem atgriežoties mājas augstskolā LiepU, studiju programmas direktors veic studējošā ārvalstu augstskolā apgūto studiju kursu pielīdzināšanu atbilstoši LiepU “Kultūras vadības” studiju programmas līdzvērtīgiem kursiem.

## **III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums)**

### **3.1. Novērtēt resursu un nodrošinājuma (studiju bāzes, zinātnes bāzes (ja attiecināms), informatīvās bāzes (tai skaitā bibliotēkas), materiāli tehniskās bāzes un finansiāli bāzes) atbilstību studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un studiju rezultātu sasniegšanai, sniegt piemērus. Veicot novērtējumu iespējams norādīt atsauci uz II. daļas 3. nodaļas 3.1.- 3.3. kritērijos sniegto informāciju.**

Skatīt II. daļas 3.nodaļas 3.1.- 3.3. kritērijos sniegto informāciju.

Studiju programmas īstenošanai nav nepieciešami papildu vai specifiski resursi vai kāds cits nodrošinājums.



**3.2. Studiju un zinātnes bāzes, tajā skaitā resursu, kuri tiek nodrošināti sadarbības ietvaros ar citām zinātniskajām institūcijām un augstākās izglītības iestādēm, novērtējums (attiecināms uz doktora studiju programmām).**

### **III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (4. Mācībspēki)**

**4.1. Mācībspēku sastāva izmaiņu analīze un novērtējums par pārskata periodu, to ietekme uz studiju kvalitāti.**

Tā kā studiju programmā 2016./2017. studiju gadā tika veiktas būtiskas izmaiņas, kur jau notika vairāku mācībspēku nomaina uz profesionālākiem un nozares pieprasījuma tendencēm atbilstošākajiem, tad līdz šim brīdim būtiskas mācībspēku sastāva izmaiņas nav notikušas. Atsevišķu studiju kursu praktiskās daļas realizācijai un tuvināšanai darba tirgus prasībām, kā pasniedzēji tiek pieaicināti pašreizējie nozares profesionāļi (piemēram, Valdis Lūriņš, Dace Bluķe, Benedikts Kalnačs, u.tml.), par kuriem jau tika minēts 2.6.sadaļā.

Kā starptautiski pieaicināti pasniedzēji ir minami viespasniedzēji, kuri tiek piesaistīti Liepājas Universitātē realizējamā dažādo SAM projektu ietvaros, piemēram, Regimijus Kinderis, u.tml.

Informācija par studiju programmā iesaistītajiem mācībspēkiem ir atrodama šī ziņojuma sadaļā II – Studiju virziena raksturojums (3. Studiju virziena resursi un nodrošinājums).

**4.2. Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku (akadēmiskā personāla, viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu) kvalifikācijas atbilstības studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām novērtējums. Sniegt informāciju par to, kā mācībspēku kvalifikācija palīdz sasniegt studiju rezultātus.**

Informācija par studiju programmā iesaistītajiem mācībspēkiem ir atrodama šī ziņojuma sadaļā II – Studiju virziena raksturojums (3. Studiju virziena resursi un nodrošinājums). Visi studiju programmā iesaistītie mācībspēki - pasniedzēji, t.sk. viespasniedzēji, atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām (piemēram, Augstskolu likums). Mācībspēku – praktiķu iesaiste palīdz studējošajiem nodrošināt teorijas un prakses kopsakarību labāku izpratni, diemžēl, dažādu nozaru profesionāļi nav ieinteresēti darboties kā mācībspēki, gan savas aizņemtības dēļ, gan zemā atalgojuma dēļ. Pārsvārā gadījumos – nozaru profesionāļi un eksperti studiju procesā iesaistās neregulāri – vai nu ar dažām vieslekcijām vai savas pieredzes stāstu kādā no studiju kursiem, vai prakses vietas nodrošināšanā un gala valsts pārbaudījumu komisijas sastāvā.

Pavisam studiju programmas īstenošanā ir iesaistīti 35 mācībspēki, no kuriem ievēlēti LiepU ir 21, t.sk., ar doktora grādu 12, ir 3 zinātniskā grāda pretendenti, no kuriem ievēlēts ir 1, ir 1 patstāvīgi

piesaistāmais ārvalstu vieslektors (konkrētāka informācija par studiju programmā piesaistītajiem mācībspēkiem skatāma **II.3.6.A. pielikumā**). Studiju programma tiek realizēta tikai latviešu valodā.

**4.3. Informācija par doktora studiju programmas īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla zinātnisko publikāciju skaitu pārskata periodā, pievienojot svarīgāko publikāciju sarakstu, kas publicētas žurnālos, kuri tiek indeksēti datubāzēs Scopus vai WoS CC. Sociālajās zinātnēs un humanitārajās un mākslas zinātnēs var papildus skaitīt zinātniskās publikācijas žurnālos, kas tiek indeksēti ERIH+ (ja piemērojams).**

**4.4. Informācija par doktora studiju programmas īstenojošā iesaistītā akadēmiskā personāla iesaisti pētniecības projektos kā projekta vadītājiem vai galvenajiem izpildītājiem/ apakšprojektu vadītājiem/ vadošajiem pētniekiem, norādot attiecīgā projekta nosaukumu, finansējuma avotu, finansējuma apmēru. Informāciju sniegt par pārskata periodu (ja attiecināms).**

**4.5. Sniegt piemērus akadēmiskā personāla iesaistei zinātniskajā pētniecībā un/vai mākslinieciskajā jaunradē gan nacionālā, gan starptautiskā līmenī (studiju programmas saturam atbilstošajās jomās) un iegūtās informācijas pielietojumam studiju procesā.**

Dažādu Liepājas Universitātes struktūrvienību – pētniecības institūtu pētnieki iesaistās studiju procesa nodrošināšanā, zinātnisko publikāciju izstrādē, kuru praktisko pētījumu rezultāti dažkārt ir studējošā gala noslēguma pētījuma (bakalaura darba) laikā iegūtās atziņas un rezultāti, un dažādu kopīgu projektu realizēšanā un izstrādē.

Piemēram,

- Līduma D, Orlovskis Ā, Drišļuks U, [Dreģe A. CONTEMPORARY MUSIC PRODUCT SELLING EXPERIENCE IN LATVIA AND EUROPE](http://oaji.net/articles/2017/450-1534000996.pdf). Problems of Management in the 21st Century [Internet]. 2018; 13 (1): Continuous. Available from: <http://oaji.net/articles/2017/450-1534000996.pdf>

Plašāka informācija par pētnieciskās darbības aktualitātēm un norisēm ir atrodama šī ziņojuma sadaļā II – Studiju virziena raksturojums (4. Zinātniskā pētniecība un mākslinieciskā jaunrade).

**4.6. Mācībspēku sadarbības novērtējums, norādot mehānismus sadarbības veicināšanai, studiju kursu/ moduļu savstarpējās sasaistes nodrošināšanā. Norādīt arī studējošo un mācībspēku skaita attiecību studiju programmas ietvaros (pašnovērtējuma ziņojuma iesniegšanas brīdī).**

Studiju programmā nodarbinātie mācībspēki sadarbojas gan kopīgu pētījumu (piemēram, Lielais Dzintars

klientu apmierinātības pētījums, 2017.gadā) un projektu izstrādē un realizēšanā, gan arī kopīgu studiju kursu satura izstrādē un informācijas apmaiņā par aktualitātēm nozarē – tiekoties dažādās nozares ietvaros notiekošajās izstādēs (Alda Kļavina personālizstādes atklāšana, LiepU profesores Zandas Gūtmanes monogrāfijas atvēršana, u.tml.), pasākumos (Latvijas gadsimts, LOC), konferencēs (Valoda un tās pētīšanas aspekti), semināros un citos tīklošanās pasākumos.

Pašnovērtējuma ziņojuma iesniegšanas brīdī programmas ietvaros ir iesaistīti 33 pasniedzēji uz 52 studējošajiem.

# Pielikumi

III. Studiju programmas raksturojums - 1. Studiju programmas raksturojošie parametri		
Kopīgās studiju programmas atbilstība Augstskolu likuma prasībām (tabula)		
Statistika par studējošajiem pārskata periodā	2019_akredit_5.pielikums_KultVad_stud_statistika.pdf	2019_akredit_5.pielikums_KultVad_stud_statistika_EN.pdf
III. Studiju programmas raksturojums - 2. Studiju saturs un īstenošana		
Studiju programmas atbilstība valsts izglītības standartam	2019_akredit_6.pielikums_KultVad_atbilstiba_valsts_izgl_stand.pdf	2019_akredit_6.pielikums_KultVad_atbilstiba_valsts_izgl_stand_EN.pdf
Studiju programmā iegūstamās kvalifikācijas atbilstību profesijas standartam (ja piemērojams)	2019_akredit_7.pielikums_KultVad_atbilst_prof_st.pdf	2019_akredit_7.pielikums_KultVad_atbilst_prof_st_EN.pdf
Studiju programmas atbilstību atbilstošās nozares specifiskajam normatīvajam regulējumam (ja piemērojams)		
Studiju kursu/ moduļu kartējums studiju programmas studiju rezultātu sasniegšanai	2019_akredit_8.pielikums_KultVad_kartejums.pdf	2019_akredit_8.pielikums_KultVad_kartejums_EN.pdf
Studiju programmas plāns (katram studiju programmas īstenošanas veidam un formai)	2019_akredit_9.pielikums_KultVad_Studiju_plans.pdf	2019_akredit_9.pielikums_KultVad_Studiju_plans_EN.pdf
Studiju kursu/ moduļu apraksti	AKREDITACIJA_Studiju_kursu_apraksti_KULTV_2020_gala_02.04.2020.pdf	AKREDITACIJA_Studiju_kursu_apraksti_KULTV_2020_Eng_02.04.2020.pdf
Studiju programmas raksturojums - Citi obligātie pielikumi		
Par studiju programmas apgušanu izsniedzamā diploma paraugs	Paraugi_dipl_dipl_pielik_KultVad_LV.pdf	Paraugi_dipl_dipl_pielik_KultVad_ENG.pdf
Dokuments, kas apliecina, ka augstskola vai koledža studējošajiem nodrošinās iespējas turpināt izglītības iegūvi citā studiju programmā vai citā augstskolā/ koledžā (līgums ar citu akreditētu augstskolu vai koledžu), ja studiju programmas īstenošana tiks pārtraukta	Sadarbibas_ligums_LiePU_EKA.pdf	2019_akredit_2.pielikums_Sadarbibas_ligumu_saraksts_ENG.pdf
Dokuments, kas apliecina, ka augstskola vai koledža studējošajiem garantē zaudējumu kompensāciju, ja studiju programma augstskolas vai koledžas rīcības (darbības vai bezdarbības) dēļ netiek akreditēta vai tiek atņemta studiju programmas licence un studējošais nevēlas turpināt studijas citā studiju programmā.	2020_KultVad_zaud_atl.pdf	Attestation_Culture Management.pdf
Augstskolas/ koledžas apliecinājums par studiju programmas īstenošanā iesaistāmo mācībspēku attiecīgo svešvalodu prasmi vismaz B2 līmenī atbilstoši Eiropas Valodas prasmes novērtējuma līmeņiem (līmeņu sadalījums pieejams tīmekļvietnē <a href="http://www.europass.lv">www.europass.lv</a> , ja studiju programmu vai tās daļu īsteno svešvalodā.		
Ja studiju virziena ietvaros tiek īstenotas doktora studiju programmas, apliecinājums, ka doktora studiju programmas akadēmiskā personāla sastāvā ir ne mazāk kā pieci doktori, no kuriem vismaz trīs ir Latvijas Zinātnes padomes apstiprināti eksperti tajā zinātnē nozarē vai apakšnozarē, kurā studiju programma plāno piešķirt zinātnisko grādu.		
Ja studiju virziena ietvaros tiek īstenotas akadēmiskās studiju programmas, apliecinājums, ka akadēmisko studiju programmu akadēmiskais personāls atbilst Augstskolu likuma 55. panta pirmās daļas trešajā punktā noteiktajām prasībām.		
Studiju līguma paraugs/-i	2019_akredit_Stud_ligums_paraugi_KultVad_LV.pdf	Studiju līguma paraugs_KULTV_budz_maksa_stud_EN.doc.pdf
Ja studiju virziena ietvaros tiek īstenotas akadēmiskās studiju programmas, kurās paredzēts, ka studēs mazāk nekā 250 pilna laika studējošie, attiecīgs Augstākās izglītības padomes atzinums atbilstoši Augstskolu likuma 55. panta otrajai daļai.		

# Vadības zinības

Augstākās izglītības iestāde	<i>Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība</i>
Studiju programmas nosaukums	<i>Vadības zinības</i>
Izglītības klasifikācijas kods (IKK)	<i>47345</i>
Studiju programmas veids	<i>Profesionālā maģistra studiju programma</i>
Studiju programmas direktora vārds	<i>Uldis</i>
Studiju programmas direktora uzvārds	<i>Zupa</i>
Studiju programmas direktora e-pasts	<i>uldis.zupa@liepu.lv</i>
Studiju programmas vadītāja/ direktora akadēmiskais/ zinātniskais grāds	<i>Mg.sc.administr.</i>
Studiju programmas direktora telefona numurs	
Studiju programmas mērķis	<i>Pamatojoties uz ekonomikas, menedžmenta, sociālās un organizāciju psiholoģijas, informāciju tehnoloģiju, pedagogijas, socioloģijas u.c. saskares zinātņu atziņām un tautsaimniecības nepieciešamībām, nodrošinot multidisciplināru pieeju vadībzinātņu studijām un sekmējot radošas personības attīstību ar mūsdienīgam vadītājam nepieciešamajām kompetencēm profesionālajā darbībā, sagatavot augstākā līmeņa profesionālus organizāciju vadītājus.</i>
Studiju programmas uzdevumi	<ol style="list-style-type: none"> <li><i>1. Radīt iespējas un nodrošināt apstākļus iegūt kvalitatīvu profesionālā maģistra grādam atbilstošu izglītību, kas ietver mūsdienīgas inovatīvas zināšanas un izpratni par uzņēmējdarbības, sabiedrības un izglītības vadību.</i></li> <li><i>2. Attīstīt prasmi izprast, novērtēt un izmantot globālās tendences valsts reģionālās attīstības kontekstā, un iekļauties starptautiskā vadības zinību pētniecības un profesionālās sadarbības apritē.</i></li> <li><i>3. Attīstīt pētnieciskā darba kompetences un radošu vadības darba stilu.</i></li> <li><i>4. Sekmēt dažādu studiju un pētniecības metožu apguvi un prasmju iegūšanu, tās optimāli izvēlēties un pielietot.</i></li> <li><i>5. Studiju procesu bagātināt ar organizāciju vadības problēmu izpēti prakses laikā, iegūtos rezultātus izmantojot maģistra darba izstrādāšanā.</i></li> <li><i>6. Veicināt augstu profesionālās ētikas standartu izpratni, to ievērošanu darbā un sadzīvē.</i></li> <li><i>7. Sagatavot profesionālos maģistrus vadības zinībās, kuri varētu sekmīgi turpināt studijas vadībzinātņu doktora līmenī.</i></li> </ol>

Sasniedzamie studiju rezultāti	<p>1. Zināšanas:</p> <p>1.1. padziļinātas zināšanas organizāciju vadībā organizāciju misijas, vīzijas, vērtību un mērķu formulēšanā, aktualizēšanā;</p> <p>1.2. teorētiskās zināšanas globālo nozares procesu un organizācijas procesu pārraudzībā, koordinē starp-organizāciju, starpnozares sadarbību;</p> <p>1.3. zināšanas inovatīvu organizāciju darbībā.</p> <p>2. Prasmes:</p> <p>2.1. plānot, organizēt un uzraudzīt organizāciju darbību;</p> <p>2.2. pārstāvēt un prezentēt organizāciju;</p> <p>2.3. izstrādāt uzņēmējdarbības un attīstības plānus, budžetu;</p> <p>2.4. iegūt, analizēt un sistematizēt nozares un saistīto informāciju stratēģisko priekšlikumu izstrādei, kas vērsti uz efektīvāku un lietderīgāku organizācijas resursu izmantošanu.</p> <p>3. Kompetences:</p> <p>3.1. spēj patstāvīgi formulēt un kritiski analizēt sarežģītas profesionālas problēmas, argumentēt un pieņemt lēmumus, kas saistīti ar organizācijas vadību un attīstību;</p> <p>3.2. spēj argumentēti izskaidrot un diskutēt par sarežģītiem vai sistēmiskiem nozares vai profesionālās jomas aspektiem;</p> <p>3.3. spēj integrēt dažādu jomu zināšanas, dot ieguldījumu jaunu zināšanu radīšanā, pētniecības vai profesionālās darbības metožu attīstībā;</p> <p>3.4. spēj ieviest inovatīvus, pierādījumos balstītus sasniegumus darbā, parādīt izpratni un ētisko atbildību par profesionālās darbības iespējamo ietekmi uz vidi un sabiedrību.</p>
Studiju programmas noslēgumā paredzētais noslēguma pārbaudījums	Maģistra darbs

## Studiju programmas varianti

### Pilna laika klātie - 1 gadi - latviešu

Studiju veids un forma	Pilna laika klātie
Īstenošanas ilgums (gados)	1
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	0
Īstenošanas valoda	latviešu
Studiju programmas apjoms (KP)	40
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	Pilna laika klāties studijās personām ar iepriekš iegūtu profesionālo augstāko 2. līmeņa izglītību (studiju ilgums 1 gads) - referāts (brīvi izvēlētas un aktuālas pētnieciskās problēmas apskats izvēlētajā studiju apakšvirzienā: uzņēmējdarbības vadība, sabiedrības vadība vai izglītības vadība, 5 – 8 lpp.). Priekšrocības: - personām, kuru bakalaura darba vai diplomdarba vērtējums ir 10 vai 9 balles, ir tiesības pieteikties studijām bez iestājpārbaudījuma
Iegūstamais grāds (latviešu valodā)	Profesionālais maģistra grāds vadības zinībās uzņēmējdarbības vadībā vai profesionālais maģistra grāds vadības zinībās sabiedrības vadībā, vai profesionālais maģistra grāds vadības zinībās izglītības vadībā
Iegūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	Organizācijas vadītājs

### Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Liepājas Universitāte	LIEPĀJA	LIELĀ IELA 14, LIEPĀJA, LV-3401

**Pilna laika klātiene - 2 gadi - latviešu**

Studiju veids un forma	<i>Pilna laika klātiene</i>
Īstenošanas ilgums (gados)	<i>2</i>
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	<i>0</i>
Īstenošanas valoda	<i>latviešu</i>
Studiju programmas apjoms (KP)	<i>80</i>
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	<i>Pilna laika klātiene personām ar iepriekš iegūtu akadēmisko augstāko izglītību (studiju ilgums 2 gadi): - referāts (brīvi izvēlētas un aktuālas pētnieciskās problēmas apskats izvēlētajā studiju apakšvirzienā: uzņēmējdarbības vadība, sabiedrības vadība vai izglītības vadība, 5 - 8 lpp.). Priekšrocības: - personām, kuru bakalaura darba vai diplomdarba vērtējums ir 10 vai 9 balles, ir tiesības pieteikties studijām bez iestājpārbaudījuma.</i>
Iegūstamais grāds (latviešu valodā)	<i>Profesionālais maģistra grāds vadības zinībās uzņēmējdarbības vadībā vai profesionālais maģistra grāds vadības zinībās sabiedrības vadībā, vai profesionālais maģistra grāds vadības zinībās izglītības vadībā</i>
Iegūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	<i>Organizācijas vadītājs</i>

**Īstenošanas vietas**

<b>Īstenošanas vietas nosaukums</b>	<b>Pilsēta</b>	<b>Adrese</b>
Liepājas Universitāte	LIEPĀJA	LIELĀ IELA 14, LIEPĀJA, LV-3401

### III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (1. Studiju programmas raksturojošie parametri )

#### 1.1. Izmaiņu studiju programmas parametros, kas notikušas kopš iepriekšējās studiju virziena akreditācijas lapas izsniegšanas vai studiju programmas licences izsniegšanas, ja studiju programma nav iekļauta studiju virziena akreditācijas lapā, apraksts un analīze.

Profesionālā maģistra studiju programma "Vadības zinības" Liepājas Universitātē jau tiek realizēta 13 gadus.

Pēdējās būtiskās akreditētās izmaiņas programmā ir notikušas 2017./2018. studiju gadā, kad tika dota iespēja programmā studēt jauniešiem, kas iepriekš nav ieguvuši profesionālo kvalifikāciju, bet ir ieguvuši akadēmisko augstāko izglītību.

Programmas virsmērķis ir piedāvāt un nodrošināt iespējas maģistrantūras studijām vadībizinātnē profesionālā maģistra grāda iegūšanai vadībizinātnēs ar specializāciju vienā no apakšvirzieniem: uzņēmējdarbības vadība, vai sabiedrības vadība, vai izglītības vadība.

Studijas tālāk izglīto speciālistus uzņēmējdarbībā, sabiedrības un izglītības vadībā, veicinot inovatīvu zināšanu un prasmju apguvi vadībizinātnēs, it īpaši zināšanu pārvaldībā, kas ir būtisks nosacījums organizācijas konkurētspējas paaugstināšanai darba tirgū.

Studijas sekmē radošas personības attīstību ar mūsdienīgam vadītājam nepieciešamajām kompetencēm profesionālajā darbībā nepieciešamo akadēmisko, intelektuālo, profesionālo un saskarsmes lietpratību.

Studiju laikā tiek nodrošināta multidisciplināra pieeja vadībizinātņu studijām, pamatojoties uz ekonomikas, menedžmenta, sociālās un organizāciju psiholoģijas, informāciju tehnoloģiju, pedagogijas, socioloģijas u.c. saskarēm un zinātniskajām atziņām.

Profesionālā maģistra studiju programma: **VADĪBAS ZINĪBAS**

Studiju programmas apakšvirzieni:

- uzņēmējdarbības vadība;
- sabiedrības vadība;
- izglītības vadība.

**Kods:** 47345

**Kredītpunkti:** 160 (ECTS 240)

**Studiju forma un ilgums:** pilna laika klātienes studijas:

- 1 gads (studējošajiem ar iepriekš iegūtu profesionālo augstāko 2. līmeņa izglītību);
- 2 gadi (studējošajiem ar iepriekš iegūtu augstāko akadēmisko izglītību).

**Iegūstamais grāds** (atbilstoši izvēlētajam apakšvirzienam):

- Profesionālais maģistrs vadības zinībās uzņēmējdarbības vadībā;
- Profesionālais maģistrs vadības zinībās sabiedrības vadībā;
- Profesionālais maģistrs vadības zinībās izglītības vadībā.

Studiju rezultātā iegūtā izglītība absolventiem paver iespējas:



- strādāt valsts vai pašvaldības iestādē;
- nodarboties ar uzņēmējdarbību dažādos pārvaldības līmeņos;
- turpināt studijas LiepU doktora studiju programmās vai citā augstskolā Latvijā vai ārzemēs.

## **1.2. Statistikas dati par studējošajiem studiju programmā, studējošo skaita dinamika, skaita izmaiņu ietekmes faktoru analīze un novērtējums. Analizējot, atsevišķi izdalīt dažādas studiju formas, veidus, valodas.**

Profesionālā maģistra studiju programmā "Vadības zinības" studējošo skaits, skaidri norāda uz programmas pieprasījumu un konkurētspēju. 2018.gada pirmajā oktobrī studējošo skaits 1,6 gadu programmā bija 37, bet 2019.gadā 34 maģistranti. Savukārt studējošo skaits 2,6 gadu programmā kopš 2017.gada, kad tika sniegta iespēja akadēmisko bakalauru ieguvušajiem studēt, ir bijis nemainīgs – 3 studenti. Lai arī bija interese par studiju iespējām šajā programmā kā 2018. un 2019. gados, netika nodrošināts minimālais studentu skaits programmā, kā rezultātā, tā netika uzsākta. Lai novērstu situāciju, kad akadēmisko bakalauru ieguvušie nevar uzsākt studijas 2,6 gadu programmā nepietiekamo studējošo skaita dēļ, 1 un 2 gadu programmas tiek plānots apvienot nevis studiju beigu daļā, kā tas bija iepriekš, bet apvienot studiju sākumā. Pateicoties iespējām studēt divas reizes mēnesī nedēļas nogalēs un apvienot studijas ar darbu, interese par studijām nepina laika klātienes programmā kopš 2016.gada ir bijusi nepietiekoša, kā rezultātā tā vairāk netiks piedāvāta.

Lielākas studējošo atbirums bija vērojams 2017. un 2019.gadā. Galvenie studējošo eksmatrikulācijas iemesli ir saistīti ar noteiktajos termiņos nenokārtotiem pārbaudījumiem vai neveiktiem citiem uzdevumiem, kā arī pēc paša vēlēšanās. Pētot iemeslus kādēļ studenti labprātīgi pārstājuši studēt, kā galvenais studiju pārtraukšanas iemesls tiek minēts nespējas savienot studijas ar darbu. Kā otrs iemesls tiek minētas veselības problēmas, bet trešais – finansiāli apsvērumi vai studiju turpināšana citā augstskolā. Nereti studējošie min vairākus apstākļus, kas noveduši pie lēmuma par studiju pārtraukšanu. Studiju programmas spēja nodrošināt vairāk kā 50% no studējošajiem ar privāto finansējumu, skaidri parāda studiju programmas konkurētspēju, kvalitāti, par kuru studējošie gatavi maksāt un arī esošās studiju maksas pieejamību atbilstoši ekonomiskajai situācijai valstī.

Tātad, pārskata periodā ievērojami ir pieaugusi virzienā piedāvātās studiju programmas "Vadības zinības" popularitāte. Gadu griezumā arvien vairāk studējošo izvēlas šīs programmas pilna laika studijas, tāpēc uz nākošo akreditācijas periodu nepilna laika studiju piedāvājums vairs nav aktuāls. Pēdējos divos gados nav uzņemti studenti nepilna laika studijās, kas nozīmē, ka programmas pašreizējai realizācijai ir izvēlēts arī nodarbinātiem studējošajiem piemērots studiju laika plānojums.

Profesionālā maģistra studiju programmas "Vadības zinības" pilna laika studijās (1,6 gadi) studējošo skaits konkrētā pārskata gada 1.oktobrī 2015.gadā bija 19, 2016.gadā bija 26, 2017.gadā 35, 2018.gadā 37 un 2019.gadā 34 studējošie.

Pieaugošais un stabils studiju kursa pieprasījums norāda uz veiksmīgu studiju formas, studiju kursa plānojuma un satura kombināciju. Salīdzinot ar studējošo skaitu nepilna laika studijās (2 gadi), kur studējošo skaits 2015.gadā bija 5, 2016.gadā 6, 2017.gadā 1, bet 2018. un 2019. gados neviens, nepārprotami atainojas nepilna laika klātienes studiju formas pieprasījuma trūkums.

Savukārt, studiju programma, kura tiek piedāvāta akadēmiskā bakalaura ieguvējiem (studiju ilgums 2,6 gadi) 2017.gadā uzņēma 3 studējošos, kuri 2020.gada sākumā šo programmu absolvēja. Lai arī laika posmā no 2018. līdz 2020.gada interese par šīm studijām bija, tā nebija pietiekoša kursa uzsākšanai.

### **1.3. Analīze un novērtējums par studiju programmas nosaukuma, iegūstamā grāda, profesionālās kvalifikācijas vai grāda un profesionālās kvalifikācijas mērķu un uzdevumu, studiju rezultātu, kā arī uzņemšanas prasību savstarpējo sasaisti.**

2017./2018. studiju gadā, veicot studiju programmā būtiskas izmaiņas, tika saņemts pozitīvs ekspertu vērtējums gan par studiju programmas saturu, realizāciju un ciešo sadarbību ar uzņēmējiem programmas realizācijā. Nodrošinot studiju programmas atbilstību normatīvajiem aktiem un Profesionālās izglītības un nodarbinātības trīspusējās sadarbības apakšpadomes 2019. gada 18. septembra sēdē saskaņotā "Organizācijas vadītājs" profesiju standarta iekļaušanu studiju programmā kā arī nodrošinot studiju programmas konkurētspēju, studiju programmā ir veiktas vairākas izmaiņas. Ir veikta studiju programmas mērķu un uzdevumu precizēšana, studiju programmas un studiju kursu satura pielāgošana profesijas standarta prasībām, kā arī studiju ilguma samazināšana un studiju plāna sinhronizācija starp studiju gadiem pēc iespējas efektīvākai resursu izmantošanai. Studiju programmas nosaukums un iegūstamais grāds un kvalifikācija ir atbilstoši normatīvos aktos un profesiju standartā noteiktajam. Savukārt, studiju kursam noteiktās un viegli izprotamās uzņemšanas prasības, nodrošina gan nepieciešamo zināšanu un prasmju sniegšanu studējošam atkarībā no viņas vai viņa iepriekšējās izglītības, gan noteikto vismaz piecu gadu kopējo studiju garumu maģistra grāda iegūšanai.

Studiju programmā noteiktie apakšvirzieni izglītības, uzņēmējdarbības un sabiedrības vadībā, nodrošina tautsaimniecībai nepieciešamo organizāciju vadītāju specializāciju.

Veidojot studiju programmu, visiem apakšvirzieniem kā pamats tika ņemtas "Organizācijas vadītājs" profesiju standarta prasības, kuras izpildot, tiek nodrošinātas ikvienas organizāciju vadītājiem izvirzītās pamatprasības. Savukārt, katram konkrētajam apakšvirzienam noteiktie studiju kursi, prakse, kā arī maģistra darba ievirze, nodrošina nepieciešamo zināšanu un iemaņu kopumu, lai absolventi varētu turpināt savas darba gaitas uzņēmējdarbības, valsts vai pašvaldības, vai izglītības vadības vidē.

Studiju kursu un to apakšvirzienu saturiskā sasaiste reālajai situācijai darba vietās, sākotnēji tiek pārbaudīta prakses laikā, kad studējošie, atbilstoši izvēlētajam apakšvirzienam, veic prakses uzdevumus uzņēmumos, iestādēs vai pašvaldībās, vai izglītības pārvaldēs un papildina teorētiskās zināšanas ar praksē apgūtajām.

Kā nākamais sasaistes punkts ir maģistra darba rakstīšana. Par maģistra darba vadītājiem un recenzentiem tiek piesaistīti konkrēto jomu, apakšvirzienu vai tēmu pārzinoši speciālisti. Savukārt, noslēdzošais sasaistes punkts ir maģistra darbu aizstāvēšana, kur darbu aizstāvēšanas komisijas sastāvā tiek iekļauti pārstāvji no uzņēmējdarbības vides, valsts pārvaldes vai pašvaldību iestādēm un arī izglītības jomas pārstāvji.

Veikto būtisko izmaiņu rezultātā 2017./2018. studiju gadā, studiju programmas realizācija tiek nodrošināta arī studējošajiem, kuri iepriekš ir ieguvuši akadēmisko bakalaura grādu, kopumā studiju rezultāti ir atbilstoši uzņēmējdarbības veikšanas tendencēm gan Liepājā, gan reģionā.

Līdzīgi kā uzņēmējdarbības vadībā, arī sabiedrības un izglītības vadībā, veicot studējošo uzņemšanu tiek pārbaudītas gan potenciālā studējošā izglītības atbilstība noteiktajām LiepU prasībām, gan spējas orientēties izvēlētajā apakšvirzienā, ko nodrošina uzņemšanas noteikumos paredzētā referāta iesniegšana. Iesniegtos referātus recenzē konkrētos apakšvirzienus pārstāvoši LiepU vadošie mācībspēki ar atbilstošu izglītību un profesionālo pieredzi.

Uzņemšanas prasības ir saskaņotas ar uzņēmējdarbības vidē esošo organizāciju un nozarei atbilstīgām prasībām un Liepājas Universitātes uzņemšanas noteikumiem (skatīt elektronisko saiti **1.2.A.pielikuma** Liepājas Universitātes galvenie iekšējie normatīvie akti un regulējumi).

### III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (2. Studiju saturs un īstenošana)

**2.1. Studiju kursu/ moduļu satura aktualitātes un atbilstības nozares, darba tirgus vajadzībām un zinātnes tendencēm novērtējums. Sniegt informāciju, vai, un kā studiju kursu/ moduļu saturs tiek aktualizēts atbilstoši nozares, darba tirgus un zinātnes attīstības tendencēm. Maģistra vai doktora studiju programmu gadījumā norādīt un sniegt pamatojumu, vai grādu piešķiršana balstīta attiecīgās zinātnes nozares vai mākslinieciskās jaunrades jomas sasniegumos un atziņās.**

Kā norāda Latvijas Republikas Ekonomikas ministrija "Informatīvajā ziņojumā par darba tirgus vidējā un ilgtermiņa prognozēm" 2018.gadā, darba tirgū ir novērojamas studiju programmas nepieciešamību apstiprinošas tendences. Salīdzinot ar 2016. gadu, augstākās kvalifikācijas profesijās, 2017. gadā bija par 8 tūkst. vairāk nodarbināto (pieaugums par 2,2%). Vērtējot nodarbināto vadītāju skaitu komercpakalpojumos un sabiedriskajos pakalpojumos, salīdzinot ar 2010. gadu ir jāsecina, ka tas ir pieaudzis par vairāk kā 9 000 darbiniekiem, savukārt, vērtējot nodarbināto iedzīvotāju skaitu konkrētajā profesijas apakšgrupā, vadītāji, kuri ir vecāki par 50 gadiem ir 43% no visu vadītāju skaita, kas skaidri norāda uz jomas speciālistu pakāpenisku novecošanu. Vērtējot darbaspēka pieprasījumu izmaiņas, atšķirībā no daudzām citām profesiju grupām, pieprasījums pēc vadītājiem būs aktuāls arī turpmāk. Ziņojumā tiek prognozēts, ka attiecībā pret 2017. gadu 2025.gadā pieprasījums būs par 3,9% lielāks, bet 2035.gadā tas sasniegs 5% un tas radīs būtisku darbaspēka nepietiekamību vidējā termiņā dažādu līmeņu vadītāju profesijās. Ekonomikas ministrijas ziņojums norāda uz augstas kvalifikācijas darbinieku, vadītāju joprojām pieaugošo pieprasījumu darba tirgū, kas apstiprina studiju programmas nepieciešamību un aktualitāti arī turpmāk.

Liepājas Universitātes Vadības un sociālo zinātņu fakultātei ir cieša sadarbība ar Kurzemes biznesa inkubatoru, kā arī tiek veiktas regulāras tikšanās un aptaujas ar Latvijas tirdzniecības un rūpniecības kameras biedriem, kas sniedz labu priekšstatu par faktiskajām darba tirgus nepieciešamībām. Papildus, 2019.gadā Liepājas Universitāte uzsāka dalību ESF projektā "Liepājas Universitātes akadēmiskā personāla pilnveide stratēģiskās specializācijas jomās - dabas zinātnes, matemātika un Informāciju tehnoloģijas organizāciju vadībā, māksla, sociālās zinātnes, komerczinības un tiesības" Nr. 8.2.2.0/18/A/02. Projekta ietvaros sadarbībā ar komersantiem Latvijā tika uzsākta Liepājas Universitātes akadēmiskā personāla profesionālās kompetences pilnveides - stažēšanās pasākumu īstenošana. Stažēšanās pasākumu mērķis ir pilnveidot Liepājas Universitātes akadēmiskā personāla profesionālo kompetenci, stiprināt un attīstīt studiju virzienos izglītības sasaisti ar tautsaimniecību un nodrošināt studentu vajadzībām atbilstošu laikmetīgu augstāko izglītību, attīstīt un integrēt akadēmiskā personāla profesionālo kompetenci studiju programmu un studiju kursu īstenošanā. Stažēšanās pasākumos piedalās arī studiju programmas pasniedzēji. Uzņēmumi, kuros jau notiek un kuros tiek plānoti stažēšanās pasākumi, prioritāri ir tādi, kuru darbība ietver inovācijas, pētniecību un tehnoloģiju attīstību. Izvēlētie uzņēmumi ir sadarbībai atvērti, ar lokālu un starptautisku pieredzi, ar mērķi būt atpazītiem un vieniem no vadošajiem nozarē reģionā, Baltijā.

Kā vēl viens priekšnoteikums studiju kursu atbilstībai faktiskajām tirgus nepieciešamībām ir tādu pasniedzēju piesaiste studiju kursiem, kuru ikdienas darbs ir cieši saistīts ar nozari.

Lai izvērtētu, vai studiju programma atbilst reālajām tirgus prasībām, tiek sekots absolventu darba gaitām, analizēta viņu sniegtā atgriezeniskā saite.

Būtisku pienesumu kursu satura aktualitātei dod studentu prakses laikā gūtās gūtā pieredze un atgriezeniskā saite, kā arī informācija no organizācijām, kurās studenti iziet praksi.

**2.2. Studiju kursos/ moduļos iekļautās informācijas, sasniedzamo rezultātu, izvirzīto mērķu u.c. rādītāju savstarpējās sasaistes, studiju kursu/ moduļu mērķu sasaistes ar studiju programmas mērķiem un sasniedzamajiem rezultātiem novērtējums. Doktora studiju programmas gadījumā, galveno pētniecības virzienu apraksts, programmas ietekme uz pētniecību un citiem izglītības līmeņiem.**

Studiju kursu savstarpējā sasaiste un studiju programmas sasaiste ar bakalaura programmām notiek ne tikai ar kartēšanas (**8.pielikums**) palīdzību, bet arī nodrošinot, ka visā bakalaura un maģistra studiju procesā tiek sniegtas atbilstošas kompetences, profesionālās zināšanas, prasmes un attieksmes, kuras ir noteiktas profesijas standartā "Organizācijas vadītājs". Visi minētie elementi ir cieši saistīti ar studiju programmas mērķi, uzdevumiem un sasniedzamajiem rezultātiem.

Piesakoties studijām, studējošie izvēlas studijas kādā no studiju programmas apakšvirzieniem – uzņēmējdarbības, sabiedrības vai izglītības vadībā. Atbilstoši studējošo veiktajai izvēlei, kā tas ir atainots arī plānā, studējošiem ir jāapgūst studiju kursi B1 (uzņēmējdarbības vadība), B2 (Sabiedrības vadība) vai B3 (Izglītības vadība) daļā.

**2.3. Studiju īstenošanas metožu (tajā skaitā vērtēšanas) novērtējums, iekļaujot analīzi par to, kā tiek izvēlētas studiju kursos/ moduļos izmantotās studiju īstenošanas (tajā skaitā vērtēšanas) metodes, kādas tās ir un kā tās veicina studiju kursu rezultātu un studiju programmas mērķu sasniegšanu. Iekļaut skaidrojumu, kā studiju procesa īstenošanā ņemti vērā studentcentrētas izglītības principi.**

Studiju kursu īstenošanas metodes tiek norādītas studiju kursu aprakstos un tās pārsvarā to izvēle ir docētāju ziņā. Veicot studiju kursu aprakstu aktualizēšanu, notiek arī īstenoto metožu atbilstības izvērtēšana studiju kursa un programmas mērķu sasniegšanai.

Studiju saturs tiek apgūts kontaktstundu un pastāvīgo darbu formā, kursu kontaktsundu un pastāvīgo darbu uzdevumu apjoms un prasības starp studiju kursiem var būt dažāds. Kontaktsundas tiek organizētas starp studiju gadiem, vienam studiju gadam vai apakšvirzieniem. Liepājas Universitātes Noteikumi par studiju kursa/moduļa pārbaudījumiem (saite uz elektronisko dokumentu šeit: [https://www.liepu.lv/uploads/files/Noteikumi%20par%20studiju%20kursa\\_modu%C4%BCa%20p%C4%81rbaud%C4%ABjumiem.pdf](https://www.liepu.lv/uploads/files/Noteikumi%20par%20studiju%20kursa_modu%C4%BCa%20p%C4%81rbaud%C4%ABjumiem.pdf)) nodrošina studējošo zināšanu objektīvu novērtējumu un veicina sistemātisku studiju darbu semestra laikā. Vērtējot programmas apguvi, tiek ievēroti vispārpieņemtie pamatprincipi kā:

- vērtēšanas atklātības princips, kas ir prasību kopums studiju rezultāta vērtēšanai, atbilstoši studiju programmas un studiju kursu mērķiem un uzdevumiem;
- summēšanas princips pozitīvajiem sasniegumiem kad iegūtā izglītība tiek vērtēta summējot pozitīvos sasniegumus;
- obligātuma princips, kas nosaka nepieciešamību iegūt sekmīgu vērtējumu par studiju programmas visa satura apguvi;
- pārbaudes veidu dažādības princips, izmantojot dažādus pārbaudes veidus, lai vērtētu apguvi;
- vērtējuma pārskatīšanas iespēju princips, kura īstenošanai universitāte ir noteikusi kārtību kādā var tikt pārskatīts iegūtais vērtējums;
- vērtējuma atbilstības princips, kas dod iespēju pārbaudes darbā demonstrēt spējas, zināšanas

īemaņas un prasmes visiem apguves līmeņiem, atbilstošos uzdevumos un situācijās.

Eksāmenos un ieskaitēs var tik izmantoti dažādi pārbaudes veidi kā mutvārdi, rakstveida forma, kombinētā forma, datorizēta forma. Studentiem pirms eksāmeniem ir pieejamas konsultācijas.

Studiju programmas studiju kursu īstenošanas metodes un vērtēšanas metodes tiek realizētas saskaņā ar Liepājas Universitātes noteikumiem par studiju kursa/moduļa pārbaudījumiem (skatīt elektronisko saiti **1.2.A.pielikumā** Liepājas Universitātes galvenie iekšējie normatīvie akti un regulējumi). Savukārt, par studentcentrētas izglītības pieejas principiem informācija atrodama sadaļā II – Studiju virziena raksturojums (1. Studiju virziena pārvaldība), 1.6. punktā.

#### **2.4. Ja studiju programmā ir paredzēta prakse, sniegt studiju programmā iekļauto studējošo prakšu uzdevumu sasaistes ar studiju programmā sasniedzamajiem studiju rezultātiem analīzi un novērtējumu. Norādīt, kā augstskola/ koledža studiju programmas ietvaros atbalsta studējošos studiju prakses ietvaros izvirzīto uzdevumu sasniegšanai.**

Studiju laikā ir paredzēta profesionālā prakse.

Studiju programmā ir paredzēta prakse 6 KP apmērā, personām, kuras iepriekš ir jau ieguvušas profesionālo kvalifikāciju un pašreiz studējot maģistra studiju programmas 1 studiju gada ietvaros, savukārt personām, kuras iepriekš nav ieguvušas profesionālo kvalifikāciju un viņu studiju ilgums ir plānots 2 gadi, ir paredzēta prakse 26KP apmērā, kur 20KP attiecas uz kvalifikācijas “Organizācijas vadītājs” iegūšanu, savukārt, 6 KP nodrošina vadības prakses maģistra līmeņa zināšanu pārbaudi praktiskā darbībā.

Prakses sasaisti ar studiju programmā sasniedzamajiem studiju rezultātiem nodrošina prakses uzdevumi, kuri ir balstīti studiju programmas sasniedzamajos mērķos, nodrošina teorētisko zināšanu papildināšanu ar praktiskām īemaņām un programmas sasaisti ar profesijas standartu.

Pirms došanās praksē studentiem tiek veikta prakses instruktāža, kurā studenti tiek iepazīstināti ar praksē veicamajiem uzdevumiem kā arī ar sagaidāmo prakses atskaiti. Līdzīgi kā studentiem, arī prakses vadītājiem darba vietās tiek izsniegta informācija par prakses uzdevumiem un sasniedzamajiem rezultātiem. Praksi beidzoties gan darba devējiem, gan studentiem ir iespēja sniegt atgriezenisko saiti par praksi. Analizējot iegūtās prakses atskaites ir iespējams gūt priekšstatu par prakses uzņēmumu vai īestādi un lemt par tālāku šīs prakses vietas izmantošanu studiju procesa nodrošināšanā.

Studiju programmas ietvaros paredzētās prakses ir daļa no studiju noslēgumā izstrādājamā maģistra darba pētījuma.

Par prakšu uzdevumu sasaisti ar studiju programmā sasniedzamajiem studiju rezultātiem var pārliecināties studiju programmas un studiju kursu kartējumā **8.pielikumā**, kā arī studiju kursu aprakstos par konkrētajām praksēm.

Kā tas ir atainots 8. pielikumā atrodamajā kartējumā, prakses nodrošina studiju programmas teorētiskās daļas sasaisti gan ar darba vidē notiekošo, gan sniedz būtisku ievirzi maģistra darba rakstīšanā. Prakses uzdevumi nodrošina studējošo kompetenču attīstību gan organizāciju darbību plānošanā un uzraudzībā, gan pārstāvniecībā, gan izstrādājot dažādus plānus, gan attīstot loģisko un kritisko domāšanu analizējot aktuālo informāciju, kā arī veicinot studējošo spējas pielietot iegūtās zināšanas ne tikai praktiski, bet arī, lai radītu jaunas zināšanas. Papildus, maģistra prakse vadībā I un II, padziļināti nodrošina studējošos ar iepriekš iegūtu akadēmisko izglītību ar visām nepieciešamajām kompetencēm un zināšanām, kuras var iegūt tikai praktiski esot organizācijās un mērķtiecīgi iesaistoties to ikdienas darbībā.

## **2.5. Analīze un novērtējums par studējošo noslēguma darbu tēmām, to aktualitāti nozarē, tajā skaitā darba tirgū, un noslēguma darbu vērtējumiem.**

Noslēguma darbu rakstīšana, recenzēšana un aizstāvēšanas komisijā tiek nodrošināts ne tikai akadēmiskais universitātes personāls, bet arī jomas profesionāļi, parasti uzņēmumu vai iestāžu vadītāji. Profesionāļu iesaiste nodrošina darbu sasaisti ar nozares aktualitātēm, kā arī profesionāli virzītu darbu vērtējumu. Visbiežāk studenti izvēlas noslēguma darbus rakstīt par organizācijām vai nozarēm, kurās viņi personiski ir iesaistīti. Šāda perspektīva ne tikai dod pašiem studējošiem daudz dziļāku ieskatu izvēlētajā problemātikā, bet arī sniedz praktiski pielietojamus risinājumus konkrētās organizācijas vai jomas tālākai attīstībai. Ņemot vērā faktisko studējošo sasaisti ar reģionu, šāda prakse nodrošina nepārtrauktu universitātes ieguldījumu reģiona attīstībā vadībinātņu jomā un sasaisti ar vietējiem uzņēmējiem, valsts un pašvaldības darbiniekiem. Šādu faktisko reģionālo fokusu apliecina arī studējošo darbu nosaukumi

Studējošo noslēguma darbu temati par pašnovērtējuma periodu ir skatāmi šī ziņojuma **citu pielikumu sadaļā (III.2.5.4.pielikumā).**

Studējošo darba tēmas ir atbilstošas uzņēmumu, organizāciju un iestāžu darbības pamatprincipiem, aktualitātēm darba tirgū un svarīgiem pasūtījumu tematiem. Par to liecina darba devēju atsauksmes gan regulārajās tikšanās reizēs, gan bakalaura darbu aizstāvēšanas procesos.

Kā nozarēm aktuālus noslēguma darbu piemērus var minēt maģistra darbu “E-komercijas mājas lapas kā alternatīva pūļa finansēšanas platformām”, kurā, salīdzinot e-komercijas mājas lapas ar pūļa finansēšanas platformām, uzņēmējiem tiek sniegta būtiska informācija plānojot finansējuma piesaisti no pašlaik tik ļoti aktuālajiem avotiem. Savukārt maģistra darbs “Sociālās uzņēmējdarbības attīstības iespējas Kuldīgas novadā” ir vērsts uz aktualitātēm relatīvi jaunajā sociālās uzņēmējdarbības jomā, papildus piešķirot pētījumam reģionālo aspektu. Maģistra darbs “Publiskā un privātā partnerība Eiropas Savienības struktūrfondu izmantošanā kultūras tūrismā Liepājā”, reģionāli fokusējoties un pievēršoties būtiskai nozarei Liepājas pilsētā, atklāj svarīgus publiskās un privātās partnerības aspektus, kuru esamība ļauj sekmīgi piesaistīt ES struktūrfondus. Turpretī maģistra darbs “Jauniešu ar īpašām vajadzībām integrācija darba tirgū” aktualizē sociāli svarīgu, nereti piemirstu un neērtu problemātiku. Savukārt maģistra darbs “Izglītības iestāžu vadības loma pārmaiņu ieviešanā kompetenču pieejā balstīta mācību satura īstenošanā Ventspils vispārīgglītojošās skolās”, caur reģionālo prizmu iedziļinoties pašlaik notiekošā izglītības procesa pārejā uz kompetenču pieeju, sniedz svarīgu atbalstu izglītības iestāžu vadībai.

## **2.6. Analīze un novērtējums par studējošo, absolventu un darba devēju aptauju rezultātiem, to izmantošanu studiju satura un kvalitātes pilnveidē, sniedzot piemērus.**

Līdz 2020.gada 31. decembrim maģistra studiju programma tiek realizēta divos termiņos - 1,6 gadi (studējošie, kuri iepriekš ir ieguvuši profesionālo kvalifikāciju) un 2,6 gadi (studējošie, kuri iepriekš ir ieguvuši augstāko akadēmisko izglītību).

Vērtējot maģistrantu aptaujas rezultātus par apmierinātību ar studiju programmu, jāsecina, ka lielākā studējošu daļa ar to ir apmierināta. Viens studējošais ir ļoti apmierināts, viens neapmierināts, bet divi nav spējuši noformulēt savu viedokli.

Veicot padziļinātāku viedokļu izpēti, var secināt, ka 5 no 11 aptaujātajiem 1,6 gadu studiju programmas kursa studentiem, studiju programmas kvalitāti novērtē kā labu, 4 kā viduvēju, bet 2 kā sliktu. Tajā pat

laikā visi aptaujātie 2,6 gadu studiju programmas kursa studenti kvalitāti vērtē kā labu. Runājot par studiju programmas konkurētspēju Latvijā, lielākā daļa no 1,6 gadu programmas, to vērtē kā viduvēju, 3 kā labu, bet 2 kā sliktu.

Turpretim 2,6 gadu studiju programmas studenti to vērtē kā labu. Attiecībā uz piedāvātajām iespējām ārpus lekcijām iepazīties ar nozares specifiku, dominējošais viedoklis 1,6 gadu programmā ir kā šādas iespējas vērtē kā viduvējas, bet 3 šādas iespējas vērtē kā labas. Šajā jautājumā 2,6 gadu programmā iespējas tiek vērtētas kā labas un ļoti labas. Vērtējot studiju programmas laikā iegūtās zināšanas, prasmes un kompetences, 1,6 gadu programmā 5 studenti tās vērtē kā labas, 5 kā viduvējas, bet 1 kā sliktas. Savukārt abi aptaujātie studenti no 2,6 gadu programmas, tās vērtē kā labas.

Attiecībā uz pieejamo informāciju par studiju programmu saturu un apjomu 8 studējošie no 1,6 gadu programmas to vērtē kā viduvēju, 2 kā labu, bet viens nav sniedzis atbildi, turpretī 2,6 gadu programmā studējošie atzīst pieeju informācijai kā labu un ļoti labu. Runājot par pieejamo informāciju attiecībā uz pārbaudījumu kārtēšanas veidiem 1,6 gadu programmā 6 studējošie to atzinuši kā labu, 3 viduvēju, 1 sliktu un 1 nav sniedzis atbildi. 2,6 gadu programmā informācijas pieejamība par pārbaudījumu kārtēšanas veidiem tiek vērtēta kā laba un ļoti laba. Dominējošais vairākums no 1,6 gadu programmas informāciju par izvēles kursiem vērtē kā viduvēju, 2 labu, bet 1 kā ļoti sliktu, pretstatā 2,6 gadus programmā studējošā vērtējumam par informācijas pieejamību kā ļoti labu.

Atbildot uz informācijas pieejamību par izmaiņām nodarbību sarakstā, 4 no 1,6 gadu programmā studējošajiem to vērtējuši kā viduvēju, tik pat daudz kā labu, viens kā ļoti labu, bet viens nav atbildējis. 2,6 gadu programmas maģistranti informāciju par izmaiņām nodarbību sarakstā vērtē kā labu un ļoti labu. Informāciju par piedāvātajām vieslekcijām, radošajām nodarbībām, izstādēm un citiem pasākumiem, 5 maģistranti 1,6 gadu programmā vērtē kā labu, 3 kā viduvēju, bet 2 kā sliktu. Savukārt 2,6 gadu programmā šāda tipa informācijas pieejamība tiek vērtēta kā laba vai ļoti laba. Informācija par ārpus studiju aktivitātēm 1,6 gadu programmā tiek vērtēta ļoti plaši – 2 studējošie to vērtējuši kā ļoti labu, 2 kā labu, 4 kā viduvēju, 2 kā sliktu, bet 2,6 gadu programmā abi respondenti to vērtēja kā ļoti labu. Attiecībā uz informāciju par studentu iespējām piedalīties studiju procesa pilnveidē, 5 maģistranti no 1,6 gadu programmas to vērtēja kā viduvēju, 1 kā labu, 1 kā ļoti labu, 3 kā sliktu, bet 2,6 gadu programmā 1 studējošais to vērtējis kā labu, bet 1 kā ļoti labu.

Vērtējot vispārējo studējošo vērtējumu, jāsecina, ka studējošie kā programmu, tā pieejamo informāciju par studijām un ar to saistītajām aktivitātēm vērtē pozitīvi. Neapšaubāmi ir jāstrādā pie vidējo un negatīvo vērtējumu uzlabošanas, tomēr, dažos jautājumos esošā atbilžu izklaidētība visā atbilžu spektrā, mazais atbilžu skaits un atšķirīgie vērtējumi starp programmām, liek piesardzīgi vērtēt atbilžu validitāti atbilstoši faktiskajai situācijai. Viedokļa trūkums par konkrēto jautājumu, intereses neesamība par visu, kas saistīts ārpus studijām, subjektīvas gaidas, iepriekšējā pieredze un citi, ar studiju procesu nesaistīti, apstākļi var būt ietekmējoši viduvēja vai sliktā vērtējuma paušanai.

Katru gadu tiek veikta arī **absolventu aptauja**. Lai gan studiju programmā “Vadības zinības”, tāpat kā citās studiju virziena programmās, pašvērtējuma pārskata periodā ir notikušas būtiskās izmaiņas (2017./2019. studiju gadā), vēl nav absolventu, kuri būtu apguvuši studiju programmā iestrādātos pilnveidojumus un uzlabojumus, tomēr, aptaujājot iepriekšējo studiju gadu absolventus ir iegūti rezultāti, kas var būt noderīgi arī turpmāk pilnveidojot studiju procesu.

Piemēram, 2018./2019. studiju gada ietvaros tika aptaujāti iepriekšējo gadu absolventi, no kuriem atsaucās pavisam 10, t.sk. 3 - 2018. gada absolventi, 5 - 2017. gada absolventi, un 2 - 2016. gada absolventi.

Galvenie aptaujas rezultāti ir sekojoši:

- *Vai pēc LiepU absolvēšanas jūs turpināt studijas?* Jā, nākamā līmenī LiepU - **0**; Jā, nākamā līmenī citā Latvijas augstskolā - **0**; Jā, nākamā līmenī ārzemēs - **1**; Nē, neturpinu - **7**; Cits variants - **2**
- *Ja iepriekšējā jautājumā atzīmējāt "cits variants", lūdzu to komentējiet:* Athabaska University grāmatvedības standartus

- *Vai Jūs šobrīd strādājat?* Jā - 8; nē - 1; cits variants - 1 (bērna kopšanas atvaļinājums)
- *Jūsu amats esošajā darba vietā:* Pedagoģis; Iekšējais auditors; Skolotājs; Ekonomiste; Lasīšanas apkalpošanas nodaļas vadītāja; Speciālists; Korespondents; valdes loceklis/iekšējais auditors
- *Vai uzsākot esošās darba attiecības Darba devējam bija būtiska Jūsu iegūtā izglītība un /vai grāds LiepU?* Jā - **5**; Nē - **4**; Grūti pateikt - **1**
- *Lūdzu, novērtējiet savas iegūtās izglītības un/vai grāda atbilstību Jūsu darba pienākumiem?* Pilnībā atbilst - **1**; Daļēji atbilst - **5**; Daļēji neatbilst - **0**; Pilnībā neatbilst - **2**; Nevaru novērtēt, jo nestrādāju atbilstoši iegūtajai izglītībai un/vai grādam - **2**
- *Cik lielā mērā Jūs piekrītat/nepiekrītat apgalvojumiem par Jūsu absolvēto studiju programmu:*
- Studiju programma ir kvalitatīva: *pilnīgi piekrītu - 3, daļēji piekrītu - 6, daļēji nepiekrītu - 0, pilnīgi nepiekrītu - 1*
- Studiju programma ir konkurētspējīga Latvijā: *pilnīgi piekrītu - 2, daļēji piekrītu - 6, daļēji nepiekrītu - 1, pilnīgi nepiekrītu - 1*
- Studiju programma sagatavo darba tirgū konkurētspējīgus darbiniekus: *pilnīgi piekrītu - 1, daļēji piekrītu - 4, daļēji nepiekrītu - 5, pilnīgi nepiekrītu - 0*
- Studiju programmas saturs atbilst jaunākajām attīstības tendencēm: *pilnīgi piekrītu - 2, daļēji piekrītu - 4, daļēji nepiekrītu - 4, pilnīgi nepiekrītu - 0*
- Studiju laikā iegūtās zināšanas, prasmes un kompetences atbilst mūsdienu darba tirgus prasībām: *pilnīgi piekrītu - 4, daļēji piekrītu - 2, daļēji nepiekrītu - 4, pilnīgi nepiekrītu - 0*
- *Absolventu ieteikumi studiju programmas / LiepU pilnveidei:*
- Vairāk praktisku zināšanu nodrošināšana;
- Pilnveidot studiju procesa organizāciju, jo neesot liepājniekam ir pagrūti izpildīt pasniedzēju prasības. Piemēram, ierasties uz vienu lekciju 40 min. garumā vai konsultāciju, kas ir iespējama tikai un vienīgi darba dienā un darba laikā. Jebkura formalitāšu kārtošana nav iespējama attālināti un ar elektronisko parakstu.
- Piesaistīt "Iespējamā misija" pārstāvjus (skolotājs programmai)
- Vairāk praktiskas zināšanas nevis tīri teorija.
- Vairāk sadarboties ar uzņēmumiem un praktiskās nodarbības veikt uzņēmumu vidē vai ar uzņēmumu pārstāvju līdzdalību.
- Patika izkārtotais lekciju grafiks, iesaku domāt par studentiem arī turpmāk. Lai darbu var apvienot ar studijām universitātē.
- vairāki pasniedzēji joprojām uzskata, ka kvalitatīvas studijas ir PP slaidu pārrakstīšana kladē. Maz interaktivitātes.

## 2.7. Sniegt novērtējumu par studējošo ienākošās un izejošās mobilitātes iespējām, izmantoto iespēju skaita dinamiku un mobilitātes laikā apgūto studiju kursu atzišanu.

Iepriekšējā studiju virziena akreditācijas pašnovērtējuma periodā šajā studiju programmā praktiski nav bijuši studējošie, kuri būtu izmantojuši, piemēram, ERASMUS+ mobilitātes programmas apmaiņas iespējas, bet iespēja doties pēcstudiju ERASMUS+ mobilitātē pašreiz izskata vairāki esošie studiju programmas studējošie.

Galvenais arguments, kāpēc netiek izmantotas mobilitātes iespējas ir – pārāk liels noslogojums (darbs, studijas, ģimene), tiek piedāvāts ilgs laika periods, kas ir jāpavada ārpus Latvijas, u.tml.

Mobilitātes iespēju izmantošanu plānots veicināt vēl vairāk uzrunājot studējošos par ERASMUS+ iespējām, iekļaujot studiju programmas ievadā, kad notiek pirmā programmas direktora un studējošo tikšanās, arī prezentāciju par ERASMUS +.



### **III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums)**

**3.1. Novērtēt resursu un nodrošinājuma (studiju bāzes, zinātnes bāzes (ja attiecināms), informatīvās bāzes (tai skaitā bibliotēkas), materiāli tehniskās bāzes un finansiāli bāzes) atbilstību studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un studiju rezultātu sasniegšanai, sniegt piemērus. Veicot novērtējumu iespējams norādīt atsauci uz II. daļas 3. nodaļas 3.1.- 3.3. kritērijos sniegto informāciju.**

Skatīt II. daļas 3.nodaļas 3.1.- 3.3. kritērijos sniegto informāciju.

Studiju programmas īstenošanai nav nepieciešami papildu vai specifiski resursi vai kāds cits nodrošinājums.

**3.2. Studiju un zinātnes bāzes, tajā skaitā resursu, kuri tiek nodrošināti sadarbības ietvaros ar citām zinātniskajām institūcijām un augstākās izglītības iestādēm, novērtējums (attiecināms uz doktora studiju programmām).**

### **III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (4. Mācībspēki)**

**4.1. Mācībspēku sastāva izmaiņu analīze un novērtējums par pārskata periodu, to ietekme uz studiju kvalitāti.**

Tā kā studiju programmā 2017./2018. studiju gadā tika veiktas būtiskas izmaiņas, tad līdz šim brīdim būtiskas mācībspēku sastāva izmaiņas nav notikušas. Atsevišķu studiju kursu praktiskās daļas realizācijai un tuvināšanai darba tirgus prasībām un pētnieciskās darbības veikšanai, kā pasniedzēji tiek pieaicināti LiepU dažādu zinātnisko institūtu pētnieki, par kuriem jau tika minēts iepriekš.

Kā starptautiski pieaicināti pasniedzēji ir minami viespasniedzēji, kuri tiek piesaistīti Liepājas Universitātē realizējamā dažādo SAM projektu ietvaros, kā arī ERASMUS+ mobilitātes ietvaros, u.tml.

Informācija par studiju programmā iesaistītajiem mācībspēkiem ir atrodama šī ziņojuma sadaļā II – Studiju virziena raksturojums (3. Studiju virziena resursi un nodrošinājums).

**4.2. Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku (akadēmiskā personāla, viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu) kvalifikācijas atbilstības studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu**

**prasībām novērtējums. Sniegt informāciju par to, kā mācībspēku kvalifikācija palīdz sasniegt studiju rezultātus.**

Informācija par studiju programmā iesaistītajiem mācībspēkiem ir atrodama šī ziņojuma sadaļā II – Studiju virziena raksturojums (3. Studiju virziena resursi un nodrošinājums).

Visi studiju programmā iesaistītie mācībspēki - pasniedzēji, t.sk. viespasniedzēji, atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām (piemēram, Augstskolu likums).

Mācībspēku – praktiķu iesaiste palīdz studējošajiem nodrošināt teorijas un prakses kopsakarību labāku izpratni, diemžēl, dažādu nozaru profesionāļi nav ieinteresēti darboties kā mācībspēki regulāri, gan savas aizņemtības dēļ, gan zemā atalgojuma dēļ. Pārsvarā gadījumos – nozaru profesionāļi un eksperti studiju procesā iesaistās neregulāri – vai nu ar dažām vieslekcijām vai savas pieredzes stāstu kādā no studiju kursiem, vai prakses vietas nodrošināšanā un gala valsts pārbaudījumu komisijas sastāvā.

Šo studiju kursu īstenošanā ir iesaistīti sekojoši LiepU mācībspēki:

- Mežinska A., MBA, Mg.paed., lektore, Cilvēkresursu stratēģiskā vadīšana (2KP);
- Straume A., Mg.oec., lektore, Grāmatvedība un analīze (2KP);
- Ercuma D., Mg.sc.educ., lektore, Integrētā vadības sistēma (1KP);
- Vasiļevska D., Dr.sc.administr., viesdocente, Izglītības ekonomika (2KP), Inovāciju stratēģiskā vadīšana (2KP), Projektu vadība un analīze (2KP);
- Barute D., Mg.sc.educ., lektore, Informācijas tehnoloģijas organizāciju vadībā (2KP);
- Ūpe E., Mg.edu., lektore, Vadītāja profesionālā un psiholoģiskā kompetence mūsdienu organizācijā (2KP);
- Lūsēna – Ezera I., Dr.sc.administr., profesore, Izglītības iestāde kā mācīties spējīga organizācija (2KP), Izglītības vadības teorija un prakse (2KP), Modernās menedžmenta teorijas (2KP), Organizāciju vadība (2KP), Prakse (B-3 Izglītības vadība) (6KP), Zinātnes metodoloģija (2KP);
- Sprice I., Dr.sc.soc., docente, Sabiedrisko attiecību stratēģija (2KP);
- Kulberga I., Dr.sc.administr., docente, Finanšu vadība un kontrolings (2KP), Starptautiskais darījumu tirgus (2KP);
- Tumaščika I., Mg.iur., lektore, Publiskās tiesības (2KP);
- Zelčiņa M., Dr.biol., docente, Apkaimes un sabiedrības studijas (2KP), Integrētā vadības sistēma (1KP);
- Veinberga S., Dr.philol., profesore, Publiskās attiecības starpkultūru komunikācijā (2KP);
- Jēgere S., Dr.oec., profesore, Makroekonomika: analīze un politika (2KP);
- Zupa U., Mg.sc.administr., PhD, lektors, prakse (B-2 Sabiedrības vadība) (6KP); (26KP), Procesu efektivitātes metodika (2KP), Publiskā pārvalde (2KP);
- Libkovska U., Dr.sc.administr., viesdocente, Personāla politika organizācijā (2KP).

**4.3. Informācija par doktora studiju programmas īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla zinātnisko publikāciju skaitu pārskata periodā, pievienojot svarīgāko publikāciju sarakstu, kas publicētas žurnālos, kuri tiek indeksēti datubāzēs Scopus vai WoS CC. Sociālajās zinātnēs un humanitārajās un mākslas zinātnēs var papildus skaitīt zinātniskās publikācijas žurnālos, kas tiek indeksēti ERIH+ (ja piemērojams).**

**4.4. Informācija par doktora studiju programmas īstenojošā iesaistītā akadēmiskā personāla iesaisti pētniecības projektos kā projekta vadītājiem vai galvenajiem izpildītājiem/ apakšprojektu vadītājiem/ vadošajiem pētniekiem, norādot attiecīgā projekta nosaukumu, finansējuma avotu, finansējuma apmēru. Informāciju sniegt par pārskata periodu (ja attiecināms).**

**4.5. Sniegt piemērus akadēmiskā personāla iesaistei zinātniskajā pētniecībā un/vai mākslinieciskajā jaunradē gan nacionālā, gan starptautiskā līmenī (studiju programmas saturam atbilstošajās jomās) un iegūtās informācijas pielietojumam studiju procesā.**

Kā pozitīvu momentu var vērtēt dažādu Liepājas Universitātes struktūrvienību – pētniecības institūtu pētnieku iesaistīšanos studiju procesa nodrošināšanā, zinātnisko publikāciju izstrādē, kuru praktisko pētījumu rezultāti dažkārt ir studējošā gala noslēguma pētījuma (maģistra darba) laikā iegūtās atziņas un rezultāti, un dažādu kopīgu projektu realizēšanā un izstrādē.

Piemēram,

Vasiļevska D, Lūduma D, Melberga K. FACTORS AFFECTING INNOVATIONS IN SERVICE SECTOR ENTERPRISES: THE CASE OF LIEPAJA. Problems of Management in the 21st Century [Internet]. 2017;12(1):Continuous. Available from: <http://oaji.net/articles/2017/450-1500448535.pdf>

Plašāka informācija par pētnieciskās darbības aktualitātēm un norisēm ir atrodama šī ziņojuma sadaļā II – Studiju virziena raksturojums (4. Zinātniskā pētniecība un mākslinieciskā jaunrade).

**4.6. Mācībspēku sadarbības novērtējums, norādot mehānismus sadarbības veicināšanai, studiju kursu/ moduļu savstarpējās sasaistes nodrošināšanā. Norādīt arī studējošo un mācībspēku skaita attiecību studiju programmas ietvaros (pašnovērtējuma ziņojuma iesniegšanas brīdī).**

Studiju programmā nodarbinātie mācībspēki sadarbojas gan kopīgu pētījumu un projektu izstrādē un realizēšanā (piemēram, Informal Adults' Education for Cultural Tourism Promotion between the Baltic and Nordic Countries, 2017.gadā), gan arī kopīgu studiju kursu satura izstrādē un informācijas apmaiņā par aktualitātēm nozarē – tiekoties dažādās nozares ietvaros notiekošajās izstādēs (Skola, Uzņēmējdarbības dienas Kurzemē, u.tml.), pasākumos, starptautiskās konferencēs, semināros un citos tīklošanās pasākumos.

Pašnovērtējuma ziņojuma iesniegšanas brīdī programmas ietvaros ir iesaistīti 11 pasniedzēji uz 37 studējošajiem.

# Pielikumi

III. Studiju programmas raksturojums - 1. Studiju programmas raksturojošie parametri		
Kopīgās studiju programmas atbilstība Augstskolu likuma prasībām (tabula)		
Statistika par studējošajiem pārskata periodā	2019_akredit_5.pielikums_Vz_stud_statistika.pdf	2019_akredit_5.pielikums_Vz_stud_statistika_EN.pdf
III. Studiju programmas raksturojums - 2. Studiju saturs un īstenošana		
Studiju programmas atbilstība valsts izglītības standartam	2019_akredit_6.pielikums_VadZin_atbilstiba_valsts_izgl_stand.pdf	2019_akredit_6.pielikums_VadZin_atbilstiba_valsts_izgl_stand_EN.pdf
Studiju programmā iegūstamās kvalifikācijas atbilstību profesijas standartam (ja piemērojams)	2019_akredit_7.pielikums_VadZin_atbilstiba_profesiju_stand.pdf	2019_akredit_7.pielikums_VadZin_atbilstiba_profesiju_stand_EN.pdf
Studiju programmas atbilstību atbilstošās nozares specifiskajam normatīvajam regulējumam (ja piemērojams)		
Studiju kursu/ moduļu kartējums studiju programmas studiju rezultātu sasniegšanai	2019_akredit_8.pielikums_VadZin_kartejums_lab.pdf	2019_akredit_8.pielikums_VadZin_kartejums_EN_.pdf
Studiju programmas plāns (katram studiju programmas īstenošanas veidam un formai)	2019_akredit_9.pielikums_VadZin_studiju_plans_.pdf	2019_akredit_9.pielikums_VadZin_studiju_plans_EN_.pdf
Studiju kursu/ moduļu apraksti	AKREDITACIJA_Studiju_kursu_apraksti_VADZ_LV.pdf	AKREDITACIJA_Studiju_kursu_apraksti_VADZ_2020_EN.pdf
Studiju programmas raksturojums - Citi obligātie pielikumi		
Par studiju programmas apgūšanu izsniedzamā diploma paraugs	Paraugi_dipl_dipl_pielik_VadZin_LV.pdf	Paraugi_dipl_dipl_pielik_VadZin_ENG.pdf
Dokuments, kas apliecina, ka augstskola vai koledža studējošajiem nodrošinās iespējas turpināt izglītības ieguvu citā studiju programmā vai citā augstskolā/ koledžā (līgums ar citu akreditētu augstskolu vai koledžu), ja studiju programmas īstenošana tiks pārtraukta	Sadarbibas_ligums_LiepU_VentspilsA.pdf	2019_akredit_2.pielikums_Sadarbibas_ligumu_saraksts_ENG.pdf
Dokuments, kas apliecina, ka augstskola vai koledža studējošajiem garantē zaudējumu kompensāciju, ja studiju programma augstskolas vai koledžas rīcības (darbības vai bezdarbības) dēļ netiek akreditēta vai tiek atņemta studiju programmas licence un studējošais nevēlas turpināt studijas citā studiju programmā.	2020_VadZin_zaud_atl.pdf	ATTESTATION - Management Science (1).pdf
Augstskolas/ koledžas apliecinājums par studiju programmas īstenošanā iesaistāmo mācībspēku attiecīgo svešvalodu prasmi vismaz B2 līmenī atbilstoši Eiropas Valodas prasmes novērtējuma līmeņiem (līmeņu sadalījums pieejams tīmekļvietnē www.europass.lv, ja studiju programmu vai tās daļu īsteno svešvalodā.		
Ja studiju virziena ietvaros tiek īstenotas doktora studiju programmas, apliecinājums, ka doktora studiju programmas akadēmiskā personāla sastāvā ir ne mazāk kā pieci doktori, no kuriem vismaz trīs ir Latvijas Zinātnes padomes apstiprināti eksperti tajā zinātnu nozarē vai apakšnozarē, kurā studiju programma plāno piešķirt zinātnisko grādu.		
Ja studiju virziena ietvaros tiek īstenotas akadēmiskās studiju programmas, apliecinājums, ka akadēmisko studiju programmu akadēmiskais personāls atbilst Augstskolu likuma 55. panta pirmās daļas trešajā punktā noteiktajām prasībām.		
Studiju līguma paraugs/-i	2019_akredit_Stud_liguma_paraugi_VadZin_LV.pdf	Studiju_liguma_paraugs_VADZ_budz_maksa_stud_EN.pdf
Ja studiju virziena ietvaros tiek īstenotas akadēmiskās studiju programmas, kurās paredzēts, ka studēs mazāk nekā 250 pilna laika studējošie, attiecīgs Augstākās izglītības padomes atzinums atbilstoši Augstskolu likuma 55. panta otrajai daļai.		